

ΤΑΞΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
2016

ΤΑΞΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
2016

ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ

ΤΑΞΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
2016

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2015

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἦχος δ΄

Ἡ γέννησίς σου Θεοτόκε,
χαρὰν ἐμήνυσε πάση τῇ οἰκουμένη,
ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης,
Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ λύσας τὴν κατάραν,
ἔδωκε τὴν εὐλογίαν,
καὶ καταργήσας τὸν θάνατον,
ἔδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΥΚΚΩΤΙΣΣΗΣ

Ἦχος δ΄

Τὴν θείαν Εἰκόνα σου,
ὡς θησαυρὸν ἀληθῆ,
ἢ Κύπρος κατέχουσα,
ἀγαλλομένη ψυχῇ,
βοᾷ σοι Πανύμνητε·
σκέπε ταύτην τὴν νῆσον
ἀπὸ πάσης ἀνάγκης,
πίστει σοι προσιῶσαν
καὶ πιστῶς ἐκβοῶσαν,
Χαῖρε Κεχαριτωμένη Παρθένε Κυκκώτισσα.

*Μήτηρ Θεοῦ ἡ Ἐλεῦσα τοῦ Κύκκου,
εἰκονοστάσιον Καθολικοῦ Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου.*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ

Ἦχος α΄

Τὸ μέγα κλέος τῆς Κύπρου,
τῆς οἰκουμένης τὸν κήρυκα,
τῶν Ἀντιοχέων τὸν πρῶτον,
τῆς χριστωνύμου κλήσεως ἀρχιτέκτονα,
τῆς Ῥώμης τὸν κλεινὸν εἰσηγητὴν
καὶ θεῖον τῶν ἐθνῶν σαγηνευτήν,
τὸ τῆς χάριτος δοχεῖον,
τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος τὸν ἐπώνυμον,
ἀπόστολον τὸν μέγαν,
τὸν τοῦ θείου Παύλου συνέκδημον,
τῶν ἑβδομήκοντα πρῶτον,
τῶν δώδεκα ἰσοστάσιον·
πάντες συνελθόντες σεπτῶς οἱ πιστοί,
τὸν Βαρνάβαν ἄσμασι στέψωμεν·
πρεσβεύει γὰρ Κυρίῳ
ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας.
Τοιχογραφία Ἱ. Μ. Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσσης, 16ος αἰών.

Πρὸς τοὺς ἐπωνύμους καὶ ἀνωνύμους καθηγουμένους
τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου, οἵτινες
διηκόνησαν ὀλοφύχως τὴν ἐλεοῦσαν πάντα ἄνθρωπον
Μητέρα τοῦ Θεοῦ, κυρίαν Θεοτόκον,
καὶ ἀνέδειξαν τὴν Μοῆν «καύχημα εὐλαβείας
τοῦ πανορθόξου καὶ παγχριστιανικοῦ κόσμου»,
τὸ παρὸν εὐλαβῶς ἀφιεροῦται

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου, ἔχουσα πνευματικὰ ἐρείσματα εἰς τὴν φαεσφόρον πολιτισμικὴν παρακαταθήκην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἣτις ὡς πρότυπον διέλαμψεν εἰς τὸν κατ' ἀνατολὰς χριστιανικὸν κόσμον, ἀνεδείχθη ἀρχῆθεν ὡς ἓν ἐκ τῶν πνευματικῶν κέντρων τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ἠκτινοβόλησεν ἡ «δόξα τοῦ Βυζαντίου». Ταυτοχρόνως ἦτο καὶ ἓν σταυροδρόμιον, εἰς ὃ συνέκλινον ἐπὶ μέρους παραδόσεις καὶ ἄλλων πνευματικῶν κέντρων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς καὶ ἀνεχωνεύοντο ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς πνευματικῷ χωνευτηρίῳ, ἐξ οὗ ἐξήρχετο ὡς χρυσὸς ἡ ἰδικὴ τῆς μαρτυρία. Τοῦτο συνετελεῖτο, κατ' ἓνα τρόπον πηγαῖον καὶ μυστικόν, εἰς διαφόρους πτυχὰς τοῦ ὀρθοδόξου πολιτισμοῦ, εἰς ἃς πρώτιστον θέσιν ἔχει ἡ θεία λατρεία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ὁδὸς μετοχῆς εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Ἐξαιρέτως κατὰ τὴν τελεσιουργίαν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας, εἰς τὸ ἐπίγειον θυσιαστήριον, ἐνοῦται καὶ ἡ ἐπουράνιος δοξολογία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ τελεία μορφή λατρείας. Οὕτως ἐν ἀρρήκτῳ δεσμῷ καθίσταται πραγματικότης ἡ συλλειτουργία τῶν ἐπιγείων καὶ ἐπουρανίων λογικῶν ὄντων.

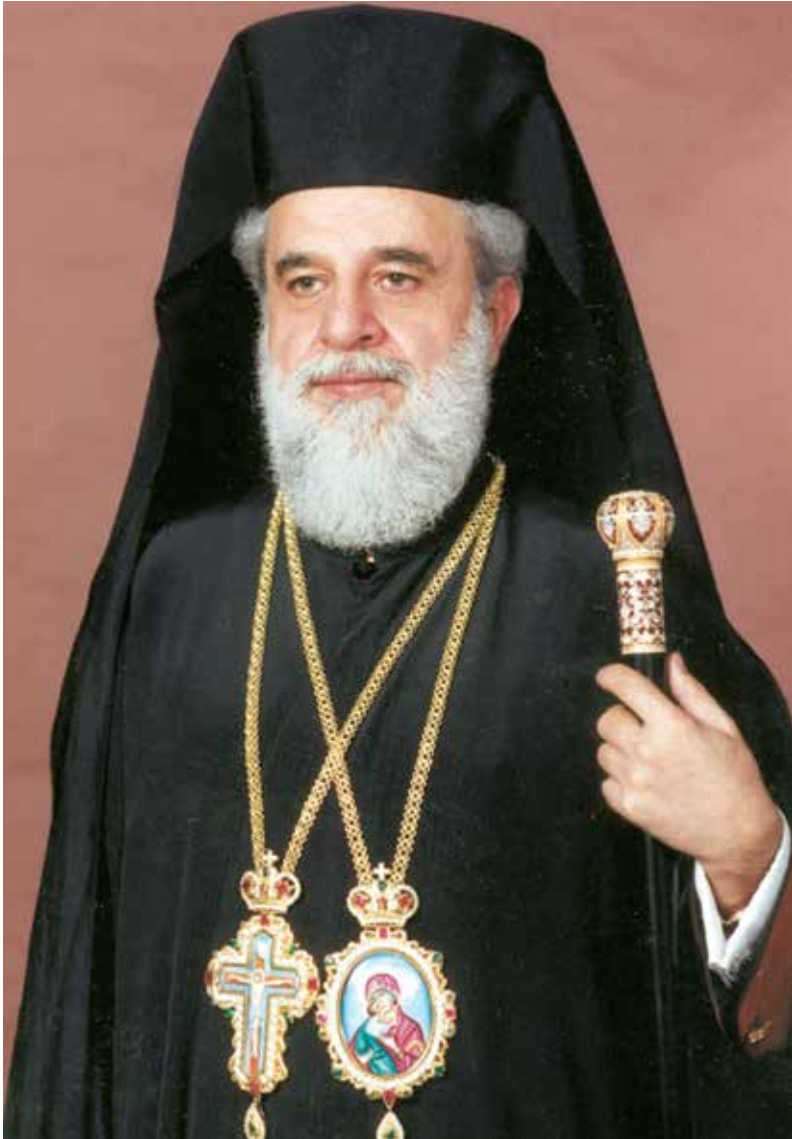
Ἐκάστη μονὴ ἐν τῇ Ὄρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, πλὴν τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ζωῆς, ἦτοι τῆς ἀγωγῆς τῶν μοναχῶν, ἔχει εὐθύνην καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν πιστῶν εἰς τὸν καθ' ἡμέραν ἀγῶνα αὐτῶν πρὸς τὴν πνευματικὴν μεθελικίωσιν. Ἡ μονὴ εἶναι πρότυπον λειτουργικῆς κοινότητος ἀδιαλείπτως προσευχομένης. Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὰς μονὰς τῆς Κύπρου, ἰδίως δι' αὐτὴν τοῦ Κύκκου, ἣτις ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νήσου εἶχε τὰ ἡνία τοῦ μοναχισμοῦ, διὰ τὴν πνευματικὴν τροφοδοσίαν τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν ποιμένων αὐτοῦ, τῶν καὶ λειτουργῶν τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσφορὰ τῆς Μονῆς ἦτο συνεχῆς, τόσον εἰς περιόδους δυσκόλων διὰ τὴν Κύπρον καταστάσεων, ὅτε ἡ Ἐκκλησία εὐρίσκετο διωκομένη ὑπὸ ἀλλοπίστων καὶ ἑτεροδόξων, ὅσον

καὶ εἰς περιόδους ἐλευθερίας. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς καταστάσεις, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς προστάτιδος Θεοτόκου, ἐκαλλιεργεῖτο τὸ λειτουργικὸν ἦθος, ἐτελοῦντο καθ' ἡμέραν αἱ ἀκολουθίαι καὶ ἐλεπτολογεῖτο ἡ λειτουργικὴ τάξις. Ἡ προσφορὰ τῆς Μονῆς εἰς τὰ δρώμενα τῆς λατρείας ἦτο μεγάλη.

Ἐν αὐτῇ τῇ παραδόσει στοιχοῦσα καὶ σήμερον ἡ Μονὴ διὰ παντὸς προσφόρου μέσου δίδει μαρτυρίαν λειτουργικῆς θεολογίας. Ἡ ἀνὰ χειρας Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν εἶναι ἐν δεῖγμα καὶ μία ἐπιβεβαιώσις τῆς διαχρονικῆς διακονίας τῆς Μονῆς εἰς τὴν προώθησιν τῆς κυπριακῆς λειτουργικῆς παραδόσεως.

Ἡ συγκεκριμένη παράδοσις εἶναι ἐν σημαντικὸν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει συστηματικῶς νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ ἀναδειχθῇ. Ἄν ξένοι ἐρευνηταὶ ἀναλώνονται εἰς τὴν μελέτην τῆς ἡμετέρας λειτουργικῆς παραδόσεως καὶ προσφέρουν τὸν πολύτιμον ἀμητὸν τῆς ἐρεύνης των, πολλῶ μᾶλλον εἰς τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐπιδίδονται οἱ ἡμεδαποί. Οὕτω ἐνθαρρύνοντες τὸ ἔργον τοῦτο, προβαίνουμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνὰ χειρας Τάξεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, πρὸς ἀνάπτυξιν ἐνὸς γονίμου διαλόγου, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβλέπη εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῆς λειτουργικῆς εὐταξίας, ὡς αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν λειτουργικῶν πηγῶν, ἰδίως τῶν κυπριακῶν. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς μελέτης τῶν πηγῶν διευρύνεται ὁ ὀρίζων καὶ ἀποφεύγονται αἱ μονομέρια καὶ οἱ δογματισμοὶ καὶ κυρίως καλλιεργεῖται τὸ λειτουργικὸν ἦθος. Εἶναι χρέος ὅλων νὰ συνεργήσωμεν ἐν ἐνότητι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Εἰς τὰς σελίδας τῆς παρουσίας Τάξεως γίνονται συχναὶ κριτικαὶ ἀναφοραὶ εἰς τὸ *Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας*, τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Γ. Βιολάκη, εἰς ᾧς ἐπισημαίνονται σημεῖα τινά, τὰ ὁποῖα εἶναι στασιαζόμενα καὶ μὴ ἐρειδόμενα ἐπὶ τῶν λειτουργικῶν πηγῶν, χειρογράφων καὶ ἐντύπων. Ἡ κριτικὴ ἀποβλέπει εἰς τὴν σπουδὴν τῆς λειτουργικῆς παραδόσεως καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν περαιτέρω ὠρίμανσιν τῆς λειτουργικῆς σκέψεως τῶν ὑπευθύνων ἱερουργῶν τῶν θείων μυστηρίων καὶ οὐχὶ εἰς στεῖρον ἀντίλογον.

*Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας
καὶ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς
καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου κ. Νικηφόρος*

Μητροπολίτης
ἡ Α.Π. ὁ Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας
κ. Νικηφόρος

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος ἐγεννήθη τῇ 2ᾷ Μαΐου 1947 εἰς τὸ χωρίον Κρήτου Μαρόττου τῆς ἐπαρχίας Πάφου. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς γενετείας αὐτοῦ, προσελήφθη ὡς δόκιμος μοναχὸς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου, ἔνθα ὑπηρέτησεν ἐπὶ ἕξι ἔτη, φοιτῶν συγχρόνως εἰς τὴν τριτάξιον Ἑλληνικὴν Σχολὴν, ἣτις ἐλειτούργει εἰς αὐτήν. Ἐν συνεχείᾳ ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος τῆς Μονῆς εἰς τὴν Λευκωσίαν, ἔνθα ἐσυνέχισε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ εἰς τὸ Λύκειον Κύκκου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπεφοίτησε τῷ 1969.

Τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1969 ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ εἰς τὸν πρῶτον τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ ἐνετάγη εἰς τὴν μοναστικὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου. Τῷ 1970 ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1974. Ἐν συνεχείᾳ, δι' ὑποτροφίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἐσυνέχισε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1978.

Τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1979 ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Α΄ εἰς τὸν δεῦτερον τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ προεχειρίσθη εἰς Ἀρχιμανδρίτην.

Ἐκτοτε ὑπηρέτησεν ἐπὶ ἕξι περίπου ἔτη ὡς Καθηγητὴς εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἐπὶ πέντε ἔτη ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου,

καὶ ἐπὶ τρία ἔτη ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐνῶ, παραλλήλως, ἀπὸ τοῦ 1979 μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ 1983, ὑπηρέτησε τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου ὡς Μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς.

Τῆ 28ῃ Δεκεμβρίου 1983 ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ἐξέλεξε αὐτὸν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς καὶ τῆ 14ῃ Ἰανουαρίου 1984 ἐγένετο ἐν τῇ κεντρικῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως αὐτοῦ, προεξάρχωντος τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Α΄.

Τῆ 25ῃ Ἰουνίου 2001 ὁ Δῆμος Ἀθηναίων ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὴν Ἀνωτάτην Τιμητικὴν Διάκρισιν αὐτοῦ διὰ τὸ πολυσχιδὲς ἔργον αὐτοῦ.

Τῆ 18ῃ Φεβρουαρίου 2002 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἐπίσκοπος Κύκκου, χειροτονηθεὶς καὶ ἐνθρονισθεὶς τῆ 24ῃ Φεβρουαρίου 2002. Τῆ 9ῃ Μαΐου 2007 ἐξελέγη παμψηφεί, ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο συνελθούσης κληρικολαϊκῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως, Μητροπολίτης τῆς νεοσυστάτου Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, ἐγκαθιδρυθεὶς εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ τῆ 13ῃ Μαΐου 2007.

Διετέλεσεν ἐπὶ τριετίαν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου καὶ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου.

Τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τῆ 3ῃ Ἰουνίου 2008 καὶ τὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τῆ 23ῃ Ὀκτωβρίου 2008 ἀνηγόρευσαν αὐτόν, ἀντιστοίχως, εἰς Ἐπίτιμον Διδάκτορα αὐτῶν.

Ὄνομαστικὴ ἐορτὴ: 2 Ἰουνίου.

*Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου.
Λεπτομέρεια ἀπὸ χαρακτηριστὸν τῆς Μονῆς, 1778.*

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ Η ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΚΚΩΤΙΣΣΑΣ

Η Ίερά Βασιλική καί Σταυροπηγιακή Μονή Κύκκου, τό καύχημα αὐτό τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας καί τό ἐγκαλλώπισμα τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας, πού ἰδρύθηκε κατὰ τό τέλος τοῦ ἐνδεκάτου αἰώνα, ἐπί αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ (1081-1118) καί ἀσκητεύοντος στά οὐρανοφεγγόφωτα αὐτά ὄρη τοῦ ἐρημίτη μοναχοῦ Ἡσαΐα, ὑψώνεται ἐπί δεκάδα σχεδόν αἰώνων στόν ἐκκλησιαστικό τῆς Κύπρου ὀρίζοντα, ὡς μαρτύριο τῆς ἀκατάλυτης ὁρμῆς τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς πρὸς τόν αἰώνιο Θεό καί ὡς σύμβολο ἐμψυχώσεως ἐθνικῆς καί ἐπιρρώσεως ἠθικῆς καί πνευματικῆς.

Ἡ Ίερά Μονή Κύκκου, ὁ ἡλιοστάλακτος αὐτός Θρόνος τῆς Παναγίας μας, ἀπέβη διά μέσου τῶν αἰώνων φάρος τηλαυγῆς, πνευματικός καί ἠθικός, θρησκευτικός καί ἐθνικός, πού ἐπηρέασε τήν συνείδηση, τήν ἠθική καί πνευματική ἀνάπτυξη καί τήν κοινωνική ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ κορυφαία αὐτὴ ἔπαλξη τοῦ κυπριακοῦ μοναχισμοῦ, ἡ παλαίφατη τοῦ Κύκκου Μονή, ὁ στέφανος αὐτός τῆς καυχῆσεως τῆς κυπριακῆς Ἐκκλησίας καί τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας ἀποτέλεσε διαχρονικά ἄσειστη ἔπαλξη τῆς Ὁρθοδοξίας καί μέγα ἄμβωνα τῆς ἀλήθειας, ταμεῖο τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς παιδείας καί ποικίλης ἀρετῆς πρυτάνειο.

Ἐγινε τό Μοναστήρι αὐτό διά μέσου τῶν αἰώνων θερμοκῆπιο τῆς ἀγιότητος καί ἐκκολαπτήριο ὀλοκληρωμένων μορφῶν, πού τίς ἐνέπνεε τῆς θείας χάρης ἢ παρουσία. Ἀπό ἐδῶ βγῆκαν ἡρωϊκῆς μορφῆς ἀγωνιστῶν, πού στό διάβα τῶν αἰώνων στάθηκαν γιά τοὺς ἀνθρώπους πολύτιμοι χειραγωγοί στόν ἀνηφορικό δρόμο τῆς θεώσεως. Μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου ξεπήδησαν ἱεράρχες, πού ἐκλείσαν ἐπισκοπικούς καί ἀρχιεπισκοπικούς θρόνους, ἱεράρχες, πού ἄξια δι-

ακόνησαν τήν Ἐκκλησία καί τήν πατρίδα, ἀλλά καί τήν Ὀρθοδοξία καθόλου. Ἀνάμεσά τους περιλαμβάνονται: ὁ πρῶτος κανονικός Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας Τιμόθεος (1572-1587), ὁ ἐπίσης Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Νικηφόρος (1644-1674), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσάνθος (1767-1810) καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ὁ Α΄ (1977-2006). Ἀλλά καί ὁ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος καί Ἐθνάρχης Κύπρου Μακάριος ὁ Γ΄ (1950-1977), αὐτός, πού τό ὀρθόδοξο καλογεरिकό ράσο τό ἔκανε φάρο καί λυχνιστάτη, σκέπασμα καί προστασία, ραβδί καί βακτηρία, σημαία καί λάβαρο πανεθνικό, μέσα ἀπό τά σπλάγχνα τῆς Ἀδελφότητάς τῆς Μονῆς αὐτῆς ξεπήδησε.

Ἐκτός ὅμως ἀπό ἀρχιεπισκοπικούς θρόνους, ἀδελφοί τῆς Μονῆς, πνευματικά ἀναστήματα πού τίμησαν τήν ἀρχιερωσύνη καί ἔγιναν πατέρες πνευματικοί τοῦ λαοῦ, ἀγλάισαν ἐπίσης θρόνους μητροπολιτικούς, τόσο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὅσο καί ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγονται καί οἱ Μητροπολίτες: Κυρηναίας Χρυσάνθος (1763-1773), Κυρηναίας Χαράλαμπος (1824-1844), Πάφου Ἐπιφάνιος (1890-1899), Πάφου Κλεόπας (1948-1951), Κυρηναίας Κυπριανός (1948-1973), Κυρηναίας Γρηγόριος (1974-1994), στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὁ Λοκρίδος Ἀγαθάγγελος Μυριανθούσης (1838-1852), στό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ὁ Πέτρας Μελέτιος Ματτέος (1846-1867), στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὁ Τρωάδος Βενέδικτος (19ος αἰῶνας), ὁ Κῶου Παγκράτιος (1843-1853), ὁ Ἀγκύρας Σεραφεῖμ Πισσίδειος (1773-1779) καί ὁ Μεσημβρίας Χαρίτων Εὐκλείδης (1896-1906), στό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, ὁ Μαρεώτιδος Διονύσιος Κυκκώτης (1940-1942) καί στήν Γεωργία, ὁ Ἐπίσκοπος Ἰωακείμ (19ος αἰῶνας).

Ἀλλά καί ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ἀδελφοί τῆς Μονῆς κοσμοῦν ἐπαξίως μητροπολιτικούς θρόνους, τόσο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὅσο καί τοῦ πρεσβυγενοῦς Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ὅπως ὁ Μητροπολίτης Κυρηναίας Χρυσόστομος Κυκκώτης, ὁ Μητροπολίτης Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς Ἡσαΐας Κυκκώτης, ὁ Μητροπολίτης Καλῆς Ἐλπίδος Σέργιος Κυκκώτης, ὁ Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Σεραφεῖμ Κυκκώτης καί ὁ Μητροπολίτης Κυρήνης Ἀθανάσιος Κυκκώτης.

Τό δημιούργημα αυτό τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς, τό Μοναστήρι τοῦ Κύκκου, στάθηκε διά μέσου τῶν αἰώνων τό προπύργιο τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καί ἡ ἀκρόπολη τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Σέ ὅλη τήν ιστορική της πορεία πρόσφερε ἡ παλαιά της Μονή ὑπέροχες τίς ὑπηρεσίες της, τόσο στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου καί στήν Ὀρθοδοξία γενικότερα, ὅσο καί πρὸς τόν κυπριακό Ἑλληνισμό καί τό Ἔθνος γενικότερα.

Γιά τόν κυπριακό Ἑλληνισμό ἡ Ἱερά Βασιλική καί Σταυροπηγιακή Μονή Κύκκου, δέν εἶναι μόνο ἓνα ἴδρυμα θρησκευτικό, πνευματικό καί ἅγιο, δοσμένο ὀλοκληρωτικά στόν Θεό καί τήν λατρεία του, δέν εἶναι μόνο χῶρος ἀσκήσεως καί μονώσεως καί συνεχοῦς πρὸς τόν Θεό προσευχῆς ἀνθρώπων ποθοῦντων τήν ἠθική τελείωση, τήν πνευματική ὀλοκλήρωση καί τήν κατά χάρη θέωση, ἀλλά καί φάρος τηλαυγῆς, πρὸς τόν ὁποῖο, μέσα στίς συμφορές τοῦ βίου, κατέτειναν τά βήματά τους οἱ χειμαζόμενοι τῆς ζωῆς, καί κιβωτός ἱερή τῆς ἐθνικῆς πίστεως τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ Ἱερή τοῦ Κύκκου Μονή ἀποτέλεσε διά μέσου τῶν αἰώνων τήν σωστική ἄγκυρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κύπρου, τόν ἀληθινό προμαχῶνα, τόν ἀλύγιστο κυματοθραύστη, πού σέ καιρούς δυσχείμερους ἔσωσε ἀπό βέβαιο πνιγμό τήν ἐθνική συνείδηση τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Στούς μακρούς αἰῶνες τῆς δουλείας, στά μαῦρα ἐκεῖνα χρόνια τῆς σκλαβιάς, ὅταν ὁ λαός μας ἀποδύοταν σέ μιά τιτάνια προσπάθεια ἐναντία στούς διάφορους κατακτητές γιά ἐπιβίωση, σ' ἓνα ἀγῶνα διάσωσης ἀπό τήν ἄβυσσο τοῦ ἐξαφανισμοῦ, ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου, ὄχι ἀπλᾶ ἔπαιξε σημαίνοντα, ἀλλά κυριολεκτικά ἀναντικατάστατο ρόλο στήν ὑπόθεση τῆς ἐθνικῆς μας ἐπιβίωσης. Ἡ Μονή αὐτή, ὡς ἓνα ἀπό τά πιό ζωντανά κύτταρα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἔγινε σχολή σπουδῆς τῆς θύραθεν καί τῆς ἱεράς παιδείας, ἔγινε σχολεῖο τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἦδη ἀπό τήν περίοδο τῆς Φραγκοκρατίας ἡ Μονή Κύκκου λειτουργοῦσε Σχολή, ἡ ὁποία ἀναβαθμίστηκε ἀργότερα ἐπί Τουρκοκρατίας ἀπό τόν Ἐφραίμ τόν Ἀθηναῖο, κατά τά πρότυπα τῶν ἄλλων σχολῶν, πού λειτουργοῦσαν στόν ὑπόλοιπο ἑλληνικό χῶρο. Ἡ Σχολή αὐτή λειτουργοῦσε καί καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς ἀγγλοκρατίας καί κατά τά πρῶτα χρόνια τῆς ἀνεξαρτησίας καί μέχρι τό ἔτος 1972, ὅποτε καί ἀνέστειλε ὀριστικά τήν λειτουργία της.

Μέσα από τήν Σχολή αυτή έβγαιναν άνδρες φωτισμένοι, πού διεσπείροντο στην κοινωνία ως ιερείς, διδάσκαλοι, ιεροκήρυκες και έθνοκήρυκες. Μέ τον τρόπο αυτό ή Μονή Κύκκου ανέπτυξε τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς, όχι μόνο της διατήρησης της έλληνικής γλώσσας και της ορθόδοξου πίστεως, αλλά και της αναζωπύρωσης της ιστορικής μνήμης και διάσωσης της έλληνορθόδοξου ταυτότητας του κυπριακού Έλληνισμού.

Και ή παιδευτική αυτή δράση της Μονής δέν περιορίστηκε μόνο έντός Κύπρου. Είναι γνωστό στους ιστορικούς έρευνητές, ότι, κατά τήν σκοτεινή εκείνη περίοδο της τουρκοκρατίας, ο Πρωτοσύγκελλος της Ίερᾶς Μονῆς Κύκκου και μετέπειτα Μητροπολίτης Άγκύρας Σεραφείμ Πισσιδειος (1773-1779), μέ δαπάνες χρηματικές της Μονῆς Κύκκου, έγραψε και εξέδωσε, κατά τό δεύτερο ήμισυ του 18ου αιώνα, πολλά βιβλία στά καραμανλίδικα, δηλαδή στην τουρκική γλώσσα μέ ελληνικούς χαρακτήρες, για χάρη των τουρκόφωνων Έλλήνων της Μικρᾶς Άσίας, πού προφορικά μέν μιλούσαν τήν τουρκική γλώσσα, αλλά τήν έγραφαν και τήν διάβαζαν μέ ελληνικούς μόνο χαρακτήρες, συμβάλλοντας έτσι μέ τά καραμανλίδικα αυτά βιβλία στην στερέωση της έθνικῆς συνείδησης και της ορθόδοξου πίστεώς τους.

Πέραν, όμως, όλων αυτών, ή Ίερά Μονή Κύκκου, ο αείφωτος αυτός πυρσός του ορθόδοξου πνεύματος, εμπόδιζε τις άφομοιώσεις προς τους κατακτητές και τους εξισλαμισμούς και μέ τρόπο πρακτικό και πολύ αποτελεσματικό. Κυρίως, κατά τήν περίοδο της Τουρκοκρατίας, ή Ίερά Μονή Κύκκου ανέπτυξε ένα καλά οργανωμένο δίκτυο μετοχίων, όχι μόνο έντός Κύπρου, αλλά και εκτός της νήσου μας, όπως στην Κωνσταντινούπολη, στην Φιλιππούπολη, στην Σμύρνη, στην Άττάλεια, στην Προύσα, στην Άμάσεια, στην Άδριανούπολη, στην Γεωργία, στην Τρίπολη του Λιβάνου, και άλλου. Όλα αυτά τά μετόχια αποτελούσαν για τήν Μονή Κύκκου προκεχωρημένα, τρόπον τινά, φυλάκια εισροῆς συναλλάγματος από άλλες, σχετικῶς εύημεροῦσες, χώρες της Όρθοδοξίας, μέ αποτέλεσμα ή Μονή νά καταστεί εύρωστη οικονομικά και έτσι νά είναι σε θέση νά αγοράζει συστηματικά τεράστιες εκτάσεις γῆς, πού ανήκαν σε Όθωμανούς, και μέ τον τρόπο αυτό μποροῦσε και άπασχολοῦσε στους άγρούς της χιλιάδες ορθόδοξους χριστιανούς, μέ αποτέλεσμα νά είναι σε θέση νά καταβάλλουν τους φόρους τους προς τους κατακτητές και νά μήν αναγκάζονται νά έξι-

σλαμισθοῦν, προκειμένου νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τούς δυσβάστακτους φόρους τῶν κυρίαρχων κατακτητῶν. Γενικά σ' ὅλη τήν ἱστορική της πορεία ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου σφράγισε ἀνεξίτηλα μέ τήν ὑψηλή ἀγωνιστική διάθεση τῶν μοναχῶν της τήν ἐθνική μας ζωή. Ἡ Μονή αὐτή, ὄχι μόνο ἔπαιξε ρόλο ἀποφασιστικό στήν μεγάλη ὑπόθεση τῆς ἐθνικῆς ἐπιβίωσης τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλά συμμετεῖχε ἐνεργά καί σ' ὅλους τούς ἀγῶνες πού διεξήγαγε ὁ εὐρύτερος Ἑλληνισμός γιά ἐλευθερία καί ἐθνική ἀποκατάσταση. Κυκῶτες μοναχοί συμμετεῖχαν μέχρι καί στά ἐκστρατευτικά σώματα, ὅπως τό 1897, ὅταν ἀνεχώρησαν γιά τήν Ἑλλάδα δώδεκα δόκιμοι μοναχοί τῆς Μονῆς, οἱ ὁποῖοι τέθηκαν σημαιοφόροι τῶν ὁμάδων τῶν πολυαριθμῶν Κυπρίων ἐθελοντῶν. Μετά δέ τήν ἄτυχη ἔκβαση τοῦ πολέμου ἐκείνου, οἱ δώδεκα Κυκῶτες μοναχοί ἔφυγαν στήν Κρήτη, ὅπου ἐντάχθηκαν στά ἐπαναστατικά σώματα τῶν Κρητῶν ἀδελφῶν μας, πού ἀγωνίζοντο γιά τήν ἔνωση τῆς μεγαλονήσου μέ τήν μητέρα Ἑλλάδα. Ἀλλά καί κατά τούς μετέπειτα Βαλκανικούς πολέμους τοῦ 1912-1913, ἐπτά ἀπό τούς μοναχούς τῆς Μονῆς αὐτῆς, περιλαμβανομένου καί τοῦ μετέπειτα ἡγουμένου της Χρυσοστόμου (1948-1979), κατατάγηκαν ὡς ἐθελοντές στόν ἐλληνικό ἀπελευθερωτικό στρατό. Παράλληλα μέ αὐτά, ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου πρωτοστατοῦσε στήν διεξαγωγή ἐράνων ὑπέρ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων ἀδελφῶν μας, ἀλλά καί ἀπό τά δικά της ταμεῖα πρόσφερε μέγала ποσά χρημάτων μέ σκοπό τήν ἐνίσχυση τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, πού ἐμάχετο γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν ἀλυτρώτων ἐλληνικῶν ἐδαφῶν. Ἐνδεκτική τῆς πατριωτικῆς εὐαισθησίας τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱεράς Μονῆς Κύκκου εἶναι καί ἡ ἀπόφασή της νά προσφέρει διακόσιες λίρες στόν ἀξιωματικό ἢ στρατιώτη, πού θά εἰσερχόταν ἐλευθερωτής στήν Ἀδριανούπολη τῆς ἀνατολικῆς Θράκης καί πρῶτος αὐτός θά ὑψωνε τήν ἐλληνική σημαία ἐπί τῶν ἐπάλλξεων τῆς πόλεως. «Τό ποσόν αὐτό», ὅπως σημείωνε ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, «ἡ Ἀδελφότης ἀπέστειλε συνοδευόμενον διά καταλλήλου ἐπιστολῆς πρὸς τόν Πρωθυπουργόν τῆς Ἑλλάδος κ. Βενιζέλον, ὅπως τό διαθέσει ἀρμοδίως».

Ἀλλά καί κατά τόν δικό μας ἀπελευθερωτικό ἀγῶνα τοῦ 1955-59, ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου ἀναδείχθηκε γιά ἄλλη μιά φορά προπύργιο ἀντιστάσεως καί ἐθνικοῦ παλμοῦ. Ἐγινε τό Μοναστήρι τοῦ Κύκκου, κατά τόν ἀπε-

λευθερωτικό εκείνο αγώνα, ο ένθουσιώδης σημαιοφόρος της άπελευθερωτικής ιδέας και ο ήρωικός πρόμαχος της άποκαταστάσεως των δικαίων του κυπριακού Έλληνισμού. Έγινε ή Μονή αυτή, κατά τόν αγώνα εκείνο, κρησφύγετο ήρώων, φιλοξενώντας, είτε έντός αυτής, είτε σέ κρησφύγετα γύρω από αυτήν, άνδρες της ΕΟΚΑ, και αυτόν ακόμα τόν άρχηγό του άπελευθερωτικού κινήματος. Έγινε επίσης του αγώνα εκείνου ο κύριος οικονομικός χορηγός, συνεισφέροντας τά πάντα υπέρ αυτού. Έμφυχο και άψυχο υλικό της Μονής δόθηκε ολοκληρωτικά στην ύπόθεση της πατρίδας.

Καί όταν άργότερα, κατά τίς πικρές και άποφράδες εκείνες μέρες της τουρκικής εισβολής του 1974, ο λαός μας, ξεριζωμένος από τίς πατρογονικές του έστιές και κατατρεγμένος, έπαιρνε τόν δρόμο της προσφυγιάς, τό Μοναστήρι του Κύκκου άνοιξε στοργικά τήν άγκαλιά του και πρόθυμα φιλοξένησε μέσα στα κελλιά του εκατοντάδες πρόσφυγες, παρέχοντας σ' αυτούς τήν στοργή και τήν παρηγοριά και καλλιεργώντας τήν ύπομονή και τήν έλπίδα για γυρισμό και δικαίωση, άναδεικνυόμενο, έτσι, για μία ακόμα φορά νέο προπύργιο άντιστάσεως έθνικης.

Αναμφίβολα, όμως, όπως πολύ σωστά σημειώνει ο έμπειρος έρευνητής του Κέντρου Μελετών της Ίερās Μονής Κύκκου, Κωστής Κοκκινόφτας, ή πίο σημαντική προσφορά της Μονής Κύκκου είναι ή διαφύλαξη της Θαυματουργού Εικόνας της Παναγίας της Κυκκώτισσας. Οί διηγήσεις, σημειώνει, για τά θαύματα της Θεοτόκου του Κύκκου και της βοήθειας, πού παρείχε σ' όσους προσέτρεχαν μέ πίστη κοντά της, προκαλοῦσαν συγκίνηση στίς λαϊκές μάζες και άποτελοῦσαν μία από τίς σημαντικότερες παιδαγωγικές μεθόδους για τή διάπλαση χαρακτήρων και τή διαμόρφωση συνειδήσεων.

Άλλά και οί λαϊκές διηγήσεις για τά πεῦκα, πού ύποκλίνοντο στό πέραςμα της Θεομητορικής Εικόνας της Παναγίας της Έλεούσας του Κύκκου, όπως και τά κογχύλια, τά όποια μέ θαυμαστό τρόπο βγήκαν από τήν θάλασσα και τήν συνόδευσαν στην πορεία της μέχρι τά βουνά του Κύκκου, όπου τοποθετήθηκε, άποτελέσαν αξιόλογο παιδαγωγικό έργο και συνέβαλαν σέ μεγάλο βαθμό στην διατήρηση της ιστορικής μνήμης και της όρθόδοξης συνείδησης, κυρίως, των νέων της Κύπρου.

Καί σήμερα τό Μοναστήρι του Κύκκου, τό όχυρό τουτο της ψυχής και του πνεύματος, έξακολουθεί νά άποτελεί χώρο μετάνοιας, άγνισμού και

ἀδιαλείπτου ὕμνολογίας τοῦ Κυρίου. Καί σήμερα ἡ Μονή αὐτή ἀποτελεῖ χῶρο ἱερό, ὅπου προάγεται τό μοναχικό ἰδεῶδες, ἀλλά καί ὄαση καλλιέργειας τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καί τοῦ πολιτισμοῦ. Καί σήμερα ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου ἐξακολουθεῖ νά ἀναφλέγει τόν ἔρωτα πρός τόν Θεό καί τήν ἔγερση τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης πρός τόν πλησίον.

Ἀποτελεῖ καί σήμερα ἡ περιβλεπτή τοῦ Κύκκου Μονή κυψέλη ἐργασίας καί πνευματικό φυτώριο θρησκευτικῆς ζωῆς καί ἀκτινοβολίας, ἀλλά καί κέντρο ἀγάπης καί φιλανθρωπίας καί ἐξαιρέτων ἔργων εὐποιΐας. Καί σήμερα ἡ θεοφροῦρητή αὐτή Μονή, σέ μέρες χαλεπές καί δυσχεῖμερες, πού συσσωρευτικά ἐκδηλώνονται οἱ δοκιμασίες τοῦ λαοῦ μας, πρωτοστατεῖ μέ ἐγκαρτέρηση καί εὐψυχία ὑπέρ τοῦ δοκιμαζόμενου ἀπό τόν ἀλλόθρησκο εἰσβολέα εὐσεβοῦς λαοῦ μας.

Δέν εἶναι, λοιπόν, κολακειάς ρῆμα ἀλλά ἀληθείας ἔκφραση ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου, τό ὑπέρλαμπρο αὐτό ἀνάκτορο τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεῖ καί σήμερα σεμνεῖο πανορθοδόξων καί ἀπολαμβάνει τῆς εὐλάβειας σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου καί παγχριστιανικοῦ κόσμου, ἀνεξάρτητα ἀπό ἐθνότητα, φυλή καί γλῶσσα.

Ταυτόχρονα, ὅμως, μέσα στή σημερινή προμηθεϊκή ἐποχή τῆς θεοποιημένης τεχνολογίας καί τῆς ὕλιστικῆς ἰσοπεδωτικῆς παγκοσμιοποίησης, συνεχίζουσα τήν ἀνά τούς αἰῶνες ἀκτινοβολία της, ὡς κάστρο τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑψώνεται ὡς ἀντίσταση, ὡς ἀντίλογος, ὡς ἄμυνα τῆς συνείδησής μας καί ὡς ὄχύρωμα τῆς ψυχῆς μας ἀπό τήν καταστροφική ἐπήρεια τῶν ἀντιρρόπων ἐπιρροῶν τῆς Ἑλληνορθοδόξου ταυτότητάς μας.

Προστάτιδα τῆς κορυφαίας αὐτῆς ἔπαλξης τοῦ κυπριακοῦ Μοναχισμοῦ, αὐτῆς τῆς πρωτόθρονος τῆς Κύπρου Μονῆς, εἶναι ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, τῆς ὁποίας ἡ πάνσεπτη Εἰκόνα τήν περικοσμεῖ καί τήν περιφρουρεῖ καί τήν ἀρωματίζει, κατά τρόπο μυστικό, μέ τήν χάρη καί τήν εὐλογία της.

Ἡ ἀγία Εἰκόνα, κατασκευασμένη ἀπό κηρό καί μαστίχα, παριστάνει τήν Θεοτόκο νά ἔχει στόν δεξιό της κόλπο τόν ἄχραντο Τόκο της, τόν Μονογενῆ Υἱό της. Εἶναι δέ γνωστή ὡς ἡ Ἑλεοῦσα τοῦ Κύκκου.

Ἡ παράδοση ἀνάγει τήν ἀγία Εἰκόνα στόν ἀπόστολο Λουκᾶ, ὁ ὁποῖος ζωγράφησε, ἀφοῦ πῆρε γιά τόν σκοπό αὐτό τίς σανίδες ἀπό τόν Ἄγγελο καί ἐνῶ βρισκόταν ἀκόμα ἐν ζωῇ ἡ Παναγία, τήν ἅγια μορφή της. Ἡ ἴδια ἡ

Θεοτόκος εὐλόγησε, τὴν ζωγραφισθεῖσα ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Λουκᾶ Εἰκόνα της, μέ τούς ἐξῆς λόγους: «Ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος εἶη δι' ἐμοῦ μετ' αὐτῆς».

Ἡ ἁγία Εἰκόνα, ἡ Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου, εἶναι σέ ὄλους γνωστό, ὅτι εἶναι θαυματουργή Εἰκόνα καί ἀπειράριθμα θαύματα μεγάλα καί θαυμαστά ἐποίησε διὰ μέσου τῶν αἰῶνων καί ποιεῖ.

Δεξιά τοῦ προσατενίζοντος τὴν ἁγία Εἰκόνα ὑπάρχει ὁμοίωμα χειρός σέ ἀνάμνηση τοῦ γεγονότος, κατὰ τό ὁποῖο ξηράνθηκε τό χέρι κάποιου ἀσεβοῦς, πού τόλμησε νά «τεῖνη χεῖρα βέβηλον» κατὰ τῆς ἁγίας Εἰκόνας.

Ἐπίσης, κρέμεται μέρος γλώσσας μεγάλου θαλάσσιου κήτους, πού ἀφιέρωθηκε, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή, πού ὑπάρχει σ' αὐτό, σέ ἀνάμνηση τοῦ ἐξῆς γεγονότος: «Κατὰ τὴν 15ῃ τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1718, φουσκωτό πλοῖαριο ἔπλεε ἀπὸ τὴν Λάρνακα πρὸς τὸν ἀπόστολο Ἄνδρέα, ὁπότε στό μέσο τῆς νύκτας μεγάλο κῆτος, ξιφίας λεγόμενο, κτυπώντας τό πλοῖο στήν πλευρά, ἀνοίξε μεγάλη τρύπα καί ἀμέσως ἡ θάλασσα χύθηκε μέσα καί τό πλοῖαριο γέμισε μέ νερό καί κόντευε αὐτανδρο νά βυθιστεῖ. Τότε ὄλοι, ὅσοι βρίσκοντο μέσα, ἔντρομοι ἄφησαν φωνή μεγάλη, «Παναγία τοῦ Κύκκου βοήθησον ἡμᾶς». Καί, ὦ τοῦ θαύματος, σώθηκε τό πλήρωμα καί τό πλοῖο, σκότωσαν τό κῆτος, ἀπέκοψαν τὴν γλώσσα του καί τὴν ἀφιέρωσαν, μέ γραπτὴ ἐξιστόρηση, ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτῆ ἀσημένιου περιβλήματος τοῦ θαύματος στήν ὑπεραγία Θεοτόκο, τὴν Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου».

Ἀξιοσημεῖωτο ἐπίσης εἶναι καί τό θαῦμα, πού ἔγινε σέ μιά ἀπό τίς πυρκαϊές, πού ἀποτέφρωσαν τὴν Μονή καί πού προκάλεσε, ἄθελά του, κάτοικος ἐκ τῶν γειτνιαζόντων πρὸς τὴν Μονή χωριῶν, ὁ ὁποῖος ἔφαχνε γιὰ ἀγριόμελο μέσα στό δάσος. Ὅταν οἱ φλόγες ἔφθασαν στήν Μονή καί ἄρχισαν νά ζώνουν τὸν ναό καί νά ἀπειλοῦν τὴν θαυματόβρυτη τῆς Παναγίας Εἰκόνα, τότε ἡ ἴδια ἡ Θεοτόκος ἐφανίστηκε στόν ὕπνο κάποιου παραλυτικοῦ, πού γιὰ μέρες ἔκειτο μπροστά στήν σεβάσμια εἰκόνα της ἐλπίζοντας στό θαῦμα τῆς ἰάσεώς του καί τὸν διέταξε, λέγοντας, «Σῆκω ἀμέσως, πάρε τὴν εἰκόνα καί τρέξε νά σωθεῖς», ὁ παραλυτικός ξύπνησε ἀμέσως καί, βλέποντας τὴν φωτιά νά πλησιάζει ἀπειλητικά, χωρίς δευτέρη σκέψη, σηκώθηκε καί ἄρπαξε τὴν ἁγία Εἰκόνα καί, θεραπευμένος πλήρως ἀπὸ τὴν

παραλυσία του, έτρεξε έξω από την Μονή και έτσι με τρόπο θαυμαστό σώθηκε και ο ίδιος και η άγια Εικόνα.

Γενικά όμιλούντες, η θαυματουργή Εικόνα της Παναγίας της Κυκλώτισσας θεράπευε και εξακολουθεῖ να θεραπεύει ανθρώπους, πού πάσχουν από διάφορες ανίατες ασθένειες. Έξακολουθεῖ, κατά τόν Μητροπολίτη Άγκύρας Σεραφείμ Πισιδεῖο (1773-1779), «νά γιατρεύει παραλυτικούς, νά διώχνει τούς δαίμονες, νά καθαρίζει τούς λεπρούς και νά ανορθώνει τούς κουτσούς. Κάνει τούς κωφάλαλους νά μιλοῦν και σώζει ὄλους αὐτούς, πού ταξιδεύουν στήν θάλασσα».

Άλλά η χαριτόβρυτη αὐτή Εικόνα της Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου εἶναι γνωστή και ὡς η θαυματουργή Εικόνα της βροχῆς, ἀφοῦ σέ καιρούς μακρῶν ἀνομβριῶν οἱ πιστοί ἔπαιρναν τήν ἱερή Εικόνα και ἀφοῦ, μέ ἐπικεφαλῆς τούς μοναχούς της Μονῆς, τήν λιτάνευαν γύρω ἀπό τήν Μονή, τήν μετέφερναν στή συνέχεια στόν ὑπερκείμενο της Μονῆς λόφο, τόν γνωστό ὡς Θρονί της Παναγίας, και ὕστερα ἀπό μακρές και θερμές δεήσεις ἀνοίγαν οἱ κρουνοί τοῦ οὐρανοῦ και ἔπαυε η ἀνομβρία.

Εἶναι ἐξ αἰτίας της βροχοποιῦ αὐτῆς ιδιότητας της ἀγίας Εικόνας, πού η Ἱερά Μονή Κύκκου ἀποκαλεῖται σέ βενετικό ἔγγραφο τοῦ 1552 μέ τήν ὀνομασία «Άγία Μαρία της Βροχῆς». Μέ τήν θαυματουργή αὐτή βροχοποιῦ ιδιότητα της Εικόνας της Παναγίας της Κυκλώτισσας συνδέεται και τό ἐξῆς θαῦμα, τό ὁποῖο θεωροῦμε ἄξιο μνείας. Κατά τήν περίοδο της τουρκοκρατίας, ὁ ἀλλόθρησκος μέγας σατράπης της Κύπρου ἄκουσε πολλά γιά τά θαῦματα της Παναγίας τοῦ Κύκκου και ἰδιαίτερα γιά τήν βροχοποιῦ ιδιότητά της, ὕστερα ἀπό λιτανεῖες και θερμές δεήσεις τῶν μοναχῶν και τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Μιά μέρα ὁ σατράπης, ἐνοχλημένος, κάλεσε τόν Ἡγούμενο της Μονῆς και μέ ἀπειλές τοῦ εἶπε: «Καλόγερε, μαθαίνω ὅτι κοροϊδεύεις τόν κόσμο μέ κάποιον “σουρέτι” πού ἔχεις», ἐννοώντας τήν ἁγία Εικόνα. «Πρόσεξε, ἂν μετά ἀπό λίγες ἡμέρες δέν ἔλθει βροχή, θά κάψω τήν εἰκόνα πάνω στό κεφάλι σου και μετά θά σέ θανατώσω». Μόλις τό ἄκουσε αὐτό ὁ Ἡγούμενος, ἀνησύχησε και θορυβήθηκε πολύ. Ἀμέσως ἐπέστρεψε ἐντρομος στήν Μονή και, μετά ἀπό νηστεῖες, ἀγρυπνίες, προσευχές και ὀλονύκτιες δεήσεις και ἱκεσίες, ἄρχισε μαζί μέ τούς ὑπόλοιπους μοναχούς νά λιτανεύουν τήν ἁγία Εικόνα. Ὅταν πλησίαζε πρὸς τό τέλος η προθε-

σμία, πού τοῦ ἔδωσε, καί ἡ ἀγωνία κορυφώνετο χωρίς νά ἀρχίσει ἡ βροχή, τότε ὁ Ἠγούμενος μέ συντριβή ἔπεσε κατά γῆς μπροστά στήν ἀγία Εἰκόνα, χύνοντας τόσα θερμά δάκρυα μετάνοιας καί ἔντονης προσευχῆς, ὥστε τό ἔδαφος νά ὑγρανθεῖ. Ὅταν ὁ Σατράπης μέ τήν συνοδεία του ἐπέδραμε ἐναντίον τῆς Μονῆς, γιά νά ἐκτελέσει τήν ἀπόφασή του, νά κάψει δηλαδή τήν ἀγία Εἰκόνα καί νά ἀποκεφαλίσαι τόν Ἠγούμενο, τότε αἰφνιδίως φάνηκε ἕνα μικρό σύννεφο στήν μέση τοῦ οὐρανοῦ καί σέ λίγα λεπτά πύκνωσαν τά νέφη καί ὁ οὐρανός σκοτεινίασε καί ἔπεσαν τόσες πολλές βροχές, ὥστε νά κινδυνεύσουν ἄνθρωποι. Ὁ Τοῦρκος σατράπης τότε προσβεβλημένος, ἔδωσε διαταγή στόν Ἠγούμενο ἀλλά καί τό δικαίωμα νά περιφέρει μέ λιτανεῖες τήν ἀγία Εἰκόνα σ' ὅλη τήν νῆσο, χωρίς κανένα ἐμπόδιο.

Ἡ ἀγία Εἰκόνα κοσμήθηκε μέ ἀργυροεπίχρυση πλάκα τό πρῶτο, κατά τό 1576, ἐπί Ἠγουμένου Γρηγορίου, ἡ ὁποία ἀντικατεστάθηκε ἀργότερα μέ ἄλλη ὁμοια, κατά τό 1795, ἐπί Ἠγουμένου Μελετίου. Ἡ ἀγία Εἰκόνα εἶναι καλυμμένη μέ σκέπη, ἔτσι, πού νά μην εἶναι ὄρατό τό Πρόσωπό της, καί τοῦτο, εἴτε γιατί ἔτσι θέλησε ὁ αὐτοκράτορας Ἀλέξιος Κομνηνός, ὅταν ὑποχρεωτικά καί παρά τήν θέλησή του τήν ἀποχωρίζοταν, εἴτε ἐξ αἰτίας τῆς ἀναξιότητάς μας, λόγω τῶν πολλῶν μας ἁμαρτιῶν, νά ἀντικρύσουμε τήν εὐλογημένη ἀπό τήν ἴδια τήν Παναγία σεπτή Εἰκόνα της. Πάντως σίγουρο εἶναι ὅτι οὐδεὶς μπόρεσε ποτέ νά δεῖ τό Πρόσωπό της. Οἱ ἐλάχιστοι, πού ἀποπειράθηκαν, ἐμποδίστηκαν καί τιμωρήθηκαν ἀπό τήν ἴδια τήν Παναγία. Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς ἀναφέρει δύο τέτοιες περιπτώσεις. Κατά τό 1699 ὁ σοφώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Γεράσιμος τόλμησε, ἀφοῦ ἐπισκέφθηκε τήν Μονή, καί προσπάθησε νά ἀποκαλύψει τό πρόσωπο τῆς Εἰκόνας, ἀλλά παιδεύτηκε πολύ γιά τήν ἀπόπειρά του αὐτή. Ἔχασε τό φῶς του, τό ὁποῖο ἀνέκτησε καί πάλι, ὕστερα ἀπό ἕνα τρίμηνο παρακλήσεων, δεήσεων καί ἱκεσιῶν καί βαθύτατης μετάνοιας. Τό γεγονός αὐτό τό βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ παθῶν μέ γράμμα του, τό ὁποῖο καταχωρήθηκε στό τέλος τῆς περιγραφῆς τῆς Μονῆς, πού ἐξεδόθηκε τό 1751.

Ἐπίσης, κατά τό 1776, ἐπισκέφθηκε τήν Μονή ἐλλόγιμος, Ρόδιος ἱερομόναχος, Ἰωάννης καλούμενος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ διανυκτέρευσε μέσα στόν ναό, ἀποπειράθηκε, ὕστερα ἀπό ὀλονύκτια ἀγρυπνία, νά ἀποκαλύψει τό πρόσωπο τῆς ἀγίας Εἰκόνας, ὅποτε βγῆκε ἀπό τήν Εἰκόνα λεπτότατη λαύρα, ἡ ὁποία κάλυψε τό πρόσωπό του καί δέν κατόρθωσε νά ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ ἅγια Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου, λόγω τῆς εὐλογίας, πού δέχτηκε ἀπό τήν ἴδια τήν Παναγία καί τῆς θείας χάρης, πού δόθηκε ἀπό τόν μονογενῆ Υἱό της, τόν Σωτῆρα καί Λυτρωτή μας Χριστό, ἀλλά καί λόγω τῆς θαυματουργικῆς ιδιότητάς της, ἔγινε σεβαστή ἀπό ὅλους τούς ὅπου γῆς ὀρθοδόξους χριστιανούς. Ἡ ἀγάπη καί ὁ σεβασμός τοῦ πανορθόδοξου χριστεπωνύμου πληρώματος πρὸς τήν ἅγια Εἰκόνα ἀποτέλεσε μοναδικό φαινόμενο καί γρήγορα ἀπέκτησε, ὄχι μόνο παγκύπρια, ἀλλά καί πανορθόδοξη φήμη καί σεβασμό, καί πολλές εἰκόνες τῆς Παναγίας, τόσο στήν Κύπρο ὅσο καί στό ἐξωτερικό, ὅπως στήν Ἑλλάδα, τήν Ρωσία, τήν Γεωργία, τήν Αἰθιοπία, τήν Αἴγυπτο καί ἄλλοῦ, ἔφεραν καί φέρουν τήν ὀνομασία «Παναγία ἡ Ἐλεούσα τοῦ Κύκκου». Πρέπει, ἐπίσης, νά τονιστεῖ, ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς αἴγλης, πού ἡ ἅγια Εἰκόνα προσέδωσε στήν Ἱερή τοῦ Κύκκου Μονή, πολλοί μικρασιάτες προσκυνητές, οἱ ὅποιοι μετέβαιναν στούς Ἁγίους Τόπους μέσω τῆς Κύπρου, ἀποφεύγοντας, ἐξ αἰτίας τῶν ληστῶν τό δρομολόγιο Συρίας-Λιβάνου, ἐπισκέπτοντο τήν Μονή Κύκκου, γιά νά προσκυνήσουν τήν ἅγια Εἰκόνα. Τό ἴδιο καί γιά αἰῶνες συνέβαινε καί μέ Ρώσους προσκυνητές τῶν Ἁγίων Τόπων. Τό πέρασμά τους ἀπό τήν Ἱερά Μονή Κύκκου καί ἡ προσκύνηση τῆς θαυματόβρυτης Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας συμπλήρωνε καί ὀλοκλήρωνε τό ἱερό προσκύνημά τους στούς Ἁγίους Τόπους.

Σήμερα τό ἱερό Εἰκόνισμα τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας, φορτωμένο ἀφιερώματα καί θαύματα, στέκεται «κολυμβήθρα Σιλωαμική» θαυμάτων καί δωρημάτων. Γι' αὐτό καί οἱ ὅπου γῆς χριστιανοί ὀρθόδοξοι καί μή, κατά χιλιάδες συρρέουν κάθε χρόνο ἐδῶ στό ὑπέρλαμπρο αὐτό ἀνάκτορο τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ, στήν Ἱερή τοῦ Κύκκου Μονή, γιά νά κάμψουν εὐλαβικά τό γόνυ τῆς ψυχῆς τους μπροστά στήν πάνσεπτη Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καί νά ἐκζητήσουν τό ἔλεος καί τήν συγγνώμη της.

Χιλιάδες εἶναι οἱ πιστοί, πού συρρέουν ἐδῶ στό θεομητορικό αὐτό πανορθόδοξο καί παγχριστιανικό προσκύνημα, γιά νά ἀποθέσουν μπροστά στήν πανάμωμη Μορφή της τίς ἀνησυχίες, τούς καημούς καί τίς ἐλπίδες τους καί νά ἐκμυστηρευτοῦν τίς μύχιες σκέψεις τους σ' αὐτή, τήν Μάνα τοῦ Λυτρωτή μας, ἀλλά καί δική μας Μητέρα.

Ἰδιαίτερα ὁ εὐσεβής μαρτυρικός λαός μας τήν Παναγία τήν Κυκκώτισσα ἐξεχόντως τιμᾷ καί τήν βοήθειά της ζητᾷ σέ κάθε δύσκολη στιγμή τῆς

ζωής του. Στήν θέα τῆς ἐφέστιας Εἰκόνας τῆς Κυρίας τῆς Κυκκώτισας ὁ κυπριακός Ἑλληνισμός ἐμπνέεται πάντοτε καί ἀνυψώνεται στήν ἱερότητα τῶν ἐθνικῶν του παλμῶν καί ἀναζητήσεων.

Καί σήμερα, πού ὡς κυπριακός Ἑλληνισμός περνοῦμε μία ἀπό τίς δυσκολότερες στιγμές τῆς ἱστορικῆς μας διαδρομῆς, νά ἀφήνουμε πρέπει πάντοτε τήν σκέψη μας νά στρέφεται πρὸς τήν ἅγια Μορφή τῆς. Νοερά νά τήν ἀτενίζουμε καί γονυκλινεῖς, μπροστά στά ἄχραντα πόδια τῆς, θερμά νά τήν παρακαλοῦμε νά γίνει γιά μᾶς, γιά ἄλλη μιά φορά, τεῖχος καί ὀχύρωμα, σκέπη καί κραταίωμα, νά γίνει γιά ἄλλη μιά φορά μεσίτρια πρὸς τόν Υἱόν τῆς καί Θεό μας γιά νά φανεῖ ἴλεως καί νά συντομεύσει τόν χρόνο τῆς πικρῆς, σκληρῆς δοκιμασίας μας, νά κερδίσει τελικά ἡ δικαιοσύνη καί νά ἀπελευθερωθεῖ ἡ ματοβαμμένη μαρτυρική Πατρίδα μας, γιατί «πολλά ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότης».

Ὁλόθερμη προσευχή πρὸς τόν Κύριο ἀναπέμπουμε, ὅπως, ἡ θεοφρούρητη τοῦ Κύκκου Μονή, ὁ πυρσός αὐτός τοῦ πνεύματος, ζεῖ στό διηνεκές, ἐκπέμποντας παντοτινά ἀκτίνες ὀρθοδόξου φωτός.

Θερμά ἱκετεύουμε, τήν Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν καί Μεσίτρια τοῦ κόσμου, τήν Ἀειπάρθενο Θεοτόκο, νά διαφυλάττει τό ἀγλαῖασμα αὐτό τῆς κυπριακῆς Ἐκκλησίας, τήν «κάλλιστη ὁμοῦ καί μέγιστη» ὑψηλόκορμη βυζαντινὴ τοῦ Κύκκου Μονή, αείφωτο πυρσό τῆς εὐσεβείας, πού θά διαθερμαίνει ἐσαεὶ τίς καρδιές καί θά σώζει τίς ψυχές, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ θεάνθρωπος Χριστός ἀπέθανε.

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καί Τηλλυρίας
καί Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου
κ. Νικηφόρος

Ὁ Κύκκου Νικηφόρος

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

1. ΕΝ ΤΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Στίχοι προτασσομένοι τῶν ἐσπερίων στιχηρῶν

Εἰς στίχους 10

«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου».

«Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι».

Εἰς στίχους 8

«Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου».

«Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου».

Εἰς στίχους 6

«Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν».

«Ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε· ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου· ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον».

Εἰς στίχους 4

«Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας ἐλπιάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον».

«Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί».

«Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα».

Ἡ Λιτή

Ἐὰν ὑπάρχη λιτή, μετὰ τὰ πληρωτικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν· «Εἶη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου», γίνεται λιτανεῖα περίξ τοῦ ναοῦ, ψαλλομένων τῶν ιδιομέλων τῆς λιτῆς (στὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου εἴθισται, κατὰ τὴν μακραίωνον παράδοσιν αὐτῆς, ἢ τάξις τῆς λιτῆς νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ ναοῦ). Ἐπανερχομένη αὕτη εἰς τὸν ναὸν (ἢ εἷς τινὰς κοινότητας πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ), ὁ διάκονος (ἢ ἐλλείψει αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς) ἐκφωνεῖ τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ τὰς λοιπὰς δεήσεις ὡς συνήθως. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Δέσποτα πολυέλεε», ὁ Ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ Δεσποτικοῦ θρόνου, ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα, οἱ διάκονοι ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας τῶν κατζίων καὶ μυροδοχεῖον, ραίνουν τὸν Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος ἀκολούθως ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Ἀμέσως μετὰ οἱ πατέρες, ἀνά δύο, κατὰ τὰ πρεσβεῖα χειροτονίας τῶν, ὑποκλίνονται πρὸς τὸν Ἀρχιερέα καὶ ἀσπάζονται τὴν ἱερὰν εἰκόνα. Ἀκολουθεῖ ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰκόνας ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ψαλλομένων ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν τροπαρίων·

Ἦχος β΄.

Πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Ἄβραάμ τὴν θυσίαν καὶ Πέτρου τὴν μετάνοιαν, τοῦ τελώνου τὸν στεναγμὸν καὶ τῆς πόρνης τὰ δάκρυα, τῶν μυροφόρων γυναικῶν τὰ θυμιάματα, τοῦ ληστοῦ τὴν ὁμολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου.

Τῆς ὀργῆς σου τὴν ἀγανάκτησιν εἰς εἰρήνην μετάβαλε καὶ σῶσον τὸν κόσμον σου, μόνε ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε.

Χαῖρε Μαρία Θεοτόκε, ὁ ναὸς ὁ ἀκατάλυτος, μᾶλλον δὲ ὁ ἅγιος· καθὼς βοᾷ ὁ προφήτης, ἅγιος ὁ ναὸς σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Ἀκολούθως φάλλονται τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Στίχοι προτασόμενοι τῶν ἀποστίχων στιχηρῶν τοῦ Σαββάτου

Τὸ α΄ ἀπόστιχον ψάλλεται ἄνευ στίχου.

Εἰς τὸ β΄· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

Εἰς τὸ γ΄· «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Εἰς τὸ δ΄· «Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Ἡ Ἀρτοκλασία

Ἐὰν θὰ τελεσθῇ ἀρτοκλασία, μετὰ τὰ ἀπολυτίκια, ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ ὁ πρῶτος τῇ τάξει, κρατῶν τὸν θυμιατόν, ψάλλει τὸ τροπάριον· «Θεοτόκε Παρθένε» κύκλω τοῦ τετραποδίου, ὅπου οἱ ἄρτοι. Ἀκολουθῶς λέγει τὴν εὐχὴν τῶν ἄρτων καὶ ψάλλεται τὸ «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν δῖς. Εἶτα λέγει τὴν εὐχὴν τῶν κολλύβων (ἐὰν ὑπάρχουν) καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» ἐκ γ΄.

2. EN ΤΩ ΟΡΘΩ

Ἡ τάξις τοῦ ἐν Κυριακῇ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου

Διὰ τοῦ ὄρου «Ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου», ἐννοεῖται ἡ ἀκόλουθος διάταξις· Μετὰ τὸ προκείμενον τῶν ἀναβαθμῶν, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἀγίοις ἐπαναπαύη». Οἱ χοροὶ τὸ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» τρίς. Ὁ διάκονος· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ..., Σοφία· ὀρθοί· ἀκούσωμεν». Ὁ ἱερεὺς· «Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ (...) ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα». Ὁ διάκονος· «Πρόσχωμεν». Ὁ ἱερεὺς, ἰστάμενος δεξιᾷ τῆς ἀγίας Τραπέζης, ἀναγινώσκει τὸ ἐνδιάτακτον ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ψάλλεται ἐναλλάξ κατὰ στίχον ὑπὸ τῶν χορῶν ὁ ν΄ ψαλμός. Ψαλλομένου τοῦ στίχου· «Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας», ὁ ἱερεὺς φέρει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ προσφέρει τοῦτο πρὸς προσκύνησιν εἰς τοὺς πιστοὺς. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ν΄ ψαλμοῦ, ὁ δεξιὸς χορὸς· «Δόξα. Ταῖς τῶν ἀποστόλων», ὁ ἀριστερός· «Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου» καὶ αὐθις ὁ δεξιὸς· «Ἐλέησόν με,

ὁ Θεός. Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς». (Ἐν δὲ ταῖς Κυριακαῖς τοῦ Τριωδίου, ὁ δεξιὸς χορός· «Δόξα. Τῆς μετανοίας», ὁ ἀριστερός· «Καὶ νῦν. Τῆς σωτηρίας» καὶ ὁ δεξιός· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων»). Εἶτα ὁ διάκονος· «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ὁ ἱερεὺς· «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς».

Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου

Διὰ τὰς Κυριακάς, ὡς γνωστόν, εἰσὶν ἔνδεκα τεταγμένα Εὐαγγέλια τοῦ Ὁρθρου, «ἑωθινὰ» καλούμενα, ἅτινα ἀναγινώσκονται κατὰ σειράν, ἀνὰ ἓν κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν. Διάφορος εἶναι βεβαίως ἡ ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* ὀριζομένη σειρά ἀναγνώσεως τῶν ἑωθινῶν Εὐαγγελίων κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς περίοδον. Γνωστόν εἶναι ἐπίσης ὅτι, μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ψάλλεται ὁ ν΄ ψαλμὸς μετὰ τῶν λοιπῶν, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω.

Πλὴν ὁμως, καθ' ἃς Κυριακάς συμπύπτη μεγάλη δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἀντὶ τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου τῆς σειρᾶς, λέγεται τὸ τῆς ἑορτῆς Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου πρὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ἐστραμμένου πρὸς δυσμᾶς· ἐν δεσποτικῇ δὲ ἑορτῇ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, λέγεται ὁ ν΄ ψαλμὸς, ἄνευ τοῦ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι».

Κατὰ τὴν ἐν Κυριακῇ σύμπτωσιν δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, τὸ *Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας* (T.M.E.) ὀρίζει, ἄνευ τινὸς αἰτιολογήσεως, ὅπως ὁ ν΄ ψαλμὸς ἀναγινώσκηται χῦμα, συνεπῶς δὲ ἵνα μὴ γίνηται καὶ ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ T.M.E., ἔχει σχηματισθῆ ἡ ἐντύπωσις ὅτι δὲν γίνεται ὁ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, ὅταν ἐν αὐταῖς δὲν ἀναγινώσκηται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ἢ ὅταν τὸ Εὐαγγέλιον δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἑωθινῶν.

Ἀντιθέτως ὁμως ἡ τυπικὴ παράδοσις, ὅπως διατυποῦται κυρίως εἰς τὸ *Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάβα*, ἀλλὰ καὶ τὰ λειτουργικὰ βιβλία τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου, προβλέπει σταθερῶς ἀσπασμὸν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, καὶ ἐὰν εἰσέτι κατ' αὐτὰς τύχη μεγάλη δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ (πρβ. λ.χ. Τριῶδιον, Κυριακὴ τῶν Βαΐων, Πεντηκοστάριον, Κυριακὴ τοῦ Πάσχα καὶ *Τυπικὸν Ἁγίου Σάβα*, κεφ. λς' καὶ Ἀπορούμενα, κεφ. ξα').

Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου γίνεται διὰ τὸ ἀναστάσιμον καὶ δεσποτικὸν τῆς Κυριακῆς. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου φέρομεν ὡς παράδειγμα τὰς ἑορτὰς τῆς Ἀναλήψεως, τῶν ἀποστόλων Ἰωάννου (8ῃ Μαΐου) καὶ Πέτρου καὶ Παύλου (29ῃ Ἰουνίου) (ὅταν βεβαίως τύχωσιν ἐν καθημερινῇ), ἐν αἷς ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, εἰς δὲ τὴν τῆς Ἀναλήψεως καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου λέγεται καὶ τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», χωρὶς ὅμως νὰ γίνηται προσκύνησις Εὐαγγελίου, διότι αἱ ἑορταὶ τυγχάνουν χαρακτῆρα ἐν καθημερινῇ. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ δ' ἔτι τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα προβλέπεται (περὶ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου καὶ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν) ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, χωρὶς νὰ ἀναγνωσθῇ ἐν τῷ Ὁρθρῷ εὐαγγελικὴ περικοπή.

Ἐπομένως, διὰ τῆς τοιαύτης τυπικῆς διατάξεως, ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ φανερώσῃ τὰ πρωτεῖα τῆς Κυριακῆς, ἐν μέσῳ τῶν λοιπῶν τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν, ὡς ἀναστασίμου ἡμέρας τοῦ Κυρίου, καθ' ὅσον καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐδανείσθη ἡ ἡμέρα ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου, ὡς κατ' ἐξοχὴν ἀφιερωμένη εἰς αὐτόν. Καὶ κατὰ τὴν κυριώνυμον ταύτην ἡμέραν, ἴσταται ὁ Κύριος, ὁ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου συμβολιζόμενος, ἐν μέσῳ τῆς συνάξεως τῶν πιστῶν. Εἴ τις ἄλλη ἑορτὴ συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ, ἀκολουθῇ τὴν ἐν λόγῳ τυπικὴν διάταξιν τῆς ἀναστασίμου Κυριακῆς.

Ἄρα, κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, κἂν τύχῃ δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου (ἑωθινοῦ ἢ τῆς ἑορτῆς), λέγεται χῦμα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (ἐὰν διατάσσῃται) καὶ φαλλομένου τοῦ ν' ψαλμοῦ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου.

Διπλαῖ καταβασίαι

Αἱ διπλαῖ καταβασίαι ψάλλονται, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

ᾠδὴ α' πεζή: δεξιὸς χορὸς.	ᾠδὴ α' ἱαμβικὴ: ἀριστερὸς χορὸς.
ᾠδὴ γ' πεζή: δεξιὸς χορὸς.	ᾠδὴ γ' ἱαμβικὴ: ἀριστερὸς χορὸς, τὸ τέλος ὁ δεξιός.
ᾠδὴ δ' πεζή: ἀριστερὸς χορὸς.	ᾠδὴ δ' ἱαμβικὴ: δεξιὸς χορὸς, τὸ τέλος ὁ ἀριστερός.
ᾠδὴ ε' πεζή: δεξιὸς χορὸς.	ᾠδὴ ε' ἱαμβικὴ: ἀριστερὸς χορὸς, τὸ τέλος ὁ δεξιός.

- Ἰσδῆ Ϛ πεζή: ἀριστερὸς χορὸς. Ἰσδῆ Ϛ ἰαμβική: δεξιὸς χορὸς, τὸ τέλος ὁ ἀριστερός.
- Ἰσδῆ ϛ πεζή: δεξιὸς χορὸς. Ἰσδῆ ϛ ἰαμβική: ἀριστερὸς χορὸς, τὸ τέλος ὁ δεξιός.
- Ἰσδῆ ἡ πεζή: ἀριστερὸς χορὸς. Ἰσδῆ ἡ ἰαμβική: δεξιὸς χορὸς.
- Ἰσδῆ θ πεζή: δεξιὸς χορὸς. Ἰσδῆ θ ἰαμβική: ἀριστερὸς χορὸς.

**Στίχοι προτασσόμενοι τῆς «Τιμιωτέρας»
(Ἰσδῆ τῆς Θεοτόκου)**

Στίχ. α΄ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου».

*«Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβὶμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως
τῶν Σεραφίμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον, σὲ μεγαλύνομεν».*

Στίχ. β΄ «Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί».

Στίχ. γ΄ «Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν».

Στίχ. δ΄ «Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν».

Στίχ. ε΄ «Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς».

Στίχ. Ϛ΄ «Ἄντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος».

Τὰ ἐν Κυριακῇ Ἐξαποστειλάρια

Καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ (ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει ἐν Κυριακῇ δεσποτικῇ ἑορτῇ), πρὸ τῶν ἀναστασίμων ἐξαποστειλαρίων, ψάλλεται πάντοτε τὸ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν», ὡς ἐξῆς·

Ὁ α΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

Ὁ β΄ χορός· «Ὅτι ἅγιός ἐστιν».

Στίχοι προτασσόμενοι τῶν στιχηρῶν τῶν Αἰῶν

Εἰς στίχους 8 (ἐν Κυριακῇ) ἢ 6 (ἐν καθημερινῇ)

«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον, δόξα αὕτη ἔσται πᾶσι τοῖς ὄσίοις αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ».

Εἰς στίχους 4

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐκ κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ, πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον».

Ἐν Κυριακῇ, πρὸ τοῦ 7ου καὶ 8ου ἀναστασίμου στιχηροῦ, προστίθενται καὶ οἱ ἐξῆς·

«Ἀναστήθι, Κύριε, ὁ Θεός μου· ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου· διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

Ὅταν ὁμως ἐν Κυριακῇ ψάλλωνται καὶ τροπάρια ἑορτῆς τινος ἢ ἁγίου, τότε παραλείπονται οἱ ἀνωτέρω δύο τελευταῖοι στίχοι· «Ἀνάστηθι, Κύριε ...» καὶ· «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ...», καὶ ἀντ' αὐτῶν λέγονται οἱ ἐν τοῖς ἀποστίχοις τοῦ Ἑσπερινοῦ στίχοι τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου. Ἐλλείπει δὲ τούτων, λέγονται οἱ ἐξῆς·

Εἰς μνήμας ἀποστόλων

«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ (ἢ αὐτῶν), καὶ εἰς τὰ πέ-
ρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ (ἢ αὐτῶν)».

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέ-
λει τὸ στερέωμα».

Εἰς μνήμας ἱεραρχῶν

«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν».

«Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιᾶ-
σονται».

Ἄλλος

«Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν».

Εἰς μνήμας μεγαλομαρτύρων

«Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσῃ, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθή-
σεται».

«Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξαν-
θήσῃ».

Εἰς μνήμας μαρτύρων

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θε-
λήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Εἰς μνήμας ὁσίων ἀνδρῶν

«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θε-
λήσῃ σφόδρα».

«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ».

Εἰς μνήμας ὁσίων ἢ μαρτύρων γυναικῶν

«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κυριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς
δεήσεώς μου».

«Ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου».

3. EN Τῇ ΘΕΙᾳ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Τὰ Ἀντίφωνα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν

Κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ
ἐορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας τῶν ἐορταζομέ-

νων ἁγίων, συμφώνως πρὸς τὰς προβλέψεις τοῦ Τυπικοῦ, ψάλλονται τὰ λεγόμενα «Τυπικά», ἤτοι οἱ ψαλμοὶ ρβ΄ καὶ ρμε΄, στιχολογούμενοι μετὰ τῶν μακαρισμῶν καὶ τῶν προβλεπομένων τροπαρίων αὐτῶν εἰς τὴν Παρακλητικὴν διὰ τὰς Κυριακάς, καὶ εἰς τὰ Μηναῖα διὰ τὰς ὑπολοίπους ἑορτὰς (τροπάρια γ΄ καὶ ζ΄ ὥδῃς τῶν ἀντιστοιχῶν κανόνων).

Κατὰ μὲν τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς, ψάλλονται, ἀντὶ τῶν «Τυπικῶν» καὶ μακαρισμῶν, εἰδικὰ ἀντίφωνα ἐκ ψαλμικῶν στίχων μετ' ἐφυμνίων. Κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ὁμως τῆς Κυριακῆς ἐπεκράτησεν ἀτυχῶς ἡ μεῖξις στίχων ἐκ τῶν μὴ ψαλλομένων κατὰ τὴν τάξιν «Τυπικῶν» μετὰ τῶν ἐφυμνίων τῶν δύο πρώτων ἀντιφώνων.

Δέον ὅπως, διὰ τὴν λειτουργικὴν εὐταξίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ στίχοι τῶν τριῶν ἀντιφώνων λαμβάνονται ἐκ τῶν τριῶν ἀναστασίμων ψαλμῶν (91, 92, 94), οἱ ὅποιοι εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀσματικὸν Τυπικὸν ἐστιχολογοῦντο ὁλόκληροι μετ' ἐφυμνίων.

Οἱ στίχοι τῶν ἀναστασίμων αὐτῶν ψαλμῶν, μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν τελικῶς διαμορφέντων ἐφυμνίων, ψάλλονται εἰς ὅλας τὰς θείας Λειτουργίας, εἴτε ἐν Κυριακῇ εἴτε ἐν καθημερινῇ μεθ' ἑορτῆς, εἴτε ἐν ψιλῇ καθημερινῇ ἄνευ ἑορτῆς. Ἔχουν δὲ ὡς ἐξῆς:

α΄. Ἐν Κυριακῇ ἢ ἐν καθημερινῇ μεθ' ἑορτῆς

Ἀντίφωνον α΄

Ἦχος β΄. Ψαλμὸς 7α΄ (91)

Στίχ. α΄. «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς».

Στίχ. β΄. «Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα».

Στίχ. γ΄. «Ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιᾶσομαι».

Στίχ. δ΄. «Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β´

Ἦχος β´. Ψαλμὸς 7β´ (92)

Στίχ. α´. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν (ἢ ἐπὶ μνήμῃ ἐορταζομένου ἁγίου· «ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Στίχ. β´. «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ´. «Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος».

Στίχ. δ´. «Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Δόξα, καὶ νῦν.

Ο´ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστέ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ἀντίφωνον γ´

Ἦχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. Ψαλμὸς 7δ´ (94)

Στίχ. α´. «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν».

Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον (ἢ τὸ τοῦ ἁγίου).

Στίχ. β´. «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν φαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ».

Στίχ. γ´. «Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν».

Εἰσοδικὸν

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν (ἢ ἐπὶ μνήμῃ ἐορταζομένου ἁγίου· «ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα.

β'. Ἐν καθημερινῇ ἄνευ ἑορταζομένου ἁγίου

Ἀντίφωνον α'

Ἦχος β'. Ψαλμὸς 7α' (91)

Στίχ. α'. «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς».

Στίχ. β'. «Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα».

Στίχ. γ'. «Ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι».

Στίχ. δ'. «Ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ». Δόξα, καὶ νῦν. *«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».*

Ἀντίφωνον β'

Ἦχος πλ. α'. Ψαλμὸς 7β' (92)

Στίχ. α'. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπεια ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου σῶσον ἡμᾶς, Κύριε».

Στίχ. β'. «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ'. «Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος».

Στίχ. δ'. «Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Δόξα, καὶ νῦν.

«Ὁ μονογενὴς Υἱὸς ...» (βλ. ἀνωτέρω, σελ. 38).

Ἀντίφωνον γ'

Ἦχος β'. Ψαλμὸς 7δ' (94)

Στίχ. α'. «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός,
ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Στίχ. β´. «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ».

Στίχ. γ´. «Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν».

Εἰσοδικὸν

«Δεῦτε προσκυνήσωμεν ...» (βλ. ἀνωτέρω, σελ. 38).

Διὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἐορτάς, ἐν τῷ παρόντι χρησιμοποιῶνται τὰ εὐρείας χρήσεως «Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου» κείμενα ἀντίφωνα (ἐπιμ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, πρωτοπρεσβυτέρου, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 2005, σελ. 245-274). Περὶ τούτων βλ. τὰς ἐν αὐτῷ σχετικὰς πληροφορίας («Εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα», γενικῶς περὶ ἀντιφώνων ἐν σελ. 11 κ. ἐξ. καὶ εἰδικῶς ἐν σελ. 17 κ. ἐξ.).

Ἐκάστην Κυριακὴν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἐορτή, εἰς τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια, ψάλλεται πρὸ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, ἰδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (βλ. ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρόντος, σελ. 6).

Ὁ ὕμνος «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν»

Ὁ ἀρχαῖος οὗτος ὕμνος (εἰσήχθη ἀπὸ τοῦ 624 μ.Χ.) καὶ διατηρεῖται ἕως τῆς σήμερον, ψαλλόμενος εἰς τὰς ἱεράς Μονὰς καὶ εἰς ἄλλους Ὁρθοδόξους ἱεροὺς ναοὺς. Ὁ ὕμνος καλύπτει λειτουργικῶς τὸν χρόνον, ὅστις ἀπαιτεῖται, διὰ τὴν μεταφορὰν ὑπὸ τῶν λειτουργῶν, εὐπρεπῶς καὶ κοσμίως, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί», τῶν Τιμίων Δώρων εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν, χωρὶς νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἐκφωνοῦν, καθ' ὁδόν, τὰς μετὰ τὴν μετοχὴν εἰς τὴν κοινωνίαν εὐχαριστιακὰς προτροπὰς· «Ὁρθοί· μεταλαβόντες».

Ὁ ὕμνος ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ, ὡς ἀκολούθως·

Ἦχος β΄

Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς τῶν ἁγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων. Τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν, μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. Ἄλληλουῖα, ἄλληλουῖα, ἄλληλουῖα.

4. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΑΓΙΩΝ*

Αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι

(ἐφ' ὅσον δὲν συμπύπτουν προεόρτια ἢ μεθέορτα)

Πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων διακρίνονται, ἀναλόγως τῶν ὑμνογραφικῶν στοιχείων, τὰ ὅποια περιέχουν, εἰς ἀκολουθίας μὴ ἑορταζομένων ἁγίων, εἰς ἀκολουθίας ἡμιορταζομένων ἁγίων καὶ εἰς ἀκολουθίας ἑορταζομένων ἁγίων· κατὰ δὲ τὴν ἀντίστοιχον ὁρολογίαν τοῦ *Τυπικοῦ*, εἰς ἀγίους ἑορταζομένους εἰς δ', ἀγίους ἑορταζομένους εἰς ζ' καὶ ἀγίους ἑορταζομένους εἰς η' (οἱ ἀριθμοὶ ἀναφέρονται εἰς πόσα τροπάρια ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἀγίου ἐν τῷ Ὁρθρῷ).

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν μὴ ἑορταζομένων ἁγίων στοιχειοθετοῦνται ἐκ τῶν ἀπολύτως ἀπαραιτήτων στοιχείων, ἥτοι τρία ἐσπέρια στιχηρὰ μετὰ ἢ ἄνευ ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ κανόνος μετὰ μεσῳδίου καθίσματος. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων, εἶναι δυνατὸν αἱ ἀκολουθίαι αὗται νὰ ἔχουν ἰδιόμελον δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον μετὰ ἢ ἄνευ οἴκου καὶ ἐξαποστειλάριον.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἡμιορταζομένων ἁγίων περιλαμβάνουν πάντα τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα καὶ τοῦλάχιστον ἰδιόμελον δοξαστικὸν διὰ τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν. Ἐπὶ πλεόν, δυνατὸν νὰ ἔχουν ἀπόστιχα Ἑσπερινοῦ, στιχηρὰ αἰνῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

Αἱ δὲ τῶν ἑορταζομένων ἁγίων συγκροτοῦνται ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ἢ ἕξ ἐσπερίων στιχηρῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, στιχηρῶν ἀποστίχων μετ'

* Ἡ παρακατιοῦσα λεπτολόγησις τῆς τάξεως, ἐτέθη διὰ τὸ ποιῆσαι βαθυτέραν τυπολογικὴν σπουδὴν.

ιδιομέλου δοξαστικοῦ, ἀπολυτικίου, καθισμάτων δι' ἐκάστην στιχολογίαν τοῦ Ὁρθρου, ἐξ ἑνὸς ἢ δύο κανόνων μετὰ μεσῳδίου καθίσματος, ἐκ κοντακίου μετὰ οἴκου, ἐξαποστειλαρίου, στιχηρῶν αἰνῶν μετ' ιδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ δοξολογίας μεγάλης. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀναγνώσματα, ἰδιόμελα λιτῆς μετ' ιδιομέλου δοξαστικοῦ ἢ μόνον δοξαστικόν, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ πολυέλεος μετὰ καθίσματος, προκειμένον καὶ Εὐαγγέλιον μετὰ πεντηχοσταρίου ἰδιομέλου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀκολουθία Μικροῦ Ἑσπερινοῦ.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν μὴ ἑορταζομένων ἀγίων ὡς καὶ αἱ τῶν ἡμιορταζομένων ψάλλονται ἐκ τοῦ Μηναίου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, αἱ δὲ τῶν ἑορταζομένων ἀγίων ἐκ τοῦ Μηναίου μόνον, κατὰ τὰς ἐφ' ἐξῆς διατάξεις·

**Ἐὰν τύχη ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος ἢ ἡμιορταζόμενος
ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς**

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ψάλλονται 6 στιχηρά, κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας·

Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας στερῆται δοξαστικοῦ ἢ ἔχη ἐν ἡ δύο δοξαστικά, τῆς Παρακλητικῆς 3 (δύο ἐκ τῆς α' σειρᾶς καὶ ἓν ἐκ τῆς β') καὶ τοῦ ἀγίου 3. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά ἢ ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, ἔχοντες ἴδια στιχηρὰ ἕκαστος, μόνον τὰ τοῦ Μηναίου εἰς 6.

Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου (τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ σταυροθεοτοκίον). Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ Μηναίου.

Εἴτ' εὐθὺς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὁρολογίῳ στίχων· «Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου» καὶ· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» (τῇ δὲ Τετάρτῃ ἐσπέρας λέγονται οἱ ἐξῆς· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ· «Θαυμαστός ὁ Θεός»). Ἁγίων τινῶν ἢ ἀκολουθία ἔχει διὰ τὰ ἀπόστιχα, ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ, καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, τὸ ὁποῖον ψάλλεται μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου, μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ ἀποστίχων, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, ἀντὶ τῶν τῆς Παρακλητικῆς.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν). Δόξα, καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ Ὁρολογίου ὀριζομένων διὰ τὰς καθημερινάς. (Ἐὰν ὁμως πρόκειται νὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, θεοτοκίον λέγεται ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων). Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἑτέρου. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινάς. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ οἰκεῖον θεοτοκίον (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Ὁρολογίου).

Εἶτα ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν). Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινάς (ἢ θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων, ἐὰν θὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία). Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, ἔχοντες δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἑτέρου. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινάς. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ οἰκεῖον θεοτοκίον.

Καθίσματα, τὰ τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ Μηναῖον ἔχη ἓνα κανόνα, λέγονται οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰρμῶν). Ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον ἔχη δύο κανόνους, καταλιμπάνεται ὁ β΄ τῆς Παρακλητικῆς. Καὶ οἱ μὲν εἰρμοὶ λέγονται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τροπάρια μετὰ τῶν ἐξῆς·

Εἰς τὰ καταनुκτικὰ καὶ σταυρώσιμα· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει· «Ἄγιοι (ἢ ἅγιοι ἢ ἁγία) τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε (ἢ πρέσβευε) ὑπὲρ ἡμῶν».

Εἰς τὰ τῶν ἀσωμάτων τῇ Δευτέρᾳ· «Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Εἰς τὰ τοῦ Προδρόμου τῇ Τρίτῃ· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Εἰς τὰ τῶν ἀποστόλων τῇ Πέμπτῃ· «Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Εἰς τὰ θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδῃς, τὸ Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν.

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ὥδῃν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ σταυροθεοτοκίον).

Μετὰ τὴν ζ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος, ἐὰν ὑπάρχη) τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη κοντάκιον, λέγεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (ζῆτει ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν).

Μετὰ δὲ τὴν η' ὥδῃν· «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου.

Εἶτα ὁ ἱερεύς· «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός» καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῃς τοῦ Μηναίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ σταυροθεοτοκίου (ζῆτει ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου).

Εἶτα, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, ψάλλεται τὸ «Πᾶσα πνοή» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη στιχηρά, ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Ἀκολουθῶς, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου προβλέπει μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται ἡ δοξολογία, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων καὶ ἀρχόμεθα τῆς θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλλῆ, ὡσάκις ὁ ἅγιος ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἀλλὰ τότε τὰ μὲν ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται, ὡς ἐπισφραγιστικὰ δὲ τοῦ ἀπολυτικίου, τοῦ μεσῳδίου καθίσματος καὶ τῶν δοξαστικῶν τοῦ ἁγίου δέον νὰ ψαλοῦν ὅπωςδήποτε θεοτοκία, οὐδέποτε δὲ σταυροθεοτοκία, ἔστω καὶ ἂν εἶναι Τετάρτη ἢ Παρασκευή.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἴνους, εὐθὺς τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῶμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὡρολογίῳ στίχων· «Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῖ τοῦ ἐλέους σου» καί· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης» (τῇ Πέμπτῃ πρωῖ λέγονται οἱ ἐξῆς· «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ» καί· «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ»). Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη ἀπόστιχα, ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ, καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, φάλλεται μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου, μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἀλλὰ Καὶ νῦν λέγεται θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Ὡρολογίου ὀριζομένων διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

Ἐν τῇ Λειτοργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἐορτῆς.

Ἀπολυτικά, τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκια· Δόξα, τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγεται μόνον τὸ τῆς περιόδου.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη ἴδιον ἀπόστολον) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Ἐὰν τύχη ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος ἢ ἡμιορταζόμενος ἐν Σαββάτῳ

Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη ἔστω καὶ ἐν δοξαστικόν, ἐν τῷ Ὁρθρῷ φάλλεται «Θεὸς Κύριος»· ἐὰν δὲ στερηῆται δοξαστικοῦ, φάλλεται «Ἀλληλουῖα», ἀναλόγως δὲ διαμορφοῦται ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν.

α'. Μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα» ψάλλονται 6 στιχηρά, κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας·

Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἔχη ἐν ἡ δύο δοξαστικά, τῆς Παρακλητικῆς 3 (εἰς μὲν τοὺς κυρίους ἤχους δεσποτικά δύο καὶ ἐν τῆς Θεοτόκου, εἰς δὲ τοὺς πλαγίους τρία δεσποτικά, μὴ ὑπαρχόντων στιχηρῶν τῆς Θεοτόκου εἰς τοὺς ἤχους τούτους) καὶ τοῦ ἁγίου 3. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά ἢ ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, μόνον τὰ τοῦ Μηναίου εἰς 6.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος.

Εἴτ' εὐθὺς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ

«Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἥτοι μαρτυρικά τοῦ ἤχου τρία (τὰ μὲν τῶν κυρίων ἤχων εὐρίσκονται εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ δὲ τῶν πλαγίων εἰς τὰ ἐσπέρια) καὶ νεκρώσιμον ἓν, μετὰ τῶν στίχων· «Θαυμαστὸς ὁ Θεός», «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ» καὶ· «Μακάριοι οὗς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε». Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη ἀπόστιχα, ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ, καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, καταλιμπάνεται τὸ νεκρώσιμον καὶ ἀντ' αὐτοῦ ψάλλεται τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου, μετὰ τὰ 3 μαρτυρικά. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ ἀποστίχων, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, ἀντὶ τῶν τῆς Παρακλητικῆς.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

Εἴτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων (τὸ λεγόμενον α' θεοτοκίον). Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον τοῦ ἐνός. Δόξα, τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, τὸ α' ὁμόηχον θεοτοκίον.

Εἴτα ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ α' ὁμόηχον θεοτοκίον.

Καθίσματα, τὰ τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν μὲν τὸ Μηναῖον ἔχῃ ἓνα κανόνα, λέγονται οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ εἰρμῶν). Ἐὰν δὲ τὸ Μηναῖον ἔχῃ δύο κανόνας ἢ ἔαν ὁ ἅγιος ἔχῃ μεγάλην δοξολογίαν, καταλιμπάνεται ὁ β΄ τῆς Παρακλητικῆς. Καὶ οἱ μὲν εἰρμοὶ λέγονται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τροπάρια μετὰ τῶν ἐξῆς:

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει· «Ἅγιοι (ἢ ἅγιε ἢ ἁγία) τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε (ἢ πρέσβευε) ὑπὲρ ἡμῶν».

Εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ α΄ κανόνος τῆς Παρακλητικῆς· «Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

Εἰς τὸ α΄ τροπάριον τοῦ β΄ κανόνος τῆς Παρακλητικῆς· «Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου».

Εἰς τὸ β΄· «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται».

Εἰς τὸ γ΄· «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

Εἰς τὰ θεοτοκία· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς, τὸ Δόξα καὶ τὸ Καὶ νῦν.

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος, ἐὰν ὑπάρχῃ) τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχῃ κοντάκιον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου μαρτυρικόν· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» (ζήτει ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν).

Μετὰ δὲ τὴν η΄ ᾠδὴν· «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου.

Εἶτα ὁ ἱερεύς· «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς» καὶ στιχολογεῖται ἢ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ Μηναίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχῃ ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου· «Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»,

μετὰ τοῦ θεοτοκίου· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*» (ζήτει ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου).

Εἶτα, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη στιχηρὰ, ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Ἀκολούθως, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου προβλέπει μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται ἡ δοξολογία, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων καὶ ἀρχόμεθα τῆς θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ, ὡσάκις ὁ ἅγιος ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἰνούς, εὐθὺς τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἦτοι μαρτυρικὰ τοῦ ἡχοῦ τρία καὶ νεκρώσιμον ἓν, μετὰ τῶν στίχων· «*Θαυμαστός ὁ Θεός*», «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ*» καὶ· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*». Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη ὡς ἀπόστιχα, ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ, καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, καταλιμπάνεται τὸ νεκρώσιμον καὶ ἀντ' αὐτοῦ ψάλλεται τὸ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου, μετὰ τὰ 3 μαρτυρικά.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν·

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

Εἶτα τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον, καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, ἀλλὰ *Καὶ νῦν* λέγεται θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Ὡρολογίου ὀριζομένων διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

Ἐν τῇ *Λειτουργίᾳ*. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς.

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγεται τὸ τῆς περιόδου.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη ἴδιον Ἀπόστολον) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις. Ἀλληλούϊα», ἢ «Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν. Ἀλληλούϊα». Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

β'. Μετὰ τοῦ «Ἀλληλούϊα»

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» φάλλονται 6 στιχηρά, κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας·

Ἐὰν τὸ Μνηαῖον ἔχη ἓνα ἅγιον, μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου 3 ἐκ τῆς Παρακλητικῆς (τὰ μὲν τῶν κυρίων ἤχων εὐρίσκονται εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ δὲ τῶν πλαγίων εἰς τὰ ἐσπέρια) καὶ τοῦ ἁγίου 3. Ἐὰν ὁμως τὸ Μνηαῖον ἔχη δύο ἁγίους, μόνον τὰ τῶν ἁγίων.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος.

Εἴτ' εὐθύς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «Φῶς ἱλαρὸν» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ

«Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἥτοι μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου ἓν (τὸ τέταρτον) καὶ νεκρώσιμα δύο, μετὰ τῶν στίχων· «Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε» καὶ· «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται». (Εἰς τοὺς πλαγίους ἤχους ταῦτα φάλλονται ὡς ἐν τῇ Παρακλητικῇ. Εἰς τοὺς κυρίους ἤχους, ὁμως, τὸ τέταρτον μαρτυρικὸν ζητεῖ τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ δὲ β' νεκρώσιμον τῷ Σαββάτῳ πρωτὶ εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν). Ἐὰν ὁμως τὸ Μνηαῖον ἔχη δύο ἁγίους, εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται μαρτυρικὰ τρία καὶ νεκρώσιμον ἓν (μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»).

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Παρακλητικῆς.

Εἴτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά τοῦ Σαββάτου· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες».

Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Καὶ νῦν· «Μήτηρ ἁγία» (ζητεῖ ἐν τῷ τέλει τοῦ Ὁρολογίου).

Εἶτα ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Ἄντι τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα, ἀλληλουῖα» τετράκις εἰς ἦχον β', μετὰ τῶν στίχων· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε», «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται» καί· «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν».

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, λέγονται ἐκ τῆς Παρακλητικῆς μαρτυρικὰ τρία, τὸ α' ἄνευ στίχου, τὸ β' μετὰ τοῦ «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ» καὶ τὸ γ' μετὰ τοῦ «Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος». (Εἰς τοὺς κυρίους ἦχους ταῦτα ψάλλονται ὡς ἐν τῇ α' στιχολογίᾳ. Εἰς τοὺς πλαγίους ἦχους ὁμοῦς, τὸ τρίτον μαρτυρικὸν ζήτηι μετὰ τὸν ἄμωμον). Δόξα, νεκρώσιμον (μετὰ τὸν ἄμωμον). Καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ α' τοῦ ἦχου (ἐκ τῆς α' στιχολογίας).

Εἶτα ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (ζήτηι ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου), μεθ' ἧ ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Ἀκολουθῶς ψάλλεται τὸ ἐξῆς κάθισμα·

Ἦχος πλ. α'.

Ανάπαυσον, Σωτῆρ ἡμῶν, μετὰ δικαίων τοὺς δούλους σου, καὶ τούτους κατασκήνωσον ἐν ταῖς ἀυλαῖς σου, καθὼς γέγραπται, παρορῶν ὡς ἀγαθός, τὰ πλημμελήματα αὐτῶν, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλόανθρωπε.

Δόξα. Καὶ πάλιν. «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλόανθρωπε».

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ο ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός, υἱὸς φωτὸς δι' αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναιίου, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει διατυπωθεῖσαν τάξιν (μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»).

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ὠδὴν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναιίου, ἡ αἴτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκεται τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη κοντάκιον, λέγονται τὰ ἐξῆς νεκρώσιμα·

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ΄.

Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ οἶκος

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ δὲ ἐκ γῆς διεπλάσθημεν καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με καὶ εἰπὼν μοι· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιοῦντες ᾠδὴν, τὸ Ἀλληλούϊα.

Μετὰ δὲ τὴν η΄ ᾠδὴν· «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς*» καὶ στιχολογεῖται ἢ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἔξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου· «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» μετὰ τοῦ θεοτοκίου· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*» (ζήτει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου).

Εἶτα ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου ἐκ τῆς *Παρακλητικῆς* (ἐὰν ὁ ἦχος ἔχη 3 μαρτυρικά, τὸ α΄ λέγεται δῖς, τὸ δὲ νεκρώσιμον παραλείπεται).

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εὐθὺς δὲ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ὁ ἱερεὺς τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα ἐκ τῆς *Παρακλητικῆς*, ἦτοι τὰ 4 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ: Ἀντίφωνα καὶ εισοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς.

Ἀπολυτίκια: «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκια: Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μετὰ τῶν ἀγίων». Καὶ νῦν, τὸ μαρτυρικόν· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. Ἀλληλουῖα».

γ'. Ἐὰν τύχη ἅγιος ἑορταζόμενος ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀγίου εἰς 6. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ ἀ' ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ ἐν ἑσπέρα Παρασκευῆς τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἡχοῦ τῆς ληγούσης ἑβδομάδος). Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ἐὰν ὑπάρχουν). Ἡ λιτὴ τοῦ ἀγίου (ἐὰν ὑπάρχη). Ἀπόστιχα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀγίου. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἀ' ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ, ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ πάλιν τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε παρθένε»).

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Καθίσματα, τὰ τοῦ ἀγίου μετὰ τῶν θεοτοκίων αὐτῶν. (Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου προβλέπη πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς ἀ' καὶ β' στιχολογίας, ψάλλεται καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ ἀγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου, τὸ ἀ' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἡχοῦ, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τοῦ (...)». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ...» καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου. Ὁ ἱερεὺς· «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ οἱ κανόνες). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη ἐν τῷ Μηναιῷ ἕτερος τῆς Θεοτόκου) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ ἀγίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ

θεοτοκίον. Ἄφ' Ϛ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, αἱ τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Αἶνοι, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

5. ΤΑ ΚΥΠΡΙΑ ΜΗΝΑΙΑ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΙΣ ΑΥΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΑΤΡΕΙΑΝ

Εἷς ἐκ τῶν βασικῶν στόχων τῆς ἐκδόσεως τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* ἦτο ἡ διάδοσις τῆς μνήμης τῶν Κυπρίων καὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἑορταζομένων ἁγίων, ἰδίως διὰ τῶν συναξαρίων των καὶ τῆς λειτουργικῆς χρήσεως τῶν ἀκολουθιῶν των, τῶν περιεχομένων εἰς αὐτάς. Κατὰ τοῦτο δὲν ἐπιδιώκεται διὰ τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἐν χρήσει *Μηναιῶν* διὰ νέων πληρεστέρων ἀκολουθιῶν. Στόχος εἶναι ἡ παροχὴ δυνατότητος πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ ἐνὸς ἁγίου ἐκεῖ, ὅπου ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖ, ὅπου παραδοσιακῶς τιμᾶται ἡ μνήμη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ παροχὴ δυνατότητος συμψαλμωδίας τῆς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας μετ' ἀκολουθίας τινὸς ἐκ τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν*. Οὕτω, καὶ ἡ μνήμη τῶν ἐν τοῖς *Κυπρίοις Μηναιόις* ἁγίων διασώζεται καὶ ἡ ἐπαφὴ καὶ γνωριμία αὐτῶν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν πραγματοποιεῖται καὶ ἡ καθ' ἡμέραν λειτουργικὴ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας διατηρεῖται ἀναλλοίωτος.

Ἐχοντες ταῦτα ὡς γνῶμονα, σημειοῦμεν ἐνταῦθα διαφόρους τυπικὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὰς περιπτώσεις ἑορτασμοῦ ἐνὸς ἁγίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*, ἐν Κυριακῇ, ἢ συμψαλμωδίας τῆς ἀκολουθίας ταύτης μετὰ τῆς ἀναστασίμου καὶ τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ *Μηναιῶ* ἢ ἑορτασμοῦ τοῦ ἁγίου τούτου ἐν καθημερινῇ ἢ συμψαλμωδίας τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ πρὸς τὴν τῆς ἡμέρας. Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν κατανόησιν τῶν κατωτέρω σημειουμένων τυπικῶν διατάξεων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς των εἰς τὴν λατρείαν εἶναι ἡ διάκρισις με-

ταξὺ μεγάλου Ἑσπερινοῦ καὶ συνήθους ἑορταστικοῦ Ἑσπερινοῦ, ὡς, ἐπίσης, καὶ μεταξὺ πανηγυρικοῦ Ὁρθρου καὶ ἑορταστικοῦ Ὁρθρου.

Μέγας Ἑσπερινὸς εἶναι αὐτὸς εἰς τὸν ὁποῖον, μετὰ τὸν προουμιακόν, φάλλεται ἢ ἀναγινώσκεται τὸ «*Μακάριος ἀνήρ*», γίνεται εἴσοδος, ἀναγινώσκονται ἀναγνώσματα, φάλλεται λιτὴ καὶ τελεῖται ἀρτοκλασία.

Συνήθης ἑορταστικὸς Ἑσπερινὸς διὰ τὰς ἐνορίας εἶναι, ἀπλῶς εἰπεῖν, ὁ μετὰ εἰσόδου.

Πανηγυρικὸς Ὁρθρος εἶναι, ὁ ἔχων πολυέλεον, Εὐαγγέλιον, καταβασί-
ας, αἶνους καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

Ἑορταστικὸς Ὁρθρος εἶναι, ὁ ἔχων καταβασίας, αἶνους καὶ μεγάλην δο-
ξολογίαν.

Δεδομένου ὅτι ἡ παρὰ Θεῶ τιμὴ καὶ δόξα ἐνὸς ἀγίου οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν μορφήν τῆς ὑφ' ἡμῶν τελουμένης ἀκολουθίας, ἢ ἐν πολλοῖς διάχυτος ἄποψις ὅτι, ἐὰν ἡ τελουμένη ἀκολουθία δὲν εἶναι πληρεστάτη, δὲν τιμᾶται ἱκανοποιητικῶς ὁ ἅγιος, μόλις καὶ μετὰ βίας χρειάζεται νὰ ὑποδειχθῇ ὡς θεολογικῶς ἐσφαλμένη. Ἀποκορύφωμα τῆς οἰασδήποτε τε-
λέσεως μνήμης ἀγίου καὶ τῆς οἰασδήποτε ψαλλομένης ἀκολουθίας εἶναι ἡ τέλεισις τῆς θείας Λειτουργίας. Εἰς αὐτὴν κατατείνουσι πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι. Μνήμη ἀγίου σημαίνει πρωτίστως μετοχὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου.

**Ἐὰν ἡ μνήμη ἀγίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται
εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα, τύχη ἐν Κυριακῇ**

**α'. Περίπτωσις συμψαλμωδίας τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας
μετὰ τῆς τῶν Κυπρίων Μηναίων**

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἀγίου 4. Δόξα τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου, ἢ ὁ ἅγιος ἑορτάζεται ἐπισήμως, ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα αὐτοῦ, φάλλεται δὲ καὶ ἡ λιτὴ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἀπολυτίκια· τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἐὰν θὰ τελεσθῇ ἀρτοκλασία, Καὶ νῦν θὰ ψαλῆ τὸ «*Θεοτόκε Παρθένε*».

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Ὅπου ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἢ ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισήμως, ψάλλεται καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου. Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ἑ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τὸ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου 4 (εἰς τὰ δύο τελευταῖα λέγονται οἱ ἀρμόζοντες εἰς τὸν ἅγιον στίχοι). Δόξα, τὸ ἑωθινόν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ὁπότε ψάλλεται τὸ δοξαστικὸν αὐτοῦ. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς Κυριακῆς, ἢ τῆς τυχούσης ἐορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, εἰ δ' ἄλλως ὁ τῆς Κυριακῆς. Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

β'. Περίπτωσις συμψαλμωδίας τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας
μετὰ τῆς τοῦ Μηναίου καὶ τῆς τῶν Κυπρίων Μηναίων

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τοῦ Μηναίου 3 καὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου 3. Δόξα τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου. Δόξα τοῦ ἁγίου τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ

ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Απολυτικά, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου. Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ ὁ τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα, τὸ τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν, τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Μηναίου, τοῦ Κυπρίου Μηναίου καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Αἶνοι, ἀναστάσιμα 2, τοῦ Μηναίου 3 καὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου 3. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν στερεῖται αἰνῶν, λέγονται ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου 4. (Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, εἰς τὰ δύο τελευταῖα προσόμοια λέγονται οἱ ἀρμόζοντες εἰς τὸν ἅγιον στίχοι). Δόξα τὸ ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς Κυριακῆς, ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Απολυτικά, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Μηναίου, τοῦ Κυπρίου Μηναίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

**Ἐὰν ἡ μνήμη ἀγίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται
εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ, τύχη ἐν καθημερινῇ**

**α'. Περιπτώσεις, καθ' ἣν ἀκολουθία ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν
φάλλεται μόνη**

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ, λαμβανομένων ὑπόψιν τῶν ἐξῆς:

Ὅπου ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου, ἢ ὁ ἅγιος ἑορτάζεται ἐπισήμως, ἀναγινώσκονται εἰς τὸν Ἐσπερινὸν τὰ ἀναγνώσματα καὶ φάλλεται ἡ λιτή.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Ψάλλεται καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου καὶ ἀναγινώσκειται τὸ διαταττόμενον Εὐαγγέλιον, ἀφοῦ προφαλῆ τὸ ἀ' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου μετὰ τοῦ προκει-

μένου. Ὅπου ὁ ναὸς δὲν τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἢ δὲν ἐορτάζεται ἐπισήμως, ταῦτα πάντα παραλείπονται. Καταβασίαι, τῆς περιόδου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἐορτῆς ἢ τῆς τυχούσης ἐορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. (Ὅπου ὁ ναὸς δὲν τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἢ δὲν ἐορτάζεται ἐπισήμως, καλὸν θὰ ἦτο, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων τῶν αὐτῶν ἀναγνωσμάτων, νὰ προτιμῶνται τὰ διὰ τὰς καθημερινὰς προβλεπόμενα). Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπέσῃ κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, αὕτη μετατίθεται πρὸς τὸ πλησιέστερον Σάββατον, πλὴν τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, καὶ ψάλλεται ἢ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἡμέρας ἢ, πρὸς ἐπισημότερον ἐορτασμόν, κατὰ τὸν τύπον τοῦ Α' Σαββάτου τῶν νηστειῶν. Δύναται ἐπίσης νὰ μετατεθῇ καὶ εἰς τὴν Β', Δ' καὶ Ε' Κυριακὴν τῶν νηστειῶν καὶ νὰ ψαλλῇ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν συμπέσῃ ἐντὸς τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, δύναται νὰ μετατεθῇ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ.

Ἐὰν τέλος τύχῃ ἐν Κυριακῇ ἢ ἐορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ ἀποδόσει ἐορτῆς, ἢ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετατίθεται ἐν ἄλλῃ μὴ ἐορτασίμῳ ἡμέρᾳ καὶ ψάλλεται εἴτε μόνη μετὰ τῶν μεθεόρτων (ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἴτε μετὰ τῶν μεθεόρτων καὶ τῆς τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας.

β'. *Περίπτωσις καθ' ἣν ἀκολουθία ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν
συμφάλλεται μετὰ τῆς τοῦ Μηναίου*

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τοῦ Μηναίου 3 καὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου 3. Δόξα τοῦ Μηναίου. (Ἐὰν τὸ Μηναῖον δὲν ἔχῃ δοξαστικόν, Δόξα τοῦ Κυπρίου Μηναίου). Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον (ἐν ἑσπέρᾳ Παρασκευῆς, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος). Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τοῦ Μηναίου. (Ἐὰν τὸ Μηναῖον δὲν ἔχῃ ἀπόστιχα, λέγονται αὐτὰ τοῦ Κυπρίου Μηναίου). Δόξα τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκια τοῦ Μηναίου. Δόξα τοῦ

Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. (Ἐὰν τὸ Μηναιῖον δὲν ἔχῃ δοξαστικόν, λέγεται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ καὶ β΄ στιχολογίαν, τὸ τοῦ Μηναίου. Δόξα τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. (Ἐὰν τὸ Μηναιῖον δὲν ἔχῃ καθίσματα, λέγονται τὰ τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν τοῦ Κυπρίου Μηναίου). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ ὁ τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα τοῦ Κυπρίου Μηναίου. Καὶ νῦν τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Ἀφ΄ ζ΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου (ἢ τὰ τοῦ Κυπρίου Μηναίου, ἐὰν δὲν ἔχῃ ταῦτα τὸ Μηναιῖον) καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Μηναίου (ἐὰν ὑπάρχη), τοῦ Κυπρίου Μηναίου καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θεοτοκίον. Αἶνοι, τοῦ Μηναίου 3 καὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου 3. (Ἐὰν τὸ Μηναιῖον δὲν ἔχῃ αἶνους, λέγονται αὐτοὶ τοῦ Κυπρίου Μηναίου εἰς 4). Δόξα τοῦ Μηναίου (ἢ, ἐλλείψει τούτου, τὸ τοῦ Κυπρίου Μηναίου). Καὶ νῦν θεοτοκίον ὁμόηχον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Μηναίου (ἐὰν ἐψάλη εἰς τὸν Ἐσπερινόν), ἢ τὸ τοῦ Κυπρίου Μηναίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Ἀπολυτίκια, τοῦ Μηναίου (ἐὰν ἐψάλη εἰς τὸν Ἐσπερινόν), τοῦ Κυπρίου Μηναίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος τοῦ Κυπρίου Μηναίου καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Μηναίου (ἢ, ἐλλείψει τούτου, τοῦ Κυπρίου Μηναίου). Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Μηναίου ἢ τοῦ Κυπρίου Μηναίου.

6. ΤΑΞΙΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Εισερχομένου τοῦ Ἀρχιερέως εἰς τὸν Ναόν, ὁ α΄ χορὸς ψάλλει τό· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*». Τούτου φαλλομένου, ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον. Ἱερεῖς καὶ ψάλται, ὑποκλινόμενοι εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν συνήθη αὐτῶν τόπον. Ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει τὰς ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* καταβασίας. Τούτων πληρωθεισῶν, ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτός*». Καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ἢ τὴν ἐνάτην, ὅπως ὀρίζη τὸ *Τυπικόν*, καὶ τὴν ἐνάτην τῶν καταβασιῶν.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Διακόνου μικρὰν συναπτὴν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν· «*Ὅτι σε αἰνοῦσιν*», ὁ Ἀρχιερεὺς ψάλλει τὸ ἑξαποστειλάριον (συνήθως τὸ πρῶτον καὶ τὸ τρίτον, ἐὰν ὑπάρχη). Ὁ α΄ χορὸς· «*Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον*». Ὁ β΄ χορὸς· «*Αἰνεῖτε αὐτόν, πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ*». Τελειωθέντος τοῦ «*Αἰνεῖτε*», ὁ α΄ χορὸς ψάλλει· «*Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*» (ἀργῶς).

Ψαλλομένου ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ· «*Τὸν Δεσπότην*» ὡς ἄνω, ὁ Ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ τελεῖ τὴν διάταξιν τοῦ Καιροῦ καὶ προσκυνεῖ τὰς ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνας, εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτρικῆρων ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Οἱ χοροὶ ψάλλουσι τοὺς Αἴνους.

Πρὸ τῆς Δοξολογίας, ὁ Ἀρχιερεὺς κατέρχεται ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ καὶ ὁ πρῶτος τῶν Διακόνων ἐκφωνεῖ· «*Ἱερεῖς, ἐξέλθετε*» (τρῖς). Οἱ ἱερεῖς, κρατῶντες κατὰ τάξιν τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια, ἐξέρχονται τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, ἵστανται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἐνδύουσιν αὐτόν. Ἐν τῷ τέλει ὁ α΄ Διάκονος, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερέως, ὑψοῖ τὰ δικηροτρικῆρα καὶ ἐκφωνεῖ· «*Οὕτω λαμφάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς*». Ὁ β΄ Διάκονος· «*Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Εἶτα ὁ α΄ Διάκονος προσφέρει τὰ δικηροτρικῆρα εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὅστις εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος εἰς μέτριον χρόνον· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*».

Ἐνταῦθα ὁ Ἀρχιερεὺς ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον καὶ οἱ χοροὶ ἄρχονται τῆς Δοξολογίας. Ἐν τῷ τέλει αὐτῆς, ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν ἱερέων, ὑποκλινόμενος εἰς τὸν Ἀρχιερέα, εἰσέρχεται διὰ τῆς Ὡραίας Πύλης εἰς τὸ Ἱερὸν εἰς τὸν συνήθη αὐτοῦ τόπον, καὶ τοῦ ἀ΄ Διακόνου, ἐκφωνοῦντος· «*Εὐλόγησον, Δέσποτα*», ὁ ἱερεὺς ἄρχεται· «*Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς*». Ὁ Διάκονος τὰ «*Εἰρηνικά*», φάλλοντος τοῦ Χοροῦ, μετὰ πᾶσαν δέησιν, τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*».

Εἰς τὴν Μικρὰν Εἴσοδον ὁ Ἀρχιερεὺς φάλλει τὸ ὀριζόμενον εἰσοδικὸν μετὰ τοῦ «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ ...*», κατὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου λαμβάνει τὰ δικηροτριήκαρα καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ φάλλοντος· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*». Τὸ ἐφύμνιον «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ*» ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν. Ὁ Ἀρχιερεὺς, εἰσερχόμενος εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, λαμβάνει τὸν θυμιατὸν καὶ φάλλει τὸ ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* ὀριζόμενον Ἀπολυτίκιον, θυμιῶν κύκλω τῆς Ἀγίας Τραπεζῆς, τὰς ἐν τῷ τέμπλῳ ἀγίας εἰκόνας, τὸν λαόν, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, τοῦ χοροῦ φάλλοντος τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλο, καθὼς ὀρίζει τὸ *Τυπικόν*. Ὁ χορὸς τὸ τοῦ Ναοῦ, ὁ Ἀρχιερεὺς τὸ κοντάκιον, τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου φάλλει ὁ ἀριστερὸς χορὸς. Ὁ Διάκονος· «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*». Ὁ Ἀρχιερεὺς· «*Ὅτι Ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν*», τὸ τέλος τῆς ἐκφωνήσεως ταύτης συμπληρῶναι ὁ Διάκονος, βλέπων ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης τὸν λαόν· «*καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Κατόπιν φάλλεται τὸ τρισάγιον. Τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀ΄ χοροῦ, τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, τὸ τρίτον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν συλλειτουργούντων αὐτῷ, τὸ τέταρτον ὑπὸ τοῦ ἀ΄ χοροῦ, τὸ πέμπτον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν συλλειτουργούντων αὐτῷ, τὸ «*Δόξα Πατρί ...*», ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, τὸ «*Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ*» ὑπὸ τοῦ ἀ΄ χοροῦ, καὶ ὁ β΄ χορὸς· «*Ἅγιος ἀθάνατος*».

Ἀπὸ τοῦ Βήματος φάλλεται τὸ τρισάγιον εἰς στάσεις. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης ἐκφωνεῖ εἰς τρεῖς στάσεις τό· «*Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ Οὐρανοῦ*». Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης στάσεως εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτριήκρων τὸν λαόν, οἱ δὲ Χοροὶ φάλλουσιν ἐναλλάξ· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*» (συντόμως). Ὁ ἀ΄ Διάκονος· «*Δύναμις*». Καὶ ὁ ἀ΄ χορὸς φάλλει τὸ τελευταῖον τρισάγιον.

Εἶτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς*». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν διακόνων εἰς τρεῖς στάσεις καὶ εἰς κάθε στάσιν τὸ

ἐπαναλαμβάνουσιν, εἰς τὴν πρώτην ὁ Ἀρχιερεὺς, εἰς τὴν δευτέραν ὁ ἀχορὸς καὶ εἰς τὴν τρίτην ὁ β' χορὸς. Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος· «Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν». Καὶ ἐπαναλαμβάνει ὁ Ἀρχιερεὺς μελωδικῶς· «Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν». Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὴν Φήμην τοῦ λειτουργοῦντος Ἀρχιερέως, ἢ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, καὶ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη μελωδικῶς ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀ' χοροῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ.

Κατόπιν ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον ἀπ' Ἄμβωνος ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἐὰν ὑπάρχη, ἐν τῷ τέλει τοῦ ὁποῦ ὁ ἀ' χορὸς ψάλλει τό· «Δόξα σοι, Κύριε», καὶ τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα», μέχρι νὰ κατέλθῃ ὁ διάκονος ἀπὸ τοῦ Ἄμβωνος καὶ προσφέρει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ἀσπασμὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως, ὅστις ἴσταται εἰς τὴν Ὁραίαν Πύλην· ὁπότε, λαβὼν τοῦτο, εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ τὸ ἐναποθέτει εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ Χερουβικοῦ, ψαλλομένου τοῦ «Ἀλληλούια» ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ, ὁ ἀ' χορὸς ψάλλει τό· «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα» (ἀργά). Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ διὰ τοῦ Δικηρίου τὸν λαὸν καὶ προσφέρει τοῦτο εἰς τὸν διάκονον, ὅστις ἤδη εἶναι ἔξωθεν τῆς Ὁραίας Πύλης· καὶ λαβὼν τοῦτο, ἐκφωνεῖ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὸ «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους», ἀντὶ τοῦ «Πατέρα Υἱόν ...», ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀ' χοροῦ τό· «Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου».

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν, πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», οἱ χοροὶ ψάλλουσι· «Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν», ἐνῶ οὗτος εὐλογεῖ τὸν λαόν.

7. ΑΙ ΦΗΜΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου

Χρυσοστόμου τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου, Πατρὸς ἡμῶν, Ποιμένος καὶ Ἐθνάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Πάφου

Γεωργίου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Πάφου, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Ἀρσινόης καὶ Ρωμαίων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου

Χρυσοστόμου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κιτίου, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Λάρνακος καὶ Λευκάρων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρηναίας

Χρυσοστόμου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κυρηναίας, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Λαπήθου καὶ Καραβᾶ, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ

Ἀθανασίου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Λεμεσοῦ καὶ Προέδρου Ἀμαθοῦντος καὶ Κουρίου, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μόρφου

Νεοφύτου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Μόρφου καὶ Προέδρου τῶν Σόλων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας - Ἀμμοχώστου

Βασιλείου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιοτάτης Μητροπόλεως Κωνσταντίας καὶ Προέδρου Ἀμμοχώστου, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας

Νικηφόρου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιοτάτης Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Προέδρου Τηλλυρίας, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ταμασοῦ καὶ Ὀρεινῆς

Ἡσαΐου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιοτάτης Μητροπόλεως Ταμασοῦ καὶ Προέδρου Ὀρεινῆς, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Τριμυθοῦντος

Βαρνάβα τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιοτάτης Μητροπόλεως Τριμυθοῦντος καὶ Προέδρου Λευκάρων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Καρπασίας

Χριστοφόρου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιοτάτης Ἐπισκοπῆς Καρπασίας καὶ Προέδρου Αἰγιαλούσης, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀρσινόης

Νεκταρίου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιοτάτης Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος

Νικολάου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιοτάτης Ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

8. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία ἀνεβίβασε τὸν ἱεροψάλτην εἰς μίαν πολὺ τιμητικὴν θέσιν ἐντὸς τοῦ πληρώματος αὐτῆς. Τὸν κατέταξεν εἰς τὴν τάξιν τῶν κατωτέρων κληρικῶν. Ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς συμβάλλει μεγάλως εἰς τὴν εὐτακτον τέλει τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Βοηθᾷ τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λατρευτικῆς συνάξεως. Προσφέρει εἰς τοὺς πιστοὺς τὴν δυνατότητα νὰ βιώσουν ἐν κατανώξει τὰ λατρευτικὰ γεγονότα καὶ τὸν ὑμνολογικὸν πλοῦτον τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιτελεῖ ἔργον ἀγγελικόν.

Ἐνεκα τούτου, ἔχει μεγάλην εὐθύνην ἀπέναντι εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει νὰ ἔχη πάντα ἐνεργὸν τὴν αἴσθησιν ὅτι εἶναι ἓνας λειτουργός. Τὸ λειτούργημα του ὀφείλει νὰ τὸ ὑπηρετῇ μὲ ταπεινώσιν, μὲ συνέπειαν καὶ εὐαισθησίαν. Νὰ ἔχη διαρκῶς «ἀνοικτὰ καὶ ἄγρυπνα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του», διὰ νὰ εἶναι ἡ διακονία του ἱεροπρεπής, καθὼς ἐπιτάσσει ἡ λειτουργικὴ τάξις, καὶ εὐπρόσδεκτος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Νὰ μελετᾷ προσεκτικὰ καὶ ἐπισταμένα τὰς «Τάξεις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν», νὰ εὐρίσκηται ἐν συνεχεῖ διαβουλεύσει μετὰ τοῦ ἱερέως, ἔτσι ὥστε νὰ ἀποφεύγωνται παραφωνίαι καὶ διχοστασίαι.

Νὰ εἶναι συνεπής εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἐκουσίως. Ἐὰν κωλύηται νὰ παρίσταται εἰς ἀκολουθίαν τινὰ, θὰ πρέπει νὰ φροντίζῃ νὰ ἔχη ἀντικαταστάτην.

Συναφῶς ὀφείλει νὰ εἶναι παρὼν κατὰ τὰς ἱεράς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ βεβαίως τὰς Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν, τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν, ὡς καὶ τῶν ἑορταζομένων ἀγίων (Ἰανουάριος 1, 5, 6, 7 καὶ 30. Φεβρουάριος 2. Μάρτιος 25. Ἀπρίλιος 23. Μάιος 21. Ἰούνιος 11, 29 καὶ 30. Ἰούλιος 27. Αὐγούστος 6 καὶ 15. Σεπτέμβριος 8 καὶ 14. Ὀκτώβριος 26. Νοέμβριος 8, 21 καὶ 30. Δεκέμβριος 6, 12, 24, 25 καὶ 26).

Ἐπίσης, κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς Ἀ ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεγάλου Κανόνος, κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, πρωὶ καὶ ἑσπέρας, τὴν Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ κατὰ τὴν πανηγύριν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ, ἢ ἄλλου παρεκκλησίου ἢ ἐξωκκλησίου τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητός του.

9. ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2015 ΚΑΙ 2017

Ἔτος 2015

Ἰνδικτιῶνος 8
 Ἡλίου κύκλοι 19
 Σελήνης κύκλοι 18
 Σελήνης θεμέλιον 21
 Κρεοφαγίας ἡμέραι 54
 Τὸ Τριῶδιον ἄρχεται 1 Φεβρουαρίου
 Ἐωθινὸν Α΄, ἤχος α΄
 Ἡ Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω 15 Φεβρουαρίου
 Ἡ Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς 22 Φεβρουαρίου
 Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα 23 Φεβρουαρίου
 Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄
 Ἐβδ. τῶν Νηστειῶν

Νομικὸν Φάσκα Μεγάλῃ Τρίτῃ
 Λατίνων Πάσχα 5 Ἀπριλίου
 Τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 12 Ἀπριλίου
 Ἡ Ἀνάληψις 21 Μαΐου
 Ἡ Πεντηκοστὴ 31 Μαΐου
 Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος 1 Ἰουνίου
 Ἡ Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων 7 Ἰουνίου
 Ἡ νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι 21
 Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέρα Δευτέρα
 Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡμέρα Πέμπτη

Ἔτος 2017

Ἰνδικτιῶνος 10
 Ἡλίου κύκλοι 21
 Σελήνης κύκλοι 1
 Σελήνης θεμέλιον 14
 Κρεοφαγίας ἡμέραι 57
 Τὸ Τριῶδιον ἄρχεται 5 Φεβρουαρίου
 Ἐωθινὸν ΙΑ΄, ἤχος πλ. δ΄
 Ἡ Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς 26 Φεβρουαρίου
 Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα 27 Φεβρουαρίου
 Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῶ Σάββατῶ τῆς Δ΄
 Ἐβδ. τῶν Νηστειῶν
 Νομικὸν Φάσκα Μέγα Σάββατο

Λατίνων Πάσχα 16 Ἀπριλίου
 Τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 16 Ἀπριλίου
 Ἡ Ἀνάληψις 25 Μαΐου
 Ἡ Πεντηκοστὴ 4 Ἰουνίου
 Ἡ Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων 11 Ἰουνίου
 Ἡ νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἡμέραι 17
 Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέρα Πέμπτη
 Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡμέρα Κυριακῆ

10. ΚΑΝΟΝΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΣΕΚΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
3	πλ. β'	Θ	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων <i>Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι</i> (Β' Τιμ. δ' 5 - 8)	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων <i>Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ</i> <i>Χριστοῦ (Μάρκ. α' 1 - 8)</i>
10	βαρὺς	Γ'	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα <i>Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν</i> (Ἐφεσ. δ' 7 - 13)	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα <i>Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι</i> <i>Ἰωάννης (Ματθ. δ' 12 - 17)</i>
17	πλ. δ	ΙΑ'	Τοῦ ἁγίου <i>Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν</i> (Ἐβρ. ιγ' 17-21)	Κυριακῆς ΙΒ' Λουκᾶ <i>Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ</i> (Λουκ. ιζ' 12 - 19)
24	α'	Α'	Κυριακῆς ΙΑ' Ἐπιστολῶν <i>Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος.</i> (Α' Τιμ. α' 15-17)	Κυριακῆς ΙΔ' Λουκᾶ <i>Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν</i> <i>Ἰησοῦν (Λουκ. ιη' 35-43)</i>
31	β'	Β'	Κυριακῆς ΙΒ' Ἐπιστολῶν <i>Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος.</i> (Α' Τιμ. δ' 9 - 15)	Κυριακῆς ΙΕ' Λουκᾶ (Ζαχαρίου) <i>Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερικὴν</i> (Λουκ. ιθ' 1 - 10)
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
7	γ'	Γ'	Κυριακῆς Ιζ' Ἐπιστολῶν <i>Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν</i> (Β' Κορ. ζ' 1-10)	Κυρ. Ιζ' Ματθαίου (ταλάντων) <i>Ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν</i> (Ματθ. κε' 14-30)
14	δ'	Δ'	Κυριακῆς ΙΖ' Ἐπιστολῶν <i>Ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος</i> (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1)	Κυρ. ΙΖ' Ματθαίου (Χαναναίας). <i>Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη</i> (Ματθ. ιε' 21-28)
21	πλ. α'	Ε'	Κυριακῆς ΙΓ' Ἐπιστολῶν <i>Παρηκολούθηκάς μου</i> <i>τῇ διδασκαλίᾳ</i> (Β' Τιμ. γ' 10 - 15)	Κυρ. Ιζ' Λουκᾶ (Τελ. καὶ Φαρ.) <i>Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν</i> (Λουκ. ιη' 10 - 14)
28	πλ. β'	ς'	Κυριακῆς ΙΔ' Ἐπιστολῶν <i>Πάντα μοι ἔξεστιν</i> (Α' Κορ. ζ' 12-20)	Κυριακῆς ΙΖ' Λουκᾶ (Ἀσώτου) <i>Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς</i> (Λουκ. ιε' 11 - 32)

ΜΑΡΤΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
6	βαρὺς	Ζ'	Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω <i>Βρωμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ (Α' Κορ. γ' 8 - θ' 2)</i>	Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω <i>Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς (Ματθ. κε' 31- 46)</i>
13	πλ. δ'	Η'	Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς <i>Νὺν ἐγγύτερον ἡμῖν ἢ σωτηρία (Ρωμ. ιγ' 11- ιδ' 4)</i>	Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς <i>Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις (Ματθ. ζ' 14 - 21)</i>
20	α'	Θ'	Κυριακῆς Α' Νηστειῶν <i>Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος (Ἐβρ. ια' 24-26, 32-40)</i>	Κυρ. Α' Νηστειῶν (Ὁρθοδοξίας) <i>Ἦθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεθῆν (Ἰω. α' 44 - 52)</i>
27	β'	Ι'	Κυριακῆς Β' Νηστειῶν <i>Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας (Ἐβρ. α' 10 - β' 3)</i>	Κυριακῆς Β' Νηστειῶν <i>Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ (Μάρκ. β' 1 - 12)</i>
ΑΠΡΙΛΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
3	γ'	ΙΑ'	Κυριακῆς Γ' Νηστειῶν (Σταυροπροσκυνήσεως) <i>Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν (Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6)</i>	Κυριακῆς Γ' Νηστειῶν (Σταυροπροσκυνήσεως) <i>Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν (Μάρκ. γ' 34 - θ' 1)</i>
10	δ'	Α'	Κυριακῆς Δ' Νηστειῶν <i>Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος (Ἐβρ. ζ' 13 - 20)</i>	Κυριακῆς Δ' Νηστειῶν <i>Ἄνθρωπός τις προσῆλθε (Μάρκ. θ' 17 - 31)</i>
17	πλ. α'	Β'	Κυριακῆς Ε' Νηστειῶν <i>Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς (Ἐβρ. θ' 11 - 14)</i>	Κυριακῆς Ε' Νηστειῶν <i>Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα (Μάρκ. ι' 32 - 45)</i>
24	-	-	Κυριακῆς τῶν Βαΐων <i>Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε (Φιλιπ. δ' 4 - 9)</i>	Κυριακῆς τῶν Βαΐων <i>Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα (Ἰω. ιβ' 1 - 18)</i>

ΜΑΪΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
1	-	-	ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ <i>Τὸν μὲν πρῶτον λόγον</i> (Πράξ. α' 1 - 8)	ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ <i>Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος</i> (Ιω. α' 1 - 17)
8	-	Α'	Τοῦ ἀποστόλου <i>Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς</i> (Α' Ιω. α' 1-7)	Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (Θωμᾶ) <i>Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ</i> (Ιω. κ' 19 - 31)
15	β'	Δ'	Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων <i>Πληθυνόντων τῶν Μαθητῶν</i> (Πράξ. ς' 1 - 7)	Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων <i>Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρμαθαίας</i> (Μάρκ. ιε' 43 - ις' 8)
22	γ'	Ε'	Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου <i>Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον</i> (Πράξ. θ' 32 - 42)	Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου <i>Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα</i> (Ιω. ε' 1 - 15)
29	δ'	Ζ'	Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος <i>Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι</i> (Πράξ. ια' 19 - 30)	Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος <i>Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας</i> (Ιω. δ' 5 - 42)
ΙΟΥΝΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
5	πλ. α'	Η'	Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ <i>Ἐγένετο πορευομένων ἡμῶν</i> (Πράξ. ις' 16-34)	Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ <i>Παράγων ὁ Ἰησοῦς</i> (Ιω. θ' 1 - 38)
12	πλ. β'	Γ'	Κυριακῆς Ἁγίων Πατέρων <i>Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι</i> (Πράξ. κ' 16 - 18, 28 - 36)	Κυριακῆς Ἁγίων Πατέρων <i>Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς</i> (Ιω. ιζ' 1 - 13)
19	-	-	ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ <i>Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν</i> (Πράξ. β' 1 - 11)	ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ <i>Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ</i> (Ιω. ζ' 37 - 52, η' 12)
26	πλ. δ'	Α'	Τῶν Ἁγίων Πάντων <i>Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως</i> (Ἐβρ. ια' 33 - 40, ιβ' 1 - 2)	Τῶν Ἁγίων Πάντων <i>Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει</i> (Ματθ. ι' 31 - 33, 37 - 38, ιθ' 27 - 30)

ΙΟΥΛΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
3	α'	Β'	Κυριακῆς Β' Ἐπιστολῶν <i>Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη</i> (Ῥωμ. β' 10-16)	Κυριακῆς Β' Ματθαίου <i>Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς</i> (Ματθ. δ' 18-23)
10	β'	Γ'	Κυριακῆς Γ' Ἐπιστολῶν <i>Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως</i> <i>εἰρήνην ἔχομεν</i> (Ῥωμ. ε' 1-10)	Κυριακῆς Γ' Ματθαίου <i>Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν</i> <i>ὁ ὀφθαλμὸς</i> (Ματθ. ζ' 22-33)
17	γ'	Δ'	Κυριακῆς Ἀγίων Πατέρων <i>Πιστὸς ὁ λόγος</i> (Τίτ. γ' 8 - 15)	Κυριακῆς Ἀγίων Πατέρων <i>Ἦμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ</i> <i>κόσμου</i> (Ματθ. ε' 14 - 19)
24	δ'	Ε'	Κυριακῆς Ε' Ἐπιστολῶν <i>Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς</i> <i>καρδίας</i> (Ῥωμ. ι' 1-10)	Κυριακῆς Ε' Ματθαίου <i>Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν</i> <i>χώραν τῶν Γεργεσηνῶν</i> (Ματθ. η' 28-θ' 1)
31	πλ. α'	ς'	Κυριακῆς ς' Ἐπιστολῶν <i>Ἔχοντες χαρίσματα κατὰ τὴν</i> <i>χάρον</i> (Ῥωμ. ιβ' 6-14)	Κυριακῆς ς' Ματθαίου <i>Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον</i> (Ματθ. θ' 1 - 8)
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
7	πλ. β'	Ζ'	Κυριακῆς Ζ' Ἐπιστολῶν <i>Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ</i> (Ῥωμ. ιε' 1-7)	Κυριακῆς Ζ' Ματθαίου <i>Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ</i> (Ματθ. θ' 27-35)
14	βαρὺς	Η'	Κυριακῆς Η' Ἐπιστολῶν <i>Παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ</i> <i>ὀνόματος</i> (Α' Κορ. α' 10-17)	Κυριακῆς Η' Ματθαίου <i>Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολλὸν ὄχλον</i> (Ματθ. ιδ' 14 - 22)
21	πλ. δ'	Θ'	Κυριακῆς Θ' Ἐπιστολῶν <i>Θεοῦ ἐσμεν συνεργοὶ</i> (Α' Κορ. γ' 9-17)	Κυριακῆς Θ' Ματθαίου <i>Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς</i> <i>μαθητὰς</i> (Ματθ. ιδ' 22 - 34)
28	α'	Ι'	Κυριακῆς Ι' Ἐπιστολῶν <i>Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς</i> <i>ἀποστόλους</i> (Α' Κορ. δ' 9-16)	Κυριακῆς Ι' Ματθαίου <i>Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ</i> <i>Ἰησοῦ</i> (Ματθ. ιζ' 14 - 23)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
4	β'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΙΑ' Ἐπιστολῶν <i>Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς</i> (Α' Κορ. θ' 2-12)	Κυριακῆς ΙΑ' Ματθαίου <i>Ἦμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν</i> (Ματθ. ιη' 23 - 35)
11	γ'	Α'	Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως <i>Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν</i> (Γαλ. ζ' 11 - 18)	Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως <i>Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν</i> (Ἰω. γ' 13 - 17)
18	δ'	Β'	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν <i>Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται</i> (Γαλ. β' 16 - 20)	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν <i>Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν</i> (Μάρκ. η' 34 - θ' 1)
25	πλ. α'	Γ'	Κυριακῆς ΙΔ' Ἐπιστολῶν <i>Ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν</i> (Β' Κορ. α' 21-β' 4)	Κυριακῆς Α' Λουκᾶ <i>Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην</i> (Λουκ. ε' 1 - 11)
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
2	πλ. β'	Δ'	Τῶν ἐν Κύπρῳ ἀγίων <i>Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως</i> (Εβρ. ια' 33 - 40, ιβ' 1 - 2)	Κυριακῆς Β' Λουκᾶ <i>Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν</i> (Λουκ. ζ' 31 - 36)
9	βαρὺς	Ε'	Κυριακῆς Ιζ' Ἐπιστολῶν <i>Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν</i> (Β' Κορ. ζ' 1-10)	Κυριακῆς Γ' Λουκᾶ <i>Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν</i> (Λουκ. ζ' 11 - 16)
16	πλ. δ'	ζ'	Κυριακῆς Ἁγίων Πατέρων <i>Τέκνον τίτε, πιστὸς ὁ λόγος</i> (Τίτ. γ' 8 - 15)	Κυριακῆς Δ' Λουκᾶ (Σπορέως) <i>Εἶπεν ὁ Κύριος ... Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων</i> (Λουκ. η' 5 - 15)
23	α'	Ζ'	Κυριακῆς ΙΗ' Ἐπιστολῶν <i>Ὁ σπείρων φειδομένως</i> (Β' Κορ. θ' 6-11)	Κυριακῆς ζ' Λουκᾶ <i>Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν</i> (Λουκ. η' 26 - 39)
30	β'	Η'	Κυριακῆς ΙΘ' Ἐπιστολῶν <i>Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου</i> (Β' Κορ. ια' 31 - 33, ιβ' 1 - 9)	Κυριακῆς Ε' Λουκᾶ <i>Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος</i> (Λουκ. ζ' 19 - 31)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
6	γ'	Θ'	Κυριακῆς Κ' Ἐπιστολῶν <i>Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον</i> (Γαλ. α' 11-19)	Κυριακῆς Ζ' Λουκᾶ <i>Ἄνθρωπός τις... Ἰάειρος</i> (Λουκ. η' 41 - 56)
13	δ'	Γ'	Τοῦ ἁγίου <i>Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν</i> <i>ἀρχιερεὺς</i> (Εβρ. ζ' 26-η' 2)	Κυριακῆς Η' Λουκᾶ <i>Νομικός τις προσήλθε τῷ</i> <i>Ἰησοῦ</i> (Λουκ. ι' 25-37)
20	πλ. α'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΚΒ' Ἐπιστολῶν <i>Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν</i> (Γαλ. ζ' 11-18)	Κυριακῆς Θ' Λουκᾶ <i>Ἀνθρώπου τινὸς πλούσιου</i> (Λουκ. ιβ' 16 - 21)
27	πλ. β'	Α'	Κυριακῆς ΚΓ' Ἐπιστολῶν <i>Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει</i> (Εφess. β' 4-10)	Κυριακῆς ΙΓ' Λουκᾶ <i>Ἄνθρωπός τις προσήλθε τῷ</i> <i>Ἰησοῦ</i> (Λουκ. ιη' 18-27)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
4	βαρὺς	Β'	Κυριακῆς ΚΔ' Ἐπιστολῶν <i>Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν</i> (Εφess. β' 14 - 22)	Κυριακῆς Ι' Λουκᾶ <i>Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς</i> (Λουκ. ιγ' 10 - 17)
11	πλ. δ'	Γ'	Κυριακῆς τῶν Προπατόρων <i>Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ</i> (Κολ. γ' 4-11)	Κυρ. ΙΑ' Λουκᾶ (Προπατόρων) <i>Ἄνθρωπός τις ἐποίησε</i> <i>δείπνον μέγα</i> (Λουκ. ιδ' 16 - 24)
18	α'	Δ'	Κυρ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως <i>Πίστει παρώκησεν Ἀβραάμ</i> (Εβρ. ια' 9 - 10, 32 - 40)	Κυρ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως <i>Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ</i> <i>Χριστοῦ</i> (Ματθ. α' 1 - 25)
25	-	-	Τῆς ἑορτῆς <i>Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ</i> <i>χρόνου</i> (Γαλ. δ' 4-7)	Τῆς ἑορτῆς <i>Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν</i> <i>Βηθλεὲμ</i> (Ματθ. β' 1-12)

11. ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ ἀκολουθίαι ἄρχονται:

Μῆνες	Ἑσπερινὸς	Ὁρθρος
Ἰανουάριος καὶ Δεκέμβριος	4.30 μ.μ.	7.00 π.μ.
Φεβρουάριος καὶ Νοέμβριος	4.30 μ.μ.	6.30 π.μ.
Μάρτιος	5.00 μ.μ.	6.30 π.μ.
Ἀπρίλιος καὶ Σεπτέμβριος	6.00 μ.μ.	6.30 π.μ.
Ὀκτώβριος	5.30 μ.μ.	7.00 π.μ.
Μάϊος καὶ Αὔγουστος	6.30 μ.μ.	6.30 π.μ.
Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος	7.00 μ.μ.	6.30 π.μ.

Τὰ Χριστούγεννα ὁ Ὁρθρος ἄρχεται τὴν 5.00 π.μ.

Οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου ἄρχονται τὴν 6.00 μ.μ. (χειμερινὴν ὥραν)
καὶ τὴν 6.30 μ.μ. (θερινὴν ὥραν).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος τοῦ δεκαπενταγούστου ἄρχεται τὴν 7.00 μ.μ.

Τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα αἱ ἀκολουθίαι ἄρχονται:

Ὁ Νυμφίος	7.00 μ.μ.
Ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων	
τῆς Μεγάλης Δευτέρας,	7.00 π.μ.
τῆς Μεγάλης Τρίτης	7.00 π.μ.
τῆς Μεγάλης Τετάρτης	7.00 π.μ.
Ἡ θεία Λειτουργία τῆς Μεγάλης Πέμπτης	7.00 π.μ.
Τὰ Ἅγια Πάθη τὴν Μεγάλην Πέμπτην	6.30 μ.μ.
Αἱ Ὁραι τὸ πρωῒ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς	7.00 π.μ.
Ὁ Ἐπιτάφιος τὸ ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς	7.00 μ.μ.
Ἡ θεία Λειτουργία τὸ Μέγα Σάββατον	7.30 π.μ.

Τὸ Πάσχα οἱ κώδωνες σημαίνουν εἰς τὴν 11ην τῆς νυκτὸς τοῦ Μεγάλου Σαββάτου
καὶ ὁ Καλὸς Λόγος λέγεται τὴν 12ην ἀκριβῶς μεσονύκτιον ὥραν.

Ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης 11.00 π.μ.

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ καὶ μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «*Συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ*» δις καὶ «*Οὐκ ἐπησχύνθη*» ἅπαξ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Ὁ ἐπυνύμως κληθεὶς*».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Σοφίας ἐραστής*».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ*».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου (ὄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 30).

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου· «*Ὡ θεία καὶ ἱερά*», μετὰ τῶν στίχων·

«*Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν*».

«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν και ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Οὐκ ἐπησχύνθη ὁ πανάγαθος».

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», τοῦ ἁγίου· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῇ ὀγδῶν ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα»¹.

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν» τρεῖς μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην».

Εὐαγγέλιον, τοῦ ἁγίου· «Ἀμήν, ἀμήν, λέγω ὑμῖν· Ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι΄ 1-9).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. **Δόξα**· «Ταῖς τοῦ ἱεράρχου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοστόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἐξεχύθη ἡ χάρις».

Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

1. Ἐν τῷ παρόντι εἰς πάσας τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἑορταζομένων ἁγίων ἐχόντων λιτὴν, ἡ λιτὴ τίθεται εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς θέσιν, ἤτοι ἐν τῷ Ἑσπερινῷ πρὸ τῶν ἀποστίχων (ὄρα ἀνωτέρω). Ὡς ἐκ τούτου, παρέλκει ἡ ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (=Τ.Μ.Ε.) ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ ὀριζομένη λιτὴ.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Ἐξανοιξας τὸ στόμα». Δόξα, τοῦ αὐτοῦ· «Πᾶσαν ἤρδευσας τὴν οἰκουμένην». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τῶν ὄλων Κύριος».

Ἄφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, διπλαῖ· «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» καί· «Στείβει θάλασσης» (ᾄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 33-34).

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τῆς ἑορτῆς

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων».

«Ἡ τὸν πρὸ ἡλίου φωστῆρα».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν κατὰ τὸν νόμον σαρκὶ περιτμηθέντα».

«Ἡ τὸν πρὸ ἡλίου φωστῆρα».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν τῇ ὀγδόῃ περιτομὴν λαβόντα».

«Ὑπερβὰς τοὺς ὄρους Χριστός».

«Σήμερον ὁ Δεσπότης σαρκὶ περιετμήθη καὶ Ἰησοῦς ἐκλήθη».

«Δεῦτε τοῦ Δεσπότη τοῦ ἐνδοξοῦ».

Τοῦ ἁγίου

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν ἱεράρχαις Βασίλειον τὸν μέγαν».

«Τοῦ ἀρχιποίμενος ὡς πρόβατον».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ Καισαρείας Βασίλειον τὸν μέγαν».

«Τὸ τῆς Ἐκκλησίας πανίερον».

«Δόξα· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος».

«Τῆς τῶν ἀποστόλων καθέδρας».

«Καὶ νῦν· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρτας».

«Ὁ τὰ ὑπερῶα ἐν ὕδασι».

Καταβασίαι: «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ἄπορει
πᾶσα γλῶσσα» καὶ: «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην ...,
Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου· «Φιλοσοφίας ἔρωτι» καὶ τῆς ἑορτῆς·
«Τὴν σάρκα περιτέμνεται».

Αἶνοι, τὰ 4 προσόμοια· «Φέρει περιτομὴν ἐν σαρκί».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἐξεχύθη ἡ χάρις».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Συγκαταβαίνων ὁ Σωτήρ».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄: «Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄: «Ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ· διηγήσασθε
πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄: «Εἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς
δυνάμεώς σου ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου».

Στίχ. δ΄: «Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψα-
λάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, Ὕψιστε».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄: «Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιέσθω ἡ γῆ, σαλευθή-
τω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθεῖς».

Στίχ. β´. «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

Στίχ. γ´. «Ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότητος αὐτοῦ».

Στίχ. δ´. «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ πάντα, ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησεν».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´. «Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου».

«Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Στίχ. β´. «Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων».

Στίχ. γ´. «Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ σαρκὶ περιτμηθεῖς».

Ἀπολυτίκια· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ τῶν ὄλων Κύριος» (ζήτει μετὰ τὴν γ´ ᾠδὴν).

Τὸ τρισάγιον.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν» (Κολ. β´ 8-12).

Εὐαγγέλιον, τῆς ἑορτῆς· «Υπέστρεψαν οἱ ποιμένες» (Λουκ. β´ 20-21, 40-52).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Εἰς τὰ δίπτυχα, εἴθισται νὰ φάλλεται τὸ κάτωθι μεγαλυνάριον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου·

Ἦχος β΄.

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότη, τὸν φωστῆρα τὸν φαιινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασίλειον τὸν Μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τυπικὴ διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεύς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε».

Ὁ α΄ χορός· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Ὁ β΄ χορός· «Εἰς πάσαν τὴν γῆν».

Ὁ α΄ χορός· «Δόξα», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἰνδίκτου·

Ἦχος β΄

Οἱ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἔξουσία θέμενος, εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, φυλάττων ἐν εἰρήνῃ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὴν πόλιν σου, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σώσον ἡμᾶς.

Ὁ β΄ χορός· «Καὶ νῦν», τὸ κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου·

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Οἱ τῶν αἰώνων ποιητῆς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων, ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σώζων τῷ ἑλέει σου τῷ ἀπείρῳ, οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πάσι τὸ ἔτος χορήγησον».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἑλέος σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

- Ἦχος α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ἦχος διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».
- Ἦχος β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ἦχος διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».
- Ἦχος α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ἦχος διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».
- Ἦχος β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ἦχος διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».
- Ἦχος α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ἦχος διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».
- Ἦχος β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).
- Ἦχος ἀρχιερέως· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν».
- Ἦχος διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».
- Ἦχος ἀρχιερέως τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἀναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμία καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν εἰσελθεῖν· αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαία τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας. Τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καλῶς διαφύλαξον· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν γένος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τὸν στρατὸν τῇ

κραταιᾶ σου χειρὶ στερέωσον καὶ κράτυνον. Τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον, τὸ γῆρας περικράτησον, τοὺς ἔσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε, τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ συναΐσον τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ.

Ἰλέω ὄμματι ἐπίβλεψον καὶ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς ἰδιαιτέρας ἡμῶν πατρίδος Κύπρου. Σύντμησον τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας ἡμῶν. Ἀποδίωξον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν τὸν ἀλλόθρησκον εἰσβολέα. Τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθέρωσον, τοὺς ἀγνοουμένους ἐπανάγαγε καὶ συναΐσον τοῖς οἰκείοις αὐτῶν. Ἐλθέτω δὴ ἐφ' ἡμᾶς ἡ βασιλεία σου, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, βασιλεία χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν τὸν ἐν Τριάδι ἀναρχον Θεὸν καὶ αἰώνιον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ ἀπόλυσις.

Σήμερα ἄγει τὰ ὀνομαστήριά του ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος.

2. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Προεόρτια τῶν Φώτων, Σιλβέστρου πάπα Ῥώμης, Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ ὁσίου.

Παναγυρίζει τὸ ἱερὸν ἡσυχαστήριον τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ παρὰ τὴν Σκουριώτισσαν Σολέας.

Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς 5ης Ἰανουαρίου, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἴσοδος οὐ γίνεται. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνιείμ».

«Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται ὁ διὰ τὸ Ἀπόδειπνον κανὼν τῆς ἡμέρας, μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμός. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον τρις. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον τρίς. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἀγίου (ἢ τῶν ἀγίων) τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', ζ', η' καὶ θ' ὠδῆς. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», τὰ ἐξαποστειλάρια, οἱ αἴνοι, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, τὰ ἀπόστιχα μετὰ τῶν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στίχων, τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἐορτῆς (ἄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 39-40). Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ»². Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

3. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ. Προεόρτια τῶν Φώτων, Μαλαχίου προφήτου, Γορδίου μάρτυρος.

Ἦχος πλ. β'. Ἑωθινὸν Θ'

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐτοιμάζου Ζαβουλών». Κοντάκιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον». Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

2. Ἐφ' ὅσον σήμερον δὲν ψάλλονται νεκρώσιμα τροπάρια, ὠρίσαμεν τὸ ἕτερον κοινωνικὸν τοῦ Σαββάτου.

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «Προεόρτια ἄσματα» (2α Ἰανουαρίου)³ καὶ τὰ 3 τοῦ προφήτου Μαλαχίου· «Κύριε, σοὶ τὸν σὸν προφήτην»⁴ (ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γορδίου καταλιμπάνεται).

Δόξα, τὸ προεόρτιον τῆς ἡμέρας· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον τῆς ἡμέρας· «Ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῶ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Ἐτοιμάζου Ζαβουλών».

Ἀπόλυσις. «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου⁵ καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

3. Τὸ Τ.Μ.Ε., ὅταν ἡ Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων τύχη τῆ 2α, 3η ἢ 4η τοῦ μηνός, ὀρίζει τὰ προεόρτια νὰ ψάλλωνται ἐκ τῆς 2ας Ἰανουαρίου. Τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχύη μόνον διὰ τὰ στιχηρὰ τῶν ἑσπερίων καὶ τὸ κοντάκιον, διότι αἱ λοιπαὶ προεόρτια ἡμέραι στεροῦνται τοιούτων. Τὰ λοιπὰ ὅμως, ἤτοι δοξαστικά, καθίσματα, κανῶν, ἑξαποστειλάριον καὶ στιχηρὰ αἰνων, δεόν ὅπως ψάλλωνται ἐκ τῆς τυχούσης προεορτίου ἡμέρας.

4. Τὸ Τ.Μ.Ε. κατὰ τὰς προεορτίους Κυριακὰς παραλείπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Ἀντιθέτως πάντα τὰ Τυπικὰ ὀρίζουσιν ὅπως ψάλληται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

5. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει, κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους Κυριακὰς, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τῆς ἑορτῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου. Ἄλλ' ἡ ἀντικατάστασις τῆς ὑπακοῆς δι' ἀπολυτικίου γίνεται μόνον ἐφ' ὅσον προηγήθησαν ἰδιόμελα λιτῆς.

ἽΟρθρος

Ἀπολυτίκια: «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Ἐτοιμάζου Ζαβουλών».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια τῆς ἡμέρας· «Ὁ ἀπερίγραφτος» καὶ· «Ἐπιφανέντος σου»⁶.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου (ἴδρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 31-32).

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ προφήτου εἰς 4.

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον» (2α Ἰανουαρίου), τὸ κάθισμα τοῦ προφήτου· «Προφητείας τὴν χάριν». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Χορὸς προφητικὸς».

Ἄφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι: «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Θ' ἀναστάσιμον· «Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα» καὶ τὸ προεόρτιον τῆς ἡμέρας· «Τὴν Βηθλεὲμ ἀφέμενοι».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προεόρτια προσόμοια τῆς ἡμέρας· «Θρόνον οὐρανόν», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνιέμ».

«Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν».

Δόξα, τὸ Θ' ἑωθινόν· «Ὡς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων».

Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

6. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει μόνον τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, ἐνῶ εἰς πάσας τὰς λοιπὰς προεορτίους Κυριακὰς προβλέπει τὰ προεόρτια καθίσματα, ἀντὶ τῶν θεοτοκίων τῶν ἀναστασίμων καθισμάτων.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς (ὄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 37-38).

Ἀπολυτίκια: «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἐτοιμάζου Ζαβουλών», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον: «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων· «Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι» (Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων· «Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μάρκ. α΄ 1-8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

4. ΔΕΥΤΕΡΑ. Προεόρτια τῶν Φώτων, ἡ σύναξις τῶν ἁγίων Ο΄ ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου, Χρυσάνθου καὶ Εὐφημίας μαρτύρων, Νικηφόρου ὁσίου τοῦ λεπροῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος Χρυσάνθου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἀπόστολος τῆς Δευτέρας ΛΒ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

5. ΤΡΙΤΗ. Παραμονὴ τῶν ἁγίων Θεοφανείων, Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων, Συγκλητικῆς ὁσίας.

Νηστεία.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, εὐθὺς αἱ Μεγάλαι Ὁραὶ τῶν Θεοφανείων ὡς ἀκολούθως.

Ὁρα Α΄. Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι σοῦ ἐστιν». Ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ΄). Δόξα, καὶ νῦν

«Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Ἀπεστρέφετο ποτέ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη».

Εὐθύς ὁ α' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον τῶν ὑδάτων» ἅπαξ ἄνευ στίχου. Ὁ β' χορὸς τὸν στίχον· «Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνιέμ» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «Ὡς ἄνθρωπος ἐν ποταμῶ» ἅπαξ. Ὁ α' χορὸς· «Δόξα». Ὁ β' χορὸς· «Καὶ νῦν». Ὁ α' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος».

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ κατὰ τὰς ἐπομένας Ὁρας⁷.

Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγονται τὸ προκείμενον, ἢ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον. Μετ' αὐτό, ὁ ἀναγνώστης χῦμα· «Τὰ διαβήματά μου», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῶ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν· «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Ἀκολούθως ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὁρα Γ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Δόξα· «Ἀπεστρέφετο ποτέ». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος». Καί, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, φάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α' Ὁρα τάξιν, ἀλλ' εἰς τὸ β' ἰδιόμελον ὁ στίχος· «Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν». Εἶτα λέγονται τὸ προκείμενον, ἢ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Θεέ», ἀρχεται ἡ

7. Τὸ T.M.E. δὲν ὀρίζει θυμιάσιν εἰς τὴν Α' ὥραν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς λοιπὰς.

ᾠρα ζ´. Ὁ ἀναγνώστης· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τοὺς 3 ψαλμοὺς. Εἶτα· «*Δόξα, καὶ νῦν*» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α´ ᾠρα. Δόξα· «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*». Καὶ νῦν· «*Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρῶρησίαν*». Καί, ἀρχομένου τοῦ α´ χοροῦ, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α´ ᾠρα τάξιν, ἀλλ’ εἰς τὸ β´ ἰδιόμελον ὁ στίχος· «*Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνιείμ*». Εἶτα λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ’ ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «*Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν*» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α´ ᾠρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «*Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων*», ἄρχεται ἡ

ᾠρα θ´. Ὁ ἀναγνώστης· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τοὺς 3 ψαλμοὺς. Εἶτα· «*Δόξα, καὶ νῦν*» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α´ ᾠρα. Δόξα· «*Ἀπεστρέφετο ποτέ*». Καὶ νῦν· «*Ὁ δι’ ἡμᾶς γεννηθεὶς*». Καὶ ψάλλει ὁ β´ χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «*Θάμβος ἦν κατιδεῖν*». Ὁ α´ χορὸς τὸν στίχον· «*Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν*» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «*Ὅτε πρὸς αὐτόν*», τοῦ ὁποίου τὸ τέλος· «*σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι*» ψάλλει ὁ β´ χορὸς. Εἶτα ὁ α´ χορὸς· «*Δόξα*». Ὁ β´· «*Καὶ νῦν*». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «*Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην*», λέγων ἐκ γ´ τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἰδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Ἀκολούθως λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ’ ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «*Μὴ δὴ παραδώης*» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α´ ᾠρα.

Μετὰ τὴν εὐχὴν· «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἀναγινώσκονται χῦμα τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ⁸, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, παραλειπομένων τοῦ «*Πιστεύω*», τοῦ «*Πάτερ ἡμῶν*», τοῦ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ τοῦ «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*», διότι θὰ λεχθοῦν εἰς τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν. Μετὰ τὸ «*Ἄνες, ἄφες*», τὸ κοντάκιον· «*Ἐν τοῖς ρείθροις*» καὶ τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ´). Εἶτα γίνεται ἀπόλυσις καὶ εὐθὺς ἄρχεται

8. Τὸ T.M.E., χάριν συντομίας, δὲν ὀρίζει τυπικὰ καὶ μακαρισμούς, ἀλλ’ ὡς σημειοῖ (σημ. 3, σελ. 122), ἀπαιτεῖ αὐτὰ ἢ τάξεις.

**Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς
καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου**

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία». Προοιμιακός. Εἰρηνικά.

Ἑσπέρια, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» εἰς 6, δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Δόξα, καὶ νῦν· «Υπέκλινας κάραν τῷ Προδρόμῳ».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου⁹. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας¹⁰ καὶ τὰ ἐξῆς ἀναγνώσματα·

Α' ἀνάγνωσμα: «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός». Μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον· «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ» ὀλόκληρον (ζήτει τοῦτο μετὰ τὸ Γ' ἀνάγνωσμα). Ἀκολουθῶς ὁ β' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «Ἴνα φωτίσης τοὺς ἐν σκότει», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ β' χορὸς· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Ε' ἀνάγνωσμα: «Εἶπεν Ἡλίας». Μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον· «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις» ὀλόκληρον (ζήτει τοῦτο μετὰ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα). Ἀκολουθῶς ὁ α' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμπαι», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

ζ' ἀνάγνωσμα: «Παρεγένετο Νεεμάν».

Εὐθὺς ὁ ἱερεὺς· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός» καὶ ψάλλεται τὸ τρισάγιον.

9. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εισόδου τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἐπίσης, κατὰ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα· «Παρεγένετο Νεεμάν», ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τοῦ τρισαγίου ὕμνου. Κατὰ τὸν Ἀπόστολον λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖ τὴν ἐκτενὴ καὶ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων καὶ τῶν πιστῶν ἀναγινώσκων καὶ τὰς οἰκειάς εὐχάς.

10. Τὸ T.M.E. παραλείπει τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ ὀρίζει εὐθὺς μετὰ τὸ «Φῶς ἰλαρόν» τὰ ἀναγνώσματα. Τοῦναντίον ἕτερα *Τυπικὰ* προβλέπουν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ὡς γίνεται εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινούς, ὅπερ καὶ λογικώτερον.

Ἀπόστολος: «*Ελευθερος ὢν ἐκ πάντων*» (Α΄ Κορ. θ΄ 19-27).

Εὐαγγέλιον: «*Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ*» (Λουκ. γ΄ 1-18).

Ὁ Χερουβικὸς ὕμνος καὶ καθ' ἐξῆς ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*».

Κοινωνικόν: «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ, ὡς ἀκολούθως·

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων· «*Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων*», ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ τοῦ διακόνου μετὰ θυμιατοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν τόπον τῆς τελέσεως τοῦ Ἀγιασμοῦ, ὁ δὲ διάκονος θυμιᾷ τρεῖς κύκλω τὴν κολυμβήθραν.

Μετὰ τὰ ἰδιόμελα, ἀναγινώσκονται αἱ τρεῖς προφητεῖαι, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ ὡς ἐν τῷ Ἱερατικῷ, ὁ δὲ ἱερεὺς μυστικῶς τὴν εὐχήν· «*Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*».

Πληρωθείσης τῆς συναπτῆς, ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχήν· «*Μέγας εἶ, Κύριε*» (τὸ προοίμιον τῆς εὐχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ· «*Τριάς ὑπερούσιε*» δὲν ἀναγινώσκειται τὴν παραμονὴν τῶν Φώτων, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς), ἐπαναλαμβάνων τρεῖς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς, τῶν χορῶν ἀποκρινομένων τὸ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*». Τρεῖς ἐπαναλαμβάνει καὶ τὰς φράσεις· «*Αὐτὸς οὖν, φιλόνηρωπε βασιλεῦ*» καὶ «*Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα*», τῶν χορῶν ἀποκρινομένων τὸ «*Ἀμήν*».

Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς τὸ «*Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν*» καὶ τὴν εὐχήν· «*Κλῖνον, Κύριε*». Καὶ εὐθύς, βαπτίζων τὸν τίμιον Σταυρόν, φάλλει τὸ «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ χοροὶ δῖς. Ἐπειτα ραντίζει τὸν λαόν, φάλλων τὸ κοντάκιον τῆς

έορτῆς· «Ἐπεφάνης σήμερον»¹¹. Εἶτα, ἀσπαζομένων τῶν πιστῶν τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ραντιζομένων ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον· «Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί».

«Εἶη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

6. ΤΕΤΑΡΤΗ. ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Τῇ Τετάρτῃ πρωῒ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς καὶ τῶν ἀποστίχων τῆς έορτῆς. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον· «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου» τρίς.

Καθίσματα, τῆς έορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;».

Εὐαγγέλιον· «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ» (Μάρκ. ἀ΄ 9-11).

11. Ψάλλεται τοῦτο, διότι διὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰσῆλθομεν ἤδη εἰς τὴν έορτὴν τῶν Θεοφανείων. Ὄταν τὰ Θεοφάνεια τύχωσιν ἀπὸ Τρίτης ἕως καὶ Σαββάτου, ἐπειδὴ ἡ Λειτουργία τῆς παραμονῆς τελεῖται συνημμένως τῷ Ἑσπερινῷ τῆς κυρίας ἡμέρας, τότε ἐν τῷ Ἁγιασμῷ τῆς παραμονῆς ψάλλεται τὸ τῆς κυρίας ἡμέρας κοντάκιον. Ὄταν ὁμως τύχωσιν ἐν Κυριακῇ ἢ Δευτέρᾳ, ἐπειδὴ ὁ Ἑσπερινὸς τῆς έορτῆς τελεῖται κεχωρισμένως ἀπὸ τῆς Λειτουργίας τῆς παραμονῆς κατὰ τὴν έσπέραν, τότε ἐν τῷ Ἁγιασμῷ τῆς παραμονῆς ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Τὰ σύμπαντα σήμερον». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.
«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Θεὸς Λόγος ἐπεφάνη ἐν σαρκί».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν
εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα
σοι»¹².

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» καί· «Στείβει θα-
λάσσης».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν
κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τοῦ α' κανόνος

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων».

«Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα».

12. Τὸ *T.M.E.* ἀναφέρει ἐν τῇ Προθεωρίᾳ (§ 24, σελ. 21-22) ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τυπικὴν διάταξιν, εἰς τοὺς κανόνας τοῦ Ὁρθρου, ἐφάλλοντο πρὸ ἐκάστου τροπαρίου στίχοι ἐκ τῆς ἀντιστοίχου βιβλικῆς ὠδῆς (βλ. λ.χ. τὴν τάξιν τῶν ὠδῶν εἰς τὰ ἐν χρήσει *Μεγάλα Ἱερολόγια*). Ἐκπεσοῦσης σὺν τῷ χρόνῳ τῆς τοιαύτης τάξεως, κυρίως εἰς τὰ ἐνορίας, προφανῶς διὰ λόγους συντομεύσεως τῆς ἀκολουθίας, οἱ ὡς ἄνω στίχοι τῶν βιβλικῶν ὠδῶν ἀντικατεστάθησαν διὰ προσαδόντων πρὸς τὸ ἐκάστοτε περιεχόμενον τῶν τροπαρίων στίχων, καθ' ὅσον δὲν νοεῖται ψαλμώδησις κανόνων ἄνευ στίχων.

Ἀκολουθῶς ὅμως τὸ *T.M.E.* ὀρίζει ὅπως οἱ κανόνες τῶν μεγάλων δεσποτικῶν ἑορτῶν (πλὴν τῆς τοῦ Πάσχα), κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν, ψάλλονται ἄνευ στίχου τινός, διότι ἐν αὐταῖς «οὐ στιχολογοῦνται κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν αἱ ἐννέα ὠδαί». (Τὸ *T.M.E.* τηρεῖ τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς [§ 2, σελ. 171] καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ § 4, σελ. 206). Τοῦτο ὅμως δὲν εὐσταθεῖ, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν αἱ ἐννέα ὠδαὶ δὲν στιχολογοῦνται μόνον κατὰ τὰς δεσποτικάς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς, κατὰ τὴν *M.* Ἑβδομάδα καὶ κατὰ τὴν Διακαινήσιμον, λέγονται ὅμως πάντοτε στίχοι κατὰλληλοι πρὸ ἐκάστου τροπαρίου τῶν κανόνων.

Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν καὶ εἰς τοὺς κανόνας τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν τὸν στίχον· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», ὡς προβλέπουν καὶ ἕτερα *Τυπικά*.

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν Ἰορδάνῃ ἐλθόντα βαπτισθῆναι».

«Δαυῖδ, πάρεσο πνεύματι».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ Προδρόμου τὸ βάπτισμα λαβόντα».

«Ὁ Ἡσαΐας λούσασθε».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς πατρώας φωνῆς μαρτυρηθέντα».

«Συντηρώμεθα χάριτι».

Τοῦ β' κανόνος

«Σήμερον ὁ Δεσπότης κλίνει τὸν ἀνχένα χειρὶ τῆ τοῦ Προδρόμου».

«Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

«Σήμερον Ἰωάννης βαπτίζει τὸν Δεσπότην ἐν ῥείθροις Ἰορδάνου».

«Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

«Δόξα· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος».

«Ἰδμεν τὰ Μωσεῖ».

«Καὶ νῦν· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρρας».

«Χρίεις τελειῶν».

Καταβασίαι· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καὶ· «Σήμερον ὁ Δεσπότης ..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἑξαποστειλάριον· «Ἐπεφάνη ὁ Σωτῆρ» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 5 ιδιόμελα· «Φῶς ἐκ φωτὸς» εἰς 6.

Δόξα· «Νάματα ἰορδάνεια».

Καὶ νῦν· «Σήμερον ὁ Χριστός», μέχρι τοῦ «ἡμεῖς δὲ οἱ φωτισθέντες βοῶμεν».

Εὐθὺς ἡ μεγάλη δοξολογία, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἐπιλοίπου· «Δόξα τῶ φανέντι Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς ὀφθέντι καὶ φωτίσαντι τὸν κόσμον», ἀντὶ τοῦ ἀ' στίχου αὐτῆς, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτίζομένου σου».

Θεία Λειτουργία
[Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου]

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου, ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β΄· «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω».

Στίχ. γ΄· «Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;».

Στίχ. δ΄· «Ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ».

Δόξα, καὶ νῦν. «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνη
ὕπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς*».

Στίχ. β΄· «Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι».

Στίχ. γ΄· «Περίεσχον με ὠδίνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὔροσάν με».

Στίχ. δ΄· «Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δίκαιος, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ».

Δόξα, καὶ νῦν. «*Ὁ μονογενῆς Υἱός*».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄· «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου*».

Στίχ. β´· «Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραήλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. γ´· «Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν· «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεὶς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα*».

Ἀπολυτίκιον· «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου*».

Κοντάκιον· «*Ἐπεφάνης σήμερον*».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «*Ὅσοι εἰς Χριστόν*».

Ἀπόστολος· «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ*» (Τίτ. β´ 11-14, γ´ 4-7).

Εὐαγγέλιον· «*Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας*» (Ματθ. γ´ 13-17).

Εἰς τὸ «*Ἐξαίρετως*», ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ὠδῆς τοῦ α´ κανόνος· «*Μεγάλυον, ψυχὴ μου ..., Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*».

Κοινωνικόν· «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἢ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις Ἀλληλούϊα*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου*», «*Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα· «*Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων*» καὶ τελεῖται ὁ Μέγας Ἄγιασμός ὡς καὶ ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων¹³. Σήμερον ἀναγινώσκεται καὶ τὸ προοίμιον τῆς εὐχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ· «*Τριάς ὑπερούσιε*». Ὅταν δὲ ὁ ἱερεὺς ραντίζῃ τὸν λαόν, ψάλλει τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Κατὰ δὲ τὸν ἀγιασμόν τῶν πιστῶν,

13. Ἀκολουθεῖται ἐνταῦθα ἡ ἐπικρατήσασα πράξις, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν πιστῶν. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ὀρίζει ὅπως ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τελῆται μετὰ τὸ ἄσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός» τῆς δοξολογίας.

ἀντὶ τοῦ ἰδιομέλου· «*Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί*», ψάλλεται πολλάκις τὸ τροπάριον τῆς ἡ΄ ὠδῆς· «*Τριάδος ἡ φανέρωσις*». «*Εἶη τὸ ὄνομα*». Ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

7. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ σύναξις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον· «*Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκια· «*Ἐν Ἰορδάνῃ*». Δόξα· «*Μνήμη δικαίου*». Καὶ νῦν· «*Ἐν Ἰορδάνῃ*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 6 μετὰ στίχου· «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*». Καταβασίαι, αἰ ἱαμβικαί· «*Στείβει θαλάσσης*». Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ὡς ἐχθές, καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ... ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν*». Ἡ δὲ μεγάλη δοξολογία ἄρχεται, ὡς ἐχθές, διὰ τοῦ· «*Δόξα τῷ φανέντι Θεῷ*», μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου· «*Μνήμη δικαίου*».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκια· «*Ἐν Ἰορδάνῃ*» καὶ· «*Μνήμη δικαίου*». Κοντάκιον· «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Ὁ τρισάγιος ὕμνος¹⁴. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προ-

14. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὸ «*Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε*» ἀντὶ τοῦ τρισαγίου, ὡς καὶ ἐχθές. Πλεῖστοι ὅσαι ὁμως τῶν πηγῶν, καθὼς καὶ τὰ ἐν χρήσει λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας, προβλέπουσι διὰ τὴν πρώτην μεθέορτον ἡμέραν μεγάλης δεσποτικῆς ἐορτῆς (Χριστούγεννα, Θεοφάνεια, Πεντηκοστὴ) νὰ ψαλῆ τὸ τρισάγιον. Καὶ τοῦτο, καθ' ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς λατρείας, τὸ «*Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε*» ἐψάλλετο ὅτε ἐτελοῦντο βαπτίσεις τῶν κατηχομένων. Ἄρα, ἡ ψαλμῳδῆσις τούτου ἀποτελεῖ εὐσεβὲς κατάλοιπον παλαιᾶς ἱστορικῆς βαπτισματικῆς πράξεως καὶ συνδέεται λειτουργικῶς μετὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς

δρόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐν Ἰορδάνῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὅρθρω φάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασίαι· «Στείβει θαλάσσης» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

8. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου ὁσίου, Δομνίκης ὁσίας.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος τῆς Παρασκευῆς ΛΒ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλιον μεθέορτον.

9. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Πολυεύκτου μάρτυρος.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ»¹⁵.

10. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης, Δομετιανοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Ἦχος βαρὺς. Ἐωθινὸν Γ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἐν Ἰορδάνῃ». Δόξα· «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε». Κοντάκιον· «Ἐπεφάνης σήμερον». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».

ἑορτῆς, εἰς τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς ὁποίας συναφῶς ἐτελεῖτο τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσεως.

15. Ἐφ' ὅσον δὲν φάλλονται νεκρώσιμα τροπάρια, ὠρίσαμεν τὸ ἕτερον κοινωνικὸν τοῦ Σαββάτου.

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» (6ῃ Ἰανουαρίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου· «Ὅσιε πάτερ»¹⁶ (ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δομετιανοῦ καταλιμπάνεται).

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν τῆς σοφίας λόγον σου».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Ἐἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Βίον ἔνθεον κατορθώσας».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Τὸν ἐκ Παρθένου ἥλιον» (6ῃ Ἰανουαρίου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Κανόνα πίστεως». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

16. Τὸ Τ.Μ.Ε. κατὰ τὰς μεθεόρτους Κυριακὰς παραλείπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐκτὸς καὶ ἐὰν τύχη ἑορταζόμενος ἅγιος. Ὅριζει δὲ εἰς τὰ ἑσπέρια καὶ τοὺς αἶνους τὰ μεθεόρτα στιχηρὰ τῆς ἡμέρας (τὰ λεγόμενα «τῆς σειρᾶς»). Συμφώνως ὅμως πρὸς τὰς σαφεῖς διατάξεις πάντων τῶν λοιπῶν *Τυπικῶν*, δεῖν νὰ φάλληται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια καὶ τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ δοξαστικά τῶν ἑσπερίων καὶ ἀποστίχων. (Ὡς πρὸς τὰ δοξαστικά, ἐξαιροῦνται ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν Κοίμησιν καὶ ἡ Κυριακὴ μετὰ τὰ Χριστούγεννα). Ἡ διάταξις αὕτη τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν προέρχεται ἐκ τῶν ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* μεθεόρτων Κυριακῶν τῆς Σαμαρείτιδος (μεθεόρτος τῆς Μεσοπεντηκοστῆς) καὶ τῶν ἁγίων πατέρων (μεθεόρτος τῆς Ἀναλήψεως), ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ *Μηναίῳ*, εἰς τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

ἽΟρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Ὁ Δεσπότης σήμερον» καὶ· «Θεοφανείας ὁ καιρός».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ β' τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «Ἐπεφάνης σήμερον», τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Θείαν ἔλλαμψιν». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Στείβει θαλάσσης».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Ἰ' ἀναστάσιμον· «Τιβεριάδος θάλασσα», τοῦ ἁγίου· «Τὸν ποιμένα τὸν καλὸν» καὶ τῆς ἑορτῆς· «Ἐπεφάνη ὁ Σωτήρ».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 πρῶτα ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Φῶς ἐκ φωτὸς» (βῆ Ἰανουαρίου), μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω»· «Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;».

Δόξα, τὸ Ἰ' ἑωθινόν· «Μετὰ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον».

Καὶ νῦν· «Ἑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», «Ἐν Ἰορδάνῃ», «Κανόνα πίστεως», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ἐπεφάνης σήμερον».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα· «Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις» (Ἐφεσ. δ' 7-13).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα· «Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης» (Ματθ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΓ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν. Εὐαγγέλια, μέχρι καὶ τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὰ μετέορτα τῶν Φώτων ἀπὸ δὲ τῆς 14ης καὶ ἐπέκεινα, τῆς Ις' ἐβδ. Λουκᾶ.

11. ΔΕΥΤΕΡΑ. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου· «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (ζήτηι τῇ Παρασκευῇ Β' ἐβδ. Λουκᾶ). Κανόνες, ὁ α' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 6. Καταβασίαι· «Στείβει θαλάσσης».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

12. ΤΡΙΤΗ. Τατιανῆς μάρτυρος.

13. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων.

Σημεώσεις. Σήμερον ψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ῥαϊθῶ ἀναιρεθέντων ἀγίων ἀββάδων, ἑορταζομένων τῇ ιδ' Ἰανουαρίου, διότι κατ' αὐτὴν ἀποδίδονται ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων.

14. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ῥαίθῳ ἀναιρεθέντων ἀγίων ἀββάδων.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς. Εἴσοδος οὐ γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς.

Ἐν τῷ Ὄρθῳ. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς, ἐκτὸς τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ β' κανόνος: «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν: «Ἐν Ἰορδάνῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

15. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Παύλου τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου Καλυβίτου ὁσίων.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον, μέχρι καὶ τῆς 9ης Φεβρουαρίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐορτὰς αἱ καταβασίαι: «Χέρσον ἀβυσσοτόκον» καὶ κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ: «Ὁ μήτραν παρθενικὴν», ἐκτὸς τῆς 1ης Φεβρουαρίου, ἐν ἧ ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον τῆς Ὑπαπαντῆς: «Ὡς ἀγκάλας σήμερον».

16. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀποστόλου.

17. ΚΥΡΙΑΚΗ ἸΒ' ΛΟΥΚΑ (δέκα λεπτῶν). Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.

Ἦχος πλ. δ΄. Ἑωθινὸν ΙΑ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν Ῥώμην μὴ λιπών». Κοντάκιον· «Τὸν κορυφαῖον καὶ πρῶτον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ὁ φωτισθεῖς ταῖς τοῦ Πνεύματος».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας ἀλώβητον».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἵσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.

Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ

δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ β΄ τοῦ ἁγίου· «Τῷ φωτὶ λαμπόμενος». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἐπελεύσει Πνεύματος».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἄπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ· «Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡς πανάμωμος νύμφη».

Ἄφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ΄ ἀναστάσιμον· «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», τὰ δύο πρῶτα τοῦ ἁγίου· «Καινὴν ὁδὸν καὶ ἄτριπτον» καὶ· «Φωστήρ φωστήρων γέγονας» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή».

Ἄϊνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε πάτερ Ἀντώνιε», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα».

«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ».

Δόξα, τὸ ΙΑ΄ ἑωθινόν· «Φανερῶν σεαυτόν».

Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Τὸν ζηλωτὴν Ἥλιαν», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

Ἀπόστολος, τοῦ ἁγίου· «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ἡμῶν» (Ἐβρ. ιγ΄ 17-21).

Εὐαγγέλιον, τῆς IB΄ Κυριακῆς Λουκᾶ (δέκα λεπτῶν)· «*Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ*» (Λουκ. ιζ΄ 12-19).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἐἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Αναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι IB΄ ἔβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια IB΄ ἔβδ. Ματθαίου.

18. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «*Καὶ νῦν· Δέσποινα πρόσδεξαι*»¹⁷.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (ὄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 37-38). Κοντάκιον· «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

Σήμερον ἅγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος.

19. ΤΡΙΤΗ. Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου, Μάρκου ἐπισκόπου

Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

20. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

17. Τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον θεοτοκίον· «*Ἀνόμφευτε Παρθένε*» ἀρμόζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τῶν ἁγίων τύχη ἐν Κυριακῇ.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

21. ΠΕΜΠΤΗ. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, Νεοφύτου μάρτυρος, Ἀγνῆς μάρτυρος.

22. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τιμοθέου ἀποστόλου, Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου ὀσιομάρτυρος.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου Τιμοθέου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

23. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ἀγκύρας, Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.

24. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ (τυφλοῦ Ἰεριχοῦς). Ξένης ὀσίας, Φίλωνος ἐπισκόπου Καρπασίου, τῆς Θεοσημείας, ἥτοι τῆς θαυμαστῆς διασώσεως τοῦ ἁγίου Νεοφύτου κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀνωτέρας Ἐγκλείστρας¹⁸.

Ἦχος α'. Ἐωθινὸν Α'

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῆς Θεοσημείας καὶ τοῦ ἁγίου Φίλωνος εὐρίσκονται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Κλῆμα ὀσιότητος». Κοντάκιον· «Τῆς ἀμπέλου γέγονας».

18. Ὅπου ἐορτάζεται ὁ ἅγιος Νεόφυτος, ἡ ἀκολουθία του ψάλλεται κατὰ τὴν εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις διατυπωθεῖσαν τάξιν (ὄρα σελ. 54-55 α' περιπτώσεις, ἢ σελ. 55-56 β' περιπτώσεις).

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἀγίας· «Μεταναστεύουσα πρῶην».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἴδου πεπλήρωται».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἀγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἀγίας· «Τὸν δι' οἶκτον ὀφθέντα». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Πειρασμοῖς πολυτρόποις».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α' ἀναστάσιμον· «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Τοῖς μαθηταῖς συνέχαιρες».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Α΄ ἐωθινόν· «Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ἀπόστολος, τῆς ΛΑ΄ Κυριακῆς· «Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος» (Α΄ Τιμ. α΄ 15-17).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΔ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχᾶ» (Λουκ. ιη΄ 35-43).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΓ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

25. ΔΕΥΤΕΡΑ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου κατὰ σειράν¹⁹.

19. Τὸ *T.M.E.* εἰς τὰ ἐσπέρια ὀρίζει ὅπως ψαλῶσι μόνον τὰ τρία πρῶτα προσόμοια εἰς 6, διότι τὰ 3 δεύτερα στιχηρά, ποίημα Νικολάου τοῦ Μαλαξοῦ, ἀκμάσαντος κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα, δὲν εἶναι ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας (τοὺς λόγους τῆς μὴ ἐγκρίσεώς των βλ. ἐν *T.M.E.*, σελ. 109). Οὐχ ἦττον ὅμως πλεῖστα

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Χέρσον ἄβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος.

26. ΤΡΙΤΗ. Ξενοφῶντος ὀσίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Ξενοφῶντος εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

27. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, Δημητριοῦ ἐπισκόπου Ταμασοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δημητριοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου κατὰ σειράν²⁰.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Χέρσον ἄβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Τυπικὰ προβλέπουν τὴν ψαλμωδίαν τῶν στιχηρῶν τοῦ Μαλαξοῦ καὶ ἤδη ψάλλονται ὑπὸ πολλῶν. Ἐξ ἄλλου, ταῦτα περιλαμβάνονται εἰς ἀπάσας τὰς μεταγενεστέρας ἐκδόσεις τοῦ Μηναίου, ἐκδιδομένης «ἐγκρίσει καὶ ἐγγράφῳ ἀδείας τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας», συμφώνως πρὸς τὴν περίφημον ἐκδοσιν-ἀναθεώρησιν τοῦ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ (1843). Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ διὰ τὰ δευτέρα προσόμοια τῶν ἁγίων Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (27ῃ Ἰανουαρίου) καὶ Νικολάου (6ῃ Δεκεμβρίου).

20. Βλ. προηγούμενην ὑποσημείωσιν.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου κ. Χρυσόστομος.

28. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐφραὶμ ὀσίου τοῦ Σύρου.

29. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.

30. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἴππολύτου πάπα Ῥώμης ἱερομάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἰς τὰ ἐσπέρια· «Καὶ νῦν» τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἀ' ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου). Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν».

«Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσοί σου ἀγαλλιάσονται».

Δόξα· «Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, χορεύσωμεν». Καὶ νῦν· «Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, προκύψασα»²¹.

Ἀπολυτίκια· «Τοὺς τρεῖς μεγίστους». Δόξα· «Ὡς τῶν ἀποστόλων». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Ἐκ τῶν πολλῶν στίχων τοῦ συναξαρίου διὰ τοὺς ἁγίους εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν, χάριν συντομίας, οἱ δύο πρῶτοι καὶ ὁ τελευταῖος. Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα εἰς ἤχον β' καὶ ἀκολούθως ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου εἰς 6, μετὰ τοῦ εἰρμοῦ καὶ στίχου εἰς τὰ

21. Τὸ Τ.Μ.Ε. προβλέπει «Καὶ νῦν» τὸ σύνηθες θεοτοκίον· «Μακαρίζομέν σε», προφανῶς χάριν συντομίας, τὰ δὲ λοιπὰ *Τυπικὰ* καὶ τὸ *Μηναῖον* τὸ ὡς ἄνω ὀρισθέν.

τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ἡ τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυνομένων, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα ἡ καταβασία· «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς ..., Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

31. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΛΟΥΚΑ (Ζακχαίου). Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων.

Ἦχος β'. Ἑωθινὸν Β'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Τοὺς τρεῖς μεγίστους». Κοντάκιον· «Τοὺς ἱεροὺς καὶ θεοφθόγγους».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων· «Ἀθληταὶ γενναιοτάτοι» εἰς 4.

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Δυὰς μαρτύρων σήμερον».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Δεῦτε τῶν πιστῶν ὁ σύλλογος».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὰ ἀναστάσιμον· «Ὅτε κατηλθες». Δόξα, τῶν ἁγίων· «Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν

έστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἀγίων εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἀγίων· «Τὰς χαμαιζήλους ἠδονάς».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Μετὰ Θεὸν ἐπὶ τὴν σὴν».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β' ἀναστάσιμον· «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», τὰ δύο τῶν ἀγίων· «Τῶν ἀναργύρων ἔξαρχοι» καὶ· «Θαυματουργοὶ φωστῆρες» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Σὲ προστασίαν πάντες».

Ἄϊνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων· «Τὴν δυάδα τιμήσωμεν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ».

«Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Δόξα, τὸ Β' ἑωθινόν· «Μετὰ μύρων προσελθούσαις».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατῆλθες», «Τὰ θαύματα τῶν ἀγίων σου», τοῦ ἀπ.

Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ἀπόστολος, τῆς ΛΒ΄ Κυριακῆς· «Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος» (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΕ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ (Ζαχαρίου)· «Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχῶ» (Λουκ. ιθ΄ 1-10).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΔ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΔ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας εἴκοσι ἑννέα

1. ΔΕΥΤΕΡΑ. Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, Τρύφωνος μάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Τρύφωνος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναιῶ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἵσοδος οὐ γίνεται. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοιμάσας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν».

«Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ μάρτυρος. Δόξα, τὸ αὐτὸ Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4. Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῆς. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὰ τοῦ *Μηναιῶ*. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Τὰ ἑξαποστειλάρια, οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, τὰ ἀπόστιχα μετὰ τῶν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στίχων, τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ

τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ ἐξῆς προεόρτιον.

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ως ἀγκάλας σήμερον, πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε, καθαρωτάτῳ λογισμῷ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου. Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

2. ΤΡΙΤΗ. Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὦρα

Ἀπολυτίκια· «Οὐράνιος χορός». Δόξα· «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀγκάλας σήμερον» (ὄρα ἀνωτέρω).

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Λέγε, Συμεῶν» εἰς 6.

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Κατακόσμησον τὸν νυμφῶνά σου Σιών», μετὰ τῶν στίχων·

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν».

«Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος».

Ἀπολυτίκιον· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῆ Τρίτῃ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύξασθε ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Εὐαγγέλιον· «Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ» (Λουκ. β' 25-33).

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.
«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη».

Κανὼν, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»²².

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾷ» δις.

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλονται τὰ μεγαλυνάρια· «Ἀκατάληπτόν ἐστι» ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μέχρι καὶ τοῦ «Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ». Ἀπὸ δὲ τοῦ «Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν»,

22. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὸν κανόνα ἄνευ στίχου (βλ. σχετικῶς ὑποσημείωσιν 12). Καίτοι ἡ ἑορτὴ κατατάσσεται εἰς τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς, προεκρίθη ὁ στίχος· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», διότι τὰ πλεῖστα τροπάρια τοῦ κανόνος ἀναφέρονται εἰς τὸν Χριστὸν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Θεοτόκον. Ἀλλὰ καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. εἰς τὸν προεόρτιον κανόνα (1ῃ Φεβρουαρίου) ὀρίζει τὸν αὐτὸν στίχον.

συνάπτομεν εἰς αὐτὰ τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ᾠδῆς, δευτεροῦντες τὸν εἰρμὸν καὶ τὸ α' τροπάριον.

Εἶτα ἡ καταβασία· «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς ..., Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Νόμον τὸν ἐν γράμματι» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου».

Στίχ. γ'· «Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου».

Στίχ. δ'· «Διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'· «Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνατέ, τῆ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου
Συμεὼν βασταχθεῖς».

Στίχ. β'· «Καὶ ἔντεινον καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης».

Στίχ. γ'· «Τὰ βέλη σου ἠκονημένα, δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται».

Στίχ. δ´· «Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου».

«Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε».

Στίχ. β´· «Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Στίχ. γ´· «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ».

Εἰσοδικόν· «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλουῖα».

Ἀπολυτίκιον· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη».

Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

Ἀπόστολος· «Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας» (Ἑβρ. ζ´ 7-17).

Εὐαγγέλιον· «Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς τὸ παιδίον» (Λουκ. β´ 22-40).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ᾠδῆς· «Θεοτόκε ἡ ἐλπίς ..., Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».

Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, εἰς τὸν Ὅρθρον στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικόν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

3. ΤΕΤΑΡΤΗ. Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου, ἼΑνης τῆς προφήτιδος.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων.

- 4.** ΠΕΜΠΤΗ. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.
- 5.** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀγάθης μάρτυρος.
- 6.** ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Βουκόλου ἐπικόπου Σμύρνης, Φωτίου τοῦ Μεγάλου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
- 7.** ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ταλάντων). Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμφάκου, Λουκᾶ ὀσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος ἀσκήσαντος, Ἀπρίωνος ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

Ἦχος γ΄. Ἐωθινὸν Γ΄

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Παρθενίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη». Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Λέγε Συμεὼν» (2α Φεβρουαρίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Παρθενίου· «Τῆς Ἑλλησπόντου τὸ κλέος»²³ (ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λουκᾶ καταλιμπάνεται).

Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη» (2α Φεβρουαρίου).

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἵσοδος· «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

23. Περὶ τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημείωσιν 5 καὶ 16.

Δόξα, και νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος» (2α Φεβρουαρίου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, και νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν και ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου και ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, τὸ αὐτό. Και νῦν· «Χαῖρε, Κεχαριτωμένη».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα και ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Νηπιάζει δι' ἐμὲ» και· «Ὁ ὢν σὺν τῷ Πατρὶ».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου και ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 και ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Τῆς Λαμφάκου ὁ μέγας». Δόξα, και νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἐτέχθης ἐκ μητρὸς».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον και ὁ οἶκος και τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται» και τὸ μεθέορτον· «Πληρῶν σου τὴν ἀπόρρητον».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «*Νόμον τὸν ἐν γράμματι*» (2α Φεβρουαρίου) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· «*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν*».

«*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραὴλ*».

Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν· «*Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας*».

Καὶ νῦν· «*Υπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Ἀπολυτίκια· «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*», «*Χαῖρε, Κεχαριτωμένη*», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*».

Ἀπόστολος, τῆς Ις' Κυριακῆς· «*Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν*» (Β' Κορ. ζ' 1-10).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ις' Κυριακῆς Ματθαίου (ταλάντων)· «*Ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν*» (Ματθ. κε' 14-30).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΕ' ἔβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΕ' ἔβδ. Ματθαίου.

8. ΔΕΥΤΕΡΑ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου, Ζαχαρίου προφήτου, Μακαρίου ἐπισκόπου Πάφου.

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς ἁγίου Θεοδώρου Πάφου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

9. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς, Νικηφόρου μάρτυρος, Φιλαγρίου ἐπισκόπου Πάφου, Ἄμμωνος καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς κ' μαρτύρων τῶν ἐν Σόλοις τῆς Κύπρου.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ἐφ' ἐξῆς, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ Τριωδίου, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἑορταζομένων ἁγίων ψάλλονται ἐν τῷ Ὁρθρῷ αἱ καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Τὰ αὐτὰ λέγονται καὶ κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἑορταζομένων ἁγίων κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Τριωδίου.

10. ΤΕΤΑΡΤΗ. Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναιῷ*.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

11. ΠΕΜΠΤΗ. Βλασίου ἱερομάρτυρος, Θεοδώρας βασιλίσσης.

12. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς Μεγάλης, Χρήστου νεομάρτυρος τοῦ Κηπουροῦ.

13. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μαρτινιανοῦ ὁσίου, Εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐλογίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

14. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Χαναναίας). Αύξεντίου όσίου.

Ἦχος δ'. Ἐωθινὸν Δ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν φλόγα τῶν πειρασμῶν». Κοντάκιον· «Ὡς ἀσκητὴν τῆς εὐσεβείας».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Αὕξησιν ἀσκήσεως».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἡ καθαρὰ τοῦ Πνεύματος».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἵσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Νεῦσον παρακλήσεσι».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τῆς ἐρήμου πολίτης». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου· «*Εἰς ὄρος ἀνελθῶν*». Δόξα, τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· «*Ἀνελθῶν ἐν τῷ ὄρει*». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Ὡς Παρθένον καὶ μόνην*».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Ἀνοιξω τὸ στόμα μου*».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον· «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*», τοῦ ἀγίου· «*Αὐξήσει τῶν ἀγώνων σου*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Καὶ σχετικῶς ἀσπάζομαι*».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Δ' ἑωθινόν· «*Ὁρθρος ἦν βαθύς*».

Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «*Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», «*Τῆς ἐρήμου πολίτης*», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ἀπόστολος, τῆς ΙΖ' Κυριακῆς· «*Ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζώντος*» (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΖ' Κυριακῆς Ματθαίου (Χαναναίας)· «*Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος*» (Ματθ. ιε' 21-28).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως, «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ιζ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ιζ' ἐβδ. Ματθαίου.

15. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ὁνησίμου ἀποστόλου, Ἀνθίμου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

16. ΤΡΙΤΗ. Παμφίλου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

17. ΤΕΤΑΡΤΗ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος, Αὐξιβίου ἐπισκόπου Σόλων, Μαριάμνης ἰσαποστόλου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Αὐξιβίου καὶ Μαριάμνης εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

18. ΠΕΜΠΤΗ. Λέοντος πάπα Ῥώμης.

19. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀρχίππου ἀποστόλου, Φιλοθέης ὁσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας.

20. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης, Διδύμου, Νεμεσίου καὶ Ποταμίου μαρτύρων τῶν ἐν Κύπρῳ.

21. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ΄ ΛΟΥΚΑ (Τελώνου καὶ Φαρισαίου). Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις.

Ἦχος πλ ἀ΄. Ἑωθινὸν Ε΄

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Μὴ προσευξώμεθα» εἰς 3.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Παντοκράτορ Κύριε».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου²⁴ καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Ταπείνωσις ὑψωσε κατησχυμμένον». Δόξα, τὸ ἕτερον· «Ταπείνωσις ὑψωσε πάλαι Τελώνην». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα».

24. Εἰς τὰς 4 πρώτας Κυριακὰς τοῦ Τριωδίου τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου, νὰ λέγωνται τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια· «Ἐλέησον ἡμᾶς». Κατὰ τὰς Κυριακὰς ὅμως οὐδέποτε ψάλλονται κατανυκτικὰ τροπάρια, διὸ καὶ ὠρίσαμεν τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου, ὡς καὶ λοιπὰ *Τυπικὰ* διατάσσουν.

Ἀφ' ἑ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασία: «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε' ἀναστάσιμον· «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τοῦ Τριωδίου· «Υψηγορίαν φύγωμεν» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς τῆς κτίσεως».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Μὴ προσευξώμεθα»²⁵, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

«Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Τὸν συνάναρχον Λόγον», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Φαρισαίου φύγωμεν».

Ἀπόστολος, τῆς ΛΓ' Κυριακῆς (Τελώνου καὶ Φαρισαίου)· «Τέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ» (Β' Τιμ. γ' 10-15).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΖ' Κυριακῆς Λουκᾶ (Τελώνου καὶ Φαρισαίου)· «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν» (Λουκ. ιη' 10-14).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΔ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΖ' ἐβδ. Λουκᾶ.

25. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριωδίου 3.

22. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου, Ἀρίστωνος ἐπισκόπου Ἀρσινόης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρίστωνος εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

23. ΤΡΙΤΗ. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῶν*.

24. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ α΄ καὶ β΄ εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἐπειδὴ ἡ μνήμη τοῦ Προδρόμου τυγχάνει ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἡ ἐν τῷ *Μηναιῶ* ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ὡς ἀκολουθῶς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Προδρόμου εἰς 6. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν· «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ μετὰ τὸν Ὅρθρον 3 προσόμοια· «*Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν*», μετὰ τῶν στίχων·

«*Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυίδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ Χριστῷ μου*».

«*Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδί ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ*».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Χαῖρε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν*». Ἀπολυτίκια, τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον*». Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον κτλ. ὡς ἐν τῷ *Μηναιῶ*. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 4. Ἀπὸ γ’ ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναιῶ*. Ἀφ’ ς’ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ

Μηναίω. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Φιλάγαθε Θεὲ καὶ Σωτήρ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

25. ΠΕΜΠΤΗ. Ταρασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Ῥηγίνου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σκοπέλου, Μαρκέλλου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀπαμείας τοῦ Κυπρίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ῥηγίνου εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ' τόμον τῶν Κυπρίων Μηναίων (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

26. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης, Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ μαρτύρων.

27. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Προκοπίου ὁσίου τοῦ Δεκαπολίτου.

28. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (Ἀσώτου). Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἦχος πλ β'. Ἐωθινὸν ζ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Εἰς ἀναμάρτητον χώραν» εἰς 3.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ὡ πόσων ἀγαθῶν».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμῶρον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ελέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Ἀγκάλας πατρικᾶς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε ἀγνή».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Τὴν Μωσέως ὠδὴν».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ζ' ἀναστάσιμον· «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», τὰ τοῦ Τριωδίου· «Τὸν πλοῦτον ὃν μοι δέδωκας», «Ἐσκόρπισα τὸν πλοῦτόν σου» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἁγία μητροπάρθενε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Τὴν τοῦ ἀσώτου φωνήν», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

«Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Πάτερ ἀγαθέ».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Τῆς πατρώας δόξης σου».

Ἀπόστολος, τῆς ΛΔ΄ Κυριακῆς (Ἀσώτου)· «Πάντα μοι ἔξεστιν» (Α΄ Κορ. ζ΄ 12-20).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΖ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ (Ἀσώτου)· «Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς» (Λουκ. ιε΄ 11-32).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΕ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια τῆς ἐβδ. τῆς Ἀπόκρεω.

29. ΔΕΥΤΕΡΑ. Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Κασσιανοῦ εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Σημείωσις. Ὅτε ὁ χρόνος ἐστὶ δίσεκτος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὴν κθ΄ τοῦ μηνός. Εἰ δὲ οὐκ ἔστι δίσεκτος, ψάλλεται τῇ κη΄.

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΤΡΙΤΗ, Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν, Συνεσίου ὁσίου τοῦ ἐν Λύση.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Συνεσίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

2. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡσυχίου μάρτυρος τοῦ Συγκλητικοῦ, Θεοδότου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Κυρηναίας, Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ.

Νηστεία.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδότου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

3. ΠΕΜΠΤΗ. Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου μαρτύρων.

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γερασίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

Νηστεία.

5. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Ἀπόκρεω (Ψυχοσάββατον). Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Κόνωνος ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ, Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου, Κόνωνος ὁσίου τοῦ ἐν Ἀκάμαντι.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Κόνωνος εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ' τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναίων* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Ἐν τῇ Θ' Ὡρα. Ἄντι ἀπολυτικίου, τὸ τροπάριον· «Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἄντι κοντακίου, τὰ τροπάρια· «Βλέπων ὁ ληστής» κτλ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ (ἄνευ εισόδου). Ἐσπέρια, τὰ 3 πρῶτα μαρτυρικά τοῦ πλ. β' ἤχου· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον νεκρῶν». Δόξα· «Θρηνηῶ καὶ ὀδύρομαι». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ πλ. β' ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εὐθὺς τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ ἄντι τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, ψάλλεται τὸ «Ἀλληλούϊα» τρις ἐκ γ' εἰς ἤχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἶτα τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὸ τέταρτον ἐσπέριον μαρτυρικὸν τοῦ πλ. β' ἤχου· «Ὁ Σταυρός σου, Κύριε» καὶ τὰ 2 νεκρώσιμα τοῦ αὐτοῦ ἤχου· «Ἀρχὴ μοι καὶ ὑπόστασις» καὶ· «Ἄλγος τῷ Ἀδὰμ»²⁶ (ζήτησι αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, Παρασκευῇ ἐσπέρας καὶ Σαββάτῳ πρωῖ εἰς τοὺς αἴνους), μετὰ τῶν στίχων·

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται».

«Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

Δόξα, πάλιν τὸ «Ἀρχὴ μοι καὶ ὑπόστασις». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ πλ. β' ἤχου· «Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις»²⁷ (ζήτησι ἐν τῇ Παρακλητικῇ, Σαβ-

26. Τὸ Τ.Μ.Ε. διατάσσει εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ ἤχου, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἀσαφοῦς φρασεολογίας τοῦ Τριωδίου. Ὅταν ἐν τῷ Σαββάτῳ ψάλλεται «Ἀλληλούϊα», τότε εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλεται μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου ἐν καὶ νεκρώσιμα τοῦ ἤχου δύο. Πρβλ. τὴν τάξιν τοῦ Σαββάτου, ὅταν ἐν αὐτῷ ψάλλεται «Ἀλληλούϊα» (γενικαὶ διατάξεις, σελ. 49-50), ὡς καὶ τὴν ἀνάλογον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (σελ. 287 ἐξ.).

27. Τὸ Τ.Μ.Ε. (σελ. 319) ὀρίζει παγίως τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β', ἀσφαλῶς κατ' ἀντιγραφὴν τῆς ἀντιστοίχου περιπτώσεως τοῦ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ Ψυχοσαββάτου, εἰς ἣν καὶ παραπέμπει. Κατὰ τὸ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς

βάτω πρωί), ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχων ἐν ἐκάστη ὥδῃ· εἰς τὸ α' τροπάριον· «Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου», εἰς τὸ β'· «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλισθήσονται», εἰς τὸ γ'· «Δόξα» καὶ εἰς τὸ δ'· «Καὶ νῦν».

Μετὰ τὴν γ' ὥδῃν, τὸ ἐξῆς·

Κάθισμα. Ἦχος πλ. β'.

Α'ληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα, ὁ δὲ βίος σκιὰ καὶ ἐνύπνιον· καὶ γὰρ μάτην ταράττεται πᾶς γηγενής, ὡς εἶπεν ἡ γραφή· ὅτε τὸν κόσμον κερδήσωμεν, τότε τῷ τάφῳ οἰκήσωμεν, ὅπου βασιλεῖς καὶ πτωχοί· διό, Χριστέ ὁ Θεός, τοὺς μεταστάντας ἀνάπαυσον, ὡς φιάνθρωπος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτός.

Παναγία Θεοτόκε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου μὴ ἐγκαταλίπης με· ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ μὴ καταπιστεύσης με· ἀλλ' αὐτῇ ἀντιλαβοῦ καὶ ἐλέησόν με.

Μετὰ τὴν ζ' ὥδῃν, τὸ ἐξῆς·

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τῶν ἀγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ οἶκος.

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ δὲ ἐκ γῆς διεπλάσθημεν καὶ εἰς γῆν τὴν

Σάββατον ὅμως, ὁ ἦχος τῆς ἐβδομάδος εἶναι πάντοτε ὁ πλ. β', ἐνῶ ἐνταῦθα ποικίλλει (βεβαίως ἐφέτος τυγχάνει ὁ αὐτὸς ἦχος). Δέον λοιπὸν κατὰ τὴν σήμερον νὰ ψαλῆ ὁ νεκρώσιμος κανὼν τῆς τυχοῦσης ἐβδομάδος, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ Τριώδιον. Τὰ ἀπὸ γ' ὥδῆς καθίσματα ὅμως εἶναι πάντοτε τὰ τοῦ πλ. β', τὰ δὲ ἀφ' ζ' τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος.

αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με καὶ εἰπὼν μοι ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιῶντες ὠδὴν, τὸ Ἀλληλούϊα.

Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμός·

Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον, ὃν οὐ τολμᾷ ἀγγέλων ἀτενίσαι τὰ τάγματα· διὰ σοῦ δέ, πάναγνε, ὠράθη βροτοῖς Λόγος σαρκοκωμένος· ὃν μεγαλύνοντες, σὺν ταῖς οὐρανίαις στρατιαῖς σὲ μακαρίζομεν.

Εἶτα τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτικά· «Ὁ βάθει σοφίας». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα».

Εἶτα ἡ ἐκτενής· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός» καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἐλεήμων». Εὐθύς τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ μνημονεύονται ἐπὶ τῶν κολλύβων τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐξῆς·

Ὁ ἱερεύς· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερεύς· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης τελειωθέντων. Καὶ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ (καὶ μνημονεῖται ὀνομαστικῶς τῶν κεκοιμημένων ὑπὲρ ὧν τελοῦνται μνημόσυνα) καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερεύς· «Ὅπως Κύριος ὁ Θεός τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερεύς· «Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· καὶ ἄφεισιν τῶν

ἐαυτῶν ἀμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα».

Ἦ β' χορός· «Παράσχου, Κύριε».

Ἦ ἱερέυς· «Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν».

Ἦ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ἦ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

Ο Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἀμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἀμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἀμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ἦ ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἦ β' χορός· «Ἀμήν».

Ἦ ἱερέυς· «Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν».

Ἦ α' χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἦ ἱερέυς· «Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν».

Ἦ β' χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἦ ἱερέυς· «Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν».

Ἦ α' χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἦ ἱερέυς· «Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητὸς» καὶ ποιεῖ τὴν συνήθη ἀπόλυσιν.

Ἐν τῷ Ὅρθρω. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἀλληλούϊα» τρὶς ἐκ δ' εἰς ἤχον πλ. δ', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς·

«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται».

«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἤχου· «Ἀθλητικὸν ἀγῶνα ὑπομείναντες», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ζήτει αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).

Τὰ **νεκρώσιμα εὐλογητάρια** καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα τὸ κάθισμα· «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανών, τοῦ Τριωδίου εἰς 8, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ.

Ἀφ' Ϛ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν»²⁸.

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι καὶ δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἶτα τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ πλ. β' ἤχου· «Ἐχων ἀκατάληπτον» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). **Δόξα**· «Ἄλγος τῷ Ἀδάμ». **Καὶ νῦν**· «Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

28. Οὕτως ὀρίζεται ἐν τῷ Τριωδίῳ. Τὸ Τ.Μ.Ε. προβλέπει μόνον τοὺς εἰρμούς τῆς γ', Ϛ', ἡ' καὶ θ' ὠδῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Ὁ βάθει σοφίας» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ νεκρώσιμον· «Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ». Ἀπόστολος, ὁ εἰς κοιμηθέντας· «Οὐ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων». Εὐαγγέλιον, τοῦ Σαββάτου τῆς Ἀπόκρεω· «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε». Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Σαββάτου· «Μακάριοι οὖς ἐξελέξω». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἶτα· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

6. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. Τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Τῶν ἁγίων μβ' μαρτύρων τῶν ἐν Ἀμορίῳ.

Ἦχος βαρὺς. Ἑωθινὸν Ζ'

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα (τῆς Τυροφάγου) γίνεται ἀποχὴ κρέατος καὶ κατάλυσις τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύος.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Ὁ βάθει σοφίας». Κοντάκιον· «Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Ὅταν μέλλῃς ἔρχεσθαι».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ὅταν τίθωνται θρόνοι».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Οἶμοι μέλαινα ψυχή».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀνούμφευτε Παρθένε».
 Ἄπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα,
 καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».
 Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ
 Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς· «Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς».
 Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὑπὸ τὴν σὴν, Δέσποινα, σκέπην». Τὰ τρια-
 δικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ
 ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἄπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν·
 «Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».
 Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα²⁹.
 Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ
 ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.
 Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρί-
 ας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».
 Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 8 μετὰ στίχου· «Δόξα
 σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».
 Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὰ καθίσμα-
 τα τοῦ Τριωδίου· «Τὸ βῆμά σου φρικτόν», «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν
 φοβεράν». Δόξα· «Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος». Καὶ νῦν, τὸ
 θεοτοκίον· «Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή».

29. Κατὰ τὴν τάξιν *Τυπικῶν* τινῶν, μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, λέγεται ὁ πολυέλεος καὶ ἀντι ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλς' «Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος». Εἶτα ἡ α' ὁμάς τῶν μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καθισμάτων τοῦ Τριωδίου· «Τὸ βῆμά σου φρικτόν». Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸν πάντων ποιητήν». Εἰς δὲ τὴν γ' ᾠδὴν, μόνον ἡ β' ὁμάς· «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν» κτλ.

Αφ' Ϛ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι: «Βοηθὸς καὶ σκεπαστής».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι ἤραν τὸν Κύριον», τὰ τοῦ Τριωδίου· «Τὴν φοβεράν τῆς κρίσεως», «Ἴδου ἡμέρα ἔρχεται» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Τὴν ὤραν τῆς ἐτάσεως».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

«Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Προκαθάρωμεν ἑαυτούς, ἀδελφοί».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω· «Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ» (Α' Κορ. η' 8-θ' 2).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω· «Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (Ματθ. κε' 31-46).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι καὶ Εὐαγγέλια τῆς ἑβδ. τῆς Τυρινῆς.

7. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἐφραΐμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Καπίτωνος, Αἰθερίου καὶ Ἐλπιδίου ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων, Ἀρκαδίου καὶ Νέστορος ἐπισκόπων Τριμυθοῦντος, Ἀρκαδίου ὁσίου, Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Νέστορος, Ἀρκαδίου ὁσίου, Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* (Ἐπιμετρον Ἀκολουθιῶν).

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς συνήθως κατὰ τὴν ἐν σελ. 42-43 διάταξιν. Τὰ ἀπόστιχα ὁμῶς ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου (ζήτηε ἐν τῷ τέλει τοῦ *Τριωδίου*, ἤχος βαρύς), ἐν οἷς καὶ τὸ μαρτυρικὸν πρὸ τοῦ θεοτοκίου. Μετὰ τὴν β΄, τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ *Τριωδίου*. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς *Παρακλητικῆς* καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς *Παρακλητικῆς* καὶ λέγονται ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, τὰ δύο τριῶδια μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» εἰς 4 ἕκαστον καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου*. Μετὰ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τὴν η΄ ᾠδὴν, τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου. Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, καὶ μετὰ τὸν εἰρμὸν τοῦ β΄ τριωδίου τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, καθὼς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία, ψάλλεται ὡς συνήθως κατὰ τὴν ἐν σελ. 43-45 διάταξιν, ἀλλὰ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*.

8. ΤΡΙΤΗ. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας, Ἐρμοῦ ἀποστόλου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῆς παρελθούσης Δευτέρας. Ἄλλ' εἰς τοὺς κανόνας, προτασσομένου τοῦ κάτωθι εἰρμοῦ, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ Τριωδίῳ·

«Ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον, καταβήτω ἐπὶ γῆς τὰ ῥήματά μου»,

ψάλλεται καὶ ἡ β' ὠδὴ τῶν δύο τριωδίων μόνη, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου.

9. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων³⁰.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀγίων· «Φέροντες τὰ παρόντα» εἰς 6. Δόξα, πάλιν τὸ «Φέροντες τὰ παρόντα». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Παρηγήθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας³¹. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου· «Περιχαρῶς δεξώμεθα» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Ὡ τῆς καλλῆς ἡμῶν», μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου» καί· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε». Δόξα, τῶν ἀγίων· «Ἐν ὠδαῖς ἁσμάτων». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῶν ἀθλοφόρων». Ἀπολυτίκιον, τῶν ἀγίων· «Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἀγίων». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

30. Τὸ Τ.Μ.Ε. οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, καθ' ὅτι κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἡ μνήμη τῶν ἀγίων οὐδέποτε συμπίπτει ἐκτὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Εἰς τὴν ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς μνήμης τοῦ ἀγίου Χαραλάμπους, τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπ. 10ης Φεβρουαρίου, περίπτ. Α', § 1, σελ. 181 καὶ περίπτ. Ε', § 9, σελ. 184), παραλείπει κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Τυρινῆς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Τριωδίου. Πάντα ὅμως τὰ Τυπικὰ ὀρίζουν συμφαλμωδίαν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀγίου μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου.

31. Ὅπου ἐπισήμως ἐορτάζονται οἱ ἅγιοι, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ ἀναγνώσματα τῆς 23ης Ἀπριλίου καὶ νὰ γίνῃ λιτή, φαλλομένων τῶν 3 ἰδιομέλων τῶν αἰνῶν· «Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος». Δόξα, τὸ τῶν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν· «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀδιόδευτε πύλη».

Ἐν τῷ Ὅρθρω³². Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου». Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α΄ στιχολογίαν, τὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου· «Μετ' εἰρήνης διελθεῖν». Δόξα, καὶ νῦν· «Παρεστῶσα τῷ Σταυρῷ σου». Μετὰ δὲ τὴν β΄ καὶ τὸν πολυέλεον, τὰ τῶν ἀγίων μετὰ τῶν θεοτοκίων. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ μετ' αὐτό, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ τῶν ἀγίων εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς ἃς δὲ ὠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἀγίων καὶ λέγονται ὁ κανὼν τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τὰ δύο τριῶδια μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» εἰς 4 ἕκαστον. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' ζ', τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀγίων καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τῶν ἀγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Αἴνοι, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου· «Βρωμάτων νηστεύουσα» ἅπαξ καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων· «Δεῦτε μαρτυρικὴν» (τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀγίων δὲν λέγονται).

32. Ἐτέρα διάταξις Ὅρθρου (ἄνευ δοξολογίας μεγάλης) τινῶν Τυπικῶν ὀρίζει τὰ ἐξῆς·

Μέχρι καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἀκολουθεῖται ἡ ἀνωτέρω διάταξις. Πρὸ τῶν κανόνων ἀναγινώσκονται αἱ ἑννέα ὠδαὶ ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α΄, δ΄, ε΄, ζ΄ καὶ ζ΄, καὶ ὀλόκληροι αἱ γ΄, η΄ καὶ θ΄) καὶ εἶτα οἱ κανόνες ὡς ἀνωτέρω. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ἀλλ' ἐν αἷς ὠδαῖς εἰσι τριῶδια, φάλλεται καταβασία ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου. Ἐξαποστειλάρια, τῶν ἀγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Αἴνοι, τὰ 3 προσόμοια καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀγίων. Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου· «Βρωμάτων νηστεύουσα» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Ἵμας, πανεύφημοι μάρτυρες», μετὰ τῶν στίχων· «Ἐνεπλήσθημεν τῷ πρωῒ τοῦ ἐλέους σου» καί· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ». Δόξα, τῶν ἀγίων· «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀδιόδευτε πύλῃ». Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων. Δόξα, καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Ἀθλοφόροι Χριστοῦ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Μακαρίζομέν σε». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Ἐν τῇ Λειτοουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

10. ΠΕΜΠΤΗ. Κοδράτου μάρτυρος τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῆς παρελθούσης Δευτέρας. Ἄλλ' εἰς τὸν Ἑσπερινόν, μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἀναγινώσκεται καὶ τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἀνάγνωσμα.

11. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς διετάχθη τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ, ἀλλὰ μετὰ τὰ ἑσπέρια· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ σταυροθεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἄντι δὲ ἀπολυτικίων, τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» κτλ. Εὐθύς· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας, μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου», καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Ἡ ὅλη ἀκολουθία ψάλλεται γενικῶς κατὰ τὸν τύπον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (ὄρα τοῦτον ἀναλυτικῶς ἐν σελ. 147 ἔξ.). Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Μετὰ τὰ εἰρηνικά, ψάλλεται τὸ «Ἀλληλουῖα» τρεῖς ἐκ δ' εἰς ἦχον βαρύν, μετὰ τῶν στίχων· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει» καὶ ἀκολούθως οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ αὐτοῦ ἦχου (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).

Καθίσματα, μετὰ τὴν ἀ' στιχολογίαν, τὰ τῆς Ὀκτωῆχου (ζήτει ἐν

τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, ἤχος βαρὺς) καὶ μετὰ τὴν β', τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ἑννέα ᾠδαὶ (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ', δ', ζ' καὶ ζ', καὶ ὀλόκληροι αἱ ε', η' καὶ θ'). Κανόνες, ὁ πρῶτος τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ τοῦ Μηναίου εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῶδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου καὶ λέγονται ὁ κανὼν τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, τὰ δύο τριῶδια μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» εἰς 4 ἕκαστον καὶ εἶτα ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Τριωδίου, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Τριωδίου, ἡ μικρὰ συναπτὴ, ἀντὶ κοντακίου τὸ μαρτυρικὸν τοῦ βαρέος ἤχου (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας) καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν, τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, καὶ μετὰ τὸν εἰρμὸν τοῦ β' τριωδίου τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ βαρέος ἤχου τρεῖς, συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Εἶτα, οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ, τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι» καὶ τὸ τρισάγιον.

Ἀντὶ ἀπολυτικίου, χῦμα τὸ τροπάριον· «Ἐν τῷ ναῶ ἐστῶτες», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου», καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραι Α', Γ' καὶ ζ', ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἀλλὰ τὰ τροπάρια αὐτῶν λέγονται χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ζ' Ὁρας, γίνεται ἀπόλυσις.

Σήμερον δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία.

12. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Τυρινῆς. Πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμφάντων ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν, Θεοφάνους τῆς Συγριανῆς ὁμολογητοῦ, Γρηγορίου πάπα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου, Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου.

Ἐν τῇ Θ´ Ὡ ρ α . Ἀναγινώσκειται ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἀλλὰ τὸ τροπάριον αὐτῆς λέγεται χῦμα.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ (ἄνευ εισόδου). Ἐσπέρια, τὰ 3 προσόμοια τῶν ὁσίων· εἰς 6. Δόξα· «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσαντες». Καὶ νῦν, τὸ ἀθεοτοκίον τοῦ βαρέος ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Εὐθύς τὸ «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ», ἢ προφητεία, τὸ ἕτερον προκείμενον· «Ἐλπισάτω Ἰσραήλ», τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας· «Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Τῶν ἁγίων μαρτύρων», μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου» καὶ· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε». Δόξα· «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη». Καὶ νῦν· «Χαῖρε, ἀγνεύσας κειμήλιον». Ἀπολυτίκιον· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἐν τῷ Ὡ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανών, τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ὁσίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι καὶ δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῶν ὁσίων· «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος». Εὐαγγέλιον, τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς· «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν». Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

13. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. Τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τῶν πρωτοπλάστων, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἦχος πλ δ΄. Ἐωθινὸν Η΄

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν». Κοντάκιον· «Ὡς εὐσεβείας κήρυκας».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Ὁ πλάστης μου Κύριος».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐκάθισεν Ἀδάμ».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ τοῦ παραδείσου».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ δι΄ ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς· «Ἥλιος ἀκτῖνας ἐκρυσεν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Μυστικῶς ἀνυμνοῦμέν σε». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια: «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα³³.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου· «Ἐξεβλήθη ὁ Ἀδάμ». Δόξα· «Νῦν ὁ καιρὸς». Καὶ νῦν· «Οὐ σιωπήσομέν ποτε, Θεοτόκε».

Ἄφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι: «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον· «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριωδίου· «Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε» καὶ· «Ἀποικισθέντες, Κύριε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ιδιόμελα τοῦ Τριωδίου· «Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

«Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

33. Κατὰ τὴν τάξιν *Τυπικῶν* τινῶν, μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, λέγεται ὁ πολυέλεος καὶ ἀντι ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλς' «Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος». Εἶτα τὸ μετὰ τὴν γ' ὠδὴν κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Ἐξεβλήθη ὁ Ἀδάμ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ὁμοίον θεοτοκίον· «Κατεπλάγη Ἰωσήφ» (ζῆτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ, Κυριακῇ πρῶτῃ, ἤχος δ'). Εἰς δὲ τὴν γ' ὠδὴν, τὸ ἕτερον κάθισμα· «Νῦν ὁ καιρὸς», μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐφθασε καιρός».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ἐξ ὕψους κατήλθες», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Τῆς σοφίας ὁδηγέ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς· «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῖν ἡ σωτηρία» (Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς· «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις» (Ματθ. ζ' 14-21).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὡ ρ α . Ἀπολυτίκιον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες» καὶ ἀντὶ κοντακίου ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατανυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ πλ. δ' ἤχου· «Σὲ τὸν βασιλέα καὶ Δεσπότην» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Ἐγκρατεία τὴν σάρκα» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Νεύσει καὶ ἀγάπη ἀληθεῖ». Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου· «Στήσον τοῦ νοός μου ἐκτροπάς». Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας· «Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου, Κύριε» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Ὁ ἐνδοξαζόμενος», μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου» καὶ· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε». Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Τριωδίου· «Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις σε».

Ἄντι ἀπολυτικίου, τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ». Δόξα· «Ἰκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καὶ νῦν (χῦμα)· «Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν». Ἀμέσως ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», τὰς 3 μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή». Τούτου ψαλλομένου οἱ πιστοὶ ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως λαμβάνοντες συγχώρησιν.

Σημείωσις. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ Κατανυκτικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐν ταῖς ἐφεξῆς Κυριακαῖς, ἕως τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

Τυπικὴ διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)

Κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας ἐκάστης ἐβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἦτοι ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, τελοῦνται αἱ ἐξῆς ἀκολουθίαι·

Τῷ πρωῖ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος, αἱ Ὡραι καὶ ὁ Ἑσπερινός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν συνάπτεται καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων. Τῷ ἑσπέρας τὸ Ἀποδειπνον, ἀπὸ Δευτέρας μὲν μέχρι Πέμπτης τὸ Μέγα (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης τῆς Ε΄ ἐβδ., εἰς ἣν ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν μετὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος), τῇ δὲ Παρασκευῇ τὸ Μικρὸν, μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου.

Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τούτων, ἐκτὸς τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου, ἐκτίθεται ἐφεξῆς.

Μεσονυκτικὸν

Ἀναγινώσκειται ὡς ἐστὶ διατεταγμένον ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (τὸ καθ' ἡμέραν).

Ὅρθρος

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»,

«Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν, «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» ἀργῶς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ διὰ κατζίου. Εἶτα, πάλιν τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κτλ., ἢ δέησις, τὸ «Δόξα τῇ ἁγία» καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Μετὰ τὰ εἰρηνικά, φάλλεται τὸ «Ἀλληλούϊα» (γ') τετράκις εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος μετὰ τῶν στίχων· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου» ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Ἀκολουθῶς φάλλονται οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἦχου τῆς ἐβδομάδος (ὄρα τούτους ἐν τῷ Ὡρολογίῳ ἢ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), ἕκαστος τῶν ὁποίων μετὰ τὸ «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ ὁ Θεός», συμπληροῦται οὕτως·

Ὁ α' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι·

Τῇ Δευτέρᾳ· «Προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς».

Τῇ Τρίτῃ· «Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς».

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ· «Δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς».

Τῇ Πέμπτῃ· «Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς».

Ὁ β' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἀναλόγως τῆς προσωνυμίας αὐτοῦ, π.χ. «Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου (ἢ τοῦ ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ ὀσίου κτλ.), σῶσον ἡμᾶς». Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος ἢ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Θεοτόκου, συμπληροῦται καὶ ὁ β' ὡς ὁ α'.

Ὁ γ' πάντοτε διὰ τοῦ «Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶσον ἡμᾶς».

Εἶτα ἢ μικρὰ συναπτὴ καὶ φάλλονται τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας τῆς Ὀκτωήχου ἀναλόγως τοῦ ἦχου καὶ τῆς ἡμέρας (ζήτηι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Ἐὰν ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου ἔχη κοντάκιον μετὰ τὴν ζ' ὠδὴν, φάλλεται μετὰ τῶν καθισμάτων τῆς α' στιχολογίας καὶ τὸ μαρτυρικὸν πρὸ τοῦ θεοτοκίου (ζήτηι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας). Μετὰ τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν, φάλλονται τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχή· «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου». Τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), ἡ ἐκφώνησις· «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν.

Αἱ ἑννέα ᾠδαὶ στιχολογοῦνται ὀλόκληροὶ μὲν ἐκεῖναι τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Τριωδίῳ τριῶδια, πλὴν τῆς θ' ᾠδῆς, τῆς ὁποίας τὸ δεύτερον μέρος μόνον στιχολογεῖται, ἥτοι ἡ προσευχὴ τοῦ Ζαχαρίου, ἐπειδὴ τὸ α' μέρος στιχολογεῖται εἰς τὴν Τιμιωτέραν, τῶν δὲ λοιπῶν μόνον ἡ ἀρχὴ καὶ οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι μετὰ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν». Ἡ τάξις αὕτη σχηματικῶς ἔχει ὡς ἀκολούθως·

Ἡμέρα	Ὀλόκληρος ἡ ᾠδὴ	Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος
Δευτέρα	α' ἡ θ'	β' γ' δ' ε' ζ' ζ'
Τρίτη	β' ἡ θ'	α' γ' δ' ε' ζ' ζ'
Τετάρτη	γ' ἡ θ'	α' β' δ' ε' ζ' ζ'
Πέμπτη	δ' ἡ θ'	α' β' γ' ε' ζ' ζ'
Παρασκευὴ	ε' ἡ θ'	α' β' γ' δ' ζ' ζ'

Μετὰ τὰς ᾠδάς, λέγεται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν τριωδίων τῆς ἡμέρας. Καὶ εἰς μὲν τὰς ᾠδάς ἐν αἷς ὑπάρχουσι τριῶδια, προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τοῦ καταλήλου στίχου εἰς τὰ τροπάρια καὶ ἔπονται τὰ τριῶδια μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἑκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραωδίου, φάλλεται καὶ τὸ ἕτερον τροπάριον, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Εἰς δὲ τὰς ᾠδάς ἐν αἷς οὐκ ὑπάρχουσι τριῶδια, λέγεται μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου.

Τῇ Τρίτῃ ἐκάστης ἐβδομάδος, μετὰ τὴν α' ᾠδὴν τοῦ Μηναίου, λέγεται ἡ β' ᾠδὴ τῶν τριωδίων μόνη μετὰ τοῦ εἰρμοῦ καὶ ἔπεται ἡ γ' ᾠδὴ τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὰς ᾠδάς ὅπου ὑπάρχουσι τριῶδια, φάλλεται μετ' αὐτάς ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου.

Μετὰ τὴν γ' ὥδῃν, φάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης, καθ' ἣν φάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου). Εἶτα μικρὰ συναπτὴ καὶ φάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Μετὰ τὴν ζ' ὥδῃν, φάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος, ἐὰν ἔχη) τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐλλείπει δὲ τοιοῦτου τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς ἀ' στιχολογίας) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

Μετὰ τὴν η' ὥδῃν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου φάλλεται μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καί, μετὰ τὸν εἰρμόν τοῦ β' τριωδίου, φάλλεται τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Μικρὰ συναπτὴ καὶ φάλλεται τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος τρίς, συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου ἢ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ).

Εἶτα οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, «Δόξα, καὶ νῦν», «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων· «Ενεπλήσθημεν τὸ πρωῖ τοῦ ἐλέους σου, Κύριε» καὶ· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, τὸ τροπάριον· «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεύς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου», καὶ εὐθὺς ἄρχονται

Αἱ Ὡραι

Ὡρα Α'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα. Δόξα

σοι, ὁ Θεὸς» (γ'). «Κύριε, ἐλέησον» (γ'), καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς Α' Ὑμνου· «Τὸ πρωὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῦμα, Δόξα, καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη», καὶ ψάλλονται οἱ στίχοι· «Τὰ διαβήματά μου» ἐκ β' ἕκαστος, ἐκτὸς τοῦ «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», ὁ ὁποῖος λέγεται τρίς. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τὸ κοντάκιον, ἀναλόγως τῆς ἡμέρας, ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ. Εἶτα· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», καὶ αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιοι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Εὐθὺς ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὑμνος Γ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα, Δόξα, καὶ νῦν κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὑμνου καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς Γ' Ὑμνου· «Κύριε, ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῦμα, Δόξα, καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος», καὶ τὸ «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός». Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ χῦμα τὰ τροπάρια· «Εὐλογητός εἶ, Χριστέ». Εἶτα· «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὑμνου. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Θεέ». Εὐθὺς ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὑμνος Σ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα, Δόξα, καὶ νῦν κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὑμνου καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς Σ' Ὑμνου· «Ὁ ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῦμα, Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρόρησίαν», καὶ τὸ τροπάριον τῆς προφητείας ἐκ τοῦ Τριωδίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Εἶτα λέγεται τὸ προκειμένον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ, ἡ προφητεία καὶ τὸ ἕτερον προκειμένον. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης· «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια· «Σωτηρίαν εἰργάσω». Δόξα· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα». Καὶ νῦν, τῇ μὲν Δευτέρᾳ, Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ· «Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγὴ», τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· «ὑπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις». Εἶτα· «Κύριε, ἐλέησον» (μ') κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὑμνου. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ

ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων». Εὐθὺς ἐπισυνάπτεται ἢ

ᾠρα Θ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 φαλμούς. Εἶτα, Δόξα, καὶ νῦν κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' ᾠρα καὶ ψάλλεται τὸ τροπάριον τῆς Θ' ᾠρας· «Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρα» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα χῦμα, Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς», καὶ τὸ «Μὴ δὴ παραδώης». Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ χῦμα τὰ τροπάρια· «Βλέπων ὁ ληστής». Εἶτα· «Κύριε, ἐλέησον» (μ') καὶ εὐθὺς· Δόξα, Καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Δί' εὐχῶν», καὶ αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου», καὶ τὴν εὐχὴν τῆς Θ' ᾠρας· «Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ». Καὶ εὐθὺς ψάλλονται οἱ μακαρισμοί. Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια· «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος», τὸ «Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν», «Ἄνεσ, ἄφερ» καὶ· «Πάτερ ἡμῶν» (τοῦτο καταλιμπάνεται ἐὰν θὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη). Μετὰ τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστιν», ἀναγινώσκονται τὰ κοντάκια· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τῆς ἡμέρας (ζήτηε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν Τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας (ζήτηε ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας). Δόξα· «Μετὰ τῶν ἁγίων». Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ». «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν». «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας καὶ ἄρχεται ἀμέσως ὁ Ἑσπερινὸς (ἄνευ Προηγιασμένης) ὡς κατωτέρω.

Ἐὰν ὁμως πρόκηται νὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη, μετὰ τὸ «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», λέγεται τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ὁ ἱερεὺς ἐπισυνάπτει τὴν εὐχὴν· «Παναγία Τριάς». Καί, ἀνοιγείσης τῆς ὥραίας πύλης, ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν, μεθ' ἣν ἄρχεται ἢ Προηγιασμένη, ὡς ἔπεται κατωτέρω.

Ἑσπερινὸς ἄνευ Προηγιασμένης

Ὁ ἀναγνώστης τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸν προοιμιακόν,

καὶ ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά. Τὸ ἰη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου. Μικρὰ συναπτή. Ἐκφώνησις· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος». Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου (τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). Εὐθύς καὶ ἄνευ εἰσόδου τὸ «Φῶς ἰλαρόν». «Ἐσπέρας» καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν προκειμένων καὶ τῶν στίχων, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εὐθύς τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμοὺς μου» καὶ· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). Εἶτα· «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» κτλ., ὡς τῷ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς (τυχὸν ἀπολυτικίον ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται). Εὐθύς· «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ τὰς τρεῖς μεγάλας μετανοίας, μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου». Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ΄) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Παναγία Τριάς». Ἀκολούθως ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» τρεῖς καὶ τοὺς ψαλμοὺς λγ΄· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ ρμδ΄· «Υψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου». Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ΄). Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία».

Ὁ προοιμιακός, τὰ εἰρηνικά καὶ τὸ ἰη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· «Πρὸς Κύριον» εἰς στάσεις τρεῖς. Μεθ' ἑκάστην στάσιν ὁ ἱερεὺς μικρὰν συναπτήν καὶ ἐκφώνησιν.

Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται τὰ κεκραγάρια μετὰ τῆς στιχολογίας· «Θοῦ, Κύριε», καὶ ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς», ψάλλονται τὰ Ἑσπέρια καὶ δοξαστικά οὕτως·

α) ἐν ταῖς Προηγιασμέναις τῆς Τετάρτης, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δῖς, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου.

β) ἐν ταῖς Προηγιασμέναις τῆς Παρασκευῆς τῆς Β', Γ' καὶ Δ' ἐβδομάδος, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δῖς, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος. Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου (ζήτει ἀμφοτέρω ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).

γ) ἐν ταῖς Προηγιασμέναις τῆς Α', Ε' καὶ Ζ' Παρασκευῆς, ταῖς τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, καὶ ταῖς ἐν μνήμαις τῶν ἑορταζομένων ἀγίων, τὰ ἐσπέρια καὶ δοξαστικὰ ψάλλονται κατὰ τὰς ἐν αὐταῖς διατάξεις.

Εἶσοδος μετὰ θυμιατοῦ ἢ μετὰ Εὐαγγελίου, ὅσάκις προβλέπεται ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα.

Ὁ ἱερεὺς· «Ἐσπέρας». Ὁ ἀναγνώστης τὸ προκείμενον καὶ τὸ α' ἀνάγνωσμα.

Ἀκολούθως λέγεται τὸ ἕτερον προκείμενον καὶ εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸ «Κέλευσον».

Ὁ ἱερεὺς, κρατῶν λαμπάδα ἀνημμένην καὶ θυμιατόν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ φωτίζων σταυροειδῶς ἐκφωνεῖ· «Σοφία· ὀρθοί». Εἶτα στραφεὶς σφραγίζει σταυροειδῶς τὸν λαὸν λέγων· «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι».

Ἀκολούθως ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀναγνώσματος ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν ἀναγνώστην· «Εἰρήνη σοι», εἶτα στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς λέγει· «Σοφία».

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται τὸ «Κατευθυνθήτω» μετὰ τῶν στίχων, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ὁ ὁποῖος θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν), τετράκις ὑπὸ τῶν χορῶν, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ βήματος ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως μέχρι τοῦ «ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου», τὸ δὲ τέλος· «Ἐπαρσις τῶν χειρῶν μου,

θυσία έσπερινή», άποπληροϊ ό ά' χορός.

Ένταϋθα άναγινώσκεται τó Εύαγγέλιον κατά την Μ. Έβδομάδα, έν μνήμη δέ έορταζομένου άγίου, ό Άπόστολος και τó Εύαγγέλιον αύτοϋ.

Είτα ή έκτενης και αί αίτήσεις ύπέρ τών κατηχομένων (αί ύπέρ τών πρós τó φώτισμα εύτρεπιζομένων παρεμβάλλονται άπό τής Τετάρτης τής Δ' έβδομάδος και έντεϋθεν) και τών πιστών.

Μετά την έκφώνησιν «Κατά την δωρεάν τοϋ Χριστοϋ σου», ψάλλεται ύπό τοϋ ά' χοροϋ τó «Νϋν αί δυνάμεις τών οϋρανών». Μετά την φράσιν «ό βασιλεύς τής δόξης», γίνεται ή είσοδος τών τιμίων δώρων έν άκρα σιγῆ, τοϋ λαοϋ προσπίπτοντος μέχρς έδάφους, μεθ' ήν συνεχίζεται ό ύμνος· «Ίδοϋ θυσία μυστική», μέχρς τέλους.

Είτα τά πληρωτικά και ή Κυριακή προσευχή «Πάτερ ήμών».

Κοινωνικόν· «Γεύσασθε και ίδετε, ότι χρηστός ό Κύριος. Άλληλουία».

Έν μνήμη δέ έορταζομένου άγίου· «Είς μνημόσυνον αιώνιον».

Μετά την θείαν κοινωνίαν· «Εύλογήσω τόν Κύριον έν παντι καιρῶ», «Πληρωθήτω τó στόμα ήμών».

Όπισθάμβωνος εύχή· «Δέσποτα Παντοκράτορ», μεθ' ήν τó «Είη τó όνομα» και ή άπόλυσις.

Πρó τοϋ «Δί' εύχών», άναγινώσκονται οί ψαλμοί λγ'· «Εύλογήσω τόν Κύριον έν παντι καιρῶ» και ρμδ'· «Υψώσω σε, ό Θεός μου ό βασιλεύς μου», και ό ιερεϋς διανέμει τó αντίδωρον.

Μέγα Άπόδειπνον

Η άκολουθία τελείται ώς έν τῷ Ώρολογίῳ.

Μετά την δοξολογίαν, ψάλλεται ό κανών οϋτω·

α) κατά μέν την Α' έβδομάδα τών νηστειών, τó έν τῷ Τριωδίῳ ώρισμένον τμήμα τοϋ Μεγάλου Κανόνος, μετά στίχου· «Έλέησόν με, ό Θεός, έλέησόν με». Μετά την ζ' ώδην, ψάλλεται άργῶς τó κοντάκιον· «Ψυχή μου, ψυχή μου» και μετά την θ' ώδην έπαναλαμβάνεται άργῶς ό είρμός· «Άσπόρου συλλήψεως».

β) κατά τας λοιπάς έβδομάδας, ό κανών τής Θεοτόκου έκ τοϋ Θεο-

τοκαρίου, κατὰ τὸν ἥχον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Μετὰ τὸν κανόνα, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον· «Κύριε τῶν δυνάμεων» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ.

Κατὰ τὴν Α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι» καὶ ἀναγινώσκει τὸ τῆς ἡμέρας Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος. Εἶτα ἡ εὐχή· «Δέσποτα πολυέλεε» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου.

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» φάλλεται τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ Τετάρτῃ τὸ θεοτοκίον· «Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή», τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

14. ΔΕΥΤΕΡΑ (Καθαρὰ Δευτέρα). Βενεδίκτου ὁσίου.

Ἄρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ

Ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ παραλείπεται, ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου ἄρχεται ὡς ἐξῆς·

«Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον κτλ., «Ὅτι σοῦ ἐστίν», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), «Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον πάτερ», «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ὁ ἐξάψαλμος. Ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προεγράφη εἰς τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς.

15. ΤΡΙΤΗ. Ἀγαπίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀριστοβούλου ἀποστόλου ἐπισκόπου Βρεταννίας.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀριστοβούλου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

16. ΤΕΤΑΡΤΗ. Σαβίνου μάρτυρος τοῦ Αἰγυπτίου, Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Χριστοδούλου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Νηστεύοντες, ἀδελφοί, σωματικῶς» δίς, τὸ μαρτυρικόν· «Εἶ τις ἀρετή», τὰ 3 προσόμοια· «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Ἄνθρωπόν σε ἔγνωμεν» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαῖρε, ξένον ἄκουσμα». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

17. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

18. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Α΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν). Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Δεῦτε, πιστοί, ἐπεργασώμεθα» δίς, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου· «Μάρτυρες Κυρίου, πάντα τόπον ἀγιάζετε» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅργανῳ χρησάμενος». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ πλ. δ΄ ἤχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία ἀναγινώσκεται ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ μέχρι καὶ τοῦ «Ἄξιόν ἐστιν». Εἶτα φάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ἀλλ΄ εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Τῆς μὲν α΄, γ΄, ε΄, ζ΄, καὶ θ΄ ᾠδῆς ἄρχεται ὁ α΄ χορὸς, τῆς δὲ δ΄, ζ΄ καὶ η΄ ἄρχεται ὁ β΄ χορὸς.

Ψαλλομένης τῆς θ΄ ᾠδῆς, γίνεται θυμίασις τοῦ ναοῦ. Μετ’ αὐτὴν δέ, φάλλεται τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον). Περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ, ὁ ἱερεὺς ἔρχεται ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ προσηυτρεπισμένης εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ θυμιάσας αὐτὴν καὶ προσκυνήσας τρεῖς, ἀπαγγέλλει τὴν Α΄ στάσιν τῶν Χαιρετισμῶν (Α-Z). Μεθ’ ἕκαστον οἶκον, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τρεῖς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ ὁ χορὸς ἐπαναλαμβάνει μετὰ μέλους τὰ ἀκροτελεύτια ἐφύμνια· «Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευ-

τε» καὶ «Ἀλληλουΐα». Μετὰ τὸ τέλος τῆς στάσεως, ψάλλεται καὶ πάλιν τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον), ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λαόν, καὶ ἀσπασάμενος τὴν εἰκόνα εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Πίστιν Χριστοῦ, ὡσεὶ θώρακα», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ». «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς».

Ἐπειτα οἱ δύο τεταγμένοι ἀναγνώσται, ὁ εἷς ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ ἕτερος ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, ἀπαγγέλλουσιν ἐμμελῶς καὶ ἐναλλάξ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ.

Μετὰ τὰς εὐχάς, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι» καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννουχίδος τῆς Α΄ Παρασκευῆς τῶν νηστειῶν.

Εἶτα ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ θεοτοκίον· «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου».

19. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Α΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Τὸ διὰ κολλύβων θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, Χρυσάνθου καὶ Δαρεΐας μαρτύρων.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Καθίσματα, μετὰ τὴν ἀστιχολογίαν, τὰ μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ' ἤχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου, παραλειπομένου τοῦ νεκρωσίμου (ζήτησις αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Μετὰ τὴν β', τὰ τοῦ ἁγίου· «Ζέων πίστεως». Δόξα· «Θεῖον δῶρον». Καὶ νῦν· «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ ἁγίου, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4. Εἰς τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ὠδῆς τοῦ α' κανόνος καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον αὐτῆς ὁ στίχος· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ λοιπά· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ

συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (εἰς τὴν δ' ὥδην· «Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ»). Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι καὶ δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη³⁴, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (ὁ β' ἐν τῷ Τριωδίῳ) καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Α' Σαββάτου τῶν νηστειῶν. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

20. ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). Τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων (843 μ.Χ.), τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὁσίων πατέρων.

Ἦχος α'. Ἐωθινὸν Θ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὦρα

Ἀπολυτίκιον· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Κοντάκιον· «Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «Σὲ τὸν ἀκατάληπτον».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε τῆς ἀληθείας».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡγίου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἵσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

34. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν, μετὰ τὰ δοξαστικά τῶν αἰῶνων, λέγεται τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἢ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου· «Χορεύουσι στίφη» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Ἀθλητικὴν ἀνδρείαν». Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι». Εἶτα, τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Δόξα, καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Οἱ ἐξ ἀσεβείας εἰς εὐσέβειαν προβάντες».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ»³⁵.

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς· «Χαίρετε, προφητὰι τίμιοι». Καὶ νῦν· «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ελέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Τὴν θείαν σου μορφήν». Δόξα, τὸ ἕτερον· «Μορφὰς τῶν προφητῶν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τοῖς πόθῳ σου, σεμνή».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

35. Οὕτως ὀρίζει τὸ Τριώδιον. Τὸ T.M.E. παραλείπει τὸ θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ» καὶ ὀρίζει «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου, μᾶλλον διότι εἰς αὐτὸ ἀναφέρεται καὶ ἡ Θεοτόκος καὶ ἐπομένως ἐπέχει καὶ τόπον θεοτοκίου.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Θ' ἀναστάσιμον· «*Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα*», τοῦ Τριωδίου· «*Σκιρτήσατε, κροτήσατε*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Ρομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον*».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου· «*Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται*» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου*».

«*Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος*».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «*Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας*».

Καὶ νῦν· «*Ἵπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Σημείωσις. Ἐν Κύπρῳ εἴθισται εἰς τὸ ἁσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεός*» τῆς δοξολογίας ἵνα γίνηται ἡ ἀκόλουθος τελετή·

Οἱ χοροὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται ψάλλειν τὸ ἁσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεός*». Ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ (ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἢ εἰκὼν εἶναι τῆς Θεοτόκου), ἢ ὁποῖα κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ηὔτρεπισμένου μετ' ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα αἶρει τὸν δίσκον μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων ταύτην ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερύγων, καὶ τῶν ψαλτῶν, τοῦ δὲ διακόνου θυμιῶντος. Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ὑπάρχει τετραπόδιον ηὔτρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἴσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτοῦ. Ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «*Σοφία· ὀρθοί*». Εἶτα ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον μετὰ τῆς εἰκόνης, θυμιᾷ κύκλω αὐτοῦ, ψάλλων τὸ «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*», ἐπαναλαμβανομένου τούτου ὑπὸ τῶν χορῶν δις (ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ψάλλεται τὸ «*Θεοτόκε Παντάνασσα*»). Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῇ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) προσκυνεῖ τὴν εἰκόνα. (Ὁ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν τῆς εἰκόνης, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον). Εἶτα τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα, τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄. «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ΄. «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;».

Στίχ. δ΄. «Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β΄. «Ἵψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν».

Στίχ. γ΄. «Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. δ΄. «Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθνατωμένων».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Αἰνεσάτωσαν αὐτόν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, ἡ θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτῇ».

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Στίχ. β΄· «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Στίχ. γ΄· «Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος» (Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40).

Εὐαγγέλιον, τῆς Α΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α΄ 44-52).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

ἽΟπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, γίνεται λιτάνευσις τῶν ἁγίων εἰκόνων πέριξ τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν·

Τυπικὴ διάταξις τῆς λιτανείας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας

Ὁ ἱερεὺς, ἱστάμενος ἐν τῷ σωλέα, ἐκφωνεῖ

«Εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὸ προοίμιον τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἁγίας Ζ΄ οἰκουμενικῆς συνόδου

«Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, σὺν ἀποδείξεισι τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ρήσεσι, ἀποστολικάις τε παραινέσεσιν εἴκοντες καὶ εὐαγγελικάις ἱστορίαις στοιχειούμενοι, ταύτην σήμερον τὴν πανήγυριν ἐορτάζομεν καὶ ταύτῃ εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι, ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν».

Εἶθ' οὕτω κλῆρος καὶ λαὸς ἐξέρχονται τοῦ ναοῦ διὰ τῆς δυτικῆς πύλης. Προηγούνται τὰ ἐξαπτέρυγα, ἔπονται οἱ ψάλται, οἱ κρατοῦντες τὰς εἰκόνας, ὁ διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τέλος ὁ λαός. Ψάλλεται δὲ ἅπαξ ἡ πολλακίς τὸ ἀπολυτίκιον

Ἦχος β'.

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας ἀνελεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Φθάσαντες εἰς τὴν νοτιαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ἦχος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ἦχος· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἦχος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ἦχος· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἦχος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ἦχος· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἦχος· «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἦχος· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν».

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν τὴν ἑνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἱερέυς· «Τῶν εἰδότην τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστὸν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὄρατον καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραφτὸν καὶ ἀπερίγραφτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραφτὸν ἀνθομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Καὶ ἐκκινούσης αὐθις τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἡ πολλάκις τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες δὲ ὀπίσθεν τοῦ ἱεροῦ, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιεπισκόπων, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐνδόξως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερέυς· «Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ,

δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς Βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἤτοι εὐαγγελιζομένων, τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν τὴν τε διὰ λόγων διακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἱερεὺς· «Τῶν τῷ λόγῳ ἀγιαζόντων τὰ χεῖλη, εἶτα τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ λόγου, εἰδόντων τε καὶ κηρυσσόντων, ὡς ἀγιάζεται μὲν ὁμοίως διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων, ἀνάγεται δὲ αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς θεογνωσίαν, ὥσπερ καὶ διὰ τῶν θείων ναῶν καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν ἄλλων κειμηλίων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς πομπῆς, ψάλλεται ἅπαξ ἡ πολλακίς τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες εἰς τὴν βορείαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων,

συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου καὶ πανσέπτου ναοῦ τούτου, καὶ πάντων τῶν κοπιώντων καὶ ψαλλόντων ἐν αὐτῷ».

Ἦχος γ'. «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἦχος ιερέως· «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν».

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν ἐπισταμένων, ὡς ἡ ῥάβδος καὶ αἱ πλάκες, ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ τὸ θυμιατήριον, τὴν Παναγίαν προέγραφέ τε καὶ προδιετύπου Παρθένον, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, καὶ ὡς ταῦτα μὲν προετύπου ταύτην, οὐ γέγονε δὲ ἐκείνη ταῦτα, γέγονε δὲ κόρη καὶ διαμένει μετὰ τὴν θεογεννησίαν παρθένος, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον Κόρην αὐτὴν τοῖς εἰκονίσμασι γραφόντων, ἢ τοῖς τύποις σκιαγραφούντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ἦχος γ'. «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἦχος ιερέως· «Τῶν τὰς προφητικὰς ὁράσεις, ὡς αὐτὸ τὸ θεῖον αὐτὰς ἐσχημάτισε καὶ διετύπου, εἰδόντων καὶ ἀποδεχομένων καὶ πιστευόντων, ἅπερ ὁ τῶν προφητῶν χορὸς ἐωρακότες διηγήσαντο, καὶ τὴν διὰ τῶν ἀποστόλων καὶ εἰς τοὺς πατέρας διήκουσαν ἔγγραφόν τε καὶ ἄγραφον παράδοσιν κρατούντων καὶ διὰ τοῦτο εἰκονιζόντων τὰ ἅγια καὶ τιμώντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ἦχος γ'. «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον·

Ἦχος β'.

Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν, μετὰ Μωσῆ καὶ Ἀαρών, εὐφροσύνη εὐφραίνεται σήμερον· ὅτι πέρας τῆς προφητείας προαγαγὼν λάμπει ὁ σταυρός, ἐν ᾧ ἡμᾶς ἔσωσας. Αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Φθάσαντες εἰς τὴν δυτικὴν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἄλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου· ὑπὲρ τοῦ ἵλεων, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην καὶ ρύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ἐν τῷ λέγειν ταῦτα τὸν διάκονον, ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν ἐναλλάξ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ μ', ἧτοι τετράκις ἀνὰ δέκα.

Καὶ ἐξακολουθεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ χορός· «Κύριε ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερεύς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακράν, καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῶν, δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεῆμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἔδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρῆρσιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς

αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.

Επὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθῆτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν·

Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατρι-
αρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Ὁ ἱερεύς· «Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγείσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσσωποῦντες, ἀξιοθιῆμεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Εὐθὺς δὲ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῷ, τοῦ κλήρου ψάλλοντος τὸ μέγα προκείμενον·

«Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν δῖς.

Εἶτα, ψάλλεται τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις.

Τῆ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ’ Ὡ ρ α . Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου». Ἀντὶ κοντακίου ἢ ὑπακοῆ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατασκευαστικῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 4 κατασκευαστικὰ.

κτικὰ τοῦ ἀ΄ ἤχου· «Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια· «Δίδου μοι κατάνυξιν» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Κόσμου τοὺς θορύβους». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Πάντων θλιβομένων». Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Ἐδωκας κληρονομίαν», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Απόστιχα, τὸ ἰδιόμελον· «Δεῦτε ἐκκαθάρωμεν ἑαυτοὺς» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Μάρτυρες Κυρίου», μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε». Τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

21. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰακώβου ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

22. ΤΡΙΤΗ. Βασιλείου ἱερομάρτυρος πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.

23. ΤΕΤΑΡΤΗ. Νίκωνος καὶ τῶν αὐτοῦ 199 μαθητῶν, ὁσιομαρτύρων.

Ἐν τῇ Π ρ ο η γ ι α σ μ ἔ ν η . Ἐσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Τὴν πνευματικὴν, ἀδελφοί» δις, τὸ μαρτυρικόν· «Πανεύφημοι μάρτυρες, ὑμᾶς», τὰ 3 προσόμοια· «Τῶν θείων ἀποστόλων» καὶ τὰ 3 προεόρτια ἐκ τοῦ Μηναίου· «Κεκρυμμένον μυστήριον» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ». Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Εἰς τὴν ἀ΄ στάσιν αὐτοῦ, ἀντὶ τῶν τροπαρίων· «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς», λέγεται χῦμα τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς παγκοσμίου». Εἰς δὲ τὴν β΄ στάσιν, ἀντὶ τῶν τροπαρίων· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς», καὶ πάλιν χῦμα, τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «Ἐπελεύσει Πνεύματος». Ψάλλεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας ὡς εἴθισται.

24. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Πρὸ τοῦ ἑξαφάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος»

καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς» δῖς. Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ ἀποστολικὰ τοῦ α΄ ἤχου. Δόξα, τὸ μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ζήτει αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Μετὰ δὲ τὴν β΄ καὶ γ΄, τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ΄ ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας εἰς τὰς οἰκείας ᾠδάς. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις καὶ τὸ προεόρτιον κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν δ΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις, τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «Ἐπελεύσει Πνεύματος» καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν η΄ ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β΄ τριωδίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάριον, τὸ προεόρτιον ἅπαξ. Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνων χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω».

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἶτα, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται αἱ Ὡραι.

Ἐν ταῖς Ὡραῖς. Ἀντὶ τοῦ τροπαρίου ἐκάστης Ὡρας· «Δόξα», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. «Καὶ νῦν», τὸ θεοτοκίον τῆς Ὡρας. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον ἐκάστης, τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ς΄ Ὡρας, γίνεται ἀπόλυσις.

25. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙ-

ΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτή, Β΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν).

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ καὶ ὁ καθεδρικός ναὸς Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Ἰδαλίου.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*». Κοντάκιον· «*Ἐπελεύσει Πνεύματος*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια· «*Βουλὴν προαιώνιον*» εἰς 6.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ*».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «*Τῷ ἔκτῳ μηνί*» μετὰ τῶν στίχων·

«*Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριο τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*».

«*Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ*».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια*».

Ἀπολυτίκιον· «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*» τρίς.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Σήμερον τῆς σωτηρίας*», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Αναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

Εὐαγγέλιον· «Ἀναστᾶσα Μαριὰμ» (Λουκ. ἀ΄ 39-49, 56).

Ὁ ν΄ φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ» (ζήτηι εἰς τὴν λιτήν).

Κανών, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»³⁶.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ» δίς.

Ἀφ΄ ς΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

Καταβασία· «Ἀνοιξῶ τὸ στόμα μου» (οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ).

Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τοῦ κανόνος, μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου· «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην» πρὸ τοῦ εἰρμοῦ καὶ τῶν τροπαρίων. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν».

Εἶτα, ἡ καταβασία· «Εὐαγγελίζου, γῆ ..., Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ».

Ἐξαποστειλάρια· «Ἀγγελικῶν δυνάμεων» καί· «Χαῖρε, κατάρας λύτρως».

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Τῶν οὐρανίων ἀψίδων» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος μυστήριον».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Θεία Λειτουργία

[Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου]

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

36. Τὸ T.M.E. ὀρίζει τὸν κανόνα ἄνευ στίχου (βλ. σχετικῶς ὑποσημείωσιν 12), προεκρίθη ὅμως ἐν τῷ παρόντι ὁ ὡς ἄνω στίχος, ἐφ΄ ὅσον ἡ ἑορτὴ κατατάσσεται εἰς τὰς θεομητορικὰς ἑορτάς.

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ὁ Θεός, τὸ κριμὰ σου τῷ βασιλεῖ δὸς καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄. «Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην».

Στίχ. γ΄. «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

Στίχ. δ΄. «ᾧμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν». Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον καὶ ὡσεὶ σταγῶν ἢ στάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς».

Στίχ. β΄. «Ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Στίχ. γ΄. «Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐ παρασιωπήσεται».

Στίχ. δ΄. «Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλήθος εἰρήνης». Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Στίχ. β΄. «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

Στίχ. γ΄. «Εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Εἰσοδικόν. «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα».

Απολυτίκιον· «Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Κοντάκιον· «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Ἀπόστολος· «Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι» (Ἐβρ. β' 11-18).

Εὐαγγέλιον· «Συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου» (Λουκ. α' 24-38).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς· «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην ..., Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῶ».

Κοινωνικόν· «Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἤρετήσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῶ. Ἀλληλουΐα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ψάλλεται πανηγυρικὴ δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 25ης Μαρτίου, ὡς κατωτέρω·

Τυπικὴ διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε».

Ὁ α' χορός· «Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Ὁ β' χορός· Δόξα, καὶ νῦν· «Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῶ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐνδόξως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεόν, φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχήν·

Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ τὴν σὴν εὐνοίαν καὶ προστασίαν ἀδι-
άλειπτον πρὸς τὸ εὐσεβὲς ἔθνος ἡμῶν, ὡς πρὸς ἄλλον περιούσιον Ἰσραήλ, καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν ἐνδειξάμενος καὶ δι' αὐτοῦ
μεγάλα καὶ θαυμαστά ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ ποιήσας, πρὸς δόξαν μὲν τοῦ ἀγί-
ου ὀνόματός σου, εὐεργεσίαν δὲ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος. Εὐχαριστοῦμέν
σοι, ὅτι εὐμενῶς ἐπιβλέψας ἐπὶ τὸ δοῦλον ἡμῶν ἔθνος συναντελάβου αὐτοῦ,
ἠὺλόγησας τὸν ἱερόν τούτου ἀγῶνα, ἐδικαίωσας τούτου τὰς θυσίας καὶ τὸ
ἐκχυθὲν αἷμα, καὶ ἐβράβευσας τούτῳ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν λύτρωσιν. Καὶ
νῦν ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος. Σκέπε καὶ φρούρει ἀεὶ
τὸ εὐλογημένον ἔθνος ἡμῶν· δώρησαι τούτῳ εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν, κράτος
καὶ δύναμιν· ἀνεπιβούλευτον τοῦτο διατήρει καὶ στήριζε ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ
τῇ ἀρετῇ.

Ἰλέω ὄμματι ἔπιθε, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς μαρ-
τυρικῆς πατρίδος ἡμῶν Κύπρου. Μνήσθητι παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ
σου, τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖᾳ ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς
καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς
παρὰ σοῦ βοηθείας. Ἀποδιώξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν
πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου, ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν
ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτήρ τῆς εἰρήνης, ὁ δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ εἰς
τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ, καὶ
σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ
τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.
 Ὁ χορός· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».
 Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.
 Οἱ χοροί, τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.
 Ὁ ἱερεὺς· «Δι' εὐχῶν».

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας

Ψάλλεται ὁ Ἑσπερινὸς ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μετὰ τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, ὡς ἐξῆς·

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Βουλὴν προαιώνιον» (25η Μαρτίου) καὶ τὰ 3 τοῦ ἀρχαγγέλου· «Γαβριὴλ ὁ μέγιστος νοῦς» (26η Μαρτίου). Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τῷ ἔκτω μηνί» μετὰ τῶν στίχων ὡς καὶ ἐχθές. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια» (25η Μαρτίου).

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον), μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τὴν Β' στάσιν τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου (H-M), κατὰ τὴν ἐν τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ διατυπωθεῖσαν τάξιν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς στάσεως, ψάλλεται καὶ πάλιν τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (σύντομον), καὶ εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς σωτηρίας» τρεῖς. Ἀπόλυσις, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους».

26. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Β' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ

Τελοῦνται τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς³⁷, ὡς ἀκολούθως·

37. Κατὰ τὴν σήμερον τὸ T.M.E. ὀρίζει ἐν μὲν τῷ Ὅρθρῳ τὴν Τιμιωτέραν, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀρχαγγέλου (ἀνακολούθως, διότι δὲν ὀρίζει

Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ (τοῦ Σαββάτου). Μετὰ τὸ β' τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· μετὰ δὲ τὸ γ', τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρεῖς. Καθίσματα, τὰ τῆς ἑορτῆς (25ῃ Μαρτίου), ἦτοι μετὰ μὲν τὴν ἀστιχολογίαν· «Ὁ μέγας στρατηγός». Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἅπασα». Μετὰ δὲ τὴν β'· «Γαβριήλ ἐξ οὐρανοῦ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη Γαβριήλ». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς ὡς καὶ ἐχθές, καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγιε ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ δύο καθίσματα τοῦ ἀρχαγγέλου· «Ὁ μέγας Γαβριήλ». Δόξα, καὶ νῦν· «Τῶν ἀσωμάτων λειτουργῶν». Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 26ῃς Μαρτίου. Καταβασίαι, τῆς ἑορτῆς ὡς καὶ ἐχθές. Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ' ὠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου, καὶ ἢ θ' ὠδὴ τοῦ ἀρχαγγέλου μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς. Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς· «Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ» (ζῆτει πρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς 26ῃς Μαρτίου). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἄπαντα λέγονται ὡς καὶ ἐχθές, ἀλλ' Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν.

27. ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ, Ματρώνης μάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἦχος β'. Ἑωθινὸν Γ'

αὐτὸ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὁρθρω) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ ἀποδόσεως ἑορτῆς, δεῖν ὅπως τηρηθῆ ἢ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀποδόσεις τηρουμένη τάξις, ἦτοι ἐν τῷ Ὁρθρω ἀντὶ τῆς Τιμιωτέρας ἢ θ' ὠδῆ τῶν κανόνων καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' Ἀποστόλος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς σωτηρίας». Κοντάκιον· «Τῆ ὑπερμάχῳ».
 Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ποίοις
 εὐφημιῶν ἄσμασιν» εἰς 4.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε τρισμάκαρ».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα, τοῦ ἁγίου·
 «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι'
 ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωῒ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν
 ἔστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ
 «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ
 ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρί-
 ας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ·
«Τὴν πλάνην κατέφλεξας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ταχὺ δέ-
ξαι, Δέσποινα».

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συνα-
ξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασία· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον· «Τιβεριάδος θάλασσα», τοῦ
ἁγίου· «Χαῖρε, πατέρων καύχημα» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Δέσποινα
πάντων ἄνασσα».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Τὴν μακαρίαν
ἐν κόσμῳ» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·
«Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ
κρίσιν».

«Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου
ἀγαλλιᾶσονται».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατῆλθες», «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ», τοῦ ἁπ. Βαρ-
νάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Β' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε,
τὴν γῆν ἐθεμελίωσας» (Ἐβρ. α' 10-β' 3).

Εὐαγγέλιον, τῆς Β' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς
Καπερναοῦμ» (Μάρκ. β' 1-12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Σήμερον ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου τελεῖται τὸ μνημόσυνον πάντων τῶν κεκοιμημένων πατέρων τῆς Μονῆς.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὡ ρ α . Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα· «Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ». Ἄντι κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατασκευαστικῷ Ἐσπερινῷ . Ἐσπερία, τὰ 4 κατασκευαστικὰ τοῦ β' ἤχου· «Ἡμαρτον εἰς σέ, Σωτήρ» (ζήτησις ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια· «Ἀμέτρητά σοι πταίσας» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Βίον ἀκηλίδωτον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὸ χαῦνον καὶ ἔκλυτον». Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον· «Χαλινοὺς ἀποπτύσας» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Μάρτυρες Κυρίου», μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε». Τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

28. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.

29. ΤΡΙΤΗ. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων καὶ Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων, Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων.

Ἐκ τῶν δύο ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναίου φάλλεται μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου μόνον ἡ μία, ἣν ἂν θέλῃ ὁ προεστώς, ἡ δὲ ἕτέρα ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

30. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ συγγραφέως τῆς Κλίμακος.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Ἀσώτως διασπείρας» δῖς, τὸ μαρτυρικόν· «Ἱερεῖα ἔμφυχα», τὰ 3 προσόμοια· «Ἡλίου ἀυγάσματα» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Πάτερ θεόφρον Ὑπάτιε» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαίροις, οἰκουμένης καύχημα». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

31. ΠΕΜΠΤΗ. Ὑπατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Γ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν). Μαρίας ὁσίας τῆς Αἴγυπτίας. (Ἐθνικὴ ἑορτή).

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὸ δοξαστικὸν καὶ τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἁγίας καταλιμπάνονται.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Ἀσώτου δίκην ἀπέστην» δῖς, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ β' ἤχου· «Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν» (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου· «Τίτε, θεόφρον πατήρ ἡμῶν» εἰς 4. Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ β' ἤχου· «Οἴμοι! οἶον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ» (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ β' ἤχου· «Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Σήμερον φάλλεται πανηγυρικὴ δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1955, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τυπικὴν διάταξιν·

Τυπικὴ διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐπετείῳ

Ἄρχιεπίσκοπος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ἄρχιερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ἄρχιεπίσκοπος· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β' χορός· Δόξα, καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1955-59 ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος, ὁ μόνῳ τῷ βούλεσθαι ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, ὁ τῇ ἀρρήτῳ καὶ ἀκαταλήπτῳ σοφίᾳ σου καθαιρῶν δυνάστας καὶ ἀνυψῶν πένητας, ταπεινῶν ἰσχυροὺς καὶ ἀνορθῶν κατερῥαγμένους, κλίνον πρὸς ἡμᾶς τὸ οὖς σου καὶ πρόσδεξαι τὰς ἐντεύξεις ἡμῶν.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόανθρωπε, ὅτι τὸν λαόν σου τοῦτον ἀπήλλαξας τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ, εὐλογήσας τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱερόν αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἄλλὰ καὶ νῦν, τῆς παρὰ σοῦ βοηθείας δεόμεθα, ὅτι ὑπὸ δοκιμασίαν

νάειν ὁ λαός σου περιήλθεν. Ὅλη καρδιά ἱκετεύομέν σου τὴν ἀγαθότητα. Ἰλέω ὄμματι ἔπιδε καὶ ἐπὶ τὴν παροῦσαν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς ἡμῶν πατρίδος. Μνήσθητι τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖα ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ σου. Ἀποδώξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου καὶ ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Ὁ χορός· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».

Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Οἱ χοροί, τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

Ὁ ἱερεὺς· «Δι' εὐχῶν».

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετυπώθη κατὰ τὴν Ἀ΄ Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Γ΄ στάσις τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου (Ν-Σ). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

2. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Γ΄ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Τίτου ὀσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Πρὸ τοῦ ἐξαφάλλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἀλληλούϊα» τρεῖς ἐκ δ' εἰς ἦχον β', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς·

«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται».

«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Καὶ

νῦν· «Μήτηρ ἁγία». Καθίσματα, τὰ μαρτυρικά τοῦ β' ἤχου, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ζήτει αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).

Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς προεδηλώθη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα τὸ κάθισμα· «Ἀνάπαυσον, Σωτῆρ ἡμῶν». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ', δ' καὶ ε', καὶ ὀλόκληροι ἡ ζ', ζ', η' καὶ θ'). Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 μέχρι καὶ τῆς ε' ᾠδῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς ζ' ᾠδῆς συνάπτομεν εἰς αὐτὸν καὶ τὰ δύο τετραώδια τῆς ἡμέρας, μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Μεθ' ἕκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραωδίου, φάλλονται καὶ τὰ ἕτερα δύο τροπάρια, μετὰ τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου³⁸, ἡ αἵτησις καὶ τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου, ἡ αἵτησις, τὸ κοντάκιον· «Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον» (ζήτει τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου. Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου, μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ β' ἤχου³⁹ δις (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Τὸ τέλος τοῦ α' συμπληροῦται ὡς ἐξῆς· «πρε-

38. Τὸ T.M.E. προβλέπει ἵνα ψαλῶσι μόνον οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τετραωδίου τῆς η' καὶ θ' ᾠδῆς. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι, ὅταν δὲν λέγωνται καταβασίαι, φάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', ζ', η' καὶ θ' ᾠδῆς. Κατὰ τὴν παροῦσαν δὲ περίπτωσιν, φάλλεται καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραωδίου τῆς ζ' ᾠδῆς, καθ' ὅσον κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ὑπάρχει τετραώδιον.

39. Τὸ T.M.E. (§ 34, σελ. 339) οὐχ ὀρίζει μὲν τὸ φωταγωγικόν, σημειοῖ ὅμως ἐν § 19, σημ. 10, σελ. 328 ὅτι ἀπαιτεῖ αὐτὸ ἡ ἀκριβὴς τάξις.

σβείαις, Κύριε, τῶν ἀγίων σου, καὶ σῶσόν με» καὶ τὸ τέλος τοῦ β΄ «πρεσβείαις, Κύριε, τῆς Θεοτόκου, καὶ σῶσόν με». Εἶτα, τὸ νεκρώσιμον· «Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα» (ζήτει ἐν τῷ Ὁρολογίῳ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου).

Αἶνοι, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ 3 νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ β΄ ἤχου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι» καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Καὶ νῦν· «Μήτηρ ἁγία».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκια· «Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον» καὶ· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, τοῦ Γ΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Σαββάτου· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω». Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, φάλλονται τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων. Εἶτα τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἡ ἀνωτέρω τάξις τελεῖται ἀπαραλλάκτως καὶ ἐν τῷ Δ΄ Σαββάτῳ τῶν νηστειῶν.

3. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Νικήτα ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Μηδικίου, Ἰωσήφ τοῦ ὕμνογράφου.

Ἦχος γ΄. Ἐωθινὸν ΙΑ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ· «Λάμψον, ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρός».

Δόξα, τοῦ Σταυροῦ· «Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Ὁ συμμαχήσας, Κύριε».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, τοῦ Σταυροῦ· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Σταυροῦ· «Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις ἅπασα». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ καὶ β΄ στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τοῦ Σταυροῦ· «Ἐν Παραδείσῳ μὲν τὸ πρῖν».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Τὰ εὐλογητάρια⁴⁰, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ

40. Τὸ Τ.Μ.Ε. (βλ. Προθεωρία, § 22, σελ. 20 καὶ τυπ. Τριωδίου, § 38, σελ. 341), διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας θεομητορικὰς ἐορτὰς καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, παραλείπει τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἴσως διότι ψάλλεται ὁ πολυέλεος ἀντὶ τοῦ ἀμώμου, τοῦ ὁποῦ προέκτασις θεωροῦνται τὰ εὐλογητάρια. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν στασιάζεται ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι τὸ αὐτὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἀγίων, ὀρίζει ἀντὶ τοῦ ἀμώμου τὸν πολυέλεον καὶ μετ' αὐτὸν

έωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ελέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Σταυροῦ μετὰ στίχου εἰς τὸ ἀ' τροπάριον· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ ἐπόμενα· «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει σου»⁴¹.

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὰ καθίσματα τοῦ Σταυροῦ· «Ὁ Σταυρός σου, Κύριε», «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ..., Σήμερον τὸ προφητικόν». Δόξα· «Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον».

Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Θεοτόκε Παρθένε».

Ἄφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Ὁ θειότατος προετύπωσε».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ' ἀναστάσιμον· «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», τοῦ Σταυροῦ· «Σταυρὸν Χριστοῦ τὸν τίμιον» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Τὸ ξύλον ἐν ᾧ, πάνσεμνε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ· «Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

τὰ εὐλογητάρια, ἀφ' ἐτέρου δὲ τὰ λοιπὰ *Τυπικὰ* θέτουσι πολυέλεον καὶ εὐλογητάρια εἰς πάσας τὰς ἐν Κυριακῇ θεομητορικὰς ἐορτάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως. Εἶναι δὲ ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ἕκαστον Σάββατον καὶ Κυριακὴν στιχολογεῖται ὁ ἄμωμος, μεθ' ὃν ψάλλονται τὰ «τροπάρια τοῦ ἀμώμου» (κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ *Τυπικοῦ* τοῦ Ἁγίου Σάβα), ἥτοι τῷ Σαββάτῳ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ τῇ Κυριακῇ τὰ ἀναστάσιμα. Ὅταν ὅμως ἐν Κυριακῇ τύχη θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ ἀγίου μνήμη ἔχοντος πολυέλεον, λέγεται μὲν ὁ πολυέλεος ἀντὶ τοῦ ἀμώμου, ἀλλὰ δὲν καταλιμπάνονται τὰ «τροπάρια» αὐτοῦ.

41. Οὕτως ὀρίζει τοὺς κανόνας τὸ *Τριώδιον*. Τὸ *T.M.E.* παραλείπει τὸν ἀναστάσιμον καὶ ὀρίζει μόνον τὸν τοῦ Σταυροῦ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 8, προφανῶς διὰ λόγους συντομίας, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἀ' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ ἔχει ἀναστάσιμον περιεχόμενον, ἐξ οὗ καὶ ὁ προφαιεὶς αὐτῷ στίχος· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε».

«Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι».

«Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη (ἐκ παραδόσεως εἰς ἤχον δ').

Τυπικὴ διάταξις τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Εἰς τὸ ἄσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός», οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται ψάλλειν τοῦτο ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους. Ὁ λειτουργῶν ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν, ὁ ὁποῖος κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐπὶ δίσκου ἠὲ τρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικῶν καὶ τριῶν κηρίων.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον εἰς τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων τοῦτον ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερούγων, ἀκολουθούντων τῶν ψαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος.

Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τετραπόδιον ἠὲ τρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἵσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ χοροὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τετραποδίου. Καὶ ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «Σοφία· ὀρθοί».

Εἶτα ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον καὶ θυμιῶν κύκλω αὐτοῦ σταυροειδῶς ψάλλει τὸ «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἐπαναλαμβανομένου δις ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῆ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) προσκυνῶν τὸν τίμιον Σταυρὸν ψάλλει· «Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῶν χορῶν δις. (Παρόντος ἀρχιερέως, οὗτος εὐλογεῖ τὸν λαόν, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα», καὶ ἀνέρχεται αὐθις εἰς τὸν θρόνον).

Ἀκολούθως γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν, φαλλομένων τῶν ἰδιομέλων· «Δεῦτε, πιστοί», ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ψαλλομένων δὲ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς διανέμει τὰ ἄνθη.

Ἀφοῦ δὲ προσκυνήσωσιν ἅπαντες, φάλλεται τὸ «Σήμερον σωτηρία»⁴² καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία
[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα, τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἐσημειώθη ἐφ’ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημειώσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

Στίχ. γ΄· «Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις».

Στίχ. δ΄· «Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β΄· «Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ».

42. Ἐσφαλμένως ὑπὸ τοῦ T.M.E. (βλ. § 39, σελ. 341) ὀρίζεται τὸ «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἐνῶ ἐν τῇ Προθεωρίᾳ (βλ. § 35, σελ. 30) ὀρθῶς ὀρίζεται τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Στίχ. γ´. «Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Στίχ. δ´. «Σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´. «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Στίχ. β´. «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Στίχ. γ´. «Καὶ ποιμανὸν αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος».

Εἰσοδικόν. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια. «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον. «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

Ἀπόστολος, τῆς Γ´ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἐβρ. δ´ 14-ε´ 6).

Εὐαγγέλιον, τῆς Γ´ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Μάρκ. γ´ 34-θ´ 1).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν. «Ἐσημειώθη ἐφ´ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ´ Ὁρᾷ. Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα·

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Ἄντι κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατανοκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 4 κατανοκτικὰ τοῦ γ' ἤχου· «Ἐσπερινὸν ὕμνον» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ· «Κύριε, ὁ ἐπὶ Σταυροῦ ἐκουσίως» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Ὁλος ἀνακείμενος θερμῶς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαίροις ὄντως, θρόνε τοῦ Θεοῦ». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Ἐδωκας κληρονομίαν», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Απόστιχα, τὸ ἰδιόμελον· «Ἀτενίσαι τὸ ὄμμα» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Μάρτυρες Κυρίου», μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε». Τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

Σημείωσις. Ὁ τίμιος Σταυρὸς παραμένει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς, ὅτε καὶ αἴρεται.

4. ΔΕΥΤΕΡΑ. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Εἰς τὴν Α' Ὁραν, ἀντὶ τῶν στίχων· «Τὰ διαβήματα μου κατεύθυνον», ψάλλεται τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνούμεν» τρίς. Εἰς πάσας δὲ τὰς Ὁρας, μετὰ τὸ τρισάγιον, καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς, μετὰ τὸ «Πάτερ ἡμῶν», τὸ κοντάκιον· «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία».

5. ΤΡΙΤΗ. Κλαυδίου, Διοδώρου Οὐίκτωρος, Οὐικτωρίνου, Παππίου, Νικηφόρου καὶ Σεραπίωνος μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριωδίου.

6. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐτυχίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν Μάκρη.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριωδίου.

Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς . Ἀναγινώσκονται ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, ἀλλὰ μετὰ τοὺς μακαρισμοὺς λέγονται τὰ κοντάκια· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία», τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα· «Μετὰ τῶν ἁγίων». Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἐν τῇ Π ρ ο η γ ι α σ μ ἔ ν η . Ἐσπέρια, τὰ ἰδιόμελα· «Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος νηστεία» καί· «Οἱ ἐν κρυπτῷ ἄρετὰς ἐργαζόμενοι», τὸ μαρτυρικόν· «Ἀχορέστῳ διαθέσει ψυχῆς», τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ· «Νηστείας ἐν ὕδατι ψυχᾶς» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Μάρτυς, ἀθλοφόρε ἐνδοξε» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῆ οὐσία». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιεταχθῆ, ἀλλὰ, μετὰ τὰς αἰτήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων, παρεμβάλλονται καὶ αἱ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων.

7. ΠΕΜΠΤΗ. Καλλιοπίου μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκόπου Μυτιλήνης, Σάβα τοῦ νέου ὁσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ ἀσκήσαντος.

Σημείωσις. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιοπίου, εὐρίσκεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐπισκόπου Μυτιλήνης, ἡ ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ φαλῆ ἀντὶ τῆς τοῦ μάρτυρος ἡ ὁπόταν βούληται ὁ προεστῶς.

8. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Δ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν). Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ῥούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἑρμοῦ ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριωδίου.

Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς . Ἀναγινώσκονται ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην. Εἰς τὴν Θ' Ὁραν, μετὰ τὴν εὐχήν· «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ θυμιάσας αὐτὸν καὶ ποιήσας μετανοίας τρεῖς, ἀσπάζεται αὐτόν. Εἶτα, φαλλομένου τρεῖς τοῦ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν», αἶρει τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ εἰσάγει αὐτόν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, μεθ' ὃ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Τοῖς πάθεισι δουλώσας» δῖς, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ γ' ἤχου· «Μεγάλῃ τῶν μαρτύρων σου» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Ὁ πάνσοφος Εὐψύχιος» εἰς 4. Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ γ' ἤχου· «Πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ γ' ἤχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διευπώθη κατὰ τὴν Α' Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκειται ἡ Δ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου (Τ-Ω καὶ Α). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

9. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Δ' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν. Εὐψυχίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ, Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ νεοφανῶν μαρτύρων.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐψυχίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Γ' Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἐν τῷ Ὁρθρῳ καθίσματα, φωταγωγικόν, αἶνοι καὶ ἀπόστιχα, λέγονται τὰ τοῦ γ' ἤχου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Δ' Σαββάτου τῶν νηστειῶν.

10. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ συγγραφέως τῆς *Κλίμακος*, Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἀφρικανοῦ μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς, Γρηγορίου τοῦ Ε' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἱερομάρτυρος.

Ἦχος δ'. Ἑωθινὸν Α'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Πάτερ Ἰωάννη ὅσιε» εἰς 4.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε πάτερ, τῆς φωνῆς τοῦ Εὐαγγελίου».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ταῖς τῶν δακρῦν σου ῥοαῖς». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Τὸν ἄχραντον Σταυρόν σου». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ταῖς ἀρεταῖς πρὸς οὐρανόν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α' ἀναστάσιμον· «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τοῦ ἁγίου· «Τοῦ κόσμου τὴν εὐπάθειαν» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Κυρίως Θεοτόκον σε».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα⁴³.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Δεῦτε ἐργασώμεθα». **Καὶ νῦν**· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελίαμενος ὁ Θεὸς» (Ἑβρ. ς' 13-20).

43. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει εἰς τοὺς αἶνους τῆς σήμερον, ὡς καὶ εἰς αὐτοὺς τῆς ἐπομένης Κυριακῆς, ὅπως ψαλῶσιν ἀναστάσιμα στιχηρὰ 4 καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου (ἢ τῆς ἁγίας Μαρίας) τὰ 3 ἐσπέρια προσόμοια εἰς 4. Οἱ ἅγιοι οὗτοι ὅμως δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων, ἐξ οὗ καὶ αἱ ἀκολουθίαι αὐτῶν στεροῦνται στιχηρῶν αἶνων. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ Τριώδιον καὶ ἄλλα *Τυπικὰ* διατάσσουσι ῥητῶς· «ψάλλομεν τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ τῆς Ὀκτωήχου».

Εὐαγγέλιον, τῆς Δ΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μάρκ. θ΄ 17-31).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ΄ Ὁ ρ α . Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα· «Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς». Ἀντὶ κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατὰ νυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 4 κατὰ νυκτικὰ τοῦ δ΄ ἤχου· «Ἦθελον δάκρυσιν ἐξαλειῖψαι» (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια· «Μεγίστους ἐν καιρῷ» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Χάριν ἀπαντήσας δαψιλῶς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἔχεις συμπαθείας οἰκτιροῦς». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὰ δύο ἰδιόμελα· «Ὁ τὸν ἀμπελῶνα» καὶ· «Λησταῖς λογισμοῖς» καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀρχαγγελικῶς ἀνυμνήσωμεν, πιστοί». Τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

11. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Περγάμου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀντίπα εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιῖα.

12. ΤΡΙΤΗ. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου, ἡ κοίμησις τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νεοφύτου τοῦ ἐγκλείστου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Νεοφύτου εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιῖα.

13. ΤΕΤΑΡΤΗ. Μαρτίνου πάπα Ῥώμης, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν Πτολεμαΐδι.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου νεομάρτυρος Γεωργίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἐν τῇ Προσηγιασμένη. Ἐσπέρια, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω», ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον· «Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν» δῖς, τὸ μαρτυρικόν· «Εἴ τις ἀρετή», τὰ 3 προσόμοια· «Κύριε, σὺ τοὺς ἱερούς μαθητάς σου» καὶ τὰ κατ' ἀλφάβητον ἕτερα· «Ἄπας ὁ βίος μου», μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει». Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας

Τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος, ὡς ἐξῆς·

Μετὰ τὸ «Ἀξιόν ἐστιν», ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με» καὶ ὁ εἰς τὴν ὁσίαν Μαρίαν τὴν Αἰγυπτίαν, μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. (Τὰ ἐν τῇ δ', γ' καὶ θ' ᾠδῇ κείμενα τριώδια παραλείπονται, διότι θὰ ψαλοῦν κατὰ τὸν Ὅρθρον τῆς ἐπαύριον). Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὰ καθίσματα. Μετὰ δὲ τὴν ζ' ᾠδὴν, ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου». Ἐπειτα οἱ μακαρισμοὶ⁴⁴ καὶ αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ἀργῶς ὁ εἰρμός· «Ἀσπόρου συλλήψεως». Εἶτα, τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου,

44. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὰ τροπάρια τῶν μακαρισμῶν εἰς τὸν Ὅρθρον μετὰ τὸ συναξάριον. Τὰ τροπάρια ὅμως ταῦτα εἶναι τμήμα τοῦ Μ. Κανόνος καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος μεταφέρεται ἀπὸ τοῦ Ὅρθρου εἰς τὸ Ἀπόδειπνον, λογικὸν εἶναι νὰ μεταφερθοῦν καὶ οἱ μακαρισμοί.

ψυχή μου» χῦμα, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ «Πάντων προστατεύεις».

14. ΠΕΜΠΤΗ. Τοῦ Μεγάλου Κανόνος, Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Πρὸ τοῦ ἑξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Τὸ «Ἀλληλούϊα» εἰς ἦχον δ' μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ αὐτοῦ ἦχου (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου).

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, τὰ ἀποστολικά τοῦ δ' ἦχου. Δόξα, τὸ μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ζήτει αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Μετὰ τὴν β', τὸ τοῦ Τριωδίου· «Φωστῆρες θεαυγεῖς» (ζήτει μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ Μ. Κανόνος). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς» (ζήτει τῇ Δευτέρᾳ τῆς Δ' ἐβδομάδος). Μετὰ δὲ τὴν γ'⁴⁵, τὸ ἕτερον κάθισμα τοῦ Τριωδίου· «Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὸν ἀπερίληπτον Θεοῦ» (ζήτει ἀμφοτέρα μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ Μ. Κανόνος).

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ καὶ τὰ δύο τριῶδια τῆς ἡμέρας (Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνος, ᾠδαὶ δ', η' καὶ θ'), μετὰ στίχου· «Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν δ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου· «Εἰσακήχοα, Κύριε». Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἵτησις, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μεγάλου Κανόνος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου· «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν ..., Τὸν ἄναρχον βα-

45. Ἐφ' ὅσον ὁ Μ. Κανὼν δὲν ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρω, σήμερον στιχολογοῦνται τρία καθίσματα, ὡς γίνεται καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

σιλέα». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου· «Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς μεσίτιν»⁴⁶ καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ δ' ἤχου τρις (ζήτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου). Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον· «Ταῖς ληστρिकाῖς ἐφόδοις» δῖς καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Τὸν θώρακα τῆς πίστεως», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Δέχου τὰς φωνάς».

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, τὸ «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητὸς», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραὶμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραι.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Μετὰ τὸ τρισάγιον ἐκάστης Ὁρας, τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου». Μετὰ δὲ τοὺς μακαρισμοὺς, τὰ κοντάκια· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου», τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Δόξα· «Μετὰ τῶν ἁγίων». Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν, ἀντὶ τῶν «Πρὸς Κύριον», ἀναγινώσκεται τὸ IB' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· «Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου»⁴⁷. Ἐσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην» δῖς, τὸ μαρτυρικόν· «Μάρτυρες Κυρίου», τὰ 3 προσόμοια· «Ἠλούμενος, Κύριε, Σταυρῶ» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Πρὸς ἐπίπονα σκάμματα» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον· «Ὡς ἐώρακε, Κύριε». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκειμένα καὶ ἀναγνώσματα τῆς

46. Τὸ T.M.E. ὀρίζει εἰς τὴν ἡ' καὶ θ' ᾠδὴν τοὺς εἰρμούς τοῦ Μ. Κανόνος. Ἐφ' ὅσον ὁμως ὁ Μ. Κανὼν δὲν φάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρω, δέον νὰ φαλοῦν οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριωδίου.

47. Τὸ T.M.E. τάσσει μετὰ τὸν προοιμιακὸν τὸ ἐν ταῖς λοιπαῖς Προηγιασμέναις ἀναγινωσκόμενον IH' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· «Πρὸς Κύριον». Κατὰ τὸν ἐν τῷ τέλει τοῦ Ψαλτηρίου ὁμως σχετικὸν πίνακα, σήμερον ἀναγινώσκεται τὸ IB' κάθισμα.

ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

15. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Κρήσκεντος μάρτυρος, Λεωνίδου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια (εἰς στίχους 6) τὸ ἰδιόμελον· «Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ» δῖς, τὸ μαρτυρικόν· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου· «Βουλὴν προαιώνιον» ἀνὰ μίαν. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» τρις (ἅπαξ ἀργόν, ἅπαξ ἀργοσύντομον καὶ ἅπαξ σύντομον) καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν οἴκων (Α-Ζ) ὡς προδιετυπώθη, μεθ' ἣν ὁ ἀριστερὸς χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Ἀκολούθως ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ α' καὶ γ' τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, ὡς καὶ ἐν ταῖς προλαβούσαις Παρασκευαῖς. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ δεξιοῦ χοροῦ, ψάλλεται τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Β' στάσις τῶν οἴκων (Η-Μ), μεθ' ἣν ὁ δεξιὸς χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Εὐθὺς ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ δ', ε' καὶ ζ' καί, ἀρχομένου τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ, πάλιν τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργοσύντομον δίχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Γ' στάσις τῶν οἴκων (Ν-Σ), μεθ' ἣν ὁ ἀριστερὸς χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Ἀμέσως ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ ζ', η' καὶ θ' καὶ γίνεται ἡ θυμίασις τοῦ ναοῦ. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ δεξιοῦ χοροῦ, πάλιν τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργοσύντομον δίχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Δ' στάσις τῶν οἴκων (Τ-Ω καὶ Α), μεθ' ἣν ὁ ἀριστερὸς χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Αὐθις ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, χῦμα τὸ κοντάκιον· «Τῆ ὑπερ-

μάχω», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, ὡς καὶ ἐν ταῖς προλαβούσαις Παρασκευαῖς.

16. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» τρίς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν· «Σήμερον ἅπανσα κτίσις». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν· «Γαβριὴλ ἐξ οὐρανοῦ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη Γαβριὴλ» (ζήτηε αὐτὰ τῇ 25ῃ Μαρτίου ἐν τῷ Ὁρθρω)⁴⁸. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανών, τῆς Θεοτόκου εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», μέχρι καὶ τῆς ε' ᾠδῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς ζ' ᾠδῆς συνάπτονται εἰς αὐτὸν καὶ τὰ δύο τετραώδια τῆς ἡμέρας, μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ εἰς τὸ νεκρώσιμον· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε». Μεθ' ἕκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραωδίου, ψάλλονται καὶ τὰ ἕτερα δύο τροπάρια, μετὰ τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ στίχων. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ὁ μέγας στρατηγός» δίς. Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ», ὁ οἶκος· «Ἄγγελος πρωτοστάτης» καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (εἰς τὴν δ' ᾠδὴν· «Ὁ

48. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐνοριακὴν τάξιν, ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος ψάλλεται κατὰ τὸ ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς, μετὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου, καθ' ἣν ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος ψάλλεται ἐν τῷ Ὁρθρω. Τῷ δὲ Σαββάτῳ πρωτὶ ψάλλεται ἀπλοῦς ἑορταστικὸς Ὁρθρος, ἄνευ τῶν Χαιρετισμῶν. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ Τριώδιον, ἕνεκα καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἰδιαζούσης τάξεως, δὲν προβλέπει καθίσματα μετὰ τὰς δύο στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου τῆς ἡμέρας. Τὸ T.M.E. ὅμως ὀρίζει ὡς μόνον κάθισμα τὸ ἀπὸ γ' ᾠδῆς· «Ὁ μέγας στρατηγός», ἐπαναλαμβάνον τοῦτο καὶ εἰς τὴν γ' ᾠδὴν. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ὁποίας ἡ σχέσις πρὸς τὸν Ἀκάθιστον Ὑμνον εἶναι προφανής, ποιήσαντες στιχολογίας δύο καὶ ἀφήσαντες τὸ κάθισμα· «Ὁ μέγας στρατηγός» εἰς τὴν γ' ᾠδὴν.

καθήμενος ἐν δόξῃ»)⁴⁹. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάριον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» δῖς. Αἴνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Κεκρουμμένον μυστήριον» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ». Ἀπόστολος, τῆς Θεοτόκου· «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνὴ» (ὁ β' ἐν τῷ Τριωδίῳ). Εὐαγγέλιον, τῆς Θεοτόκου· «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (ζήτηε τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου ἐν τῷ Ὁρθρω). Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως»· «Ἄξιόν ἐστιν»⁵⁰. Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

17. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας,

Συμεῶν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου τοῦ Νοταρᾶ.

Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Β'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς». Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἐσπερινὸς

Ἐσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἀγίας· «Σὲ μὲν διεκόλυε» εἰς 4.

49. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν, εἰς μὲν τὰς ᾠδὰς α'-ε' ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου, εἰς δὲ τὰς ᾠδὰς ζ'-θ' οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' τριωδίου. Ἐὰν τηρηθῇ ἡ ἐν τῷ Τριωδίῳ διάταξις, τότε, μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν καὶ πρὸ τῶν κανόνων, δεόν νὰ λεχθῇ τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ', δ' καὶ ε', καὶ ὀλόκληροι αἱ ζ', ζ', η' καὶ θ').

50. Τὸ Τ.Μ.Ε. τάσσει τὸν εἰρμόν· «Ἄπας γηγενής». Ἐφ' ὅσον ὁμως δὲν πρόκειται περὶ μεγάλης θεομητορικῆς ἑορτῆς καὶ ἐν τῷ Ὁρθρω ψάλλεται ἡ Τιμιωτέρα, δεόν ὅπως ψαλῆ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν» (πρβλ. καὶ Τ.Μ.Ε., τυπ. 2ας Ἰουλίου, σελ. 285, § 4, ὅπου ὀρίζεται τὸ «Ἄξιόν ἐστιν»).

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἐθαυματούργησε, Χριστέ».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Ἐἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». **Δόξα**, τῆς ἀγίας· «Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς». **Καὶ νῦν**, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν· **Δόξα**· «Τῆς μετανοίας». **Καὶ νῦν**· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων».

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τῆς ἀγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας, τὸ κάθισμα αὐτῆς· «Τὰ σκιρτήματα πάντα». **Δόξα**, καὶ **νῦν**, τὸ θεοτοκίον· «Εἰς ἰλὸν ἐνεπάγην».

Ἀφ' ς΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β΄ ἀναστάσιμον· «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», τῆς ἁγίας· «Υπόδειγμα μετανοίας» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα⁵¹.

Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς» (Ἐβρ. θ΄ 11-14).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν· «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Μάρκ. ι΄ 32-45).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ΄ Ὁ ρ α . Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα· «Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς». Ἀντὶ κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου.

Ἐν τῷ κατανυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ πλ. α΄ ἡχου· «Κύριε, ἁμαρτάνων οὐ παύομαι» (ζῆτει ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου), τὰ 3 προσόμοια· «Πτωχεύσας ὁ πλούσιος, Χριστὲ» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Ὁρμὰς τὰς τοῦ σώματος». Δόξα, καὶ

51. Βλ. ὑποσημείωσιν 43.

νῦν, τὸ θεοτοκίον· Ἄσπινε, ἀμόλυντε». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Ἐδωκας κληρονομίαν», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον· «Θαυμαστὴ τοῦ Σωτῆρος» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν· «Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε», μετὰ τῶν συνήθων στίχων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τῶν οὐρανίων ταγμάτων». Τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

18. ΔΕΥΤΕΡΑ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἰωάννου ὁσίου, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

19. ΤΡΙΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.

20. ΤΕΤΑΡΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, τὸ ἰδιόμελον· «Πλούσιος ἐν πάθεισιν» δις, τὸ μαρτυρικόν· «Ἀκορέστῳ διαθέσει ψυχῆς», τὰ 3 προσόμοια· «Πέραν τοῦ Ἰορδάνου σαρκί» καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου· «Ἱερεὺς ἐννομώτατος» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὴν σκηνὴν τὴν ἀμόλυντον». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

21. ΠΕΜΠΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Ἀναστασίου ὁσίου Σιναΐτου τοῦ Κυπρίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

22. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως τοῦ Συκεώτου.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, (εἰς στίχους 8) τὸ ἰδιόμελον· «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες Τεσσαρακοστὴν» δις, τὸ μαρτυρικόν·

«Μάρτυρες Κυρίου» καὶ τὰ 5 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Λαζάρου· «Κύριε, Λαζάρου θέλων τάφον ἰδεῖν». Δόξα· «Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου». Καὶ νῦν· «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες». Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκειμένα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἐσπέρας

Τελεῖται τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης εἰς τὸν ἅγιον Λάζαρον, ὡς ἐξῆς·

Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται ὁ κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμός· «Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ». Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ» (ζήτηε εἰς τὸν κανόνα τῆς αὔριου), τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ «Πάντων προστατεύεις».

23. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἡ ἀνάστασις τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου.

Σημειώσεις. 1. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ καὶ τὸ Μηναιόν. Μνήμαι ἁγίων τινῶν, ἐπισήμως ἐορταζομένων, μετατίθενται εἰς τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα.

2. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου.

3. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, δὲν τελοῦνται μνημόσυνα.

4. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς, παραλείπεται ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ (τοῦ Σαββάτου). Εἰς τὸ β' τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», εἰς δὲ τὸ γ', τὸ κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ». Πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινήν ἀνάστασιν» τρίς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν· «Κατοικτείας τῆς Μάρθας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ δὲ τὴν β΄, τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἢ μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως· «Ὅτι ἠυλόγηταί σου» καὶ τὸ κάθισμα· «Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Εὐθὺς τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ Λαζάρου, ὁ α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β΄ ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, ἀμφοτέροι μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κάθισμα· «Συμπαρέστησαν Χριστῶ». Δόξα, καὶ νῦν· «Προγινώσκων τὰ πάντα». Ἀφ' ζ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. **Καταβασίαι**· «Υγρὰν διοδεύσας». Εἰς τὴν θ΄, ἢ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ΄ ὠδὴ τῶν κανόνων, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη. Εἶτα ἡ καταβασία· «Κυρίως Θεοτόκον». Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» τρίς μετὰ τοῦ «Υψοῦτε Κύριον»⁵² καὶ τὰ δύο τοῦ Λαζάρου· «Λόγω σου, Λόγε τοῦ Θεοῦ» δις καὶ· «Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς» ἅπαξ. Αἶνοι, τὰ 8 ἰδιόμελα· «Ἀνάστασις καὶ ζωή». Δόξα· «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα». Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς, μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» εἰς τὸ β΄, καὶ τοῦ ἀπολυτικίου· «Τὴν κοινήν ἀνάστασιν» εἰς τὸ γ΄. Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν». Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινήν ἀνάστασιν». Κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρά». Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, τοῦ Σαββάτου

52. Τὸ T.M.E. ὀρίζει τὸ «Ἅγιος Κύριος» δις καὶ ἄνευ τοῦ στίχου· «Υψοῦτε Κύριον». Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι εὐλογον, διότι τὸ «Ἅγιος Κύριος» ἐπέχει τόπον προκειμένου, πᾶν δὲ προκείμενον ψάλλεται τρίς μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ. Τὸ Τριώδιον καὶ τὰ πλεῖστα Τυπικὰ ὀρίζουν μόνον τὸ «Ἅγιος Κύριος» τρίς, ὑπ' οὐδενὸς ὅμως τούτων μαρτυρεῖται ἢ παράλειψις τοῦ «Υψοῦτε Κύριον».

τοῦ Λαζάρου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ α' κανό-
νος· «Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν». Κοινωνικόν· «Ἐκ στόματος νη-
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν
κοινωνίαν· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».
Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

24. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Ἡ λαμπρὰ καὶ ἐνδοξος πανήγυρις τῆς
εἰς Ἱερουσαλήμ εἰσόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἐλισάβετ
όσιας τῆς θαυματουργοῦ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρά».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 5 ἰδιόμελα· «Σήμερον ἡ χάρις» εἰς 6.

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ χάρις».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώ-
σματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου», μετὰ τῶν στίχων
αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ χάρις».

Ἀπολυτίκια· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Συντα-
φέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν
ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Συνταφέντες
σοι», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν· «Μετὰ κλάδων νοητῶς». Δόξα, καὶ νῦν· «Τεταρταῖον Λάζαρον». Μετὰ τὴν β΄· «Ἐπὶ φίλῳ σου, Χριστέ». Δόξα, καὶ νῦν· «Αἰνέσατε συμφώνως». Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον· «Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Ἀναβαθμοί, τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ».

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης)· «Ὅτε ἤγγισεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» (Ματθ. κα΄ 1-11, 15-17).

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς ψάλλεται ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἐκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου (ᾄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 32-33). Δόξα· «Σήμερον ὁ Χριστός». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σήμερον ἡ χάρις».

Κανών, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Μετὰ κλάδων ὑμνήσαντες πρότερον».

Ἀφ' ς΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «᾿Ωφθησαν αἱ πηγαί».

Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη. Εἶτα ἡ καταβασία· «Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν».

Ἑξαποστειλάριον, τὸ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν» τρίς μετὰ τοῦ «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» μόνον⁵³.

53. Τὸ T.M.E. ὀρίζει τὸ «Ἅγιος Κύριος» τρίς ἄνευ τοῦ «Υψοῦτε Κύριον» (βλ. προηγούμενην ὑποσημείωσιν).

Ἀμέσως ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ τῶν βαΐων ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης (ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου, ἐὰν χοροστατῇ ἀρχιερεὺς, ὅστις περιβάλλεται πρὸς τοῦτο ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον).

Αἴνοι, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Ὁ πλεῖστος ὄχλος, Κύριε».

Δόξα, καὶ νῦν· «Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Συνταφέντες σοι».

Θεία Λειτουργία

[Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου]

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὐροσάν με».

Στίχ. γ΄· «Θλίψιν καὶ ὀδύνην εὗρον, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην».

Στίχ. δ΄· «Εὐαρεστήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ ζώντων».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πάλου ὄνου καθεσθείς».

Στίχ. β΄· «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;».

Στίχ. γ΄· «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι».

Στίχ. δ΄. «Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Στίχ. β΄. «Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄. «Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν· «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεστείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Ἀπολυτίκια· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Συνταφέντες σοι».

Κοντάκιον· «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ».

Τὸ τρισάγιον.

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων· «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε» (Φιλιπ. δ΄ 4-9).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων· «Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα» (Ἰω. ιβ΄ 1-18).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς· «Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν».

Κοινωνικόν· «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, εἴθισται νὰ γίνηται λιτανεία περὶ τοῦ ναοῦ, κρουομένων τῶν κωδῶνων, προπορευομένων φανῶν καὶ ἐξαπτερούγων, καὶ ἀκολουθούντων τῶν χορῶν ψαλλόντων τὰ στι-

χηρὰ τῶν αἰνῶν· «Ὁ πλεῖστος ὄχλος, Κύριε», τῶν ἱερέων κρατούντων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς βαΐοφόρου καὶ τῶν πιστῶν φερόντων κλάδους φοινίκων καὶ ἐλαίας. Πληρωθείσης τῆς λιτανείας, πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου, ὁ ἱερεὺς βλέπων πρὸς δυσμὰς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. Ἀκολούθως ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τῶν βαΐων. Εἶτα, φαλλομένου τοῦ ἀπολυτικίου· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν ναόν, ὅπου μετὰ τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» γίνεται ἡ ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ψάλλεται ὁ Ἑσπερινὸς ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τῶν Βαΐων, μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀποδείπνου, ὡς ἐξῆς·

Ἑσπέρια, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου» εἰς 6. Δόξα· «Χαῖρε καὶ εὐφραίνου». Καὶ νῦν· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος». Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων», μετὰ τῶν στίχων·

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

«Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν». Δόξα· «Ἐκ βαΐων καὶ κλάδων». Καὶ νῦν· «Φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν». Τὸ «Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθὺς ὁ τριῶδιος κανὼν τοῦ Ἀποδείπνου ἄνευ εἰρμῶν, μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ὥδῃν, ὁ εἰρμός·

Αλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία, καὶ ξένον ταῖς παρθέναις ἢ παιδοποιΐα· ἐπὶ σοί, Θεοτόκε, ἀμφοτέρα ὠκονομήθη· διό σε πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, ἀπαύστως μακαρίζομεν.

Εἶτα, τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένα» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ψάλλεται ὁ Ὁρθρος τῆς Μεγάλης Δευτέρας ὡς κατωτέρω.

25. ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰωσήφ τοῦ Παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς, Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Μάρκου μετατίθεται εἰς τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου.

Ἄρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου, ὡς συνήθως. Μετὰ τὰ εἰρηνικά, ψάλλεται τὸ «Ἀλληλούϊα» τρις ἐκ δ' (δις ἀργῶς καὶ δις συντόμως) εἰς ἤχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων· «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου».

Εἶτα τὸ τροπάριον· «Ἴδου ὁ Νυμφίος»⁵⁴ τρις (δις ἀργῶς καὶ ἅπαξ συντόμως). Τὸ τέλος τοῦ α' συμπληροῦται οὕτω· «προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς», τὸ τέλος τοῦ β'· «πρεσβείαις τοῦ (ἀγίου τοῦ ναοῦ), σῶσον ἡμᾶς», καὶ τοῦ γ'· «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

Ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὰ 3 καθίσματα δις ἕκαστον⁵⁵ (ἦτοι «Δόξα, καὶ νῦν» τὸ αὐτό), τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Ἀκολουθῶς, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται τὸ τριώδιον εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν α' ᾠδὴν, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου καὶ ἀκολουθῶς ἡ η' καὶ θ' ᾠδὴ.

Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» τρις. Αἶνοι, τὰ ιδιόμε-

54. Ψαλλομένου τοῦ πρώτου· «Ἴδου ὁ Νυμφίος», ὁ ἱερεὺς ἐξάγει ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ, προηγουμένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ, καὶ λιτανεύσας αὐτὴν ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἀποθέτει αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου αὕτη παραμένει πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης.

55. Τὸ T.M.E. ὀρίζει τὰ καθίσματα νὰ ψάλλωνται τὰ δύο ἀνὰ μίαν καὶ τὸ τρίτον δις. Ἐνταῦθα ὠρίσθη ὅπως ψάλλωνται αὐτὰ δις ἕκαστον, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τριῶν στιχολογιῶν.

λα· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος» δις καί· «Φθάσαντες πιστοὶ» δις. Δόξα, καὶ νῦν· «Κύριε, ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος».

Τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Δευτέραν Εὐαν».

Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «Κύριε καὶ Δέσποτα» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος».

Τῆ Μεγάλῃ Δευτέρῃ πρωΐ

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀναγινώσκονται λιταὶ (ἅπαντα λέγονται χῦμα). Ἄντι τῶν τροπαρίων ἐκάστης ὥρας, Δόξα· «Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Ὁρας. Μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τοὺς μακαρισμούς, τὸ κοντάκιον· «Ὁ Ἰακώβ ὠδύρετο». Απόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἐσπέρια, (εἰς στίχους 6) τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου. Δόξα, καὶ νῦν· «Δευτέραν Εὐαν τὴν Αἰγυπτίαν». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω», τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων. Απόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Τῆ Μεγάλῃ Δευτέρῃ ἐσπέρας

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ψάλλεται τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας (ἄρχεται ὁ β' χορός), μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ ἡ

λοιπή ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθετοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου, φάλλεται ὁ Ὅρθρος τῆς Μεγάλης Τρίτης ὡς κατωτέρω.

26. ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ. Τῆς τῶν δέκα παρθένων παραβολῆς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, Βασιλέως ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀμασειας, Καλανδίωνος ὀσίου τοῦ Κυπρίου, Γεωργίου κτήτορος μονῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Κουτσοβένδη Κύπρου.

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἁγίου Καλανδίωνος καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἐν τῷ Ὅρθρῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον· «Ἴδου ὁ νυμφίος», τὸ τέλος συμπληροῦται οὕτω· «πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμόν, εὐθύς ἢ αἵτησις, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον καί, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, φάλλεται τὸ διώδιον. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ τὰ ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὴν ὥραν, ψυχῆ, τοῦ τέλους».

Τῆ Μεγάλῃ Τρίτῃ πρωΐ

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀναγινώσκονται κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλά, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τοὺς μακαρισμούς, τὸ κοντάκιον· «Τὴν ὥραν, ψυχῆ, τοῦ τέλους».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, (εἰς στίχους 6) τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἴδου σοὶ τὸ τάλαντον». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω», τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Τῆ Μεγάλῃ Τρίτῃ ἑσπέρας

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν

τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ τοῦ τριωδίου ἄρχεται ὁ α΄ χορός. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἀποδείπνου, ψάλλεται ὁ Ὁρθροῦς τῆς Μεγάλης Τετάρτης ὡς κατωτέρω.

27. ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός, Συμεὼν ἱερομάρτυρος, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον· «Ἴδου ὁ νυμφίος», τὸ τέλος συμπληροῦται οὕτω· «δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τοὺς αἶνους καὶ τὰ ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας, μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἐπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθέ».

Τῆ Μεγάλῃ Τετάρτῃ πρωῒ

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀναγινώσκονται κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τοὺς μακαρισμούς, τὸ κοντάκιον· «Ἐπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθέ».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Ἑσπέρια, (εἰς στίχους 10) τὰ 6 ἰδιόμελα τῶν αἶνων καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθροῦ. Δόξα, καὶ νῦν· «Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, τὸ «Κατευθυνθήτω», τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων. Ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

Τῆ Μεγάλῃ Τετάρτῃ ἑσπέρας

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας (ἄρχεται ὁ β΄ χορός), ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ΄ ὠδὴν, λέγεται καὶ ὁ εἰρμός·

«Ἀσπόρου συλλήψεως, ὁ τόκος ἀνερμήνευτος· μητρὸς ἀνάνδρου, ἄφθορος ἢ κύησις· Θεοῦ γὰρ ἡ γέννησις, καινοποιεῖ τὰς φύσεις. Διόσε πᾶσαι αἱ γενεαί, ὡς θεόνυμφον μητέρα, ὀρθοδόξως μεγαλύνομεν».

Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τῆς Μ. Πέμπτης· «Τὸν ἄρτον λαβῶν»⁵⁶ καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθετοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον, Χριστέ».

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἀποδείπνου, εἴθισται νὰ τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου. Μετ' αὐτὸ δὲ ψάλλεται ὁ Ὁρθροσ τῆς Μεγάλης Πέμπτης ὡς κατωτέρω.

28. ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ. Τοῦ ἱεροῦ νιπτῆρος, τοῦ μυστικοῦ δείπνου, τῆς ὑπερφυοῦς προσευχῆς καὶ τῆς προδοσίας αὐτῆς, τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων, Μέμνονος ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μέμνονος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται ὡς καὶ ἐν τῷ Ὁρθρω τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ μετὰ τὸ «Ἀλληλούϊα» ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Ὅτε οἱ ἐνδοξοὶ μαθηταὶ» τρίς.

Εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καί, ἀρχομένου τοῦ ἀχοροῦ, ψάλλεται ὁ κανὼν εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα· «Ὁ λίμνας καὶ πηγᾶς». Δόξα· «Ταπεινούμενος δι' εὐσπλαγχνίαν». Καὶ νῦν· «Συνεσθίω, Δέσποτα». Ἀφ' ἑ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» τρίς. Αἶνοι, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Συντρέχει λοιπόν». Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅν ἐκήρουξεν ἀμνόν».

Τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Σήμερον τὸ κατὰ τοῦ Χριστοῦ», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Ὁ τρόπος σου δολιότητος». Καὶ νῦν· «Μυσταγωγῶν σου, Κύριε».

56. Τὸ Τ.Μ.Ε. ἔχει κοντάκιον τὸ τῆς Μ. Τετάρτης· «Υπὲρ τὴν πόρνην». Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον ὅμως λέγεται πάντοτε τὸ κοντάκιον τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ἡ ὁποία ἐκκλησιαστικῶς ἔχει ἤδη ἀρχίσει, ἐν προκειμένῳ τῆς Μ. Πέμπτης.

Τὸ «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*» καὶ τὸ τρισάγιον, μεθ' ὃ ψάλλεται τὸ τροπάριον· «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ*» ἄπαξ⁵⁷. Εἶτα, χῦμα τὸ τροπάριον τῆς προφητείας· «*Ὁ ῥαπισθεὶς ὑπὲρ γένους*», ἡ προφητεία, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινώσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νῖψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ πρωΐ,

Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου⁵⁸

Ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προουσιακὸς ψαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἐσπέρια, τὰ 5 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν· «*Συντρέχει λοιπὸν*» εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Γέννημα ἐχιδνῶν*». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου⁵⁹. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας.

Ἡ συναπτὴ τοῦ τρισαγίου καὶ ψάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος. Εἶτα ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθ' ἑξῆς ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.

Ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ· «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*». Μετὰ τὴν φράσιν· «*οὐ φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰούδας*», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων, μεθ' ἣν ὁ β' χορὸς συμπληροῖ τὸν ὕμνον· «*Ἄλλ' ὡς ὁ ληστὴς ὁμολογῶ σοι*».

Εἰς τὸ «*Εξαιρέτως*», «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Τοῦ δείπνου σου τοῦ*

57. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι*», ὅμως πάντα τὰ *Τυπικά* ὀρίζουν αὐτό. Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μ. Σαββάτου, καθ' ἣν πρὸ τοῦ τροπαρίου τῆς προφητείας ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια τῆς ἡμέρας.

58. Κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς Προθέσεως, ἐξάγεται διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας καὶ δεύτερος ἀμνός.

59. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἐσπερινοῦ.

μυστικοῦ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ
 θυσίαν αἰνέσεως». «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ὑπερβάλλου-
 σαν ἀγαθότητα».

29. ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὰ ἅγια καὶ σωτήρια καὶ φρικτὰ πάθη
 τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἰάσονος καὶ
 Σωσιπάτρου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐσπέρας,
 Ὁρθρος τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς
 (Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν)

Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται ὡς καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ
 μετὰ τὸ «Ἀλληλουῖα» ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθη-
 ται» τρίς.

Εὐθύς ἀναγινώσκεται τὸ Α' Εὐαγγέλιον (τῆς Διαθήκης). Εἰς τὸ τέ-
 λος αὐτοῦ (καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου Εὐαγγελίου πλὴν τοῦ ιβ'), ψάλ-
 λεται τὸ «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε, δόξα σοι».

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα α'-γ', τὸ κάθισμα καὶ
 τὸ Β' Εὐαγγέλιον. Ἀκολουθῶς, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα
 δ'-ζ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Γ' Εὐαγγέλιον. Ἀμέσως, ἀρχομένου τοῦ α'
 χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ζ'-θ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Δ' Εὐαγγέλιον. Εὐθύς,
 ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ι'-ιβ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Ε'
 Εὐαγγέλιον. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ιγ' καὶ ιδ'.

Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐσταυρωμένου ὑπὸ τοῦ ἱερέ-
 ως, ἐκφωνοῦντος ἐμμελῶς τὸ «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου» (λέγο-
 ντος τρίς τὸν α' καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον αὐτοῦ). Ἀκολουθῶς
 ψάλλεται τὸ αὐτὸ τροπάριον κατὰ στίχον ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν,
 ἀρχομένου τοῦ α', καὶ εἶτα τὰ λοιπὰ τροπάρια τοῦ ιε' ἀντιφώνου, τὸ
 κάθισμα καὶ τὸ ζ' Εὐαγγέλιον.

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, οἱ μακαρισμοί, τὸ προκείμενον· «Διε-
 μερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου» τρίς μετὰ τοῦ στίχου καὶ τὸ Ζ' Εὐαγγέλιον.

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ εὐθύς τὸ Η' Εὐαγγέλιον.

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, φάλλεται τὸ τριώδιον εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ὥδῃν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν ε' ὥδῃν, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν ληστὴν αὐθήμερόν» τρίς καὶ εὐθύς τὸ Θ' Εὐαγγέλιον.

Αἴνοι, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Δύο καὶ πονηρὰ» εἰς 4. Δόξα· «Ἐξέδυσάν με τὰ ἱμάτιά μου». Καὶ νῦν· «Τὸν νῶτόν μου ἔδωκα» καὶ εὐθύς τὸ Ι' Εὐαγγέλιον.

Τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἀμέσως τὸ ΙΑ' Εὐαγγέλιον.

Ἀπόστιχα, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Πᾶσα ἡ κτίσις» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Κύριε, ἀναβαίνοντός σου». Καὶ νῦν· «Ἦδη βάπτεται κάλαμος» καὶ ἀναγινώσκειται τὸ ΙΒ' Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου ἀπ' ἄμβωνος (ἢ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ ἱερέως). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α' χορὸς· «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι».

Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς» τρίς, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῆ Μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωΐ, Μεγάλαι Ὁραι

Ὁρα Α'. Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι σοῦ ἐστίν». Ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς τρεῖς φαλμοὺς. Εἶτα, Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Σταυρωθέντος σου, Χριστέ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη».

Εὐθύς ὁ α΄ χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον τοῦ ναοῦ» ἅπαξ ἄνευ στίχου. Ὁ β΄ χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν» ἅπαξ μετὰ τοῦ στίχου. Ὁ α΄ χορὸς· «Δόξα». Ὁ β΄ χορὸς· «Καὶ νῦν». Ὁ α΄ χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Τοῖς συλλαβοῦσί σε» ἅπαξ.

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους Ὑρας⁶⁰.

Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγονται τὸ προκείμενον, ἢ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς Ὑραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Τὰ διαβήματά μου», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν· «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Ἀκολουθῶς ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὑρα Γ΄. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς τρεῖς ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α΄ Ὑρα. Δόξα· «Κύριε, κατέκρινάν σε». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος». Καὶ ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α΄ Ὑρα τάξιν. Εἶτα λέγονται τὸ προκείμενον, ἢ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητός» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α΄ Ὑρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Θεέ», ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὑρα ς΄. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς τρεῖς ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α΄ Ὑρα. Δόξα· «Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ». Καὶ νῦν· «Ὅτι οὐκ ἔχομεν». Καί, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α΄ Ὑρα τάξιν. Εἶτα λέγονται τὸ προκείμενον, ἢ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α΄ Ὑρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων», ἐπισυνάπτεται ἡ

60. Τὸ T.M.E. δὲν ὀρίζει θυμιάσιν εἰς τὴν Α΄ ὥραν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς λοιπάς.

ᾠρα Θ'. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς τρεῖς ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' ᾠρα. Δόξα· «Βλέπων ὁ ληστής». Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς». Καὶ ψάλλει ὁ β' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Θάμβος ἦν κατιδεῖν». Ὁ α' χορὸς τὸν στίχον· «Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «Ὅτε σε σταυρῶ προσήλωσαν», τοῦ ὁποῖου τὸ τέλος· «σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι» λέγει ὁ β' χορὸς. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «Δόξα». Ὁ β'· «Καὶ νῦν». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου», λέγων ἐκ γ' τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἰδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Ἀκολουθῶς λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Μὴ δὴ παραδώης ἡμᾶς» κτλ., ὡς ἐν τῇ Α' ᾠρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μᾶστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». «Δι' εὐχῶν τῶν ἀγίων» καὶ ἀκολουθεῖ

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς (τῆς Ἀποκαθηλώσεως)

Ὁ ἱερεύς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἑσπέρια, τὰ 5 ἰδιόμελα· «Πᾶσα ἡ κτίσις ἡλλοιοῦτο» εἰς 6. Δόξα· «Ὡ πῶς ἡ παράνομος συναγωγή». Καὶ νῦν· «Φοβερὸν καὶ παράδοξον».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον· «Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου» τρεῖς μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ, τὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Ὑπάρχοντος διακόνου, τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκειται ἀπ' ἄμβωνος. Ἀναγινωσκομένου τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς τὸ σημεῖον· «Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος», εἷς τῶν ἱερέων, φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον καὶ ἔχων εἰς χεῖρας λευκὴν σινδόνα, προσέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ Ἐσταυρωμένος, καὶ ποιεῖ τὴν ἀποκαθήλωσιν. Εἰς τὸ «Λαβὼν τὸ σῶμα», καλύπτει διὰ τῆς σινδόνης τὸ

σῶμα τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ μεταφέρει αὐτὸ ἐν εὐλαβείᾳ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ ἀ΄ χορὸς· «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι».

Ἀκολουθεῖ ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά, μεθ' ἃ οἱ χοροὶ ἐκ τῆς βορείας Πύλης τοῦ ἱεροῦ ἄρχονται ψάλλειν τὰ ἀπόστιχα· «Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν καί, κρουομένων πενθίμως τῶν κωδῶνων, γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἡ περιφορὰ γίνεται καὶ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ) καὶ ἡ τοποθέτησις αὐτοῦ εἰς τὸ πρὸς τοῦτο ἐτοιμασθὲν κουβούκλιον.

Ἡ πομπὴ ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος προπορευομένων τῶν λαμπαδούχων, τῶν ἐξαπτερούγων, τῶν φαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος. Οἱ ἱερεῖς, ἐνδεδυμένοι ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον (τοῦ πρώτου αὐτῶν φέροντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον), αἴροντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Ἐπιτάφιον, ποιοῦσι τρεῖς κύκλους περὶ τὸ κουβούκλιον. Εἶτα ἀποθέτουσιν αὐτὸν εἰς τὸ κουβούκλιον, ραίνουσι δι' ἀνθέων καὶ ῥοδοστάγματος καὶ τοποθετοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἀσπάζονται ἀκολούθως τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Ἐπιτάφιον, τῶν χορῶν ψαλλόντων, πρὸ τοῦ κουβουκλίου, τὸ Δόξα, καὶ νῦν· «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον».

Εἶτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις γυναιξί».

Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφήν σαρκὶ καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

30. ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἐσπέρας,

Ὅρθρος τοῦ Μεγάλου Σαββάτου (Ἐπιτάφιος Θρῆνος)

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα

σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα· «Ὅτε κατῆλθες». Καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις». Καθίσματα· «Σινδόνι καθαρᾶ». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Δεῖξον ἡμῖν, ὡς προεῖπας». Καὶ νῦν· «Ἐξέστησαν χοροί».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται ὁ κανὼν εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ὠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα· «Τὸν τάφον σου, Σωτήρ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' 7' ὠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος ψάλλων τὸ «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» καὶ θυμιῶν τὸν Ἐπιτάφιον. Ἀκολουθῶς ἴσταται πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, ὅπου ψάλλει μετὰ τῶν χορῶν εἰς στάσεις τρεῖς τὰ Ἐγκώμια. Εἰς τὸ τέλος τῆς α' στάσεως, μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Εἶτα ψάλλεται ἡ β' στάσις, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον. Εἰς τὸ τέλος τῆς β' στάσεως, μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις. Εἶτα ψάλλεται ἡ γ' στάσις, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον. Εἰς τὸ ἐγκώμιον τῆς γ' στάσεως· «Ἐρῶραν τὸν τάφον», τὸ ὁποῖον ψάλλεται τρεῖς, ὁ ἱερεὺς ραίνει τὸν Ἐπιτάφιον διὰ ῥοδοστάγματος.

Μετὰ τὰ Ἐγκώμια, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ εὐθὺς ψάλλονται ἀργῶς τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, μεθ' ἃ καὶ πάλιν μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι».

Ἐξαποστειλάριον· τὸ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» τρεῖς μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» μόνον⁶¹.

Αἶνοι, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Σήμερον συνέχει τάφος». Δόξα· «Τὴν σήμερον μυστικῶς». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

61. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὸ «Ἅγιος Κύριος» τρεῖς ἄνευ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» (βλ. ὑποσημείωσιν 52).

Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὸ ἄσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός», γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου περίξ τοῦ ναοῦ μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου⁶².

Ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναόν, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ πρὸ τῆς Ὠραίας Πύλης· «Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία» καὶ εἰσάγεται ὁ ἐπιτάφιος εἰς τὸ Ἱερόν, ὅπου λιτανεύεται περίξ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ψαλλομένων τῶν ἀπολυτικίων· «Ὅτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις» καί· «Ὁ εὐσχήμων». Πρὸς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου τούτου, καὶ εἰς τὴν φράσιν· «κηδεύσας ἀπέθετο», ὁ Ἐπιτάφιος ἐναποτίθεται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, τὴν προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης.

Ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν» κτλ.

Τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωΐ,

Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἐσπέρια, (εἰς στίχους 8) τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ α' ἤχου· «Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς» καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας· «Σήμερον ὁ ἄδης στένων βοᾷ» εἰς 4. Δόξα· «Τὴν σήμερον μυστικῶς». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ α' ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Ἐξοδος μετ' Εὐαγγελίου⁶³. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέ-

62. Κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, ψάλλεται ὑπὸ τινῶν τὸ ἰδιόμελον «Τὸν ἥλιον κρύψαντα».

63. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἐσπερινοῦ.

ρας· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν»⁶⁴ καὶ τὰ ἐξῆς ἀναγνώσματα· τὸ Α΄· «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ Δ΄· «Ἐγένετο λόγος Κυρίου» καὶ τὸ ΙΕ΄· «Ἐτους ὀκτωκαιδεκάτου».

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, φάλλεται ὁ ὕμνος τῶν τριῶν Παίδων· «Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Ἡ συναπτὴ τοῦ τρισαγίου καὶ ψάλλεται ἀντὶ τοῦ τρισαγίου τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ὁ Ἀπόστολος καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἱερεὺς περιέρχεται ὅλον τὸν ναόν, σκορπίζων φύλλα δάφνης καὶ ψάλλων εἰς ἦχον βαρύν, ἀντὶ τοῦ «Ἀλληλούϊα», τὸ «Ἀνάστα ὁ Θεός», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθ' ἐξῆς ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ· «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία». Μετὰ τὴν φράσιν· «πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων, μεθ' ἧν ὁ β΄ χορὸς συμπληροῖ τὸν ὕμνον· «Τὰ πολυόμματα Χερουβίμ».

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικόν· «Ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὑπνῶν, Κύριος καὶ ἀνέστη σώζων ἡμᾶς. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν, λέγεται εἰς ἦχον πλ. β΄ τὸ κάτωθι·

«Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε, καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί»· «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ὅπισθάμβωνος εὐχὴ· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως». «Εἶη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

64. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ ὀρίζει εὐθὺς μετὰ τὸ «Φῶς ἰλαρόν» τὰ ἀναγνώσματα. Τοῦναντίον ἕτερα Τυπικὰ προβλέπουν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας ὡς γίνεται εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινούς, ὅπερ καὶ λογικώτερον.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Ἡ ζωηφόρος ἀνάστασις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἱερεμίου προφήτου, Παναρέτου ἐπισκόπου Πάφου (†1790).

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Παναρέτου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

Τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡ Παννουχίς τοῦ Πάσχα

Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται περὶ τὴν 11ην μ.μ., ὡς ἐξῆς·

Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε» καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀμέσως ψάλλεται ὁ κανὼν· «Κύματι θαλάσσης» εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ὠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἄνευ συναπτῆς, τὸ κάθισμα· «Τὸν τάφον σου, Σωτήρ» ἄπαξ⁶⁵. Ἀφ' ε' ὠδῆς, ἄνευ συναπτῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος. Μετὰ τὴν θ'

65. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸ κάθισμα. Περὶ κοντακίου καὶ οἴκου οὐδὲν ἀναφέρει. Πάντα ὅμως τὰ λοιπὰ *Τυπικὰ* ὀρίζουσιν αὐτὰ ῥητῶς.

ᾠδὴν, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον καὶ ὁ χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον· «Ὅτε κατῆλθες». Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ· «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός», μετ' ἐκφωνήσεως· «Ὅτι ἐλεήμων» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως

Ἀκριβῶς τὸ μεσονύκτιον, ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ βλέπων πρὸς δυσμάς, κρατῶν τρίκηρον ἀνημμένον ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας, προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς ἵνα ἀνάψωσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ψάλλων τὸ «Δεῦτε λάβετε φῶς», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται δις ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς, κρατῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸ τρίκηρον, ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ μετὰ τῶν χορῶν καὶ τοῦ λαοῦ, προπορευομένων λαμπάδων, ἐξαπτερύγων καὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ἀναστάσεως, ψάλλων τὸ «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ Σωτῆρ», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται πολλές φορές ὑπὸ τῶν χορῶν.

Φθάσαντες εἰς τὴν ἐξέδραν, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς» καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Β' ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Ὁρθρος

Εἶτα ὁ ἱερεὺς, λαβὼν θυμιατὸν καὶ θυμιῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, ἐκφωνεῖ· «Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ», καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Τοῦτο ψάλλεται καὶ ἐξάκις ὑπὸ τῶν χορῶν συντόμως, τοῦ ἱερέως ἀπαγγέλλοντος τοὺς 4 στίχους· «Ἀναστήτω ὁ Θεός», καθὼς καὶ τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Ἀκολουθῶς ψάλλεται καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως μέχρι τῆς φράσεως· «θάνατον πατήσας», τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀποπληροῖ ὁ χορὸς.

Εἶτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικά. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Ὅτι πρέπει σοι», ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν καὶ ψάλλεται ὁ

Κανὼν τοῦ Πάσχα εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπά-

ρια· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε». Μεθ' ἐκάστην ὥδῃν, φάλλεται καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καὶ ἀκολούθως τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις ὡς ἐξῆς·

Εἰς τὴν α' ὥδῃν· «Ὅτι σὸν τὸ κράτος».

Εἰς τὴν γ' ὥδῃν· «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν». Καὶ φάλλεται ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν Ὅρθρον».

Εἰς τὴν δ' ὥδῃν· «Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος».

Εἰς τὴν ε' ὥδῃν· «Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται».

Εἰς τὴν ζ' ὥδῃν· «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς». Καὶ φάλλεται τὸ κοντάκιον καὶ ἀναγινώσκονται ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀμέσως τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρις καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» τρις.

Εἰς τὴν ζ' ὥδῃν· «Εἶη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου».

Εἰς τὴν η' ὥδῃν· «Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ ὄνομα». Ὁ διάκονος· «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα».

Καὶ φάλλεται ἡ θ' ὥδῃ μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολούθως· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου».

«Φωτίζου, φωτίζου».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην».

«Φωτίζου, φωτίζου».

«Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου».

«ὦ θείας! ὦ φίλης!».

«Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη».

«ὦ θείας! ὦ φίλης!».

Δόξα· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καὶ νῦν· «Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξα-
σμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένη, ἀγνή Παρθένε,
χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου.
Φωτίζου, φωτίζου».

Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, ἢ συν-
απτῇ καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι σὲ αἰνοῦσι».

Ἑξαποστειλᾶριον· «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.

Αἶνοι, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις
αὐτοῦ», ψάλλονται τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ ἀΐχου· «Ἕμνουμέν σου,
Χριστέ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερόν», μετὰ τῶν
στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκεται ὁ Κατηχητικὸς Λόγος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου
τοῦ Χρυσοστόμου· «Εἶ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος», μεθ' ὃν ψάλλεται
τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ· «Ἡ τοῦ στόματός σου»⁶⁶.

Θεία Λειτουργία

[Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου]

Μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία», ψάλλεται δεκάκις τὸ «Χριστὸς

66. Ἐνταῦθα εἶναι ἡ ἀρχικὴ καὶ κανονικὴ θέσις τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Λόγου τού-
του, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ πάντων τῶν *Τυπικῶν* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Αἰτία τῆς
μεταθέσεως αὐτοῦ ἢ πρὸ τῆς κοινωνίας ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας ὑπῆρξε,
πιθανώτατα, ἡ βραδύτης τῆς προσελεύσεως τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸν ναόν, εἰς ἐπο-
χὴν, καθ' ἣν ἡ ἀκολουθία τοῦ Πάσχα ἐτελεῖτο κατὰ τὰς πρώτας πρωϊνὰς ὥρας
τῆς Κυριακῆς, ὥστε οἱ προσερχόμενοι νὰ μὴ στεροῦνται τῆς ἀκροάσεως τοῦ ὠραι-
οτάτου τούτου Λόγου.

Ἀνέστη», ὡς καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου καὶ εἶτα τὰ εἰρηνικά.
Ἀντίφωνα, τοῦ Πάσχα·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄. «Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, δότε δόξαν ἐν αἰνέσει αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄. «Εἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς
δυναμέως σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου».

Στίχ. δ΄. «Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψα-
λάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογῆσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β΄. «Τοῦ γινῶναι ἐν τῇ γῆ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτή-
ριόν σου.»

Στίχ. γ΄. «Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θεός, ἐξομολογησάσθω-
σάν σοι λαοὶ πάντες».

Στίχ. δ΄. «Εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ
πέρατα τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ,
καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν».

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β´. «Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τήκεται κηρός ἀπὸ προσώπου πυρός».

Στίχ. γ´. «Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν».

Εἰσοδικόν. «὘ν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, φάλλοντάς σοι· Ἀλληλουῖα».

Μετὰ τὴν εἴσοδον. «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον».

Κοντάκιον. «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ἀπόστολος. «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην» (Πράξ. α´ 1-8).

Εὐαγγέλιον. «὘ν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ἰω. α´ 1-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ὠδῆς· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Κοινωνικόν. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Ἄντι τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα»· «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς εἰς ἤχον β´).

Ἀπόλυσις, γίνεται διαλογικῇ ὡς ἀκολούθως·

Ὁ ἱερεύς· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν». «Εὐλογία Κυρίου». «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ..., ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος».

Ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν λαόν· «Χριστὸς ἀνέστη» (μόνον).

Ὁ λαός· «Ἀληθῶς ἀνέστη».

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἐκ τρίτου. Εἶτα

Ὁ ἱερεύς· «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει».

Ὁ λαός· «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν».

Ὁ ἱερεύς· «Χριστὸς ἀνέστη ἐν νεκρῶν» (ὄλον).

Ὁ λαός· «Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Α´ ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Α´ ἐβδ. Ἰωάννου.

Ἡ Θ' Ὡρα τοῦ Πάσχα

Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, ἀντὶ τῶν Ὁρῶν, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου, τελεῖται ἡ κάτωθι ἀκολουθία, γνωστὴ ὡς Θ' τοῦ Πάσχα (ἅπαντα λέγονται χῦμα)·

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'), «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (γ'), «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον», «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ», «Ἐν τάφῳ σωματικῶς». Δόξα· «Ὡς ζωηφόρος». Καὶ νῦν· «Τὸ τοῦ Ὑψίστου», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», «Δι' εὐχῶν».

Ἡ ὡς ἄνω ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρις καὶ εἶτα γίνεται ἡ ἀπόλυσις οὕτως·

Ὁ ἀναγνώστης· «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'). «Δόξα, καὶ νῦν», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'), «Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ἐπισφραγίζων διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Εἰς τὸ Ἀπόδειπνον, πρὸ τῆς ἀπολύσεως, λέγεται καὶ ἡ εὐχή· «Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα παντοκράτωρ» (ζήτησι ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, εἰς τὰ τροπάρια διὰ τὸ Πεντηκοστάριον).

2. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Ἦχος β'.

Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου μετατίθεται εἰς τὴν Τετάρτην τῆς Διακαινησίμου.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικὸς ναὸς Ἁγίου Γεωργίου Παραλιμνίου καὶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου, Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου (παρὰ τὸ χωρίον Τροῦλλοι Λάρνακος) καὶ Συμβούλου (Ἁγίου Γεωργίου).

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας,

Μέγας Ἐσπερινὸς (τῆς Ἀγάπης)

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν

αὐτοῦ στολὴν καὶ λαβῶν θυμιατὸν θυμιᾶ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐκφωνῶν· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ φάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς διευτυπώθη ἐν τῷ Ὁρθρω.

Εἶτα λέγονται τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἄρχονται οἱ χοροὶ τῶν κεκραγαρίων εἰς ἦχον β', ἄνευ τῆς στιχολογίας «Θοῦ, Κύριε».

Ἑσπέρια, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου», φάλλονται 4 ἀναστάσιμα τοῦ β' ἦχου· «Τὸν πρὸ αἰῶνων ἐκ Πατρὸς» καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου Γεωργίου· «Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀξίως τοῦ ὀνόματος».

Καὶ νῦν· «Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ μέγα προκειμένον· «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου⁶⁷. Ἀμέσως· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον· «Οὔσης ὀψίας».

Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Νευέτω δίκαια». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ». Ψαλλομένων δὲ τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, λέγονται αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς, μεθ' ἃς ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἁγίου, ψαλλομένων τῶν ἀποστίχων.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁶⁸.

67. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὴν λιτὴν τοῦ ἁγίου. Ἄλλ' ὁ ἅγιος Γεώργιος εἶναι ἐκ τῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων ἁγίων καὶ δικαιολογεῖται ἡ συμπερίληψις αὐτῶν.

68. Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, εἰς τὰ ἀπόστιχα εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλοῦν τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου, μετὰ τῶν στίχων· «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει», «Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου» καὶ· «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ». Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου· «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, τὸ τελευταῖον «Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλει ὁ ἱερεὺς, μεθ' ὃ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, ψάλλεται τὸ «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν» καὶ ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα» λέγεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις εἰς ἧχον β'. Εἶτα ἡ Ἀπόλυσις, διαλογικὴ ὡς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Πάσχα.

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τοῦ Πάσχα

ἐν τοῖς καθεδρικοῖς ναοῖς, παρόντος ἀρχιερέως

Ἀναγινωσκομένης τῆς Θ' τοῦ Πάσχα ἐν τῷ συνοδικῷ, ὁ ἀρχιερεὺς ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολήν, παρισταμένων ἱερέων καὶ διακόνων, πλήρως ἐνδεδυμένων. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ', τῶν χορῶν φαλλόντων τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ κρουομένων χαρμοσύνως τῶν κωδῶνων, ὁ ἀρχιερεὺς, κρατῶν τὴν ἀρχιερατικὴν ῥάβδον καὶ μικρὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον μετὰ παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως, κατέρχεται ἐν πομπῇ, προπορευομένων κατὰ σειρὰν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῶν ἑξαπτερύγων, τῶν λαμπαδούχων, τῶν χορῶν, τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων στοιχηδόν, κρατούντων ἀνημμένας λαμπάδας. Δύο διάκονοι, φέροντες δικηροτρίκηρα καὶ ἕτεροι δύο φέροντες κιβωτοὺς καὶ θυμιατά, περιστοιχίζουσι τὸν ἀρχιερέα.

Τῆς πομπῆς εἰσελθούσης εἰς τὸν ναόν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ὅπου, θυμιῶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐκφωνεῖ τὸ «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ οὕτως ἄρχεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Ὁ ἀρχιερεὺς παραμένει κατὰ τὰ εἰρηνικὰ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ λέγει τὴν ἐκφώνησιν· «Ὅτι πρέπει σοι» καὶ ἀκολούθως, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν διακόνων, φερόντων κιβωτοὺς καὶ δικηροτρίκηρα, θυμῶν τὸν ναὸν κατὰ τὰ κεκραγάρια.

Μετὰ τὴν θυμίασιν, ὁ ἀρχιερεὺς, προπορευομένων τῶν διακόνων κρατούντων δικηροτρίκηρα, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἀνέρ-

χεται εἰς τὸν δεσποτικὸν θρόνον, ὅπου οἱ διάκονοι ποιοῦσι σχῆμα καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.

Εἰς τὴν εἴσοδον, ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» ἐκ τοῦ θρόνου, συμπαλλόντων τῶν κληρικῶν, καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας». Τῶν χορῶν ἐπαναλαμβάνοντων τὸ προκείμενον, εἰσέρχεται οὗτος εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ἀκολουθούντων τῶν ἱερέων, ὅπου ἀπὸ τῆς καθέδρας ἀναγινώσκει ἐλληνιστὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τμηματικῶς, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται εἰς ξένας γλώσσας ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων. (Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου δὲν λέγονται).

Εἰς τὰ ἀπόστιχα, ἀφοῦ ψαλῆ ὑπὸ τοῦ χοροῦ τὸ «Ἡ ἀνάστασίς σου», ὁ κλῆρος ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἴσταται στοιχηδὸν εἰς τὸν σωλέαν. Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῆς Ἰσραϊαίας Πύλης ψάλλει τὸ «Πάσχα ἱερόν», συμπαλλόντων τῶν ἱερέων. Ψαλλομένων τῶν ὑπολοίπων ἀποστίχων, ἡ ὄλη πομπή, κατὰ τὴν ἰδίαν σειρὰν, ἐξέρχεται ἐκ τῆς δυτικῆς εἰσόδου, περιέρχεται τὸν ναὸν καὶ ἀνέρχεται ἐν τῷ συνοδικῷ μετὰ τοῦ λαοῦ, ὅπου γίνεται ἡ ἀπόλυσις καὶ ψάλλεται ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ ἀρχιερέως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ ἀνταλλάσσει τὸν ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν μετὰ τοῦ λαοῦ, διανέμων πασχαλινὰ αὐγά.

Τῆ Δευτέρᾳ πρωΐ, ἡ Θ' τοῦ Πάσχα

Ὁρθρος

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ λαβὼν θυμιατὸν θυμιᾷ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνῶν· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἐπτάκις (τρὶς ἄνευ στίχων καὶ τετράκις μετὰ τῶν στίχων). Δόξα· «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»⁶⁹. Καὶ νῦν· «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ πάλιν

69. Τὸ T.M.E. ὀρίζει νὰ ψάλληται, εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, εἰς δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ τρίς. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν Ὁρθρων τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀντικαθιστᾶ

τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά.

Κάθισμα⁷⁰, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον τοῦ ἁγίου· «Γεωργήσας ἐμμελῶς».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς·

Θεοτοκίον ὁμοιον

Κατεπλάγησαν ἀγνή, πάντες ἀγγέλων οἱ χοροί, τὸ μυστήριον τῆς σῆς, κυοφορίας τὸ φρικτόν· πῶς ὁ τὰ σύμπαντα συνέχων νεύματι μόνῳ, ἀγκάλαις ὡς βροτός, ταῖς σαῖς συνέχεται, καὶ δέχεται ἀρχὴν ὁ προαιώνιος, καὶ γαλουχεῖται σύμπασαν ὁ τρέφων, πνοὴν ἀπάτῳ χρηστότητι· καὶ σὲ ὡς ὄντως, Θεοῦ μητέρα, εὐφημοῦντες δοξάζουσι.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει» τρεῖς μετὰ τοῦ στίχου· «Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου».

Εὐαγγέλιον, τοῦ ἁγίου· «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων».

Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» τρεῖς (ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ) καὶ εὐθύς· Δόξα· «Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Ὁ στίχος· «Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ καὶ ἐλπιδεῖ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ»⁷¹ καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου· «Σήμερον ἡ οἰκουμένη πᾶσα». Τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» κτλ.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ἁγίου εἰς 4. Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν, ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρεῖς, τὸ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

τὸν ἐξάψαλμον καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος» μετὰ τῶν ἀπολυτικίων. Διὸ καὶ ὅταν ἐν τῇ Διακαινησίμῳ τύχη ἐορταζόμενος ἅγιος, δεόν νὰ λεχθῆ τόσο εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὕρθρου, ὅσον καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου, ὡς γίνεται καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπεριοῦ.

70. Τὸ Τ.Μ.Ε. δὲν ὀρίζει πολυέλεον καὶ καθίσματα. Πάντα ὅμως τὰ λοιπὰ Τυπικὰ ὀρίζουν αὐτά.

71. Τὸ Τ.Μ.Ε. ἔχει τὸν συνήθη στίχον· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός». Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ν' ψαλμὸς δὲν ἀναγινώσκειται, δεόν νὰ λεχθῆ ὁ ὡς ἄνω στίχος, ἀρμόζων εἰς μάρτυρας.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Εὐσεβείας τοῖς τρόποις». Δόξα, τὸ ἕτερον· «Τὸν ἐπίγειον πλοῦτον». Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς·

Θεοτοκίον ὅμοιον

Ο' τῶν ὄλων Δεσπότης καὶ ποιητής, ἐξ ἀχράντου σου μήτρας σάρκα λαβὼν, προστάτιν σε ἔδειξε, τῶν ἀνθρώπων πανάμωμε· διὰ τοῦτο πάντες, πρὸς σὲ καταφεύγομεν, ἰλασμόν πταισμάτων, αἰτούμενοι δέσποινα, καὶ αἰωνιζούσης, λυτρωθῆναι βασάνου, καὶ πάσης κακώσεως, τοῦ δεινοῦ κοσμοκράτορος, ἵνα πίστει βοῶμέν σοι· πρέσβευε τῷ σῶ Υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἀνυμνοῦσί σε πόθῳ, καὶ πίστει πανύμνητε⁷².

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* (2α Μαΐου). Εὐθύς τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» τρίς, τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» τρίς καὶ αἱ λοιπαὶ ὠδαὶ τῶν κανόνων.

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἡ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τοῦ κανόνος τοῦ ἁγίου προτάσσονται τὰ «Δόξα» καὶ «Καὶ νῦν», μετὰ τῶν δύο τελευταίων μεγαλυναρίων τοῦ Πάσχα. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, ἡ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις.

Ἑξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα· «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ ἁγίου· «Ἐαρ ἡμῖν ἐξέλαμψεν» καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα.

Αἵνοι, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κριμα ἔγγραπτον», ψάλλονται τὰ 4 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ

72. Οὕτως ὀρίζει τὸ *Τυπικὸν* τοῦ Ἁγίου Σάββα. (Πρβλ. καὶ τὴν ἀνάλογον περίπτωση τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, καθ' ἣν ἀπὸ γ' ὠδῆς λέγεται τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ εἶτα κάθισμα τῆς Θεοτόκου). Τὸ T.M.E. προβλέπει τὴν ὑπακοὴν καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα.

ἀγίου· «Δεῦτε τὴν πανέορτον φαιδράν», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· «Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει» καί· «Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου». Εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Θεία Λειτουργία

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Μετὰ τὴν εἰσοδον· «Χριστὸς ἀνέστη», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον».

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατῆλθες».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ἀπόστολος, τοῦ ἀγίου Γεωργίου· «Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν» (Πράξ. ιβ', 1-11).

Εὐαγγέλιον, τῆς ἡμέρας· «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε» (Ἰω. α', 18-28).

Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος.

3. ΤΡΙΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Λουκᾶ ὀσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος. Ἦχος γ'.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἀγίων Τιμοθέου καὶ Μαύρας εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Σήμερον συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ὡς κατωτέρω. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀπόστολος ἐορτάζεται ἐπισήμως, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐκ τῶν *Κυπρίων Μηναίων*,

κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ γ' ἤχου καὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, παραλειπομένου τοῦ ἐν αὐτῷ Εὐαγγελίου.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. «Δόξα τῇ ἁγία», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἐσπέρια, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης», ψάλλονται 3 ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου καὶ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ψαλλομένων τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Ἀπόλυσις, ἡ διαλογικὴ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. «Δόξα τῇ ἁγία» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἐπτάκις (τρὶς ἄνευ στίχων καὶ τετράκις μετὰ τῶν στίχων). Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ ἀποστόλου, ψαλλόμενοι κατὰ τὸν ἐχθεσινὸν τύπον. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς·

Θεοτοκίον ὅμοιον.

Τὴν θερμὴν ἀντίληψιν, τῶν ἐν ἀνάγκαις, τὴν ἡμῶν βοήθειαν, καὶ πρὸς Θεὸν καταλλαγὴν, δι' ἧς φθορᾶς ἐλυρώθημεν, τὴν Θεοτόκον, πιστοί, μακαρίζωμεν.

Ἀφ' ἧς ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου (3ῃ Μαΐου). Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα. Αἶνοι, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κριμα ἔγγραπτον», ψάλλονται ἀναστάσιμα 3,

τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Ἐν τῇ Λειτοουργίᾳ. Ἄπαντα λέγονται κατὰ τὸν ἐχθροειδῆ τύπον.

4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Πελαγίας μάρτυρος. Ἦχος δ΄.

Σήμερον συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου, ψαλλόμενη κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀποστόλου Μάρκου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ δ΄ ἤχου καὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου παραλείπονται. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου».

5. ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος. Ἦχος πλ. α΄.

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἁγίας Εἰρήνης εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἡ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς κατωτέρω. Ἐὰν ὁμως ἐορτάζεται ἡ ἁγία Εἰρήνη, συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν, εἴτε κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀποστόλου Μάρκου, εἴτε ἐπὶ τὸ πανηγυρικώτερον κατ' αὐτὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α΄ ἤχου καὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας, τὸ κάθισμα αὐτῆς. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου».

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. «Δόξα τῇ ἁγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἑσπέρια, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐὰν ἀνομιᾶς παρατηρήσης», ψάλλονται τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ καὶ δοξα-

στικὰ τοῦ πλ. α΄ ἤχου. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ψαλλομένων τούτων, λιτανεύομεν πέριξ τοῦ ναοῦ. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις καὶ ἡ διαλογικὴ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Ἀφ' ἧς ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου (5ῃ Μαΐου). Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ πλ. α΄ ἤχου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις καὶ εὐθὺς ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἄπαντα λέγονται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἀλλ' Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

6. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἰὼβ τοῦ δικαίου καὶ πολυάθλου, Σεραφεῖμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς, Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισούρα Καστορίας. Ἦχος πλ. β΄.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ζωοδόχου Πηγῆς (Παναγίας Γλωσσᾶ) παρὰ τὸ χωρίον Κελλάκι Λεμεσοῦ καὶ Παναγίας Ἀμυροῦς παρὰ τὸ χωρίον Ἄψιου Λεμεσοῦ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἐσπέρια, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου», ψάλλονται τὰ 6 ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β΄ ἤχου καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς 4. Δόξα· «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου». Καὶ νῦν· «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου, μετὰ τῶν στίχων·

«Ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

«Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἤγγισε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Ψαλλομένων τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Θεοτόκου. **Δόξα**· «Σαλπίσωμεν, φιλέορτοι». **Καὶ νῦν**· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς·

Ἦχος α΄.

Ο ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώους, ἀναβλύζων ἰάματα· ὧ̅ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι Σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ εὐθὺς πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Ἀπόλυσις, ἡ διαλογικὴ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . «Δόξα τῇ ἀγίᾳ» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἐπτάκις (τρὶς ἄνευ στίχων καὶ τετράκις μετὰ τῶν στίχων). Δόξα· «Χριστὸς ἀνέστη». Καὶ νῦν· «Ὁ ναός σου, Θεοτόκε» καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Εἶτα ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικὰ καὶ οἱ κανόνες, τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ψαλλόμενοι ὡς ἐν τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ κάθισμα τῆς Θεοτόκου δὶς. Ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου. Αἶνοι, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον», ψάλλονται τὰ 4 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

«Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἤγγισε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», «Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε» καὶ πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἄπαντα λέγονται ὡς ἐν τῇ Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου, ἀλλ' Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

7. ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἦχος πλ. δ'.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῇ Πέμπτῃ τῆς Διακαινησίμου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. δ' ἤχου καὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

8. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ. Τὰ ἐγκαίνια τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως καὶ ἡ ψηλάφησις τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Ἑωθινὸν Α'

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς ἁγίου Ἰωάννου Λευκωσίας καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου παρὰ τὸ χωρίον Φικάρδου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Σημειώσεις. Ὡς καὶ ἐν τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἐσημειώθη, κατὰ τὴν σήμερον δὲν τελοῦνται μνημόσυνα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, ἡ Θ' τοῦ Πάσχα

Ἑσπερινὸς

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός» καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρις (ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν). Εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης

τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, ἄνευ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»⁷³.
 Εἶτα τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰ κεκραγάρια, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐπανέρχεται
 ἡ ψαλμώδῃσις τῆς στιχολογίας «Θοῦ, Κύριε».

Ἐσπέρια, (εἰς στίχους 10) τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τῶν θυρῶν κε-
 κλεισμένων καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου· «Ὁ θεατῆς τῶν
 ἀρρήτων» εἰς 4 (ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἀρσενίου καταλιμπάνεται).

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «Ὁ Κύριος ἐβα-
 σίλευσεν» καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου, ἀπαγγελλλόμενα
 ἐμμελῶς.

Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ
 ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος»,
 μετὰ τῶν στίχων·

«Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών».

«Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱοὺς
 σου ἐν σοί».

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Ἀπόστολε Χριστοῦ».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνεΐκαστον».

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις» καὶ τὸ τρισάγιον· «Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρὸς» κτλ.

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς· «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος», τοῦ ἀπο-
 στόλου· «Ἀπόστολε, Χριστῷ τῷ Θεῷ» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

73. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Τυφλοῦ, μετὰ τὴν ἐναρκτήριον
 εὐλογίαν πάσης ἀκολουθίας, λέγεται τρις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (εἰς μὲν τὸν Ἐσπε-
 ρινόν, τὸν Ὅρθρον καὶ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ψάλλεται, εἰς δὲ τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ
 Μεσονυκτικὸν καὶ τὰς Ὠρας λέγεται χῦμα). Τοῦτο ἀντικαθιστᾶ τὸ εἰς τὴν ἀρχὴν
 τῶν ἀκολουθιῶν «Βασιλεῦ οὐράνιε» ἢ τρισάγιον ἢ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Τὸ μὲν
 τρισάγιον καὶ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀκολου-
 θιῶν ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως, τὸ δὲ «Βασιλεῦ οὐράνιε»
 ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς χῦμα) καὶ εὐθύς· Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς». Δόξα, καὶ νῦν· «Πάτερ ἡμῶν», «Ὅτι σοῦ ἐστίν», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός» καὶ ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς (ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν). Εἶτα ὁ ἀναγνώστης· Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς» κ.λπ., τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ δὲ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον, τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον, τῆς ἑορτῆς· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών» τρὶς μετὰ τοῦ στίχου· «Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί».

Εὐαγγέλιον, τὸ Α' ἐωθινὸν κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῶν Κυριακῶν.

Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε» καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ' ὥδης, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ· «Τῆς σοφίας τῷ στήθει». Δόξα, καὶ νῦν, κάθισμα τῆς ἑορτῆς· «Ἀψάμενος χειρὶ» (ζήτει τῇ Δευτέρᾳ τῆς Β' ἐβδ.).

Ἀφ' ζ' ὥδης, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι: «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἢ θ΄ ὡδὴ τῶν κανόνων ὡς διετάχθη ἀνωτέρω. Εἶτα ἡ καταβασία: «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» τρὶς μετὰ τοῦ «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν», τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς: «Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου», τοῦ ἀποστόλου: «Θεολογῶν ἐβρόντησας» καὶ τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς: «Σήμερον ἔαρ μυρίζει».

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς: «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου» καὶ τὰ 3 τοῦ ἀποστόλου: «Μάκαρ Ἰωάννη πάνσοφε».

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου: «Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς: «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον: «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Θεία Λειτουργία

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα⁷⁴.

Ἀπολυτίκια: «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καί: «Ἀπόστολε, Χριστῶ τῶ Θεῶ».

Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς: «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»⁷⁵.

Τὸ τρισάγιον.

Ἀπόστολος, τοῦ ἀποστόλου: «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς» (Α΄ Ἰω. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα: «Οὔσης ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ» (Ἰω. κ΄ 19-31).

74. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ψάλλονται τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ καὶ εἰσοδικόν: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς».

75. Οὕτω διατάσσει τὸ Πεντηκοστάριον καὶ ἕτερα Τυπικά. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ μόνον κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἑορτὴ ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λογικὸν εἶναι νὰ ψαλῆ τὸ κοντάκιον αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν, ὡς γίνεται καὶ κατὰ τὴν Τετάρτην τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τῆς ἑορτῆς· «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

Κοινωνικόν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

«Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Β' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Β' ἐβδ. Ἰωάννου.

Σημείωσις. Αἱ καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτὰς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

**Τυπικὴ διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν (ἄνευ ἑορτῆς)
ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ,
μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα**

Α'. Ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς.

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, (εἰς στίχους 6) τοῦ Πεντηκοσταρίου 3 καὶ τοῦ Μηναίου 3.

Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναῖον ἔχη δύο ἀγίους, μόνον τὰ τοῦ Μηναίου. Μόνον τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Παραλύτου ἑσπέρας, ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἄγιοι, λέγονται (εἰς στίχους 8) τοῦ Πεντηκοσταρίου 2, τοῦ ἐνὸς ἀγίου 3 καὶ τοῦ ἑτέρου 3, καθ' ὅτι ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Παραλύτου.

Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναῖον δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Εὐθύς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα, τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναῖον ἔχη ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα, ἀντὶ τῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναῖον δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Τὸ «*Nūn ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά οὕτως·

α) Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς*, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς ἄπαξ. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν *Μυροφόρων*· «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*». Δόξα· «*Ὅτε κατῆλθες*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*»⁷⁶. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Παραλύτου*, τῆς *Σαμαρείτιδος* καὶ τοῦ *Τυφλοῦ*, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ θεοτοκίον.

β) Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς*, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν *Μυροφόρων*· «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*», «*Ὅτε κατῆλθες*». Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*». Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Παραλύτου*, τῆς *Σαμαρείτιδος* καὶ τοῦ *Τυφλοῦ*, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων. Εἶτα ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτικά οὕτως·

α) Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς*, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν *Μυροφόρων*· «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*». Δόξα· «*Ὅτε κατῆλθες*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*». Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Παραλύτου*, τῆς *Σαμαρείτιδος* καὶ τοῦ *Τυφλοῦ*, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

β) Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς*, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τῶν *Μυροφόρων*, τοῦ *Παραλύτου*, τῆς *Σαμαρείτιδος* καὶ τοῦ *Τυφλοῦ*, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ ἀνεγράφησαν.

76. Οὕτως ὀρίζουν τὴν σειρὰν τῶν ἀπολυτικίων κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τῶν *Μυροφόρων* τὸ *Πεντηκοστάριον* καὶ τὰ πλεῖστα *Τυπικά*.

Καθίσματα, τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, πρὸ τοῦ θεοτοκίου τὸ «Δόξα, καὶ νῦν», εἰς δὲ τὴν β΄, τὸ τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες, ὁ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Μηναίου εἰς 4. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, μετὰ τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου εἰς 4 ἕκαστος.

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ὠδῆς τοῦ Μηναίου.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου. (Δόξα, ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη. Καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς, ἄλλως). Δόξα, καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς.

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον μόνον τῆς ἑορτῆς (τῇ δὲ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου καὶ ὁ οἶκος διὰ τὴν ἀπόδοσιν) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Ἐὰν δὲ τὸ Μηναιῖον ἔχη κοντάκιον (ἢ κοντάκιον καὶ οἶκον), τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἀπὸ γ΄ ὠδῆς πρὸ τῶν καθισμάτων, καὶ ἀφ΄ ζ΄ τὰ τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ΄ ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἑξαποστειλάρια, ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἅπαξ ἕκαστον, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς τὸ τῆς ἑορτῆς δῖς. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναιῖον ἔχη ἑξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ Μηναίου καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ στιχηρὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὅμως τὸ Μηναιῖον ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, ψάλλονται ταῦτα, ἀντὶ τῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τὸ Μηναιῖον, τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ ὁσάκις τὸ Μηναιῖον ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχη μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἴνους εὐθύς τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἢ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὁμως τὸ Μηναῖον δὲν ἔχη δοξασι-
κόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξασικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς προλαβούσης ἑορτῆς.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη ἴδιον Ἀπόστολον) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Β'. Τῶν Σαββάτων καὶ τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ.

Κατὰ μὲν τὸ Σάββατον τοῦ Θωμᾶ⁷⁷, τῶν Μυροφόρων, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τὴν Τρίτην τοῦ Τυφλοῦ ἀποδίδονται αἱ ἀντίστοιχοι ἑορταὶ καὶ οἱ ἤχοι τῆς ἑβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ Σάββατον μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστὴν ἀποδίδεται μόνον ὁ ἦχος. Αἱ δὲ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἀκολούθως.

77. Διὰ τὸ Σάββατον τῆς ἀποδόσεως τοῦ Θωμᾶ ἠκολουθήσαμεν τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, ἣτις εἶναι κοινὴ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα τρία Σάββατα. Τὸ Τ.Μ.Ε., μᾶλλον διότι πρόκειται περὶ ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἑορτῆς, διατάσσει ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον τὸν Ὅρθρον τοῦ Σαββάτου τούτου, ὀρίζον καταβασίας, τὴν θ' τῆς ἑορτῆς ἄνευ Τιμιωτέρας, εἰς τοὺς αἴνους ἀναστάσιμα 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 καὶ δοξολογίαν μεγάλην.

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, (εἰς στίχους 6) τοῦ Πεντηκοσταρίου 3 καὶ τοῦ Μηναίου 3.

Ἐὰν ὁμως τὸ Μηναιὸν ἔχη δύο ἀγίους, λέγονται (εἰς στίχους 8) τοῦ Πεντηκοσταρίου 2, τοῦ ἐνὸς ἀγίου 3 καὶ τοῦ ἑτέρου 3. Μόνον τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, λέγονται (εἰς στίχους 6) μόνον τὰ τοῦ Μηναίου.

Δόξα, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη ἐν δοξαστικόν, τοῦτο ψάλλεται εἰς τὰ ἀπόστιχα. Ἐὰν δὲ ἔχη δύο δοξαστικά, τὸ ἐν ψάλλεται εἰς τὰ ἑσπέρια καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὰ ἀπόστιχα, εἰς δὲ τὸ «Καὶ νῦν» τῶν ἑσπερίων λέγεται τὸ τοῦ Πεντηκοσταρίου, παραλειπομένου τοῦ ἀ΄ θεοτοκίου τοῦ ἤχου.

Εὐθύς καὶ ἄνευ εἰσόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρόν» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐὰν ὁμως τὸ Μηναιὸν ἔχη ἀπόστιχα, ψάλλεται ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου τὸ ἀ΄ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ εἶτα τὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, λέγοντες καὶ ἕτερον ἓνα στίχον κατάλληλον διὰ τὸ πρῶτον ἀπόστιχον τοῦ Μηναίου.

Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὁμως τὸ Μηναιὸν δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν. Μόνον τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς, ἀλλ' ἐὰν τὸ Μηναιὸν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Εἶτα ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν, ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ ὡς ἀνωτέρω ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*, ἦτοι μετὰ τὴν *α'* στιχολογίαν τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὴν *β'*, τὸ τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ ὁ *ν'* ψαλμὸς *χῦμα*.

Κανόνες, ὁ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, μετὰ τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ οἱ δύο τοῦ *Μηναίου* εἰς 4 ἕκαστος.

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς *γ'*, *ς'*, *η'* καὶ *θ'* ᾠδῆς τοῦ *Μηναίου*.

Ἀπὸ *γ'* ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. (Δόξα, ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη. Καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς, ἄλλως) Δόξα, καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς.

Ἄφ' *ς'* ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς (τῷ *Σαββάτῳ* τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς* μόνον τὸ κοντάκιον) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν δὲ τὸ *Μηναιῖον* ἔχη κοντάκιον (ἢ κοντάκιον καὶ οἶκον), τοῦτο λέγεται ἀπὸ *γ'* ᾠδῆς πρὸ τῶν καθισμάτων, καὶ ἀφ' *ς'* τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ τῷ *Σαββάτῳ* τῆς *Μεσοπεντηκοστῆς* τὸ κοντάκιον αὐτῆς λέγεται ἀπὸ *γ'* ᾠδῆς καὶ ἀφ' *ς'* τὰ τοῦ *Μηναίου*.

Εἰς τὴν *θ'*, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἐξαποστειλάρια, τῷ μὲν *Σαββάτῳ* τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῇ *Τρίτῃ* τοῦ *Τυφλοῦ*, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἅπαξ ἕκαστον, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ τῆς ἑορτῆς δῖς. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναιῖον* ἔχη ἕξαποστειλάριον, τῷ μὲν *Σαββάτῳ* τοῦ *Θωμᾶ* καὶ τῇ *Τρίτῃ* τοῦ *Τυφλοῦ*, τὸ *α'* τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ *β'* τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναιῖον* ἔχη στιχηρὰ αἶνων, ψάλλονται 3 ἀναστάσιμα καὶ 3 τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. (Μόνον τῷ *Σαββάτῳ* τοῦ *Θωμᾶ* καί, ἐὰν θὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, εἰς τοὺς αἶνους λέγονται ἀναστάσιμα 2, τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου

τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ Μηναιίου 3. Δόξα, τοῦ Μηναιίου. Καὶ νῦν, τὸ τῶν αἰνῶν τῆς ἑορτῆς).

Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τὸ Μηναιῖον, τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ ὁσάκις τὸ Μηναιῖον ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἶνους εὐθὺς τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Μηναιίου. Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἐὰν ὁμως τὸ Μηναιῖον δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ Πεντηκοσταρίου. Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς προλαβούσης ἑορτῆς.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη ἴδιον Ἀπόστολον) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», τῷ μὲν Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ λέγεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τῆς ἑορτῆς· «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα», ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ λέγεται πάντοτε τὸ τῆς ἑορτῆς· «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον». Ἐν τοῖς λοιποῖς Σάββασι τὸ «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ», ἢ τὸ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη μεγάλην δοξολογίαν. Τῇ δὲ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ τὸ τῆς ἡμέρας· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον», ἢ τὸ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη μεγάλην δοξολογίαν.

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν· «Εἴη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

9. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡσαΐου προφήτου, Χριστοφόρου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἀνωτέρω (περίπτωσης Α'), ἀλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος.

10. ΤΡΙΤΗ. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ ζηλωτοῦ.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

11. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν γενεθλίων, ἥτοι τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Μωκίου ἱερομάρτυρος, Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου φωτιστῶν τῶν Σλάβων.

12. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, Γερμανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἀνωτέρω (περίπτωσης Α'). Ὅπου ὅμως ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐορτάζεται ἐπισήμως, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐκ τῶν *Κυπρίων Μηναίων* μετὰ τῶν μεθεόρτων τοῦ Θωμᾶ, ὡς ἀκολούθως·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἀπιστία». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ» (ζήτει τῇ Πέμπτῃ τῆς Β' ἑβδ., εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου). Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος! τοῦ πυρός». Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τοῦ ἁγίου καὶ ἀντιθεοτοκίων τὰ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 6. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Ἰδὼν μου τῆν πλευράν*» (ζήτει τῇ Πέμπτῃ τῆς Β' ἑβδ., μετὰ τὴν β' στιχολογίαν). Ἀφ' ἑβδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἑξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ α' τῆς ἑορτῆς· «*Εμῶν μελῶν χειρὶ σου*». Αἶνοι, τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος.

13. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γλυκερίας μάρτυρος.

14. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀντίπασχα, Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ, Θεράποντος ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεράποντος εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 253-256, περίπτωσις Β'.

15. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Τῶν ἁγίων Μυροφόρων γυναικῶν, Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ Νικοδήμου, Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου, Ἀχιλλίου ἐπισκόπου Λαρίσης, Πανηγυρίου ὁσίου τοῦ Κυπρίου.

Ἦχος β΄. Ἐωθινὸν Δ΄

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Πανηγυρίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· *Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*. Κοντάκιον· *Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν Μυροφόρων· *«Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, ὄρθρου βαθέος*».

Δόξα, τῶν Μυροφόρων· *«Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, τὸν τάφον σου*».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου· *«Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου*».

Εἴσοδος· *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἡ λιτὴ τῶν Μυροφόρων.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα· *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς»*.

Καὶ νῦν· *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*⁷⁸.

Ἀπολυτίκια· *«Ὅτε κατήλθες»*. Δόξα· *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ»*. Καὶ νῦν· *«Ταῖς Μυροφόροις»*.

Ἀπόλυσις· *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*.

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ· *«Ἄξιόν*

78. Οὕτως ὀρίζει τὸ *Πεντηκοστάριον* καὶ τὰ πλεῖστα *Τυπικά*. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει Δόξα, καὶ νῦν· *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*.

ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τῶν Μυροφόρων⁷⁹ ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῶν Μυροφόρων· «Τὰ μύρα θερμῶς». Δόξα, καὶ νῦν, τῶν αὐτῶν· «Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Μυροφόρων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ὡς ἐξῆς⁸⁰.

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου».

79. Τὸ T.M.E. (§ 17, σημ. 11, σελ. 377) παραλείπει τὸν κανόνα τῶν Μυροφόρων (καθὼς καὶ τῶν ἐπομένων τριῶν Κυριακῶν τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ), «ὡς ἀναγινωσκόμενος ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος». Βεβαίως, πασῶν τῶν ἑορτῶν οἱ κανόνες ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας, πρωτίστως ὅμως ψάλλονται κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας τῶν ἑορτῶν. Ἐξ αὐτῶν δὲ δέον νὰ ψαλοῦν τὰ 4 τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὠδῆς, ἦτοι τὸ τριαδικόν, τὸ θεοτοκίον καὶ τὰ δύο προηγούμενα αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἑορτῆς.

80. Ἡ ἀκριβὴς τάξις προβλέπει ὅπως εἰς τὴν θ' ὠδὴν (καθὼς καὶ εἰς αὐτὴν τῶν ἐπομένων τριῶν Κυριακῶν τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ) ψαλῆ ἡ θ' τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 πρώτων μεγαλυναρίων, ἡ τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ τῶν Μυροφόρων (ἢ τῆς Κυριακῆς) μετὰ τῶν οἰκείων στίχων. Εἰς τὰ 2 δὲ τελευταῖα τροπάρια προτάσσονται τὰ «Δόξα» καὶ «Καὶ νῦν», μετὰ τῶν 2 τελευταίων μεγαλυναρίων τοῦ Πάσχα.

«Φωτίζου, φωτίζου».

«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἔξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην».

«Φωτίζου, φωτίζου».

«Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου».

«ὦ θείας! ὦ φίλης!».

«Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη».

«ὦ Πάσχα τὸ μέγα».

«Δόξα· Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Συμφώνως, Παρθένε».

«Καὶ νῦν· Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξα-
σμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Εὐφραίνου, ἀγάλλου».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., τοῦ Πάσχα· «Σαρκὶ ὑπνώ-
σας καὶ τῶν Μυροφόρων· «Γυναῖκες ἀκουτίσθητε».

Αἶνοι, τὰ 4 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν
στίχων αὐτῶν⁸¹.

Δόξα, τὸ Β΄ ἑωθινόν· «Μετὰ μύρων προσελθούσαις».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

81. Ἡ τάξις τοῦ Πεντηκοσταρίου δὲν προβλέπει τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα οὔτε τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», ἀλλὰ τῇ μὲν Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ Παραλύτου μόνον τὰ 8 ἀναστάσιμα στιχηρὰ, τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς Κυριακῆς. Δόξα, τὸ τῆς Κυριακῆς. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατήλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς Μυροφόροις», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων· «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν» (Πράξ. ζ' 1-7).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων· «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μάρκ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ»⁸².

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Γ' ἐβδ. Ἰωάννου.

16. ΔΕΥΤΕΡΑ. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου.

17. ΤΡΙΤΗ. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ἀποστόλων, Ἀθανασίου ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως, Θεοφάνους ἐπισκόπου Σολέας τῆς Κύπρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοφάνους εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηνναῖα.

18. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου μαρτύρων.

19. ΠΕΜΠΤΗ. Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Προύσης καὶ

82. Τὸ Πεντηκοστάριον, κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν Μυροφόρων, τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ τυφλοῦ, ὀρίζει κοινωνικὸν τὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

τῶν σὺν αὐτῷ Ἀκακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου, τῶν ἰγ' ὀσιομαρτύρων τῆς ἱεραῆς μονῆς Παναγίας τῆς Καντάρας Κύπρου.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἰγ' ὀσιομαρτύρων εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

20. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Θαλλελαίου μάρτυρος.

21. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Μυροφόρων, Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῶν μεγάλων θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων.

Πανηγυρίζει ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Πύργου Τηλλυρίας.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων⁸³. Δόξα, τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, τὸν τάφον σου*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων. Ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων. Δόξα, τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Ἡτήσατο Ἰωσήφ*» (ζῆτει τῷ Σαββάτῳ τῆς Γ' ἔβδ., εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ὁρθρου). Ἀπό-

83. Τὸ *T.M.E.*, εἰς τὴν ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (τυπ. 23ης Ἀπριλίου, περίπτ. Ε', § 13 καὶ 14, σελ. 243-244), ὀρίζει εἰς τὰ ἑσπέρια 2 τῆς ἑορτῆς καὶ 6 τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τοὺς αἶνους 2 τῆς ἑορτῆς καὶ 4 τοῦ ἁγίου. Ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ὅμως τῶν κατὰ τὴν σήμερον ἁγίων ὑπάρχουν μόνον 3 ἑσπέρια καὶ 3 στιχηρὰ αἶνων. Ἐπιπλέον, εἰς μὲν τὰ ἀπόστιχα τὸ *T.M.E.* ὀρίζει μόνον τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου, εἰς δὲ τὸν Ὁρθρον τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς στιχολογίας. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τοῦ *Πεντηκοσταρίου* διὰ τὰ μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα Σάββατα, καθ' ἃ ἀποδίδεται καὶ ὁ ἦχος. Δέον λοιπὸν νὰ λέγωνται, εἰς μὲν τὰ ἀπόστιχα πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον καὶ εἶτα τὰ τοῦ ἁγίου, εἰς δὲ τὰ καθίσματα τῆς ἀ' στιχολογίας τὰ ἀναστάσιμα τοῦ *Πεντηκοσταρίου* καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τὰ τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς ἀντὶ θεοτοκίων. Δέον ἐπίσης ἀπὸ γ' ὥδῆς νὰ ἀναγινώσκηται πρὸ τοῦ καθίσματος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς.

στιχα, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων. Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον». Ἀπολυτίκια· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ὅτε κατηήλθες». Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν· «Ταῖς Μυροφόροις».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Μετὰ τὴν β΄, τὸ τῶν ἀγίων· «Νέος γέγονας». Δόξα, τὸ ἕτερον· «Ἐλκόμενος ἐπὶ Σταυροῦ». Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός». Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τῶν ἀγίων· «Ἡ εὐσημος μνήμη σου». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Αἱ Μυροφόροι ὄρθρῳ» (ζήτησι μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν τῆς Κυριακῆς). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων. Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τῶν ἀγίων εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἀγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Τὰ μύρα θερμῶς» (ζήτησι μετὰ τὴν γ΄ ὠδὴν τῆς Κυριακῆς). Ἀφ' ς΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀγίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τῶν ἀγίων καὶ τῆς ἑορτῆς· «Γυναῖκες ἀκουτίσθητε». Αἶνοι, τὰ 3 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων. Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Ἀπολυτίκια, τὰ 3 τῆς ἑορτῆς, τῶν ἀγίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «Τὸ Χαῖρε ταῖς Μυροφόροις». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀγίων. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

22. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (τοῦ Παραλύτου). Βασιλίσκου μάρτυρος.

Ἦχος γ΄. Ἐωθινὸν Ε΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ὅτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις». Δόξα· «Τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον». Κοντάκιον· «Τὸ Χαῖρε ταῖς Μυροφόροις».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Παραλύτου· «Ὁ τῆ παλάμη τῆ ἀχράντῳ» εἰς 3.

Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «Ἐν τῆ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Παραλύτου· «Ἐπὶ τῆ προβατικῇ κολουμβήθρα». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη». Τὰ τριαδικὰ· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου⁸⁴, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

84. Τὸ Τ.Μ.Ε. σήμερον καὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ ὀρίζει, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἤχου, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Διὰ τὰς Κυριακὰς ὅμως ταύτας δὲν ὑπάρχουν εἰδικὰ ἀπολυτίκια, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναστάσιμα, τὰ ὁποῖα ὡς γνωστὸν οὐδέποτε φάλλονται ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ. Εἰς δὲ τὴν Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς δὲν ἔχει θέσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ ψαλλομένη λιτὴ εἶναι τῆς Σαμαρείτιδος. Ὅθεν εἰς τὰς Κυριακὰς ταύτας ὠρίσαμεν τὴν ὑπακοὴν τοῦ ἤχου.

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ Παραλύτου ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Παραλύτου· «Ῥῆμα παράλυτον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὴν ὠραιότητα».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Παραλύτου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., τοῦ Πάσχα· «Σαρκὶ ὑπνώσας» καὶ τοῦ Παραλύτου· «Ἐπέστη ὁ φιλόανθρωπος».

Αἶνοι, τὰ 4 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «Κύριε, τὸν Παράλυτον».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου· «Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον» (Πράξ. θ' 32-42).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου· «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» (Ἰω. ε' 1-15).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Συμφώνως, Παρθένε».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Δ' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Δ' ἐβδ. Ἰωάννου.

23. ΔΕΥΤΕΡΑ. Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μιχαὴλ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

24. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Παραλύτου, Συμεὼν ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει, Κυριακοῦ ὀσίου τοῦ ἐν Εὐρύχου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Συμεὼν καὶ Κυριακοῦ εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 250-253, περίπτωσις Α'.

25. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Ἡ γ' εὑρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Σήμερον γίνεται κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα· «Υπομονῆς στῦλος γέγονας». Κοντάκιον· «Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Πάρεστιν ἡ μεσότης ἡμερῶν» καὶ τὰ 3 τοῦ Προδρόμου· «Μάκαρ, Ἰωάννη Πρόδρομε».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου· «Θησαυρὸς ἐνθέων ἀγαθῶν».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Πεντηκοστῆς ἐφέστηκεν», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ Προδρόμου· «Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς, διδάσκοντός σου».

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς», τοῦ Προδρόμου· «Ὡς θεῖον θησαύρισμα» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τοῦ Προδρόμου. **Δόξα**, καὶ **νῦν**, τῆς ἑορτῆς. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τοῦ Προδρόμου. **Δόξα**, καὶ **νῦν**, τῆς ἑορτῆς· «Ἐστηκὼς ἐν τῷ μέσῳ» (ζήτηι μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν).

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον, τοῦ Προδρόμου· «Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυΐδ, ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυΐδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ».

Εὐαγγέλιον, τοῦ Προδρόμου· «Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ».

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. **Δόξα**· «Ταῖς τοῦ σοῦ Προδρόμου». Καὶ **νῦν**· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β' ἄνευ τῶν εἰρμῶν, τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων εἰς 4), ἀμφοτέρω μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου, τὸ κάθισμα

αὐτοῦ· «Ἐπεφάνη σήμερον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ β' τῆς ἑορτῆς· «Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ».

Ἀφ' Ἡ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Θάλασσαν ἔπηξας».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων».

Ἐξαποστειλάριον, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τὸν κρατῆρα ἔχων», τοῦ Προδρόμου· «Ἐν τῇ εὐρέσει, Πρόδρομε» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ἡ σοφία καὶ δύναμις» καὶ τὰ 3 τοῦ Προδρόμου· «Χαίροις, ἡ ἱερὰ κεφαλὴ».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου· «Τὴν πανσεβάσμιον κάραν».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Φωτισθέντες, ἀδελφοί».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» καὶ· «Ὡς θεῖον θησαύρισμα».

Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἀπόστολος, τοῦ Προδρόμου· «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτούς» (Β' Κορ. δ' 6-15).

Εὐαγγέλιον, τῆς ἑορτῆς· «Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης» (Ἰω. ζ' 14-30).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων».

Κοινωνικόν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ψάλλονται ἐν τῷ Ὁρθρῷ οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος, λέγονται καταβασίαι· «Θάλασσαν ἔπηξας».

26. ΠΕΜΠΤΗ. Κάρπου ἀποστόλου ἐνὸς τῶν Ο΄, Συνεσίου ἐπισκόπου Καρπασίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Συνεσίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηνναῖα*.

27. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος, ἡ μετακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεράποντος, Ἰωάννου ὀσίου τοῦ Ῥώσου.

Ἡ ἀκολουθία τῆς μετακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεράποντος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηνναῖα*.

28. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

29. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (τῆς Σαμαρείτιδος). Θεοδοσίας μάρτυρος.

Ἦχος δ΄. Ἑωθινὸν Ζ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς». Κοντάκιον· «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 4 ἀναστάσιμα, τὰ 3 προσόμοια τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· «Πάρεστιν ἡ μεσότης ἡμερῶν» καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπέστη».

Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «Παρά τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «Ὡς ὄφθης ἐπὶ γῆς».
Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».
Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα,
καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».
Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ
ιδιόμελον τῆς λιτῆς τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἀγαλλιάσθω σήμερον». Τὰ
τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις
καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν·
«Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ
ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2
μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ὁ τῆς Μεσοπεν-
τηκοστῆς εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ
ὁ τῆς Σαμαρείτιδος ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· «Τῆς ἑορτῆς τῆς
νομικῆς», τὸ κάθισμα τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἀγαλλιάσθω οὐρανός».
Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τῆς σοφίας χορηγός».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τὸ συνα-
ξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι, τοῦ Πάσχα· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν
κανόνων, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων. Εἶτα, ἡ κατα-
βασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., τοῦ Πάσχα· «Σαρκὶ ὑπνώσας», τῆς Σαμαρείτιδος· «Σαμάρειαν κατέλαβες» καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· «Μεσοῦσης παραγέγονας».

Αἶνοι, τὰ 4 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος· «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πράξ. ια΄ 19-30).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας» (Ἰω. δ΄ 5-42).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Εὐφραίνου, ἀγάλλου».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Τούρκων ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ε΄ ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Ε΄ ἐβδ. Ἰωάννου.

30. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰσαακίου ὀσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

31. ΤΡΙΤΗ. Ἑρμείου μάρτυρος.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, Ἰουστίνου μάρτυρος τοῦ φιλοσόφου καὶ ἑτέρου Ἰουστίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (ἄνευ βεβαίως τῆς ἀκολουθίας τοῦ Προδρόμου), ἐξαιρουμένων ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Σαμαρείτιδος καὶ ἐὰν ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι: «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

2. ΠΕΜΠΤΗ. Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος.

3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Λουκιλλιανοῦ μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Πάππου ἐπισκόπου Χύτρων (Κυθρέας) τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πάππου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

4. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος, Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 253-256, περίπτωσις Β', φαλλομένων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Μητροφάνους μόνον τῶν δευτέρων ἐσπερίων, τοῦ β' κανόνος, τοῦ μεσῳδίου καθίσματος καὶ τοῦ ἕξαποστειλαρίου⁸⁵.

Δυνατὸν ὁμως πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τοῦ ἁγίου, νὰ ψαλῆ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ὡς ἔχει ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς τῶν Μυροφόρων, ὡς ἐν σελ. 263 ἔξ.

5. ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (τοῦ Τυφλοῦ). Δωροθέου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Τύρου.

Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Η'

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὦρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». (Ἐὰν ἐψάλῃ ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, Δόξα· «Τὸ μέγα τῆς Τριάδος»). Κοντάκιον· «Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι».

Ἐσπερινὸς

Ἐσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τυφλοῦ· «Ὁ Τυφλὸς γεννηθεὶς» εἰς 3.

Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

85. Ταῦτα εἰσὶ τὰ ὕμνολογικὰ στοιχεῖα τῆς παλαιᾶς, μὴ ἑορτασίμου ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου. Ἡ ἐν τοῖς τετυπωμένοις *Μηναίοις* ἀκολουθία αὐτοῦ ἐποιήθη καὶ ἀνυψώθη εἰς ἑορτάσιμον ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ις' αἰῶνα ἀκμάσαντος Νικολάου Μαλαξοῦ.

Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «Δικαιοσύνης ἤλιε νοητέ».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, καὶ
νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον
τῆς λιτῆς τοῦ Τυφλοῦ· «Ὅλον τὸν βίον ὁ Τυφλός». Καὶ νῦν· «Νεῦσον
παρακλήσεσι». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ
τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Χαῖρε,
πύλη Κυρίου».

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ
ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2
μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ Τυφλοῦ
ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Τυφλοῦ· «Ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τυφλοῦ καὶ τὸ συναξάριον
τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Τῷ Σωτῆρι Θεῷ».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν
κανόνων, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων. Εἶτα ἡ κατα-
βασία· «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν καὶ λόγον».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., τοῦ Πάσχα· «Σαρκὶ ὑπνώ-
σας» καὶ τὰ δύο τοῦ Τυφλοῦ· «Τοὺς νοερούς μου ὀφθαλμοὺς» καί·
«Παράγων ὁ Σωτὴρ ἡμῶν».

Αἶνοι, τὰ 4 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου, Χριστέ».

Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα.

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ· «Ἐγένετο πορευομένων ἡμῶν» (Πράξ. ις' 16-34).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ· «Παράγων ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. θ' 1-38).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ς' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια ς' ἐβδ. Ἰωάννου.

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Τυφλοῦ, ἐὰν ὑπάρχη ἐορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι· «Τῷ Σωτῆρι Θεῷ».

6. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰλαρίωνος ὀσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

7. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τοῦ Τυφλοῦ, Θεοδότου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀγκύρα.

Ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* ὑπάρχουσι δύο τάξεις ἀποδόσεως τῶν ἐορτῶν τοῦ Τυφλοῦ καὶ τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν πρώτην, τὴν καὶ παλαιότεραν, ἡ ἀπόδοσις ἀμφοτέρων τῶν ἐορτῶν γίνεται τῇ Τετάρτῃ τῆς ς' ἐβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. ἀ' ἤχου, κατὰ τὸν συνῆθη

τύπον τῶν ἀποδόσεων τῶν ἑορτῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ἡ μὲν ἀπόδοσις τοῦ Τυφλοῦ γίνεται τῇ Τρίτῃ τῆς ζ΄ ἔβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α΄ ἤχου, ἡ δὲ ἀπόδοσις τοῦ Πάσχα μόνη τῇ Τετάρτῃ τῆς ζ΄ ἔβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ α΄ ἤχου, κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ παρόντι ἀκολουθεῖται ἡ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ β΄ τάξις, ψαλλομένη ὡς προδιετάχθη ἐν σελ. 253-256, περιπτώσις Β⁸⁶.

8. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου, Καλλιόπης μάρτυρος.

Σημείωσις. Ὅπου ἑορτάζεται ὁ ἅγιος Θεόδωρος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ μετατίθεται εἰς 10ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ φάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἁγίων τῆς ἡμέρας.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Ἐν τῇ Θ΄ Ὡ ρ α . Ἀπολυτίκιον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Κοντάκιον· «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . «Δόξα τῇ ἁγία καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς ἐν τῷ Ὁρθρω τοῦ Πάσχα καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἐσπέρια, τὰ 6 ἀναστάσιμα τοῦ α΄ ἤχου· «Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχάς». Δόξα· «Τὸν τῷ Πατρὶ συνάναρχον». Καὶ νῦν· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον· «Τῷ πάθει σου, Χριστέ» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα

86. Τὸ T.M.E. (§ 32-34, σελ. 382-383) ἀκολουθεῖ μὲν τὴν ἐν τῇ Πεντηκοσταρίῳ β΄ τάξιν, παραλείπει ὅμως τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τοῦ Μηναίου καὶ ὀρίζει ἐν μὲν τῷ Ἐσπερινῶ 6 ἰδιόμελα τοῦ Τυφλοῦ, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρω προσθέτει τὸν προεόρτιον κανόνα τῆς Ἀναλήψεως (ἐνῶ ἡ προεόρτιος ἡμέρα εἶναι ἡ Τετάρτη), καταβασίας καὶ δοξολογίαν μεγάλην, ἀναβιβάζον οὕτω τὴν ἡμέραν εἰς περιωπὴν ἀποδόσεως μεγάλης δεσποτικῆς ἑορτῆς. Βεβαίως τὰ στοιχεῖα ταῦτα ὑπάρχουν εἰς τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ α΄ τάξιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Πάσχα καὶ οὐχὶ διὰ τὴν τοῦ Τυφλοῦ.

μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς καὶ εὐθὺς ἢ ἀπόλυσις διαλογικῶς, ὡς καὶ ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Ἀναγινώσκεται ἡ Θ' τοῦ Πάσχα, ὡς προδιετυπώθη.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, παραλειπομένου τοῦ συναξαρίου τοῦ Πεντηκοσταρίου, τοῦ Κατηχητικοῦ Λόγου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ἀπολυτικίου αὐτοῦ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἀλλ' Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

9. ΠΕΜΠΤΗ. Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας, ἡ Θ' τοῦ Πάσχα

Ἐσπερινὸς

Ὁ ἱερεύς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός».

Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸν προοιμιακὸν ψαλμόν.

Ἐσπέρια, τὰ 5 ἰδιόμελα· «Ὁ Κύριος ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς» εἰς 6.

Δόξα, καὶ νῦν· «Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας» μετὰ τῶν στίχων· «Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως».

«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ».

Ἀπολυτίκιον· «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν λέγεται τὸ τρισάγιον «Ἄγιος ὁ Θεὸς» καὶ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», ὅχι ὅμως καὶ τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ ὁποῖον ἐπανέρχεται ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸ «Εὐλογητός», εὐθὺς τὸ τρισάγιον, ὁ ν' ψαλμὸς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀ' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Ἀνέβῃ ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χειρᾶς, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιᾶσεως».

Εὐαγγέλιον, τὸ Γ' ἑωθινὸν (ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης).

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῶν ἀποστόλων». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σήμερον ἐν οὐρανοῖς».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν ἀ' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ἐπιβὰς ἐν νεφέλαις» δις.

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Θεῖω καλυφθεὶς».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ μὲν α' κανόνος μετὰ τοῦ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τοῦ μὲν β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου· «Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον», τὸ ὁποῖον λέγεται πρὸ ἐκάστου τροπαρίου πλὴν τοῦ θεοτοκίου· εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον προτάσσεται τὸ «Δόξα Πατρὶ» καὶ τὸ μεγαλυνάριον, εἰς δὲ τὸ θεοτοκίον μόνον τὸ «Καὶ νῦν». Εἶτα ἡ καταβασία· «Χαίροις, ἄνασσα».

Ἐξαποστειλάριον· «Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Ἀγγελικῶς οἱ ἐν κόσμῳ» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.»

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου».

Στίχ. γ'· «Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ράβδος εὐθύτητος ἡ ράβδος τῆς βασιλείας σου».

Στίχ. δ'· «Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν ταῖς θλίψεσι ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν
εἰς τοὺς οὐρανοὺς».

Στίχ. β'. «Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς
Ἰακώβ».

Στίχ. γ'. «Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς
γῆς».

Στίχ. δ'. «Σχολάσατε καὶ γινῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός· ὑψωθήσομαι ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Στίχ. α'. «Πάντα τὰ ἔθνη, κροτήσατε χειρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν
φωνῇ ἀγαλλιάσεως».

«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Στίχ. β'. «Ὅτι Κύριος ὕψιστος, φοβερὸς, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν».

Στίχ. γ'. «Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη, ὁ Θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου
ἀγίου αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν. «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς
οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι. Ἀλληλούϊα».

Ἀπολυτίκιον. «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Κοντάκιον. «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας».

Ἀπόστολος. «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην» (Πράξ. α' 1-12).

Εὐαγγέλιον. «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν» (Λουκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος. «Σὲ τὴν
ὑπὲρ νοῦν».

Κοινωνικόν. «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.
Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν μὲν τῷ Ὁρθρῷ δὲν λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασαίαι· «Θεῖω καλυφθεῖς» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

10. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

11. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Βαρνάβα ἀποστόλου, ἰδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Βαρθολομαίου ἀποστόλου, Βαρνάβα ὀσίου τοῦ ἐν Βάσῃ Κοιλανίου, Λουκᾶ ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως τῆς Κριμαίας τοῦ ἱατροῦ.

Σήμερον τελεῖται συνοδικὸν συλλεΐτουργον.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Βαρνάβα τοῦ ἐν Βάσῃ εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα ψάλλεται ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν, μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως, ὡς ἀκολούθως·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Σήμερον ἐν οὐρανοῖς». Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου (εἴθισται νὰ ἀναγινώσκονται ἐμμελῶς). Ἡ λιτὴ τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Κύριε, τὸ μυστήριον» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς). Απόστιχα, τὰ 3 προσ-

όμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν». Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Κυπρίῳ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τοῦ ἀποστόλου εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐπιβάς ἐν νεφέλαις» (ζήτηι μετὰ τὴν γ΄ ὠδὴν τῆς ἑορτῆς). Ἀφ' ς΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Κυρίου Μηναίου. Καταβασίαι· «Θεῖω καλυφθεῖς». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς· «Τῶν μαθητῶν ὁρῶντων σε». Αἶνοι, τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ ἀπὸ γῆς». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σήμερον ἄγουσι τὰ ὀνομαστήρια αὐτῶν ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Τριμυθοῦντος κ. Βαρνάβας καὶ ὁ ἐφησυχάζων θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σαλαμίνας κ. Βαρνάβας.

12. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Ὁνουφρίου ὀσίου τοῦ Αἰγυπτίου, Ζήνωνος ἐπισκόπου Κουρίου.

Ἦχος πλ. β΄. Ἑωθινὸν Γ΄

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ὀνουφρίου εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ζήνωνος εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*». Δόξα· «*Τὸ μέγα κλέος*». Κοντάκιον· «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας*». Απόλυσις· «*Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 ἀναστάσιμα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «*Ὁ Κύριος ἀνελήφθη*» καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν πατέρων· «*Ἐκ γαστροῦς ἐτέχθης*».

Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τὰς μυστικὰς σήμερον*».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*».

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τὴν ἐτήσιον μνήμην*».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Κύριε, τὸ μυστήριον*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*». Δόξα, τῶν πατέρων· «*Ὑπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ*». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ’ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῶν πατέρων· «*Ἀποστολικῶν παραδόσεων*». Καὶ νῦν, τῆς

έορτῆς· «Κύριε, τῆς οἰκονομίας πληρώσας». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων· «Υπερδεδοξα-
σμένος εἶ, Χριστέ», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ
έωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῶν πατέρων μετὰ στί-
χου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν», ἅπαντες εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς έορτῆς· «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»,
τὸ κάθισμα τῶν πατέρων· «Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι». Δόξα, τῶν
αὐτῶν· «Τῶν Νικαέων ἡ λαμπρὰ πόλις». Καὶ νῦν, τῆς έορτῆς· «Ὁ
ἀνελθὼν εἰς οὐρανοῦς».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον
τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Θείῳ καλυφθεῖς».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., τὸ Ι' ἀναστάσιμον· «Τιβε-
ριάδος θάλασσα», τῶν πατέρων· «Πατέρων θείων σήμερον» καὶ τῆς
έορτῆς· «Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε».

Αἶνοι, τὰ 4 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «Ὅλην
συγκροτήσαντες» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ
δεδοδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν δια-
θήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορὸς».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ», «Υπερδοξασμένος εἶ, Χριστέ», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων· «Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι» (Πράξ. κ' 16-18, 28-36).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων· «Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τελεῖται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ἡγουμένων αὐτῆς.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ζ' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Ζ' ἐβδ. Ἰωάννου.

13. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀκυλίνης μάρτυρος, Τριφυλλίου ἐπισκόπου Λήδρων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τριφυλλίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

14. ΤΡΙΤΗ. Ἐλισσαίου προφήτου, Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ, Ἰουστίνου ὀσίου τοῦ ἐν Σερβίᾳ.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου.

15. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμῶς προφήτου, Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος.

16. ΠΕΜΠΤΗ. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.

Σήμερον πανηγυρίζει ὁ ἐπισκοπικὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Τύχωνος ἐν τῇ κοινότητι Ἁγίου Τύχωνος, ὅπου καὶ ἡ ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Τύχωνος εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

17. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως, Ἰσαύρου, Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἑρμείου, Φήλικος καὶ Περεγρίνου μαρτύρων, Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ μαρτύρων, Φιλωνίδου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Κουρίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Φιλωνίδου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἔξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος, τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι». Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

18. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον). Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, Λεοντίου μάρτυρος, Λεοντίου ἐπισκόπου Νεαπόλεως τῆς Κύπρου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λεοντίου ἐπισκόπου Νεαπόλεως εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἐν τῇ Θ' Ὁρᾳ. Ἀπολυτίκιον· «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ». Κοντάκιον· «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς».

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ εἰσόδου). Ἑσπέρια, τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β' ἤχου καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν κεκοιμημένων. Δόξα· «Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι». Καὶ νῦν· «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εὐθύς τὸ «Φῶς ἰλαρόν» καὶ ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, φάλλεται τὸ «Ἀλληλούϊα» τρὶς ἐκ γ', εἰς ἤχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Εἶτα τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ μαρτυρικὸν καὶ τὰ

δύο νεκρώσιμα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις». Καὶ νῦν· «Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ πλ. β' (τῆς παννουχίδος)· «Ἐν οὐρανόις θαλάμοις» εἰς 4 μετὰ στίχων ἐν ἐκάστη ᾠδῇ· εἰς τὸ α' τροπάριον· «Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου», εἰς τὸ β'· «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλισθήσονται», εἰς τὸ γ'· «Δόξα» καὶ εἰς τὸ δ'· «Καὶ νῦν». Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμός· «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον».

Εἶτα τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτίκια· «Ὁ βάθει σοφίας». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα».

Εἶτα ἡ ἐκτενής· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς» καὶ ἡ ἐκφωνήσις· «Ὅτι ἐλεήμων». Εὐθὺς τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ μνημονεύονται ἐπὶ τῶν κολλύβων τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (ᾄρα σελ. 132 ἐξ.).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἀλληλουῖα» τρεῖς ἐκ δ' εἰς ἧχον πλ. δ', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς·

«Μακάριοι οὐς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀλισθήσονται».

«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ μαρτυρικά τοῦ πλ. β' ἧχου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα τὸ κάθισμα· «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανὼν, ὁ τοῦ Πεντηκοσταρίου εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς μὲν τὰ δύο πρῶτα τροπάρια· «Μακάριοι οὐς

ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε» καί· «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

Καταβασίαι, οἱ εἰρμὸι τοῦ κανόνος· «Ὡς ἐν ἠπειρῶ πεζεύσας»⁸⁷. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι καὶ δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἶτα τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ πλ. β' ἤχου· «Ἔχων ἀκατάληπτον» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Ἄλγος τῷ Ἀδάμ». Καὶ νῦν· «Ὡφθης ἐνδιαίτημα».

Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Ὁ βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ νεκρώσιμον· «Μετὰ τῶν ἀγίων». Ἀπόστολος, ὁ εἰς κοιμηθέντας (ζητεῖ ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἀποστόλου)· «Οὐ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κεκοιμημένων». Εὐαγγέλιον, τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (τὸ ΙΑ' ἑωθινόν)· «Ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς». Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Σαββάτου· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν, ψάλλεται τὸ ἐξῆς·

Ἦχος πλ. β'.

Μνήσθητι, εὐσπλαγγνε, καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν⁸⁸.

87. Οὕτως ὀρίζεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ T.M.E. προβλέπει μόνον τοὺς εἰρμὸς τῆς η' καὶ θ' ᾠδῆς.

88. Ὡς γνωστόν, τὸ «Εἶδομεν τὸ φῶς» ἐπανάρχεται εἰς χρῆσιν ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ T.M.E. (§ 46, σημ. 14, σελ. 388) ὀρίζει τὸ «Ὁ βάθει

Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί»· «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων. «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος.

19. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Ἰουδα ἀποστόλου.

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Ὁ βᾶθει σοφίας». Κοντάκιον· «Μετὰ τῶν ἀγίων ἀνάπαυσον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ α' ἤχου· «Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν» εἰς 4 καὶ τὰ 5 τοῦ β' ἤχου· «Εἶδομεν τὸ φῶς» εἰς 6.

Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε, λαοί, τὴν τρισυπόστατον».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ἄγνοοῦντα τὰ ἔθνη, Κύριε» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν· «Γλῶσσαί ποτε συνεχύθησαν».

Ἀπολυτίκιον· «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμφας τὸ

σοφίας», χαρακτηρίζον τὸ «Μνήσθητι εὐσπλαγχνε» ὡς «ἀπροσφυές». Ἀλλὰ δὲν δικαιολογεῖται ἡ θέσις τοῦ ἀπολυτικίου αὐτοῦ ἐνταῦθα, καθ' ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δεσποτικῆς ἑορτῆς. Ὅθεν προετιμήσαμεν τὸ «Μνήσθητι, εὐσπλαγχνε», ὡς πρᾶττον καὶ ἕτερα *Τυπικά*.

πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Σημειώσεις. Ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς σήμερον ἐπανέρχεται μετὰ τὸ «Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», τὸ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Βασιλεῦ οὐράνιε». Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τῆς Θ΄ ὥρας.

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸ «Εὐλόγητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ τρισάγιον, ὁ ν΄ ψαλμὸς, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Εὐλόγητὸς εἶ, Χριστέ», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθεία»
τρὶς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου».

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὡραίας Πύλης)· «Οὔσης ὀψίας» (Ἰω. κ΄ 19-23).

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς ψάλλεται ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἐκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου (ἴδρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 32-33). Δόξα· «Ταῖς τῶν ἀποστόλων». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Βασιλεῦ οὐράνιε».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφότεροι μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ΄ ὥδης, τὸ κάθισμα· «Οἱ τοῦ Σωτῆρος ἐρασταὶ» δις.

Ἀφ' ζ΄ ὥδης, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «Πόντῳ ἐκάλυψεν» καί· «Θείῳ καλυφθείς».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὡδὴ τῶν κανόνων κατὰ τὴν ἀνωτέρω τάξιν. Εἶτα, αἱ καταβασίαι· «Μὴ τῆς φθορᾶς» καί· «Χαίροις ἄνασσα».

Ἐξαποστειλάρια· «Τὸ πανάγιον Πνεῦμα» δις καί· «Φῶς ὁ Πατὴρ» ἄπαξ.

Αἶνοι, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Παράδοξα σήμερον» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Βασιλεῦ οὐράνιε».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Εὐλόγητός εἶ, Χριστέ».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν».

Στίχ. γ'· «Οὐκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν».

Στίχ. δ'· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέ-
ρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'· «Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ».

«Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ».

Στίχ. β'· «Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοι-
τό σου».

Στίχ. γ´· «Μνησθείη πάσης θυσίας σου καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω».

Στίχ. δ´· «Δώη σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπὶ τῷ σωτηριῷ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα».

«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Στίχ. β´· «Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ, οὐκ ἐστέρησας αὐτῷ».

Στίχ. γ´· «Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου».

Εἰσοδικόν· «Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσομεν καὶ φαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Ἀπολυτίκιον· «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Κοντάκιον· «Ὅτε καταβάς».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

Ἀπόστολος· «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν» (Πράξ. β´ 1-11).

Εὐαγγέλιον· «Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ» (Ἰω. ζ´ 37-52, η´ 12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ὠδῆς τοῦ α´ κανόνος· «Μὴ τῆς φθορᾶς».

Κοινωνικόν· «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας Λειτουργίας, ἄρχεται ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Α΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Α΄ ἐβδ. Ματθαίου.

20. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Πατάρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκονται αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας. Μετὰ τὰς δύο εὐχὰς τῆς ἀστάσεως, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ ἐκτενής. Μετὰ τὰς δύο εὐχὰς τῆς β΄ στάσεως, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ «Καταξίωσον». Μετὰ δὲ τὰς τρεῖς εὐχὰς τῆς γ΄ στάσεως, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὰ πληρωτικὰ καὶ τὰ ἀπόστιχα. Ἀπολυτίκιον· «Εὐλόγητὸς εἶ, Χριστὲ» τρίς. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτόν».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι, αἱ ἱαμβικαί· «Θεῖω καλυφθεῖς». Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τῶν κανόνων ὡς ἐχθές. Εἶτα, ἡ καταβασία· «Χαίροις, ἄνασσα».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος⁸⁹. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· «Χαίροις, ἄνασσα». Κοινωνικόν· «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν, δεόμεθα, φιλόνητο. Ἀλληλουῖα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἐν τῷ Ὁρθρω ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασίαι· «Θεῖω καλυφθεῖς» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικόν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», τὸ ὁποῖον λέγεται ἐφ' ἐξῆς εἰς πᾶσαν Λειτουργίαν. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

89. Βλ. ὑποσημείωσιν 14.

21. ΤΡΙΤΗ. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος τοῦ Ταρσέως.

22. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐσεβίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

23. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀγριππίνης μάρτυρος, Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου καὶ Ἀθανασίου ἀναγνώστου τῶν Κυπρίων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῶν τριῶν Κυπρίων μαρτύρων εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

24. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὸ Γενέσιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, Παναγιώτου νεομάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Πεντηκοστῆς.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 7 ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου εἰς 8. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Παράκλητον ἔχοντες*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Προδρόμου. Ἡ λιτὴ τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐν τοῖς Προφήταις ἀνήγγειλας*» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς). Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου, μετὰ τῶν στίχων·

«*Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ*».

«*Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ*».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «*Ὅτε τὸ Πνεῦμά σου κατέπεμψας*». Ἀπολυτίκια, τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τοῦ Προδρόμου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς. Οἱ

ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἶτα ὁ ν΄ φαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Οἱ τοῦ Σωτῆρος ἐρασταὶ» (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ὠδὴν τῆς ἑορτῆς). Ἀφ' ζ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· «Θεῖα καλυφθεῖς». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς· «Τὸ πανάγιον Πνεῦμα». Αἶνοι, τὰ 4 προσόμοια τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Βασιλεῦ οὐράνιε». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

25. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, Φεβρουαρίου ὁσιομάρτυρος.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτόν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα», τὰ στιχηρὰ φάλλονται εἰς 8. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· «Χαίροις ἀνασσα». Μετὰ τὴν θεῖαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

26. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τῶν Ἁγίων Πάντων, Δαυῖδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.

Ἦχος πλ. δ΄. Ἑωθινὸν Α΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ». Κοντάκιον· «Ὅτε καταβάς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 6 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν ἁγίων· «Οἱ πνευματορρήτορες».

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Μαρτύρων θεῖος χορός».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἁγίων. Ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Δεῦτε, πιστοί, σήμερον».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, τῶν ἁγίων· «Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 6 μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων· «Προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὴν οὐράνιον πύλην».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος» κτλ., εἶτα τὸ Α' ἀναστάσιμον· «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τῶν ἁγίων· «Τὸν Βαπτιστὴν καὶ Πρόδρομον» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἄνω δοξαζόμενος».

Αἶνοι, τὰ 4 πρῶτα ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων· «Τοὺς ἁγίους ὁ Κύριος» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς».

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

Δόξα, τὸ Α' ἑωθινόν· «Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἀπόστολος, τῆς Α' Κυριακῆς (τῶν Ἁγίων Πάντων)· «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως» (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2).

Εὐαγγέλιον, τῆς Α' Κυριακῆς Ματθαίου (τῶν Ἁγίων Πάντων)· «Πᾶς ὁστις ὁμολογήσει» (Ματθ. ι' 31-33, 37-38, ιθ' 27-30).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις. Ἀλληλουῖα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Β΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Β΄ ἐβδ. Ματθαίου.

Σημειώσεις. 1. Ἀπὸ τὸ ἑσπέρας τῆς σήμερον ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς καὶ αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τελοῦνται ὡς προδιετάχθησαν ἐν τῷ παρόντι (ἄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 42 ἐξ.).

2. Ἐφ' ἐξῆς, μέχρι καὶ τῆς 26ης Ἰουλίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

27. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σαμψὼν ὀσίου τοῦ Ξενοδόχου.

Ἀπὸ τῆς σήμερον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἀγίων ἀποστόλων, ἣτις διαρκεῖ μέχρι καὶ τῆς κη΄ Ἰουνίου.

28. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων.

29. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα εἴθισται νὰ ἀπαγγέλλωνται ἐμμελῶς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «Καὶ νῦν· Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῶν ἀποστόλων».

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Κανόνες, ὁ τοῦ Πέτρου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Παύλου ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν κορυφαίων. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

30. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ σύναξις τῶν ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων τῶν Δώδεκα, Μαρίας μητρὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Μαρίας εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καθίσματα, τὰ μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τῆς 29ης Ἰουνίου. Κανόνες, ὁ τῶν κορυφαίων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τῶν Δώδεκα εἰς 6, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικόν· «Ἀπόστολοι ἅγιοι».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτικόν· «Ἀπόστολοι ἅγιοι»). Ἀπολυτίκια· «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι», «Ἀπόστολοι ἅγιοι» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Δώδεκα. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Κοσμά και Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ μαρτυρησάντων, Κωνσταντίνου τοῦ νέου μάρτυρος τοῦ ἐν Ὁρμηδεῖα.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

«Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό;».

Δόξα, τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῶν ἀναργύρων».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

2. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἐν Βλαχέρναις κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου*».

«*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*».

Ἀπολυτίκιον· «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*» ἄπαξ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον δίδυμ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Θεοτόκου, ὁ μὲν α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β΄ ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Καταβασίαι· «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Θεοτόκου· «*Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*».

3. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ὑακίνθου μάρτυρος.

Ἦχος α΄. Ἑωθινὸν Β΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*». Κοντάκιον· «*Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Ὡφθης διαυγεία τοῦ Πνεύματος*».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

Εἵσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Ἴδου πεπλήρωται*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Λίθος τίμιος τῆς Ἐκκλησίας».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Θεία γέγονας σκηνή».

Ἄφ' ζ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β' ἀναστάσιμον· «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἄγγελος μὲν ἐκόμισε».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Β' ἑωθινόν· «Μετὰ μύρων προσελθούσαις».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Β΄ Κυριακῆς· «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη» (Ῥωμ. β΄ 10-16).

Εὐαγγέλιον, τῆς Β΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς» (Ματθ. δ΄ 18-23).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

4. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.

5. ΤΡΙΤΗ. Ἀθανασίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, Λαμπαδοῦ ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια *Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ὁσίου».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Καταβασία· «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ὁσιακὰ (ζήτησι τῆς ἱερωσύνης Ἰαννουαρίου). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

6. ΤΕΤΑΡΤΗ. Σισώη τοῦ Μεγάλου.

7. ΠΕΜΠΤΗ. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος, Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῳ.

8. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Προκοπίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

9. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ταυρομενίας.

10. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας με' μαρτύρων, Ἀθανασίου ὁσίου τοῦ Κυρίου τοῦ ἐν Πεντασχοίνῳ.

Ἦχος β'. Ἑωθινὸν Γ'

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων· «Πανεύφημοι μάρτυρες».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Παρηῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων· «Οἱ στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἀνατείλας ἥλιος».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν· «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατῆλθες», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Γ' Κυριακῆς· «Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν» (Ῥωμ. ε' 1-10).

Εὐαγγέλιον, τῆς Γ' Κυριακῆς Ματθαίου· «Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμὸς» (Ματθ. ζ' 22-33).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Δ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Δ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

11. ΔΕΥΤΕΡΑ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου, Ὁλγας ἰσαποστόλου τῆς βασιλίσεως.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «Καὶ νῦν· Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῆς ἀθληφόρου».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

12. ΤΡΙΤΗ. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου μαρτύρων, Παΐσιου ὁσίου τοῦ Ἁγορείτου.

13. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου, Γολινδοῦχ μάρτυρος, Ἡλιοφώτου, Αὐξουθενίου, Ἐπαφροδίτου καὶ Εὐσθενίου ὁσίων (ἀγίων Ἡλιοφώτων).

Σημείωσις. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀρχαγγέλου καὶ τοῦ ὁσίου Στεφάνου, εὐρίσκεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας μάρτυρος Γολινδοῦχ, ἡ ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῆ ἀντὶ τῆς τοῦ ὁσίου.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων Ἡλιοφώτων εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀρχαγγέλου (ζήτηε τῆ 8ῃ Νοεμβρίου). Κοινωνικόν· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ».

14. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀκύλα ἀποστόλου ἐκ τῶν Ο΄, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἁγορείτου.

15. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μαρτύρων.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ».

16. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Πηδαχθόης.

17. ΚΥΡΙΑΚΗ. Τῶν ἁγίων 630 θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (451), Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.

Ἦχος γ΄. Ἐωθινὸν Δ΄

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἁγίας Μαρίνης εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων πατέρων ζῆτει ἐν τῷ Μηναιῷ μετὰ τὴν ἑγ΄ Ἰουλίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῶν πατέρων· «Σὲ τὸν ἀπερίγραπτον» καὶ τὰ 3 τῆς ἁγίας· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὰς μυστικὰς σήμερον».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Ἔισοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἡ λιτὴ τῆς ἁγίας, ψαλλομένου καὶ τοῦ δοξαστικοῦ αὐτῆς ὡς ἀπλοῦ ἰδιομέλου.

Δόξα, τῶν πατέρων· «Ἀποστολικῶν παραδόσεων». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος» (ζήτει ἀμφοτέρω εἰς τὰ ἀπόστιχα).

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου»⁹⁰.

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια», τῶν πατέρων· «Υπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ». Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ πρῶτος τῶν πατέρων εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ ὁ πρῶτος τῆς ἀγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τῶν πατέρων· «Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι». Δόξα, τῆς ἀγίας· «Μαρῖνα, μάρτυς τοῦ Χριστοῦ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Κατεπλάγη Ἰωσήφ».

90. Τὸ T.M.E. (§ 2, σελ. 290) ὀρίζει «Καὶ νῦν» τῶν πατέρων, ἀλλὰ τὰ δοξαστικὰ τῶν ἀγίων οὐδέποτε χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπισφραγιστικὰ ἄλλων δοξαστικῶν. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν «Καὶ νῦν» τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον, τὸ δὲ δοξαστικὸν τῶν πατέρων ἐτάξαμεν εἰς τὴν λιτὴν.

Ἄφ' ἑ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῶν πατέρων.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον· «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες», τῶν πατέρων· «Πατέρων θείων σήμερον», τῆς ἀγίας· «Μαρίνα, μάρτυς Κυρίου» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Χρυσοπλοκάτατε πύργε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 2, τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «Ὅλην συγκροτήσαντες» καὶ τὰ 3 τῆς ἀγίας· «Πολυώδυνα βάσανα», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου».

«Ἐστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τῶν ἀγίων πατέρων ὁ χορός».

Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «ὑπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ», «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων· «Τέκνον τίτε, πιστὸς ὁ λόγος» (Τίτ. γ' 8-15). Ἐὰν ὁμως ἡ ἀγία ἐορτάζηται ἐπισήμως, λέγεται ὁ τῆς ἀγίας· «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων· «Ἐμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Ματθ. ε' 14-19).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ε΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ε΄ ἐβδ. Ματθαίου.

18. ΔΕΥΤΕΡΑ. Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος, Ὀνησιφόρου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀναρίτιδι (ἢ Ἀναρίτη) τῆς Πάφου, Φωτίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀθηαίνου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ὁσίων Ὀνησιφόρου καὶ Φωτίου εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

19. ΤΡΙΤΗ. Μακρίνης ὁσίας, ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, Δίου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

20. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡλιοῦ προφήτου τοῦ Θεσβίτου.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «Καὶ νῦν· Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ προφήτου».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ».

Σημείωσις. Σήμερον, θλιβεράν ἐπέτειον τῆς παρανόμου τουρκικῆς εἰσβολῆς εἰς τὴν Κύπρον, τελεῖται **Παράκλησις** διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων, τὴν ἐπιστροφὴν τῶν προσφύγων, τὴν ἀνεύρεσιν τῶν ἀγνοουμένων καὶ τὴν ἐκδίωξιν τῶν εἰσβολέων ἐκ τῆς νήσου ἡμῶν, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν·

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεύς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Ἀμήν».

Ὁ ἀρχιερεύς· «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου».

Ὁ α΄ χορός· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β΄ χορός· Δόξα· «Τὸ μέγα κλέος τῆς Κύπρου».

Ὁ α΄ χορός· Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν ..., ἡ προστατεύουσα αἰεί».

- Ὁ β' χορός· «Θεοτόκε, τῶν τιμώντων σε».
- Ὁ α' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Πολλοῖς συνεχόμενος» (α' ᾠδή Μικροῦ Παρακλητικοῦ κανόνος).
- Ὁ β' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Παθῶν με ταραττουσι» (α' ᾠδή).
- Ὁ α' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Προστασίαν καὶ σκέπην» (γ' ᾠδή).
- Ὁ β' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Ἴκετεύω, Παρθένε» (γ' ᾠδή).
- Ὁ α' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Δύτρωσαι ἡμᾶς» (ε' ᾠδή).
- Ὁ β' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Ὡς τείχος καταφυγῆς» (ς' ᾠδή).
- Ὁ α' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Ῥοήν μου τῶν δακρῶν» (θ' ᾠδή).
- Ὁ β' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Χαρᾶς μου τὴν καρδίαν» (θ' ᾠδή).
- Ὁ α' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Λιμὴν καὶ προστασία» (θ' ᾠδή).
- Ὁ β' χορός· «Ἵπεραγία Θεοτόκε ..., Φωτὸς σου ταῖς ἀκτίσι» (θ' ᾠδή).
- Ὁ α' χορός· «Τὴν ὑψηλοτέραν τῶν οὐρανῶν».
- Ὁ β' χορός· «Δέσποινα καὶ μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ».
- Ὁ α' χορός· «Ψάλλομεν προθύμως».
- Ὁ β' χορός· «Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων».
- Ὁ α' χορός· «Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενείᾳ».
- Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».
- Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').
- Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν».
- Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').
- Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος)».
- Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').
- Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ὑγείας, σωτηρίας καὶ ἀπελευθερώσεως τῶν ἐν κινδύνοις καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ εὕρισκομένων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῆς συντόμου συνενώσεως μετὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν».
- Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').
- Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς ταχείας καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ ἐπανόδου τῶν ἐκτοπισθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν εἰς τὰς πατρογονικὰς αὐτῶν ἐστίας».
- Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').
- Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας ἡμῶν, ἐκδιώξεως τῶν εἰσβολέων ἐκ τῆς νήσου ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐν αὐτῇ».

Ἦ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἦ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι».

Ἦ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ἦ ἀρχιερεύς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός».

Ἦ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ἦ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ἦ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχὴν·

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, ὁ ὑποστηρίζων τοὺς καταπίπτοντας καὶ ἀνορθῶν τοὺς κατερῥαγμένους· ὁ τῶν ὀρφανῶν πατὴρ καὶ τῶν χειμαζομένων λιμῆν καὶ τῶν νοσοῦντων ἰατρός· ὁ ταχὺς εἰς βοήθειαν καὶ βραδὺς εἰς ὀργήν· ἐπάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν ἐν τῇ θλιβερᾷ ταύτῃ ἐπετειῶ, καθ' ἣν ἐχθρὸς ὑπεράριθμος, ὑπέροπλος καὶ ὑπερόπτης ἐπετέθη καθ' ἡμῶν καὶ ἐδούλωσεν ἡμᾶς. Ἐπιλήσιμονες γεγονότες τῶν δωρεῶν καὶ τῶν εὐεργεσιῶν σου, τοῖς προστάγμασί σου οὐκ ἐπορεύθημεν καὶ τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐφυλάξαμεν.

Τεσσαράκοντα καὶ δύο ἔτη μετὰ ταῦτα, ἰστάμεθα εἰσέτι πρὸ τῶν ἐρειπίων καὶ ὀρώμεν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς. Τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε, κατέσκαψαν καὶ τοὺς πιστοὺς σου οὓς μὲν ἀπέκτειναν, οὓς δὲ ἐδίωξαν βία ἐκ τῶν ἐστίων αὐτῶν.

Καὶ νῦν ἐν ψυχῇ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσπίπτομέν σοι καὶ ἱκετεύομεν· ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς σου. Ἀντίθετες τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν. Ἐν τῷ ἐκλίπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς. Ἐγενήθημεν, Κύριε, ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μωκῆρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλω ἡμῶν. Ἀλλὰ μὴ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος. Δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βοῶντας τὸ «Ἠμάρτομεν». Ἐπίδε εὐσπλαγγχνῶ ὄμματι ἐπὶ τὸν δεινῶς δοκιμαζόμενον λαόν σου. Ἀποδίωξον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐχθροὺς καὶ πολεμίους, τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ ἐξουθενοῦντας τὸν λαόν σου καὶ βεβηλοῦντας τοὺς ναοὺς σου. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖᾳ ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τοῖς οἰκείοις αὐτῶν. Τὰς ψυχὰς τῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων καὶ τῶν ἐν τῷ ἀγῶνι πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος ἡμῶν πεσόντων ἐν σκηναῖς ἁγίων κατάταξον. Τὸν φιλόχριστον ἡμῶν

στρατὸν ἐνίσχυε καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσία ὄντας φώτιζε καὶ καθοδήγει, ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίωσον τῆς χαρᾶς τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἵνα ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ ἡμῶν, ἐλευθερουμένη καὶ εἰς βίον εἰρηνικὸν καὶ εὐτυχῆ καὶ ἡσύχιον ὀδηγουμένη, δοξάζεται σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ὁ α' χορός: «Πάντων προστατεύεις ἀγαθή».

Ὁ ἀρχιερεύς, τὴν ἀπόλυσιν.

21. ΠΕΜΠΤΗ. Ἰωάννου καὶ Συμεῶν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

22. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μαρίας μυροφόρου καὶ ἰσαποστόλου τῆς Μαγδαληνῆς, Μαρκέλλης ὀσιομάρτυρος, Θεοφίλου τοῦ νέου μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοφίλου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας Μαγδαληνῆς.

23. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, Θύρσου ἐπισκόπου Καρπασίου.

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Φωκᾶ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θύρσου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

24. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.

Ἦχος δ'. Ἐωθινὸν Ε΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Καὶ τρόπων μέτοχος». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας· «Θείαις ἐπιγνώσεσι» εἰς 4.

Δόξα, τῆς ἁγίας· «Ὡς ἀλάβαστρον μύρου».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῆς ἁγίας· «Τῇ χριστωνύμῳ σου κλήσει».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». **Δόξα**, τῆς ἁγίας· «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ’ αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἁγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας· «Τὸ αἶμά σου, σεμνή». **Δόξα**, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἐλπίς Χριστιανῶν».

Ἀφ’ ζ΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε΄ ἀναστάσιμον· «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τῆς ἁγίας· «Ὡς εὐχρηστον καὶ τίμιον» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Γεραίρουσι τὸν τόκον σου».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἁγίας· «Δοξάζομέν σου, Χριστέ», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Υπομένων υπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου».

«Ἐστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου».

Δόξα, τὸ Ε΄ ἐωθινόν· «Ὡ τῶν σοφῶν σου κριμάτων, Χριστέ».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Ε΄ Κυριακῆς· «Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας» (Ρωμ. ι΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ε΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν» (Ματθ. η΄ 28-θ΄ 1).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ζ΄ ἑβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ζ΄ ἑβδ. Ματθαίου.

25. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ὀλυμπιάδος διακόνου, Εὐπραξίας ὁσίας.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις».

«Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ».

Ἀπολυτίκιον· «Ζωὴν τὴν κηύσασαν» ἄπαξ.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας δίς. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ ἕξαποστειλᾶριον τῆς ἁγίας λέγεται δίς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον, τῆς ἁγίας· «Προγόνων Χριστοῦ». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ».

26. ΤΡΙΤΗ. Ἑρμολάου, Ἑρμίππου καὶ Ἑρμοκράτους ἱερομαρτύρων, Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἁγίας Παρασκευῆς εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἡ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῶν ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «Καὶ νῦν Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῆς ἀθληφόρου».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας (ζήτησι τῆ δ' Δεκεμβρίου). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

27. ΤΕΤΑΡΤΗ. Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ ἀγίου Παντελεήμονος Ἀχερᾶ, παρὰ τὸ χωρίον Ἀγροκηπιά.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Χοροὶ Ἰσραήλ». Τὸ ἕξαποστειλᾶριον τοῦ ἀγίου λέγεται ἅπαξ, διότι ἐπέχει τόπον θεοτοκίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασαίαι· «Χοροὶ Ἰσραὴλ» (ἐκτὸς τῆς 1ης Αὐγούστου, ὅτε λέγονται αἱ· «Σταυρὸν χαράξας»). Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου τὸ «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» (ἐκτὸς τῆς 1ης Αὐγούστου, εἰς ἣν λέγεται τὸ «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ» καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου, εἰς ἣν λέγεται τὸ προεόρτιον· «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον»).

28. ΠΕΜΠΤΗ. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ ἀποστόλων καὶ διακόνων, Τίμωνος τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν Βάσῃ Κοιλανίου, Εἰρήνης ὁσίας ἡγουμένης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τοῦ Χρυσοβαλάντου.

Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

29. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς μαρτύρων.

30. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἄνδρονίκου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων.

31. ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Εὐδοκίμου τοῦ δικαίου, ἡ εἰς Κύπρον μετακομιδῇ τῶν λειψάνων τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου.

Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν ζ'

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ· «Σύμπασα φύσις ἀνθρώπων»⁹¹ καὶ τὰ 3 τοῦ ἁγίου· «Μακαριώτατον τέλος».

91. Τὸ T.M.E. (§ 4, σελ. 294) ἀναφέρει ὅτι πλὴν τῶν ἱερῶν μονῶν ἡ προεόρτιος

Δόξα, τοῦ Σταυροῦ· «Σύ μου σκέπη κραταιά».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Παντὸς δικαίου μνήμη» (δοξαστικὸν ἐσπερίων).

Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε». Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου· «Εὐδοκίμησας ἀγαθαῖς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ».

Ἀφ΄ ς΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χοροὶ Ἰσραήλ».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

ἀκολουθία καταλιμπάνεται ἐν Κυριακῇ, «μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ Ὁρθρῷ προεορτίου κανόνος». Δὲν εὐρίσκομεν ὅμως τὸν λόγον διατι νὰ μὴ φάλληται καὶ ἡ προεορτίος ἀκολουθία καὶ εἰς τὰς ἐν κόσμῳ ἐνορίας.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον· «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», τοῦ ἁγίου· «Καὶ ζῶν Εὐδόκιμος ὠφθης» καὶ τοῦ Σταυροῦ· «Σταυρὸς προεορτάζεται».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινόν· «Ἡ ὄντως εἰρήνη σύ, Χριστέ».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», «Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

Ἀπόστολος, τῆς ζ΄ Κυριακῆς· «Ἔχοντες χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν» (Ῥωμ. ιβ΄ 6-14).

Εὐαγγέλιον, τῆς ζ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον» (Ματθ. θ΄ 1-8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ζ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ζ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῶν ἑπτὰ μαρτύρων τῶν Μακκαβαίων, τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου, Παύλης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τοῦ Δεκαπενταυγούστου.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας Παύλης εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναιίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Ἀπολυτίκια, τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Σταυροῦ εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου» καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 8 μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς, τὰ τοῦ *Μηναιίου*. Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ οἱ αἶνοι. Δοξολογία μεγάλη, μεθ' ἣν γίνεται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως⁹² (ὄρα σελ. 190

92. Οὕτω διατάσσει τὸ *Μηναιῖον* καὶ τὰ πλείστα *Τυπικά*. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ πρόοδος τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὠρίσθησαν ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς ταύτης, ἀντὶ δὲ

έξ.). Γινομένης δὲ τῆς προσκυνήσεως, ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον· «Δεῦτε, πιστοὶ» καὶ εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ἀλλ' εἰς τὸ β' ἀντίφωνον λέγεται· «ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς». Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς». Ἀπολυτίκια, τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἁγίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ». Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου· «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν». Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σταυροῦ (ζήτησι τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως). Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Τῷ ἑσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὴν Θεοτόκον. Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Στεφάνου· «Βασίλειον διάδημα». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινὰς· «Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς νῦν προσδράμωμεν» (ζήτησι ἐν τῷ τέλει τοῦ Ὁρολογίου).

Τυπικὴ διάταξις τῶν Παρακλητικῶν Κανόνων

Ὁ Μικρὸς καὶ ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὴν Θεοτόκον, ψάλλονται ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐναλλάξ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν ἀπὸ 1ης ἕως 13ης Αὐγούστου, ἐκτὸς Σαββάτου καὶ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Μικροῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἡ 1η Αὐγούστου συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ, ὅποτε ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Μεγάλου. Ἐν ταῖς Κυριακαῖς καὶ τῇ 6ῃ Αὐγούστου ψάλλεται πάντοτε ὁ Μέγας, ἀναλόγως δὲ ρυθμίζεται ἡ σειρά τῶν Παρακλήσεων κατὰ τὰς ἐνδιαμέσους ἡμέρας. Ψάλλονται δὲ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν·

τοῦ τρισαγίου ὕμνου τὸ «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν». Τὸ Τ.Μ.Ε. (§ 2, σελ. 295), καίτοι ἀναφέρει ὅτι ἡ πρόοδος ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἱεροσολυμιτικοῦ Τυπικοῦ, ἐν τούτοις δὲν προβλέπει ταύτην. Ὅθεν μετὰ τὴν δοξολογίαν ἔχει τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὸν τρισάγιον ὕμνον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων.

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ὁ προεστὼς ἀναγινώσκει τὸν ρμβ΄ ψαλμὸν· «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου». Εἶτα ψάλλεται τὸ «Θεὸς Κύριος» τετράκις μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ τὰ τροπάρια· «Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς νῦν προσδράμωμεν». Δόξα, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Καὶ νῦν· «Οὐ σιωπήσομέν ποτε, Θεοτόκε». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Παρακλήσεως ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 τροπάρια ἐν ἐκάστη ὠδῇ, μετὰ στίχου εἰς τὰ δύο πρῶτα· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Τῆς α΄, γ΄, ε΄, ζ΄ καὶ θ΄ ὠδῆς ἄρχεται ὁ α΄ χορὸς, τῆς δὲ δ΄, ς΄ καὶ η΄ ἄρχεται ὁ β΄.

Μετὰ τὴν γ΄ ὠδὴν· «Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων» καί· «Ἐπίβλεψον ἐν εὐμενείᾳ». Ὁ ἱερεὺς· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν», «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου», «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς», «Ὅτι ἐλεήμων». Ὁ α΄ χορὸς τό κάθισμα· «Πρεσβεία θερμῇ» καὶ ὁ β΄ χορὸς ἄρχεται τῆς δ΄ ὠδῆς.

Μετὰ τὴν ς΄ ὠδὴν· «Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων» καί· «Ἄχραντε, ἡ διὰ λόγου», καὶ ὁ ἱερεὺς πάλιν τὴν δέξιν ὡς ἀνωτέρω. Ὁ β΄ χορὸς τὸ κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν» καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ προκειμένον· «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου»⁹³ τρις μετὰ τοῦ στίχου· «Ἄκουσον, θύγατερ». Εἶτα ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παρακλήσεως (ἐν τῇ Μικρῇ τὸ «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ τὸ «Εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»).

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ β΄ χορὸς τὸ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται τὰ Δόξα· «Πάτερ, Λόγε, Πνεῦμα». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός» καὶ τά· «Μὴ καταπιστεύσης με», «Οὐδέεις προστρέχων ἐπὶ σοί» καί· «Μεταβολὴ τῶν θλιβομένων». Ὁ ἱερεὺς· «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου», οἱ χοροὶ· «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ ιβ΄ (τετράκις ἀνὰ τρις), ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς» καὶ ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ ψάλλονται αἱ ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ὠδαί.

93. Τὸ Ὁρολόγιον πρὸ τοῦ προκειμένου ὀρίζει τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ συνήθως παραλείπεται. Τὸ δὲ Τ.Μ.Ε. μετὰ τὸ προκειμένον ὀρίζει καὶ τὸ «Πᾶσα πνοή», τὸ ὁποῖον οὔτε ἐν τῷ Ὁρολογίῳ ὀρίζεται, οὔτε ψάλλεται συνήθως.

Ἀπὸ τοῦ μεγαλυναρίου· «Ἄξιόν ἐστιν», ὁ ἱερεὺς θυμῶ τὸν ναὸν κατὰ τὴν τάξιν. Πρὸ τοῦ «Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων», ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ναοῦ.

Τὸ τρισάγιον καὶ τὰ κατανοκτικὰ τροπάρια· «Ἐλέησον ἡμᾶς» ἢ τὸ τῆς ἡμέρας ἀπολυτικίον, ἀναλόγως τοῦ Τυπικοῦ.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς μνημονεύει καὶ πάλιν ὡς ἀνωτέρω ἐπιλέγων καὶ τὴν δέησιν· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι» καὶ τὴν εὐχήν· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός». Εἶτα· «Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός». Ὁ ἀναγνώστης· «Ἀμήν. Στερεώσαι, Κύριος ὁ Θεός». Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν.

Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τῶν πιστῶν ἀσπαζομένων τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια· «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων».

2. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, Φωτεινῆς ὁσίας τῆς Καρπασίτιδος (ἀγίας Φωτοῦς).

Ἐν τῇ Ἱερῶ Μονῇ Κύκκου ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 5ης Αὐγούστου ψάλλονται καθ' ἐκάστην αἱ τέσσαρες στάσεις τῶν Χαιρετισμῶν.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας Φωτεινῆς βλ. εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Τῶ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον, ψάλλονται ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῶν ἁγίων, ὡς μὴ ἐχόντων δοξαστικόν, τὰ τρία κατανοκτικὰ τροπάρια· «Ἐλέησον ἡμᾶς». Δόξα· «Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς». Καὶ νῦν· «Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην».

3. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου ὁσίων.

Τῶ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον, ψάλλονται ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῶν ἁγίων, ὡς μὴ ἐχόντων δοξαστικόν, τὰ τρία κατανοκτικὰ τροπάρια· «Ἐλέησον ἡμᾶς». Δόξα· «Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς». Καὶ νῦν· «Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην».

4. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἑπτὰ παιδῶν.

Τῶ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Ἑσπερινὸς τῶν προεορτίων τῆς Μεταμορφώσεως (ἄνευ εἰσόδου)⁹⁴ ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

«Θαβῶρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν» ἅπαξ.

5. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου, Εὐσιγνίου μάρτυρος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον δίς. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἀγίου, ἕκαστος εἰς 4. Εἰς τὴν α΄, ἡ καὶ θ΄ ᾠδὴν, λέγεται καὶ τὸ τριώδιον εἰς 6 μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄, ζ΄, ἡ καὶ θ΄ ᾠδῆς. Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ζ΄ ᾠδῆς, τὰ τοῦ *Μηναίου*. Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ΄ ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Τὰ ἐξαποστειλάρια, οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικὰ καὶ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τῶν στίχων·

«Ἐλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου».

«Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύονται καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν».

Εἶτα τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

94. Τὸ T.M.E. ὀρίζει ἄνευ λόγου εἰσοδὸν εἰς τὸν Ἑσπερινὸν καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἶνους.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον». Ἀπόστολος ὁ προεόρτιος (ζήτησι τῇ Παρασκευῇ τῆς ΛΒ΄ ἑβδ.). Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

6. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζει ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς Σωτῆρος Λάρνακος.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, Θ΄ Ὑρα

Ἀπολυτίκιον· «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν». Κοντάκιον· «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε» εἰς 6, δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Δόξα, καὶ νῦν· «Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ὁ πάλαι τῷ Μωσεῖ συλλαλήσας», μετὰ τῶν στίχων·

«Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἔθεμελίωσας».

«Θαβῶρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται».

Δόξα, καὶ νῦν· «Πέτρῳ καὶ Ἰακώβῳ καὶ Ἰωάννῃ».

Ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῷ Σαββάτῳ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Θαβῶρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

Εὐαγγέλιον· «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Λουκ. θ' 28-36).

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῶν ἀποστόλων». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ελέησόν με, ὁ Θεός ..., Ὁ φωτί σου ἄπασαν» (ζήτησις εἰς τὴν λιτήν).

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 (ἐκτὸς τῆς δ' καὶ θ' ᾠδῆς, εἰς ἃς ψάλλονται καὶ οἱ εἰρμοὶ τοῦ β' κανόνος, καὶ διὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν καὶ διότι περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀκροστιχίδα τοῦ κανόνος), μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Θαβῶρ» δις.

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιώτερα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων, ὡς ἀνωτέρω προδιεγράφη. Εἶτα αἱ δύο καταβασίαι· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε» καὶ· «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»⁹⁵.

95. Ὡς γνωστόν, αἱ καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας» εἶναι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς Ἑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἡ θ' ᾠδὴ ὅμως εἶναι δίειρμος, καθ' ὅτι ἀποτελεῖται ἐκ δύο τμημάτων. Ὅθεν καὶ τὰ πλεῖστα Τυπικὰ ὡς καὶ τὸ Μηναῖον, ὁσάκις

Ἐξαποστειλάριον· «Φῶς ἀναλλοίωτον, Λόγε» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Παρέλαβεν ὁ Χριστός».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ».

Στίχ. γ΄· «Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον».

Στίχ. δ΄· Τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἤκει κρῖναι τὴν γῆν».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ,

ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς».

φάλλονται αἱ καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας», ὀρίζουν εἰς τὴν θ΄ ὠδὴν ἀμφοτέρους τοὺς εἰρμούς· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε» καί· «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου». Τὸ T.M.E. ὅμως προβλέπει αὐτοὺς μόνον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς, ταῖς δὲ λοιπαῖς μόνον τόν· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».

Στίχ. β´· «Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ».

Στίχ. γ´· «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. δ´· «Μήτηρ Σιών, ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου».

«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Στίχ. β´· «Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων».

Στίχ. γ´· «Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

Εἰσοδικόν· «Θαβὼρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, φάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα»⁹⁶.

Ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

Ἀπόστολος· «Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν» (Β´ Πέτρ. α´ 10-19).

Εὐαγγέλιον· «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Ματθ. ιζ´ 1-9).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ´ ὠδῆς τοῦ α´ κανόνος· «Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη»⁹⁷.

96. Τοῦτο εἶναι τὸ παλαιὸν εἰσοδικόν, τὸ ὁποῖον ὀρίζουν τὰ πλεῖστα *Τυπικὰ* καὶ τὸ *Μηναῖον*, προφανῶς διότι προέρχεται ἐκ τοῦ ψαλμοῦ πη´, ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι τοῦ γ´ ἀντιφώνου. Τὸ εἰς τὸ *T.M.E.* καὶ εἰς τινὰς ἱερατικὰς φυλλάδας εὐρισκόμενον εἰσοδικόν· «Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς» εἶναι μεταγενέστερον.

97. Τοῦτο διατάσσεται ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν *Τυπικῶν*. Τὸ συνήθως ψαλ-

Κοινωνικόν· «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου πορευσόμεθα, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιασόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει». Δόξα, καὶ νῦν τὸ κοντάκιον αὐτῆς· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» καὶ ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ

Εὐχὴ εἰς μετάληψιν σταφυλῆς

Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου τὸν νέον, ὃν διὰ τῆς τοῦ ἀέρος εὐκρασίας, καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς, καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης εἰς ταύτην τὴν ὠριμοτάτην στάσιμ ἔλθειν ἠϊδόκησας, ἵνα ἡ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου μεταλαμβάνουσι εἰς εὐφροσύνην, καὶ τοῖς προσενέγκασι δῶρον εἰς ἐξίλασμον ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

«Ἀμήν. Εἴη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασαίαι· «Σταυρὸν χαράξας» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

7. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Δομετίου ὀσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου, Μικάλλου ὀσίου τοῦ ἐν Ἀκανθοῦ τῆς Κύπρου.

Ἦχος πλ.β'. Ἐωθινὸν Ζ'

λόμενον· «Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη» δὲν εἶναι εἰρμὸς θεοτοκίος, ἀλλὰ τὸ γ' τροπάριον τῆς ζ' ὥδῆς τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς, καὶ ὡς ἀναφέρει καὶ τὸ T.M.E. (σελ. 302, σημ. 3) συνιστᾷ νεωτέραν πρᾶξιν.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δομετίου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μικάλλου εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει». Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ».

Ἑσπερινός

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε» (6η Αὐγούστου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Ὅλην ἀποθέμενος»⁹⁸.

Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν τὴν σὴν» (6η Αὐγούστου).

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τοῦ Σαββάτου· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν»⁹⁹.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Πέτρῳ καὶ Ἰακώβῳ καὶ Ἰωάννῃ» (6η Αὐγούστου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβῶρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

98. Περί τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημείωσιν 5 καὶ 16.

99. Σήμερον δὲν ψάλλεται τὸ ἐν τῷ *Μηναιῷ* ὀριζόμενον προκείμενον· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ», διότι κατὰ ῥητὴν διάταξιν τοῦ Τυπικοῦ τοῦ Ἁγίου Σάβα (κεφ. ις'), τὸ «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν» προηγεῖται πάντων τῶν προκειμένων ὡς ἀναστάσιμον.

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Ἐορτὴ ὑπέρλαμπρος» καὶ· «Τὴν μεθέορτον, πιστοί».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Τὴν ὠραιότητα Χριστοῦ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Τῆς θείας δόξης σου».

Ἀφ΄ ς΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ΄ ἀναστάσιμον· «Ὅτι ἤραν τὸν Κύριον» καὶ τὸ μεθέορτον· «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου» (6ῃ Αὐγούστου) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστιν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

«Θαβῶρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται».

Δόξα, τὸ Ζ΄ ἑωθινόν· «Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωΐ». Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

Ἀπόστολος, τῆς Ζ΄ Κυριακῆς· «Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ» (Ῥωμ. ιε' 1-7).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ζ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ» (Ματθ. θ' 27-35).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Η' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Η' ἐβδ. Ματθαίου.

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» ἅπαξ.

8. ΔΕΥΤΕΡΑ. Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου, Εὐτυχίου ὁσίου, κτήτορος τῆς ἐν Κύπρῳ μονῆς τῶν Ἱερέων.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐτυχίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» ἅπαξ.

9. ΤΡΙΤΗ. Ματθίου ἀποστόλου.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν.

νών. Μετά τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» ἄπαξ.

10. ΤΕΤΑΡΤΗ. Λαυρεντίου μάρτυρος τοῦ ἀρχιδιακόνου.

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανών. Μετά τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» ἄπαξ.

11. ΠΕΜΠΤΗ. Εὐπλου μάρτυρος τοῦ διακόνου, τὸ κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν θαῦμα τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ' τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανών. Μετά τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Μαξίμου· «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

12. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου μαρτύρων.

Σημείωσις. Σήμερον ψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἐν τῇ 13ῃ Αὐγούστου ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Φωτίου καὶ Ἀνικήτου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Τῷ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ αὐτῆς, ἐξαιρουμένων τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Μετά τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανών. Μετά τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» τρις (διὰ τὴν ἀπόδοσιν).

13. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῷ πρωΐ. Ψάλλεται ὁ Ὁρθρος τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ αὐτῆς, ἐξαιρουμένων τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

14. ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Μιχαίου προφήτου, Μαρκέλλου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀπαμείας τοῦ Κυπρίου.

Ἦχος βαρύς. Ἐωθινὸν Η΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει». Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια· «Ἐν κυβάλοις ἠχήσωμεν» καὶ τὰ 3 τοῦ προφήτου· «Ὁρος προηγόρευσας»¹⁰⁰.

Δόξα, τὸ προεόρτιον· «Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Λαοὶ προσκιρτήσατε».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν

100. Περὶ τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν προεορτίων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημειώσεις 4 καὶ 5, σελ. 82.

ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια: «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Λαοὶ προσκιρτήσατε».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντι θεοτοκίων τὰ προεόρτια· «Εἰς τὰ οὐράνια» καί· «Σὲ χερσὶ τοῦ δι' ἡμᾶς».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ προφήτου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος (ζήτει μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν), τὸ κάθισμα τοῦ προφήτου· «Σὲ δοχεῖον εὐροῦσα». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Τὰ προεόρτια τῆς μεταστάσεως».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι: «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου», μετὰ τῶν ἐξῆς παραλλαγῶν·
Εἰς τὴν α' ᾠδὴν· «... ταύτης τὴν κοίμησιν».

Εἰς τὴν γ' ᾠδὴν· «... κἂν τῇ σεπτῇ κοιμήσει σου ...».

Εἰς τὴν ε' ᾠδὴν· «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ κοιμήσει σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, γῆθεν μετέστης, πρὸς αἰωνίους μονάς, καὶ πρὸς ἀτελεύτητον ζωὴν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, σωτηρίαν βραβεύουσα».

Εἰς τὴν θ' ᾠδὴν· «... τὴν ἱερὰν μετάστασιν τῆς Θεομήτορος ...».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον· «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὸ προεόρτιον· «Σοῦ τῆς σεπτῆς κοιμήσεως».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «Δῆμος τῶν μαθητῶν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου».

ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυῖδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, τὸ Ἡ' ἐωθινόν· «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», «Λαοὶ προσκιρτήσατε», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».

Ἀπόστολος, τῆς Ἡ' Κυριακῆς· «Παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τοῦ ὀνόματος» (Α' Κορ. α' 10-17).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ἡ' Κυριακῆς Ματθαίου· «Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον» (Ματθ. ιδ' 14-22).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Θ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Θ' ἐβδ. Ματθαίου.

15. ΔΕΥΤΕΡΑ. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Νεοφύτου, Χρυσορρόια-τίσης, Τροοδιτίσης, Τρικουκιωτίσης καὶ Χρυσοκουρδαλιωτίσης.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». **Δόξα**· «Λαοὶ προσκιρτήσατε». **Κοντάκιον**· «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» εἰς 6, δευτεροῦντες αὐτά.

Δόξα, καὶ νῦν· «Θεαρχίω νεύματι», ὀκτάηχον δίχορον.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Δεῦτε ἀνουμνήσωμεν, λαοί», μετὰ τῶν στίχων·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου».

«Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυῖδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅτε ἐξεδήμησας, Θεοτόκε Παρθένε».

Ἀπολυτίκιον· «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἐν τῇ γεννήσει», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

Εὐαγγέλιον· «Ἀναστᾶσα Μαριὰμ» (Λουκ. α' 39-49, 56).

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.
«*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ὅτε ἡ μετάστασις*».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοή· «*Μακαρίζομέν σε*».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ*»¹⁰¹.

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων, μετὰ τῶν μεγαλυναρίων πρὸ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν τροπαρίων ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Εἰς τὰ δύο δὲ τελευταῖα τροπάρια προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*». Εἶτα ἡ καταβασία· «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι ..., Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*».

Ἑξαποστειλάριον· «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «*Τῇ ἐνδόξῳ Κοιμήσει σου*» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Τῇ ἀθανάτῳ σου Κοιμήσει*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ἐν τῇ γεννήσει*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «*Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ, εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'· «*Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ*».

Στίχ. γ'· «*Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν, ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν*».

101. Κατὰ τὸ *Μηναῖον* καὶ τὰ πλεῖστα *Τυπικά*, σήμερον ὡς καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς λέγονται διπλαῖ καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων.

Στίχ. δ´. «Ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β´

Στίχ. α´. «Ἄγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β´. «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. γ´. «Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα».

Στίχ. δ´. «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγίασε τὸ σκηνώμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´. «Ἐτοιμὴ ἡ καρδιά μου, ὁ Θεός, ἐτοιμὴ ἡ καρδιά μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου».

«Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν».

Στίχ. β´. «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;».

Στίχ. γ´. «ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός, ἐγὼ δοῦλος σός καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, διέρρηξας τοὺς δεσμούς μου».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός».

Ἀπολυτίκιον· «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν».

Κοντάκιον· «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Ἀπόστολος· «Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν» (Φιλιπ. β´ 5-11).

Εὐαγγέλιον· «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λουκ. ι´ 38-42, ια´ 27-28).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς τοῦ α' κανόνος· «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι ..., Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι».

Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὅρθρῳ φάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασαίαι· «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», «Ἄξιόν ἐστιν».

16. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἥτοι τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, Διομήδους μάρτυρος, Δημητριάνου τοῦ νέου μάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μανδηλίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δημητριάνου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

17. ΤΕΤΑΡΤΗ. Μύρωνος μάρτυρος.

18. ΠΕΜΠΤΗ. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων.

19. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

20. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σαμουὴλ προφήτου, Ῥηγίνου καὶ Ὁρέστου μαρτύρων, Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Ῥηγίνου καὶ Ὁρέστου καὶ ἁγίου Λουκίου εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

21. ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Θαδδαίου αποστόλου, Βάσσης μάρτυρος.

Ἦχος πλ. δ'. Ἐωθινὸν Θ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «*Ὡς ἐν τῇ γεννήσει*». Κοντάκιον· «*Τὴν ἐν πρεσβείαις*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» (15ῃ Αὐγούστου) καὶ τὰ 3 τοῦ ἀποστόλου· «*Μάκαρ Θαδδαῖε ἀπόστολε*»¹⁰² (ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Βάσσης καταλιμπάνεται).

Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «*Δεῦτε, φιλεόρτων τὸ σύστημα*» (15ῃ Αὐγούστου, δοξαστικὸν λιτῆς).

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὅτε ἐξεδήμησας» (15ῃ Αὐγούστου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «*Ἐξ ὕφους κατήλθες*». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ὡς ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν*».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «*Ἐξ ὕφους κατήλθες*». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «*Ὡς ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν*».

102. Περὶ τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν μετὰ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημειώσεις 5 καὶ 16, σελ. 82, 96.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Τὴν σὴν ἐορτάζομεν» καί· «Τῶν ἀγγέλων τὰ πλήθη».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ β΄ τῆς ἐορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς· «Τὴν ἐν πρεσβείαις», τὸ κάθισμα τοῦ ἀποστόλου· «Προσπελάσας ἡλίω». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἡ Θεὸν συλλαβοῦσα».

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Θ΄ ἀναστάσιμον· «Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα» καὶ τὸ μεθέορτον· «Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἐορτῆς· «Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου» (15ῃ Αὐγούστου) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου».

«Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυΐδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, τὸ Θ΄ ἑωθινόν· «Ὡς ἐπ΄ ἐσχάτων τῶν χρόνων».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἐορτῆς, μετὰ τοῦ· «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» εἰς τὸ β΄.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Ἀπόστολος, τῆς Θ΄ Κυριακῆς· «Θεοῦ ἐσμεν συνεργοὶ» (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17).

Εὐαγγέλιον, τῆς Θ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητάς» (Ματθ. ιδ΄ 22-34).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἀγίων, ὧν τὰ ἱερά λείψανα φυλάσσονται ἐν τῇ Μονῇ. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ψάλλεται ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

22. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀγαθονίκου μάρτυρος.

Σημείωσις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Λούππου, διὰ τὸ κατὰ τὴν κγ΄ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

23. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Λούππου μάρτυρος.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ’ αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς.

Σημείωσις. Ἐφ’ ἐξῆς, μέχρι καὶ τῆς 21ης Σεπτεμβρίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Κοντάκιον δὲ μέχρι καὶ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου, ψάλλεται τὸ «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα», ἐξαιρουμένων τῆς 31ης Αὐγούστου, τῆς 1ης καὶ τῆς 7ης Σεπτεμβρίου, καθ’ ἃς ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας.

24. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος, μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ.

25. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ ἐπάνοδος τῶν λειψάνων τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου, Τίτου ἀποστόλου, Κωνσταντίας ὁσίας τῆς ἐν Πάφῳ.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ὁσίας Κωνσταντίας εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀποστόλων. Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

26. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μαρτύρων.

27. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ποιμένος ὁσίου, Φανουρίου μάρτυρος τοῦ νεοφανοῦς.

28. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μωυσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος, Ἀρκαδίου ἐπισκόπου Ἀρσινόης.

Ἦχος α'. Ἐωθινὸν Γ'

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρκαδίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Μωσῆς ὁ πολυθρύλητος*».

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Ἴδου πεπλήρωται*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*».
 Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια· «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου*».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἔωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «*Φέγγος ἄδυτον*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Θείας φύσεως*».

Ἀφ΄ ς΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ι΄ ἀναστάσιμον· «*Τιβεριάδος θάλασσα*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Τὸν ἀναστάντα Κύριον*».

Αἵνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Ι΄ ἔωθινόν· «*Μετὰ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον*».

Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «*Τοῦ λίθου σφραγισθέντος*», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα*».

Ἀπόστολος, τῆς Γ΄ Κυριακῆς· «*Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους*» (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16).

Εὐαγγέλιον, τῆς Γ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «*Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Ματθ. ιζ΄ 14-23).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΑ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΑ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

29. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Νηστεία.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«*Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται*».

«*Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδεῖ ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ*».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν· «*Δέσποινα πρόσδεξαι*»¹⁰³.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ’ ἑορτῆς. **Κοντάκιον**· «*Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα*». **Ἀπόστολος** καὶ **Εὐαγγέλιον** τοῦ Προδρόμου. **Κοινωνικόν**· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

30. ΤΡΙΤΗ. Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου τοῦ Κυπρίου, πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, Βριένης ὁσίας τῆς ἐν Κύπρῳ.

103. Τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον θεοτοκίον· «*Ἀνύμφευτε Παρθένε*» ἀρμόζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τοῦ Προδρόμου τύχη ἐν Κυριακῇ.

31. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου*».

«*Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος*».

Ἀπολυτίκιον· «*Θεοτόκε ἀειπάρθενε*» ἄπαξ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον δῖς. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Θεοτόκου, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμωτέρα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Θεοτόκου· «*Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου, Θεοτόκε*». Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*».

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἡτοῖ τοῦ νέου ἔτους, Συμεῶν ὀσίου τοῦ Στυλίτου καὶ ἀρχιμανδρίτου, τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα γυναικῶν, Ἀμμοῦν διακόνου καὶ διδασκάλου αὐτῶν, Καλλίστης μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ».

«Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου· ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ».

«Εὐλογῆσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πιότητος».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τῆς α' καὶ β' στιχολογίας μόνον¹⁰⁴ καὶ ὁ ν'

104. Οἱ βουλόμενοι, ὅμως, ἐορτάσαι ἐντελέστερον τὸν ὅσιον Συμεῶν, δυνατὸν νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, ἡτοῖ μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ πολυέλεος καὶ τὰ μετ' αὐτὸν καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκειμένον· «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;». Εἶτα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὀσίου· «Πάντα μοι παρεδόθη» (ζήτηε ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τῆς 5ης Δεκεμβρίου) καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τοῦ σοῦ ὀσίου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὸ μνημόσυνόν σου εἰς τὸν αἰῶνα» (ζήτηε

φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Ἰνδίκτου εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια: «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», ὁ τῶν ἀγίων γυναικῶν καὶ ὁ τοῦ ὁσίου, ἀμφότεροι εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου· «Ὁ ἀρρήτῳ σύμπαντα» (ζήτει μετὰ τὴν ζ' ὠδὴν) καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι: «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι καὶ δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου). Ἀπολυτίκια, τῆς Ἰνδίκτου, τῆς Θεοτόκου, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Ἰνδίκτου· «Ὁ ἀρρήτῳ σύμπαντα» (ζήτει μετὰ τὴν ζ' ὠδὴν) ἢ τὸ ἐξῆς:

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ο τῶν αἰῶνων ποιητῆς καὶ Δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῶζων τῷ ἐλέει σου, τῷ ἀπείρῳ, οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας, σοὶ τῷ μόνῳ Δεσπότη· καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τῆς Ἰνδίκτου· «Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μάμαντος μεγαλομάρτυρος, Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ.

Πανηγυρίζει ὁ ὑπὸ παράνομον τουρκικὴν κατοχὴν καθεδρικὸς ναὸς τοῦ ἀγίου Μάμαντος τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Μόρφου καὶ ὁ ἐπι-

---

ἐν τῷ Ἐσπερινῷ). Τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἰδιόμελον· «Ὁ ἐν σοφίᾳ τὰ πάντα» εἶναι τῆς Ἰνδίκτου καὶ οὐχὶ τοῦ ὁσίου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου.

σκοπικὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Μάμαντος Περιστερώνας Χρυσοχοῦς, ὅπου καὶ ἡ ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μάμαντος εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

3. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀντίμου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Νικομηδείας, Θεοκτίστου ὁσίου, συνασκητοῦ τοῦ Μεγάλου Εὐθυμίου, Πολυδώρου νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πολυδώρου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

4. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Βαβύλα ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, Μωσέως προφήτου τοῦ θεόπτου.

Ἦχος β΄. Ἑωθινὸν ΙΑ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Τῆς ποιμένης σου, θεόφρον». Δόξα· «Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς». Κοντάκιον· «Ἐν ἱερεῦσιν εὐσεβῶς».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἱερομάρτυρος· «Ἐν αἵματι βάψας σου» καὶ τὰ 3 τοῦ προφήτου· «Ἐν θυέλλῃ τὴν ἄσαρκον».

Δόξα, τοῦ ἱερομάρτυρος· «Βάσιμον κρηπίδα».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡγίου· «Παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἱερομάρτυρος· «Βήματι τυράννου».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμώχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα, τοῦ ἱερομάρτυ-

ρος· «Καὶ τρόπων μέτοχος». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ ὁ τοῦ προφήτου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἱερομάρτυρος· «Ζέων πίστεως». Δόξα, τοῦ προφήτου· «Προφητῶν ἀπάντων σε». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὴν θερμὴν ἀντίληψιν».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ' ἀναστάσιμον· «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», τοῦ ἱερομάρτυρος· «Θύτης ὁμοῦ καὶ θῦμα» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Τοὺς μὴ τὴν σὴν εἰκόνα».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ ΙΑ' ἑωθινόν· «Φανερῶν σεαυτόν».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Ὅτε κατῆλθες», «Καὶ τρόπων μέτοχος», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον: «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα».

Ἀπόστολος, τῆς ΙΑ΄ Κυριακῆς: «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς» (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΑ΄ Κυριακῆς Ματθαίου: «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη΄ 23-35).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν: «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, γίνεται δέησις ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως, κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν:

Ὁ α΄ χορός: τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ «Περιβάλλοντος»:

ᾠχος β΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ο πάντα τῷ ῥήματι παραγαγὼν ὡς Θεός, καὶ νόμους ἐνθέμενος καὶ κυβερνῶν ἀσφαλῶς, πρὸς δόξαν σου, Κύριε, ἄπτωτα διατήρει, καὶ ἀλώβητα, Σῶτερ, ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, τὰ τὴν γῆν συγκρατοῦντα, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, καὶ σῶσον τὰ σύμπαντα.

Ὁ β΄ χορός: «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ κοντάκιον τοῦ «Περιβάλλοντος»:

ᾠχος β΄. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τῇ πανοθενεὶ σου ἰσχύϊ συνέστησας, τὰ ὄρατὰ καὶ ἀόρατα ἅπαντα: διὸ ἄσινες διαφύλαττε, ἐκδυσωποῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, τὸ τὴν γῆν περιβάλλον διάζωμα.

Ὁ διάκονος: «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α΄ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ β΄ χορός: «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου, ἐπισκέψεως καὶ προστασίας αὐτοῦ καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχήν·

Δέσποτα, παντοκράτορ, ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀρρήτω σοφία κατ' ἀρχὰς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δημιουργήσας τὰ σύμπαντα· ὁ ἀνεκδιηγῆτω ἀγαθωσύνη καὶ πλουσία προνοία διοικῶν ταῦτα καὶ ἐν ἐκάστῳ τῶν κτισμάτων οἰκίαν τάξιν θέμενος· ὁ πλάσας κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὡς βασιλέα τῆς κτίσεως θέμενος τοῦτον ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν αὐτόν.

Σύ, Κύριε, πρόσδεξαι ἡμῶν τῶν ἀναξίων τὰς ἱκετηρίους ταύτας δεήσεις καὶ τὴν κτίσιν σου, τὴν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν συστενάζουσαν καὶ συνωδίνουσαν ἡμῖν, ῥύσαι ἐκ τῶν ἐπαπειλούντων ταύτην κινδύνων. Ἀπάλλαξον, Κύριε, τὴν περιβάλλουσαν τὴν γῆν ἀτμόσφαιραν παντὸς μολυσμοῦ καὶ διαταραχῆς. Τὰς θαλάσσας, τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ὑπὸ τὴν γῆν ὕδατα, ἅπερ ἀρχῆθεν εἰς βροτῶν περιποίησιν παρήγαγες, διατήρησον ἀλώβητα ἐξ ἰοβόλων διαδόσεων, δι' ὧν θάνατος τοῖς βροτοῖς ἐπαπειλεῖται. Ἐπισκίασον, τῇ θείᾳ σου ἐνεργείᾳ, τὰ δασέα ὄρη, τὰ καρποφόρα ξύλα τοῦ πεδίου, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τοὺς ἰχθύας, καὶ πάντα τὰ ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά.

Παράσχου δέ, Κύριε, τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς μεγιστᾶσι τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς φρόνησιν, τοῦ μὴ ἐνεργεῖν ἀσυνέτως, ὥστε ἐπιφέρειν οἰανδήποτε φθορὰν τῇ κτίσει σου διὰ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν.

Πάντες ἐν ταπεινώσει ψυχῆς δεόμεθά σου, φιλόνηρωπε Κύριε· ἀπάλλαξον πάσης βλάβης καὶ συντριβῆς χαλεπῆς τὴν γῆν, ἣν οἰκοῦμεν, περιχαράκωσον αὐτὴν τῇ δυναστείᾳ σου καὶ τείχισον αὐτὴν ἀγίοις σου ἀγγέλοις. Δώρησαι πᾶσιν ἰλασμόν, σωτηρίαν καὶ θεῖον ἔλεος, πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου μητρὸς καὶ πάντων σου τῶν ἀγίων.

Ὁ χορὸς τὸ «Ἀμήν», τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι IB' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια IB' ἐβδ. Ματθαίου.

5. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ζαχαρίου προφήτου πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

6. ΤΡΙΤΗ. Τὸ ἐν Κολοσσαῖς, ἦτοι ἐν Χώναις, θαῦμα παρὰ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι:

«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα».

«Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησ σου σφόδρα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τοῦ ἀρχαγγέλου εἰς 4 ἕκαστος, μετὰ τοῦ στίχου· «Ἄγιε ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασία· «Σταυρὸν χαράξας».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀρχαγγέλου. Κοινωνικόν· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα».

7. ΤΕΤΑΡΤΗ. Προεόρτια τοῦ Γενεσίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Σώζοντος μάρτυρος, Σώζοντος τοῦ νέου μάρτυρος τοῦ ἐν Πλακουντουδίῳ (Ἀσπρογιᾶ) τῆς Πάφου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου νέου μάρτυρος Σώζοντος εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναιῶ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἴσοδος οὐ γίνεται. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον ἅπαξ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον δῖς. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῆς. Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ζ΄ ᾠδῆς, τὰ τοῦ *Μηναιῶ*. Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Τὰ ἕξαποστειλάρια, οἱ ψαλμοὶ τῶν αἴνων χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, τὰ ἀπόστιχα μετὰ τῶν ἐν τῷ Ἐσπερινῷ στίχων, τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία». Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

8. ΠΕΜΠΤΗ. ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Κύκκου, ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς Παναγίας (Καθολικῆς) Λεμεσοῦ, καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ Παναγίας Ἁγίας Νάπας.

Τῆ Τετάρτη ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί». Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 6 ἰδιόμελα· «Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Ἡ παγκόσμιος χαρά», μετὰ τῶν στίχων·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε, ἅπαντες πιστοί».

Ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῆ Πέμπτη πρωῒ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Εὐαγγέλιον· «Ἀναστᾶσα Μαριὰμ» (Λουκ. α' 39-49, 56).

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἡ παγκόσμιος χαρὰ» (ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα).
Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 6, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Πύλην ἀδιόδευτον».

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιώτερα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων, ὡς διετάχθη ἀνωτέρω. Εἶτα αἱ δύο καταβασίαι· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε» καὶ· «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»¹⁰⁵.

Ἑξαποστειλάρια· «Ἀγάλλονται τὰ πέρατα» καὶ· «Ἀδὰμ ἀνακαινίσθητι».

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν· «Αὕτη ἡμέρα Κυρίου».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυῖδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ».

Στίχ. γ'· «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. δ'· «Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθήσεται· βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρῶτ' πρῶτ'».

105. Βλ. ὑποσημείωσιν 95, σελ. 327.

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β´

Στίχ. α´. «᾿Ωμοσε Κύριος τῷ Δαυῖδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β´. «Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Στίχ. γ´. «Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτήν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ».

Στίχ. δ´. «Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυῖδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ χριστῷ μου».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´. «Αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετισάμην αὐτήν».

«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Στίχ. β´. «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Στίχ. γ´. «Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Κοντάκιον· «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα».

Ἀπόστολος· «Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν» (Φιλιπ. β´ 5-11).

Εὐαγγέλιον· «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ» (Λουκ. ι´ 38-42, ια´ 27-28).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμός τῆς θ´ ᾠδῆς τοῦ β´ κανόνος· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία».

Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὁρθρῷ φάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

9. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύναξις τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, Σεβηριανοῦ μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῶν ἁγίων, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἑξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστίχων τῶν αἶνων· «Χάρις τῷ λυτρωτῇ» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ πανάμωμος ἀγνή». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ».

10. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμοδώρας μαρτύρων, Ἡσαΐου ὀσίου τοῦ κτήτορος τῆς ἱερᾶς μονῆς Κύκκου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Ἡσαΐου εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ' τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναίων* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐας.

11. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Θεοδώρας ὀσίας τῆς ἐν Ἀλε-

ξανδρεία, Εὐφροσύνου ὀσίου τοῦ μαγείρου, τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ μαρτυρησάντων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἱερομάρτυς Χρυσόστομος Σμύρνης.

Ἦχος γ'. Ἐωθινὸν Α'

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Αὐτονόμου, ψαλλομένη κατὰ τὴν σήμερον διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τοῦ Γενεθίου τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν ιβ', καταλιμπάνεται, λόγω τῆς συμπτώσεως μνήμης αὐτοῦ ἐν Κυριακῇ.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*». Κοντάκιον· «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 τελευταῖα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «*Σήμερον στερωτικαὶ πύλαι*», «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς*» καὶ «*Σήμερον ἡ στεῖρα Ἄννα*» (8ῃ Σεπτεμβρίου), καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας· «*Ἰυναικίῳ ἐν σώματι*»¹⁰⁶.

Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «*Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις*» (8ῃ Σεπτεμβρίου).

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Δεῦτε, ἅπαντες πιστοὶ*» (8ῃ Σεπτεμβρίου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «*Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια*». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν*

106. Περὶ τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημειώσεις 5 καὶ 16, σελ. 82, 96. Ἐπελέξαμεν δὲ ἐκ τῶν ἑσπερίων ἰδιομέλων τῆς ἑορτῆς τὰ 3 τελευταῖα, δεδομένου ὅτι τὸ πρῶτον θὰ φαλῆ καὶ ὡς δοξαστικόν.

ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια: «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Αἱ ἀκτῖνες ἔλαμψαν» καὶ· «Τῇ σεπτῇ γεννήσει σου».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ ἀ΄ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τῆς ἀγίας, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα», τὸ κάθισμα τῆς ἀγίας· «Ἀσκήσει ἐλάμπρυνας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἰούδα, μεγαλύνθητι».

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι: «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α΄ ἀναστάσιμον· «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν» καὶ τὸ μεθέορτον· «Ἐκ τῆς ἀκάρπου σήμερον».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» (8ῃ Σεπτεμβρίου) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Δόξα, τὸ Α΄ ἑωθινόν· «Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς, μετὰ τοῦ· «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» εἰς τὸ β΄.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ἡ γέννησις σου, Θεοτόκε», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννα».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως· «Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν» (Γαλ. ζ΄ 11-18).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως· «Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν» (Ἰω. γ΄ 13-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΓ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηναίας κ. Χρυσόστομος.

12. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος, Κουρνούτου ὀσίου τοῦ ἐν Ἄγροκηπία.

Αἱ ἀκολουθίαι τῆς ἀποδόσεως ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὅρθρω τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπὸ γ' ὥδῆς, τὸ κάθισμα δις. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ.

13. ΤΡΙΤΗ. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, προεόρτια τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Κορνηλίου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι:

«Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν».

«Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια. «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου», ὁ τῶν ἐγκαινίων εἰς 4 μετὰ στίχου. «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ζ΄ ᾠδῆς, τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι. «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Τὰ ἕξαποστειλάρια καὶ οἱ αἶνοι. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ΄ ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων). Ἀπολυτίκια, τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῶν ἐγκαινίων. «Οὐρανὸς πολύφωτος». Ἀπόστολος τῶν ἐγκαινίων καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως». «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τῶν ἐγκαινίων. «Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. Ἀλληλούϊα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν. «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

14. ΤΕΤΑΡΤΗ. Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Νηστεία.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Σταυροβουνίου, Σταυροῦ Ὁμόδους καὶ Σταυροῦ Μίνθης.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια. «Τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν». Δόξα. «Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος». Κοντάκιον. «Οὐρανὸς πολύφωτος».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια· «Σταυρὸς ἀνυψούμενος» εἰς 6, δευτεροῦντες αὐτά.

Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε, ἅπαντα τὰ ἔθνη».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια· «Χαίροις, ὁ ζωηφόρος Σταυρὸς», μετὰ τῶν στίχων·

«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν».

«Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς».

Ἀπολυτίκιον· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός»¹⁰⁷.

Τῇ Τετάρτῃ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

107. Διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ ἀπόλυσις ὡς εἰς ἄλλας δεσποτικὰς ἑορτάς. Μόνον τὸ Τ.Μ.Ε. (Προθεωρία, § 16, σελ. 44) ὀρίζει τὸ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν» ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη ἡ ἑορτὴ, καθ' ὅτι, ὡς λέγει, ἐν τῷ Ὅρθρῳ λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι». Ἀλλὰ τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» ἐτάχθη νὰ λέγηται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι τρίς ἐν αὐτῷ μνημονεύεται ὁ τίμιος Σταυρὸς. Καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», δὲν λέγεται ὅμως εἰς τὴν ἀπόλυσιν τὸ «Ὁ ἀναστάς». Ἐν προκειμένῳ δικαιολογεῖται μόνον, ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τύχη ἐν Κυριακῇ.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον: «Εἶδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ὅτι θαυμαστά ἐποίησεν ὁ Κύριος».

Εὐαγγέλιον: «Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα» (Ἰω. ιβ΄ 28-36).

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ν΄ φαλμὸς χῦμα.. Δόξα: «Σύ μου σκέπη κραταιά». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ».

Κανών, ὁ τῆς ἑορτῆς εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια: «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου».

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα: «Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρὶν» δις.

Ἀφ΄ ς΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι: «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιώτερα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλονται τὰ δύο τμήματα τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστον, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου εἰς τὰ τροπάρια. Εἶτα, αἱ δύο καταβασίαι: «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε» καὶ: «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Ἐξαποστειλάρια: «Σταυρός, ὁ φύλαξ» δις καὶ: «Σταυρὸς ὑψοῦται» ἅπαξ.

Αἶνοι, τὰ 3 προσόμοια: «ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος» εἰς 4.

Δόξα, καὶ νῦν: «Σήμερον προέρχεται».

Δοξολογία μεγάλη (ἐκ παραδόσεως εἰς ἤχον δ΄).

Ἡ τάξις τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ ἄσματικὸν «Ἅγιος ὁ Θεός», οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορειάν πύλην τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται ψάλλειν τοῦτο ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους. Ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν τίμιον Σταυρὸν, ὁ ὁποῖος κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἠὺτρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικῆ καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν δίσκον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων τοῦτον ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερούγων καὶ τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν, τοῦ δὲ διακόνου θυμιῶντος. Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τετραπόδιον ἠὺτρεπισμένον καὶ παρακειμένη κολυμβήθρα μεθ' ὕδατος, κυκλοῦσι ταῦτα τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἵσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτοῦ. Ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «Σοφία· ὀρθοί». Εἶτα, ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον, θυμιᾷ κύκλω αὐτοῦ, ψάλλων τὸ «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἐπαναλαμβανομένου τούτου ὑπὸ τῶν χορῶν δίς.

Εἶτα ποιήσας μετανοίας τρεῖς, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας τὸν τίμιον Σταυρὸν μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ ὑψοῖ αὐτὸν λέγων μεγαλοφώνως· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον». Καὶ οἱ μὲν χοροὶ ἄρχονται τῆς α' ἑκατοντάδος τοῦ «Κύριε, ἐλέησον», ὁ δὲ διάκονος καὶ οἱ πιστοί, ὅσοι ἂν βούλωνται, ραίνουσι διὰ ῥοδοστάγματος τὸν τίμιον Σταυρὸν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ «Κύριε, ἐλέησον». Ὁ ἱερεὺς, σφραγίσας τρίς διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν ἄνωθεν τῆς κολυμβήθρας καὶ ἀνίσταται ὀλίγον κατ' ὀλίγον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑκατοντάδος.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς βορρῶν, ὑψοῖ καὶ πάλιν τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Καὶ ψάλλεται ἡ β' ἑκατοντὰς κατὰ τὸν προγραφέντα τρόπον.

Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς ἔρχεται πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς δυσμάς, ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος». Καὶ ψάλλεται ἡ γ' ἑκατοντὰς ὡς ἀνωτέρω.

Ἐπειτα ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς νότον, αἶρει καὶ πάλιν τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ». Καὶ ψάλλεται ἡ δ' ἑκατοντὰς.

Τέλος ὁ ἱερεὺς ἔρχεται καὶ πάλιν ἔμπροσθεν τῆς κολυμβήθρας καί, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἀγίαν ἑορτὴν ταύτην, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἀγίου ναοῦ τούτου, πάντων τῶν κοπιώντων καὶ φαλλόντων ἐν αὐτῷ καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων». Καὶ φάλλεται ἢ ε' ἑκατοντάς.

Μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς (ἢ, ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς, κατέρχεται ἐκ τοῦ θρόνου καὶ) ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ εὐλογεῖ δι' αὐτοῦ σταυροειδῶς τὸν λαόν, φάλλων τὸ κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως». Εἶτα ἀποθέτει τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ ποιῶν μετάνοιαν προσκυνεῖ φάλλων τὸ «Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν δις. (Ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν, εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὸν θρόνον, τῶν χορῶν φαλλόντων τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα»).

Ἀκολούθως γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν, φαλλομένων τῶν ἰδιομέλων· «Δεῦτε, πιστοί», ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι· ἵνατί ἐγκατέλιπές με; Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Ὁ Θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούση, καὶ νυκτός, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί».

Στίχ. γ'· «Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν».

Στίχ. δ´· «Περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί, ταῦροι πίονες περιέσχον με».

Δόξα, καὶ νῦν. «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β´

Στίχ. α´· «Ἴνα τί, ὁ Θεός, ἀπώσω εἰς τέλος; ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς*».

Στίχ. β´· «Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς».

Στίχ. γ´· «Ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου, ὄρος Σιών τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ».

Στίχ. δ´· «Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν. «*Ὁ μονογενὴς Υἱός*».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· ὁ καθηήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σαλευθήτω ἡ γῆ».

«*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*».

Στίχ. β´· «Κύριος ἐν Σιών μέγας καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς».

Στίχ. γ´· «Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστιν».

Εἰσοδικόν· «Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Ἀπολυτίκιον· «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*».

Κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου· «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*».

Ἀπόστολος: «Ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄ 18-24).

Εὐαγγέλιον: «Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς» (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ α΄ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὠδῆς· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».

Κοινωνικόν: «Ἐσημειώθη ἐφ’ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν μὲν τῷ Ὁρθρῷ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν».

15. ΠΕΜΠΤΗ. Νικήτα μεγαλομάρτυρος, Συμεῶν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

16. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου, Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ ἐν Ἀλέκτορα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς ἀγίας, ἢ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῆ οὕτως·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἀγίας. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τῆς ἀγίας καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

17. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς, Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος μαρτύρων, Ἡρακλειδίου ἐπισκόπου Ταμασέων, Αὐξιβίου ἐπισκόπου Σόλων, Ἀναστασίου ὀσίου τοῦ ἐν Περιστερωνοπηγῇ Κύπρου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Ἡρακλειδίου παρὰ τὸ χωρίον Πολιτικόν.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Ἡρακλειδίου, Αὐξιβίου καὶ Ἀναστασίου εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν.

18. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης τοῦ θαυματουργοῦ, Ἀριάδνης μάρτυρος.

Ἦχος δ΄. Ἑωθινὸν Β΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὦρα

Ἀπολυτίκιον· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Σταυρὸς ἀνυφούμενος» (14ῃ Σεπτεμβρίου) καὶ τὰ 3 τοῦ ἁγίου· «Τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου»¹⁰⁸.

Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Δεῦτε, ἅπαντα τὰ ἔθνη» (14ῃ Σεπτεμβρίου).

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς» (14ῃ Σεπτεμβρίου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». **Δόξα**,

καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

108. Περὶ τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν μεθεόρτων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημείωσιν 5 καὶ 16.

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς ἡμέρας· «Ὁ ἄνω ὡς Θεός» καὶ· «Ἐν Παραδείσῳ με δεινώς».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ», τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Ὁρθοδόξοις ἐμπρέπων». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Τὸ πανάγιον ξύλον».

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β΄ ἀναστάσιμον· «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τῆς ἑορτῆς· «Σταυρὸς ὁ φύλαξ».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» (14ῃ Σεπτεμβρίου) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν».

«Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, τὸ Β΄ ἑωθινόν· «Μετὰ μύρων προσελθούσαις».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἀπολυτίκια· «Τὸ παιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν· «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος» (Γαλ. β' 16-20).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν· «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» (Μάρκ. η' 34-θ' 1).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΔ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Α' ἐβδ. Λουκᾶ.

19. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων.

20. ΤΡΙΤΗ. Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Μελετίου ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν. «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

21. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Κοδράτου ἀποστόλου τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ, Ἰσαακίου ἐπισκόπου Κιτίου.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρουμένων ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς εἰσόδου, τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ β' εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς. «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Σημείωσις. Ἐφ' ἐξῆς, καὶ μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι. «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» καὶ τὸ κοντάκιον «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

22. ΠΕΜΠΤΗ. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Φωκᾶ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Σημείωσις. Σήμερον συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Κοδράτου, μὴ φαλεῖσα κατὰ τὴν κα', διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

23. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι:

«Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ».

«Λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ Προδρόμου».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

24. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Θέκλης μεγαλομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου, τὸ ἐν Κυθήροις θαῦμα τῆς Θεοτόκου τῆς Μυρτιδιωτίσσης, Σιλουανοῦ ὁσίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀγίας Θεέκλης παρὰ τὸ χωρίον Μοσφιλωτή.

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἁγίας Θεέκλης εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

25. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΛΟΥΚΑ. Εὐφροσύνης ὁσίας.

Ἦχος πλ. α΄. Ἐωθινὸν Γ΄

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ». Κοντάκιον· «Τῆς παρθενίας τῷ κάλλει».

Ἐσπερινὸς

Ἐσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας· «Μῆτερ ὁσία Εὐφροσύνη».

Δόξα, τῆς ἁγίας· «Τὸ καθαρὸν τῆς ἀγνεύσεώς σου».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἡγίου· «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ».

Εἵσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, τῆς ἁγίας· «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

ἽΟρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ α' τῆς ἁγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὥδης, τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας· «Τὸ τοῦ θήλεος χαῦνον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Σὲ λιμένα καὶ τεῖχος».

Ἀφ' ζ' ὥδης, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι Χριστὸς ἐγγήγερται», τῆς ἁγίας· «Τὸν ἄρχοντα διέλαθες» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Θρόνοι καὶ Κυριότητες».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν· «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας».

Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς ἸΔ΄ Κυριακῆς· «Ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν» (Β΄ Κορ. α΄ 21-β΄ 4).

Εὐαγγέλιον, τῆς Α΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην» (Λουκ. ε΄ 1-11).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΕ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Β΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

26. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ μετάστασις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἐν Λευκωσίᾳ.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα εἴθισται νὰ ἀπαγγέλλωνται ἐμμελῶς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· «Καὶ νῦν· Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ἀποστόλου»¹⁰⁹.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

109. Τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ὀριζόμενον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» ἀρμῶζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τοῦ ἀποστόλου τύχη ἐν Κυριακῇ.

27. ΤΡΙΤΗ. Καλλιστράτου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

28. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ εὕρεσις καὶ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Νεοφύτου ὁσίου τοῦ Ἐγκλείστου, Χαρίτωνος ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ, Αὐξεντίου ὁσίου.

Παναγυρίζει ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Νεοφύτου, Χαρίτωνος καὶ Αὐξεντίου εὐρίσκονται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος.

29. ΠΕΜΠΤΗ. Κυριακοῦ ὁσίου τοῦ ἀναχωρητοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Κυριακοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

30. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου καὶ φωτιστοῦ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀνανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ ὁσίου τοῦ μελωδοῦ, τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Κουκουζέλου.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Σκέπης ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος¹¹⁰.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

2. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΛΟΥΚΑ. Πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ διαλαμφάντων ἁγίων, Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης τῆς παρθενομάρτυρος.

Ἦχος πλ. β΄. Ἐωθινὸν Δ΄

Ἡ ἀκολουθία πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ διαλαμφάντων ἁγίων εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναίων* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν) καὶ εἰς τὴν «Ἀσματικὴν αὐτῶν ἀκολουθίαν», ἣν ἐξέδωκεν ἡ ἱερά μονὴ Σταυροβουνίου.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

---

110. Δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ «Ἀσματικὴ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου», ἐκδοσις Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Ἁγίας Σκέπης, Βίγλα Μεγίστης Λαύρας, Ἅγιον Ὄρος 1988.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολε ἄγιε». Δόξα· «Ἐν σοί, πάτερ, ἀκριβῶς». Κοντάκιον· «Ὁ ἐν πρεσβείαις θερμότατος».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων καὶ τὰ 3 τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης· «Ἱερέων ἐν χρισματι».

Δόξα, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Σήμερον εἰς ἐν συνέλθωμεν».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων.

Ἡ λιτὴ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης· «Τὸν φωστῆρα τὸν θεολαμπῆ».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Τοὺς ἐν Κύπρῳ ἁγίους». Δόξα, τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης· «Καὶ τρόπων μέτοχος». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ

τὸν πολυέλεον, τὸ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Ἡ νῆσος Κύπρος». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Σὺν τοῖς ἁγίοις».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἔωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ πρῶτος τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ ὁ τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων, τὸ κάθισμα αὐτῶν· «Ἱεράρχαι, ὅσιοι». Δόξα, τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης· «Παιδευθεὶς ἐν τῇ πλάνῃ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Λογισμοῖς ὀλισθαίνων».

Ἄφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον· «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράφαντες», τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Χαρμονικῶς ὑμνήσωμεν», τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης· «Τὸν πρότερον ὑπάρχοντα» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Χαρὰν τὴν ἀνεκκλάλητον».

Ἄϊνοι¹¹¹, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Τί ὑμᾶς καλέσωμεν, ἅγιοι;», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Δόξα, τὸ Δ' ἔωθινόν· «Ὁρθρος ἦν βαθύς».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

111. Ὅπου οἱ ἅγιοι Κυπριανὸς καὶ Ἰουστίνη ἐορτάζονται ἐπισημότερον, δυνατὸν νὰ λεχθοῦν ἀναστάσιμα 2, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων 3 καὶ τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης 3 ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναίων.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Τοὺς ἐν Κύπρῳ ἀγίους», «Καὶ τρόπων μέτοχος», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον: «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῶν ἐν Κύπρῳ ἀγίων (ζήτησι τῆ Κυριακῆ τῶν Ἁγίων Πάντων): «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως» (Ἐβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2).

Εὐαγγέλιον, τῆς Β΄ Κυριακῆς Λουκᾶ: «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν» (Λουκ. ζ΄ 31-36).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν: «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ιζ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

3. ΔΕΥΤΕΡΑ. Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

4. ΤΡΙΤΗ. Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Ταμασέως, Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Λαμπαδιστοῦ.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ ἐν Καλοπαναγιώτῃ.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἀγίων Θεοδώρου καὶ Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ εὐρίσκονται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

5. ΤΕΤΑΡΤΗ. Χαριτίνης μάρτυρος, Ἑρμογένους ἱερομάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Ἑρμογένους εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

6. ΠΕΜΠΤΗ. Θωμᾶ ἀποστόλου, Κενδέου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Κενδέου παρὰ τὸ χωρίον Αὐγόρου Ἀμμοχώστου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κενδέου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

7. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Σεργίου καὶ Βάκχου μαρτύρων, Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Σεργίου καὶ Βάκχου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πολυχρονίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

8. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Πελαγίας ὁσίας, Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Σολία τῆς Κύπρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρτέμονος εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

9. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ Ἀλφαίου, Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας τῆς συμβίας αὐτοῦ ὁσίων.

Ἦχος βαρύς. Ἑωθινὸν Ε΄

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀνδρονίκου καὶ Ἀθανασίας εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὦρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐν σοί, μητερ, ἀκριβῶς». Κοντάκιον· «Τὸ σῶμα τὸ σόν».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου· «Τῷ καλᾶμω τῆς χάριτος» καὶ τὰ 3 τῶν ἁγίων· «Ὅλην ἀποθέμενοι».

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Τὴν τοῦ θείου Πνεύματος».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκειμένον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Πιστῶς πανηγυρίζομεν».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου». Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

ᾠρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ ἀποστόλου καὶ ὁ τῶν ἀγίων, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀποστόλου· «Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως». Δόξα, τῶν ἀγίων· «Τὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡς πανάμωμος νύμφη».

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Ε' ἀναστάσιμον· «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τοῦ ἀποστόλου· «Ὡς μύστης καὶ ἀπόστολος» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Σὲ οἱ προφηῆται ἅπαντες».

Αἵνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου· «Ἐλαμψας, ἀπόστολε» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ».

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα».

Δόξα, τὸ Ε΄ ἐωθινόν· «Ὡ τῶν σοφῶν σου κριμάτων, Χριστέ».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», «Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Ις΄ Κυριακῆς· «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον, τῆς Γ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν» (Λουκ. ζ΄ 11-16).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΖ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

10. ΔΕΥΤΕΡΑ. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων.

11. ΤΡΙΤΗ. Φιλίππου ἀποστόλου ἐνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων, Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας τοῦ ποιητοῦ καὶ Γραπτοῦ, Ζηναΐδος καὶ Φιλονίλλης ὁσίων, Ἰωνᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Περγάμῳ τῆς Κύπρου.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἁγίων Ζηναΐδος καὶ Φιλονίλλης καὶ τοῦ ὁσίου Ἰωνᾶ εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

12. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων, Θεοσεβίου ὁσίου τοῦ Ἀρσινόϊτου, Ἐπικτήτου ὁσίου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοσεβίου εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἐπικτήτου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

13. ΠΕΜΠΤΗ. Κάρπου καὶ Παπύλου μαρτύρων, Χρυσῆς νεομάρτυρος.

14. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου μαρτύρων, Κοσμᾶ ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ τοῦ ποιητοῦ, Θεράποντος ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεράποντος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

15. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Λουκιανοῦ ὁσιομάρτυρος πρεσβυτέρου τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας.

16. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΛΟΥΚΑ. Τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου, τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος πλ. δ΄. Ἐωθινὸν ς΄

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν πατέρων ζῆτει ἐν τῷ *Μηναιῶ* μετὰ τὴν ια΄ Ὀκτωβρίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τῶν πατέρων· «Τὰς ἑπτὰ συνόδους».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὰς μυστικὰς σήμερον».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Ἐἵσοδος· «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὴν ἐτήσιον μνήμην σήμερον».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Νεῦσον παρακλήσεσι».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, τῶν πατέρων· «Υπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῶν πατέρων· «Ἀποστολικῶν παραδόσεων». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Θεοτόκε ἡ προστασία». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν πατέρων· «Υπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων εἰς 4, μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τῶν πατέρων· «Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ταχὺ ἡμᾶς πρόφθασον».

Ἀφ' ς΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῶν πατέρων.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ζ' ἀναστάσιμον· «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», τῶν πατέρων· «Πατέρες οὐρανόφρονες» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Πρεσβείαις, ὑπεράγαθε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «Ὅλην συγκροτήσαντες» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εὐλόγητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορὸς».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Υπερδεδοξασμένος εἶ, Χριστέ», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων· «Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος» (Τίτ. γ' 8-15).

Εὐαγγέλιον, τῆς Δ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι» (Λουκ. η' 5-15).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θεϊαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΗ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ε' ἐβδ. Λουκᾶ.

17. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ὡσηὲ προφήτου, Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν τῇ Κρίσει, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

18. ΤΡΙΤΗ. Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

19. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰωὴλ προφήτου, Οὐάρου μάρτυρος, Μνάσωνος ἐπισκόπου Ταμασοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μνάσωνος εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος τοῦ προφήτου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

20. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀρτεμίου μεγαλομάρτυρος, Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνία, Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

21. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰλαρίωνος τοῦ Μεγάλου, Σωκράτους ἱερομάρτυρος πρεσβυτέρου Ἀγκύρας, Βαρνάβα καὶ Ἰλαρίωνος ὁσίων τῶν ἐν Περιστερώνη Μόρφου, Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰλαρίωνος τοῦ Μεγάλου εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ΄ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναίων* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἁγίου Σωκράτους καὶ τῶν ἁγίων Βαρνάβα καὶ Ἰλαρίωνος εὐρίσκονται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

22. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀβερκίου ἱσαποστόλου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως, τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἁγίων ἑπτὰ Παίδων, Εὐλαλίου ἐπισκόπου Λαμπούσης τῆς Κύπρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐλαλίου εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

23. ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ΄ ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου.

Ἦχος α΄. Ἐωθινὸν Ζ΄

Σήμερον εἴθισται πολλαχοῦ νὰ τελῆται ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Κανόνα πίστεως». Δόξα· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἱερέα μέγιστον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου· «Δεῦτε, τὸ μνημόσυνον» εἰς 4.

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Αἷματι τοῦ μαρτυρίου».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ καθίσμα τοῦ ἀποστόλου· «Ἀπόστολε Χριστοῦ». Δόξα, τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· «Συγγενῆς κατὰ σάρκα». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡς πανάμωμος νύμφη».

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι ἤραν τὸν Κύριον», τοῦ ἀποστόλου· «Ὡς ἱεράρχης πρῶτιστος» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἡ φοβερὰ τῆς κρίσεως».

Ἄϊνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου· «Τῶν εὐσεβούντων τὰ πλήθη» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ».

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα».

Δόξα, τὸ Ζ' ἑωθινόν· «Ἴδου σκοτία καὶ πρωΐ».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητῆς», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς ΙΗ' Κυριακῆς· «Ὁ σπείρων φειδομένως» (Β' Κορ. θ')

6-11). Ἐὰν ὁμως ὁ ἀπόστολος ἐορτάζεται ἐπισημότερον, λέγεται ὁ τοῦ ἀποστολοῦ (ζήτηι τῇ Τετάρτῃ τῆς ΛΑ΄ ἐβδ.)· «*Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου*» (Ἰακ. α΄ 1-18).

Εὐαγγέλιον, τῆς ζ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «*Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν*» (Λουκ. η΄ 26-39).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΘ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

24. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

25. ΤΡΙΤΗ. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μαρτύρων καὶ νοταρίων.

26. ΤΕΤΑΡΤΗ. Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου, ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου γενομένου σεισμοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«*Συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν· ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη*».

«*Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτήν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται*».

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «*Δέσποινα, πρόσδεξαι*»¹¹². Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ σεισμοῦ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ σεισμοῦ. Κανόνες, ὁ τοῦ σεισμοῦ εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν*,

112. Τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον θεοτοκίον· «*Ἀνούμφευτε Παρθένε*» ἀρμόζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ.

δόξα σοι» καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου¹¹³, εἰς 4 ἕκαστος. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου). Ἀπολυτίκια, τοῦ σεισμοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

27. ΠΕΜΠΤΗ. Νέστορος μάρτυρος.

28. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τερεντίου, Νεονίλλης καὶ τῶν ἑπτὰ τέκνων αὐτῶν μαρτύρων, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου, Διομήδους ὁσίου τοῦ Κυπρίου. (Ἐθνικὴ ἑορτή).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Διομήδους εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἐπέτειος τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ὅτε ἡ Ἑλλὰς ὑπερησπίσατο γενναίως μαχομένη ὑπὲρ τῶν πατρίων ἐδαφῶν.

**Τυπικὴ διάταξις Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ
τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940**

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α' χορός· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β' χορός· Δόξα καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

113. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει μόνον τὸν β' κανόνα τοῦ ἁγίου, μᾶλλον χάριν συντομίας.

- Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».
- Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».
- Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐνδόξως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».
- Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).
- Ὁ διάκονος· «Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».
- Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).
- Ὁ ἀρχιερεὺς· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».
- Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».
- Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον».
- Ὁ ἀρχιερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν, ὁ ἐκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὁροθεσίας θέμενος καὶ ἐπὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος εὐμενῶς αἰεὶ ἐπιβλέπων καὶ κηδόμενος τούτου, ὁ τὴν κραταιάν σου προστασίαν καὶ βοήθειαν χορηγήσας τούτῳ καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνι, κατὰ τὸν δεινὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἐνισχύσας αὐτὸ κατὰ πολεμίου πολυπληθοῦς καὶ ὑπερόπλου, καὶ δουλωθὲν στηρίζας, διασώσας τε καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας, πρόσδεξαι τὰς ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας ἀναπεμπομένας εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις κατὰ τὴν ἱστορικὴν καὶ ἀειμνημόνευτον ταύτην ἐπέτειον. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἀγῶνι πεσόντων, ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων καὶ σφαιγιασθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, μετὰ τῶν ἀπ' αἰώνος σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον, ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξιούς τῆς ἐλευθερίας ἀνὰδειξον. Ἐν εἰρήνῃ καὶ αἰεὶ ἐλεύθερον τὸ ἔθνος ἡμῶν τήρει, ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῇ ἀρετῇ στηρίξει τοῦτο καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καθοδήγει.

Ἐπίδε, Κύριε, εὐσπλάγχνω ὄμματί σου καὶ ἐπὶ τὴν δεινῶς δοκιμαζομέ-

νην ιδιαίτεράν ἡμῶν πατρίδα Κύπρον. Ἀποδιώξον ἀπ' αὐτῆς ἐχθροὺς καὶ ἐπιβούλους, τοὺς παντειοτρόπως καταδυναστεύοντας καὶ ἐξουθενούντας τὸν λαόν σου καὶ βεβηλοῦντας τοὺς ναοὺς σου. Σύντριψον τὴν ἰσχὺν αὐτῶν καὶ ταπείνωσον τὴν ἐπηρμένην ὄφρύν. Σύντριψον τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας ἡμῶν καὶ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Δός, Κύριε, ἰσχὺν τῷ χριστεπωνύμῳ λαῷ σου, τῷ φιλοχρίστῳ ἡμῶν στρατῷ καὶ πᾶσι τοῖς ἀγωνιζομένοις πρὸς ἐλευθερίαν, χαριζόμενος ἡμῖν ὁμόνοιαν καὶ ἀδελφωσύνην. Τοὺς ἐν ἐξουσίαις ὄντας κατεύθυνον κατὰ τὸ σὸν πανάγιον θέλημα· τοὺς ἐν αἰχμαλωσίαις λύτρωσον καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν βοήθει καὶ ἐνίσχυε, ἵνα ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ ἡμῶν, ἐλευθερομένη καὶ εἰς βίον εἰρηρικὸν καὶ εὐτυχῆ καὶ ἡσύχιον καὶ αὖθις ὀδηγουμένη, δοξάζεται σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ἦ ἄρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεύς), τὴν ἀπόλυσιν.

Ἦ χορός· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».

Ἦ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Ἦ χορός, τὸν ἔθνικὸν ὕμνον.

Ἦ ἱερεύς· «Δί' εὐχῶν».

29. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας, Ἀβραμίου ὁσίου.

30. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ. Ζηνοβίου ἱερομάρτυρος καὶ Ζηνοβίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, Θεράποντος ὁσίου τοῦ ἐν Λυθροδόντα.

Ἦχος β΄. Ἐωθινὸν Η΄

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἦ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Θεράποντος εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 7 ἀναστάσιμα καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων· «Μαρτυρίου ἐν αἵματι».

Δόξα, τῶν ἀγίων· «Ἀσματικὴν χορείαν κροτήσωμεν».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ὅτε κατῆλθες». Δόξα, τῶν ἀγίων· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώχηον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἀγίων εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὥδῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἀγίων· «Τὴν σοφὴν ξυνωρίδα». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ἀσθενεῖα βαρεῖα».

Ἀφ' ζ' ὥδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον· «Δύο ἀγγέλους βλέψασα»,

τῶν ἁγίων· «Φοινίξας ἐρυθρότερον» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Σὲ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Η΄ ἐωθινόν· «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατήλθες», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς ΙΘ΄ Κυριακῆς· «Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου» (Β΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ε΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος» (Λουκ. ις΄ 19-31).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Κ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

31. ΔΕΥΤΕΡΑ. Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ, Ἀριστοβούλου καὶ Ναρκίσσου, ἐκ τῶν Ο΄ ἀποστόλων, Ἐπιμάχου μάρτυρος.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΤΡΙΤΗ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ ἀναργύρων τῶν ἐξ Ἀσίας, Δαυῖδ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀναργύρων. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

2. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδιφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων.

3. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ μαρτύρων, τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Λύδδῃ ναοῦ Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου, ἦτοι ἡ κατάθεσις τοῦ τιμίου σώματος αὐτοῦ.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Γεωργίου (ζῆτει τῇ 3ῃ Νοεμβρίου) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (ζῆτει τῇ 23ῃ Ἀπριλίου). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰωαννικίου τοῦ Μεγάλου, Νικάνδρου ἐπισκόπου Μύρων καὶ Ἑρμαίου πρεσβυτέρου ἱερομαρτύρων, Γεωργίου ὁσίου τοῦ Καρσλίδου.

5. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρτύρων, Λίνου ἀποστόλου ἐπισκόπου Ῥώμης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Λίνου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

6. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ. Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ, Δημητριάνου ἐπισκόπου Χύτρων (Κυθρέας) τῆς Κύπρου.

Ἦχος γ'. Ἐωθινὸν Θ'

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Δημητριάνου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Παῦλος ὁ θεσπέσιος».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀρχιερατικὴν στολὴν ἐνδυσάμενος».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀσκήσεως τὸ πέλαγος διαπλέων».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Θείας πίστεως». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου· «Ὡς τοῦ σκεύους ὑπάρχων». Δόξα, τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· «Δόγμα ἔνθεον». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Θείας φύσεως».

Ἀφ΄ ς΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Θ΄ ἀναστάσιμον· «Συγκεκλεισμένων, Δέσποτα», τοῦ ἀγίου· «Τὸν Παῦλον ἐκμιμούμενος» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Θεὸν σαρκὶ ὄν ἔτεκες».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Θ΄ ἑωθινόν· «Ὡς ἐπ΄ ἐσχάτων τῶν χρόνων».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Θείας πίστεως», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀπόστολος, τῆς Κ΄ Κυριακῆς· «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον» (Γαλ. α΄ 11-19).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ζ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Λουκ. η΄ 41-56).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΑ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Η΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

7. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τῶν ἐν Μελιτινῇ λγ΄ μαρτύρων, Λαζάρου ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει ἀσκήσαντος.

8. ΤΡΙΤΗ. Ἡ σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ παρὰ τὸ χωρίον Ἀναλύνοντας Λευκωσίας καὶ ὁ καθεδρικός ναὸς Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ τῆς ὑπὸ παράνομον τουρκικὴν κατοχὴν ἱεραῶς μητροπόλεως Κυρηνείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι·

«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα».

«Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησ σφόδρα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων τῶν ἀσωμάτων¹¹⁴ λέγεται ὁ στίχος· «Ἅγιοι ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», μετὰ τῶν ἐξῆς παραλλαγῶν·

114. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει μόνον τὸν β΄ κανόνα τῶν ἀσωμάτων, μᾶλλον χάριν συντομίας.

Εἰς τὴν α΄ ὥδῃν· «... ταύτης τὴν εἴσοδον».

Εἰς τὴν γ΄ ὥδῃν· «... κὰν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου ...».

Εἰς τὴν ε΄ ὥδῃν· «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες, ἐν τῷ ναῶ τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Εἰς τὴν θ΄ ὥδῃν· «... τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς Θεομήτορος ...».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀσωμάτων. Κοινωνικόν· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. Ἀλληλουϊά».

Σημειώσεις. Αἱ καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ὡς διευτυπώθησαν ἀνωτέρω μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου. Τὸ δὲ κοντάκιον· «Ὁ καθαρώτατος ναός» ψάλλεται μέχρι καὶ τῆς 25ῆς Νοεμβρίου, πλὴν τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, καθ' ἣν ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «Εὐφροσύνης σήμερον».

9. ΤΕΤΑΡΤΗ. Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ, Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου μαρτύρων, Ματρώνης ὁσίας, Συμεῶν ὁσίου τοῦ μεταφραστοῦ.

Γενικευθείσης τῆς τιμῆς τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἁγίου ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν, κατὰ τὴν ἐν σελ. 56-57 διάταξιν, μετὰ τῶν κατωτέρω στοιχείων·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα πρόσδεξαι»¹¹⁵.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ὡς διε-

115. Τὸ ἐν τῷ Κυπρίῳ Μηναιῷ ὀριζόμενον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε» ἀρμόζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου τύχη ἐν Κυριακῇ.

τυπώθησαν τῇ 8ῃ Νοεμβρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀρσινόης κ. Νεκτάριος.

10. ΠΕΜΠΤΗ. Ὀλυμπᾶ, Ῥοδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου, Ἐράστου καὶ Κουάρτου ἐκ τῶν Ὁ' ἀποστόλων, Ὁρέστου μάρτυρος, Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ Καππαδόκου.

11. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μηνᾶ μεγαλομάρτυρος, Βίκτωρος, Βικεντίου καὶ Στεφανίδος μαρτύρων, Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Στουδίτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ παρὰ τὸ χωρίον Βάβλα Λάρνακος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μηνᾶ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

12. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἰωάννου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἐλεήμονος, Νείλου ὁσίου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

13. ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΛΟΥΚΑ. Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἦχος δ'. Ἐωθινὸν Γ'

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου ἐκτήσω». Δόξα· «Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς». Κοντάκιον· «Τὸν πλοῦτον τὸν σόν».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Τὴν χρυσή-
λατον σάλπιγγα» εἰς 6, δευτεροῦντες αὐτά¹¹⁶.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε τρισμάκαρ».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ διὰ σέ θεοπάτωρ».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώ-
σματα τοῦ ἁγίου.

Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Σάλπιγξ χρυσόφωνος».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως». Δόξα,
τοῦ ἁγίου· «Ἡ τοῦ στόματός σου». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον·
«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν
ἐστίν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ
«Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ
δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τοῦ ἁγίου· «Τοῖς χρυσεῖς λόγοις σου». Δόξα,
τὸ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· «Οὔτε ἔχθρα συνόδου». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον·

116. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου 4. Ἄλλ' ὁ ἅγιος πατὴρ οὗτος περιλαμβάνεται εἰς τοὺς ἐπισήμως ἐορταζομένους ἁγίους (βλ. Τ.Μ.Ε., Προθεωρία § 32, σελ. 27-28), καὶ ὅταν ἡ μνήμη αὐτῶν τύχη ἐν Κυριακῇ, φάλλονται ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου 6, εἰς δὲ τοὺς αἴνους λέγεται τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν ἀντὶ τοῦ ἐωθινοῦ.

«Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου· «Τῆς ἀρρήτου σοφίας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὸν φλογμὸν τῆς γεέννης».

Ἀφ' ζ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ὡς διευτυπώθησαν τῇ 8ῃ Νοεμβρίου.

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Ἰ' ἀναστάσιμον· «Τιβεριάδος θάλασσα», τὰ τοῦ ἁγίου· «Τοῖς χρυσαυγέσι λόγοις σου» καί· «Τὸν μεγαλοφωνότατον» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Παρθένε παναμώμητε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Χρυσοῦ τηλαυγέστερον», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν».

«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν».

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Χρυσέοις ἔπεσι».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἡ τοῦ στόματός σου», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ὁ καθαρώτατος ναός».

Ἀπόστολος, τοῦ ἁγίου· «Τιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς» (Ἑβρ. ζ' 26-ἡ' 2).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ἡ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «*Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Λουκ. ι΄ 25-37).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*», «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Μετὰ τὴν θεῖαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΒ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Θ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομος.

14. ΔΕΥΤΕΡΑ. Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου, Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Εὐφημιανοῦ ὀσίου τοῦ Κυπρίου, Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ὑδρας.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Φιλίππου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐφημιανοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

15. ΤΡΙΤΗ. Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἀπὸ τῆς σήμερον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Πλήρης ἀκολουθία τῶν ἁγίων ὁμολογητῶν εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

16. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου· «*Λέγει ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων*» (ζῆται τῇ Τρίτῃ τῆς Δ΄ ἐβδ.). Προκείμενον δὲ λέγεται τὸ «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*», μετὰ στίχου· «*Οἱ οὐρανοὶ διηγούνται*». Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

17. ΠΕΜΠΤΗ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ, Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γενναδίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

18. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ μαρτύρων.

19. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀβδίου προφήτου, Βαρλαάμ μάρτυρος.

20. ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΛΟΥΚΑ. Προεόρτια τῆς ἐν τῷ ναῶ εἰσόδου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Γρηγορίου ὀσίου τοῦ Δεκαπολίτου, Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Σωζομένου ὀσίου τοῦ ἐν Γαλατεία τῆς Καρπασίας.

Ἦχος πλ. α΄. Ἑωθινὸν ΙΑ΄

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Σωζομένου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «*Λαμπαδηφόροι παρθένοι*» καὶ τὰ 3 τοῦ ἁγίου Γρηγορίου· «*Τὰς οὐρανίους σκηνώσεις*»¹¹⁷ (ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πρόκλου καταλιμπάνεται).

Δόξα, τὸ προεόρτιον· «*Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός*».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου· «*Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*».

Εἴσοδος· «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

117. Περί τῶν διαφορῶν εἰς τὴν διάταξιν τῶν προεορτίων Κυριακῶν μεταξὺ τοῦ Τ.Μ.Ε. καὶ τοῦ παρόντος, βλ. ὑποσημείωσιν 4 καὶ 5.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Χαρὰν προμνηστεύεται».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Χαρὰν προμνηστεύεται».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίῶν τὰ προεόρτια· «Αἰνέσατε παρθένου» καὶ· «Δαυῖδ προοδοποίησον».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος (ζήτει μετὰ τὴν ζ΄ ὠδὴν), τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου· «Τῇ θείᾳ λαμπρότητι». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ».

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ὡς διετυπώθησαν τῇ 8ῃ Νοεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ΄ ἀναστάσιμον· «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν» καὶ τὸ προεόρτιον· «Θεοῦ σοφίας τέμενος».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Δόξα, τὸ ΙΑ΄ ἐωθινόν· «Φανερῶν σεαυτόν».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Χαράν προμνηστεύεται», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον «Εὐφροσύνης σήμερον».

Ἀπόστολος, τῆς ΚΒ΄ Κυριακῆς· «Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν» (Γαλ. ζ΄ 11-18).

Εὐαγγέλιον, τῆς Θ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου» (Λουκ. ιβ΄ 16-21).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΓ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ι΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

21. ΔΕΥΤΕΡΑ. Η ΕΝ ΤΩ ΝΑΩ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Μαχαιρᾶ καὶ αἱ ἱερὰ μοναὶ Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης, Παναγίας Ἀμασγοῦς καὶ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου παρὰ τὸ χωρίον Καμπιὰ Λευκωσίας.

Τῆ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ' Ὑρα

Ἀπολυτίκια· «Τὸν συνάναρχον Λόγον». Δόξα· «Χαρὰν προμνηστεύεται». Κοντάκιον· «Εὐφροσύνης σήμερον».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια· «Σήμερον, πιστοί, χορεύσωμεν» καὶ τὰ 3 ἕτερα· «Τῶν ἁγίων εἰς ἅγια».

Δόξα, καὶ νῦν· «Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια· «Χαίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ», μετὰ τῶν στίχων·

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν».

Ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς εὐδοκίας» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῆ Δευτέρᾳ πρωῒ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Εὐαγγέλιον· «Ἀναστᾶσα Μαριὰμ» (Λουκ. α' 39-49, 56).

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Σήμερον ὁ ναὸς ὁ ἔμψυχος». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναὸς» (ζήτηε εἰς τὴν λιτήν).

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 8, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα· «Ἀναβόησον, Δαυὶδ» δίς.

Ἀφ' ζ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιώτερα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἶτα ἡ καταβασία· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιώτεραν ..., Μυστήριον ξένον».

Ἑξαποστειλάριον· «Ἦν πάλαι προκατήγγειλε» τρίς.

Αἶνοι, τὰ 4 προσόμοια· «Λαμπαδηφόροι παρθένοι».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'· «Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. γ'· «Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς».

Στίχ. δ΄. «Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β΄. «Ἐξομολόγησις καὶ ὠραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄. «Αὕτη ἡ πύλη Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ».

Στίχ. δ΄. «Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη».

«Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ».

Στίχ. β΄. «Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

Στίχ. γ΄. «Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Εἰσοδικόν. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Ἀπολυτίκιον. «Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ».

Κοντάκιον. «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

Ἀπόστολος. «Ἔρχεν ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας» (Ἐβρ. θ΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον. «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λουκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τοῦ α' κανόνος· «Ἄγγελοι, τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου ..., Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ».

Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημειώσεις. 1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὁρθρῷ ψάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἐορτῆς, ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

2. Αἱ καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται» ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐορτὰς μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου.

22. ΤΡΙΤΗ. Φιλήμονος ἀποστόλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀπφίας, Ἀρχίππου καὶ Ὀνησίμου, Κικιλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ, Σωζομένου ὀσίου τοῦ ἐν Ποταμίᾳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Σωζομένου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

23. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων.

24. ΠΕΜΠΤΗ. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης καὶ Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἱερομαρτύρων.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

25. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος τῆς πανσόφου, Μερκουρίου μάρτυρος.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Σήμερον τῆς εὐδοκίας». Δόξα· «Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν». Κοντάκιον· «Ὁ καθαρῶτατος ναός».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Σήμερον, πιστοί, χορεύσωμεν» καὶ τὰ 3 τῆς ἀγίας· «Σήμερον τέρεται πόλις» (ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μερκουρίου καταλιμπάνεται).

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Χαρμονικῶς τῇ πανηγύρει».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀγίας¹¹⁸.

Ἡ λιτὴ τῆς ἀγίας.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Χαίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ» (21η Νοεμβρίου), μετὰ τῶν στίχων·

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Βίον ἄυλον ἐξησκημένη».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν».

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς· «Σήμερον τῆς εὐδοκίας». Δόξα, τῆς ἀγίας· «Τὴν πανεύφημον νύμφην». Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

118. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὰ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀναγνώσματα, λιτὴν, πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἀγίας. Ἦδη ὅμως ἡ ἀγία ἑορτάζεται ὑπὸ πολλῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὠρίσθησαν αὐτά.

Αναβαθμοί, τὸ ἀ΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου.

Προκείμενον· «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Εὐαγγέλιον, τῆς ἀγίας (ζήτει τῷ Σαββάτῳ τῆς ΙΖ΄ ἔβδ. Ματθαίου)·

«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. κε΄ 1-13).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς ἀθληφόρου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ελέησόν με, ὁ Θεός ..., Βίον ἄυλον ἐξησκημένη» (ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ).

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν ἀ΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β΄ ἄνευ τῶν εἰρμῶν, τῶν τριαδικῶν καὶ τῶν θεοτοκίων εἰς 4, καὶ ὁ τῆς ἀγίας εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἀγίας· «Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἡ ἀμίαντος ἀμνάς».

Ἀφ΄ ζ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ τοῦ κανόνος τῆς ἀγίας¹¹⁹, ὡς διετάχθη ἀνωτέρω. Εἶτα ἡ καταβασία· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Μυστήριον ξένον».

Ἑξαποστειλάρια, τῆς ἑορτῆς· «Ἦν πάλαι προκατήγγειλε» (21ῆ Νοεμβρίου), τῆς ἀγίας· «Ενεύρωσας τὸ φρόνημα» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς· «Τοῦ ἱεροῦ σε σήμερον»¹²⁰.

119. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει μὲν τοὺς κανόνους τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς ἀγίας, εἰς τὴν θ΄ ὠδὴν ὅμως ὀρίζει ἀνακολούθως μόνον τοὺς τῆς ἑορτῆς.

120. Οὕτως ὀρίζονται ὑπὸ τῶν *Τυπικῶν* τὰ ἑξαποστειλάρια εἰς τὰς ἀποδόσεις τῶν ἑορτῶν μεθ' ἑορταζομένου ἀγίου, ἤτοι κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀπολυτικίων (βλ. λ.χ. Τ.Μ.Ε., τυπ. 23ῆς Ἀπριλίου, περίπτωσις Ε΄, § 14, σελ. 244).

Αἶνοι, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «*Λαμπαδηφόροι παρθένοι*»
(21η Νοεμβρίου) καὶ τὰ 3 τῆς ἀγίας· «*Μνήμην τὴν πανίερον*».

Δόξα, τῆς ἀγίας· «*Βίον ἄυλον ἐξησκημένην*».

Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς· «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς.

Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός*».

Ἀπολυτίκια· «*Σήμερον τῆς εὐδοκίας*», «*Τὴν πανεύφημον νύμφην*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*».

Ἀπόστολος, τῆς ἀγίας· «*Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

Εὐαγγέλιον, τῆς ἀγίας· «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Μάρκ. ε' 24-34).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς· «*Ἄγγελοι, τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου ..., Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*».

Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*».

26. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος, Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου, Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε ὁσίων.

Γενικευθείσης τῆς τιμῆς τοῦ ἀγίου Στυλιανοῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἀγίου ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιίων, κατὰ τὴν ἐν σελ. 56-57 διάταξιν, μετὰ τῶν κατωτέρω στοιχείων·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἰς τὰ ἑσπέρια· «*Καὶ νῦν*», τὸ α' θεοτοκίον τοῦ πλ. α' ἤχου· «*Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ*» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν ἤχου).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι· «*Χριστὸς γεννᾶται*».

Ἐν τῇ Λ ει τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λό-*

γον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σημειώσεις. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου, κοντάκιον ψάλλεται τὸ «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον», πλὴν τῆς 9ης Δεκεμβρίου, καθ' ἣν ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἁγίας Ἄννης· «Εορτάζει σήμερον ἡ οἰκουμένη».

27. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.

Ἦχος πλ. β'. Ἐωθινὸν Α'

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου εὑρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Τῆς ἐρήμου πολίτης». Κοντάκιον· «Ἐν τῇ μνήμῃ σήμερον». Τὰ τοῦ ἁγίου Στυλιανοῦ.

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Κόσμου τὰ τερπνά» εἰς 4.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Καρτερῶν ἐν ἀθλήσει».

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἐθαυμαστώθης, Ἰάκωβε».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἀγγελικαὶ δυνάμεις». Δόξα, τοῦ ἁγίου·

«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν

έστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. **Καθίσματα**, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 6.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου· «*Ἐκ Περσίδος ἀστέρα*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τὴν ψυχὴν μου, Παρθένε*».

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χριστὸς γεννᾶται*».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α' ἀναστάσιμον· «*Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν*», τοῦ ἀγίου· «*Περσῶν τὴν πλάνην*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Μαρία καθάρωτατον*».

Αἶνοι, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τὸ Α' ἑωθινόν· «*Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς*».

Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «*Ἀγγελικαὶ δυνάμεις*», «*Ὁ μάρτυς σου, Κύριε*», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

Ἀπόστολος, τῆς ΚΓ' Κυριακῆς· «*Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει*» (Ἐφ. β' 4-10).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΓ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «*Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Λουκ. ιη' 18-27).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΔ´ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΑ´ ἐβδ. Λουκᾶ.

28. ΔΕΥΤΕΡΑ. Στεφάνου ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου, Εἰρηνάρχου μάρτυρος.

29. ΤΡΙΤΗ. Παραμόνου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Φιλουμένου τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐξ Ὁρούνης τῆς Μόρφου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Φιλουμένου εὐρίσκεται εἰς τὸν ΙΑ´ τόμον τῶν *Κυπρίων Μηναίων* (Ἐπίμετρον Ἀκολουθιῶν).

30. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀνδρέου Ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

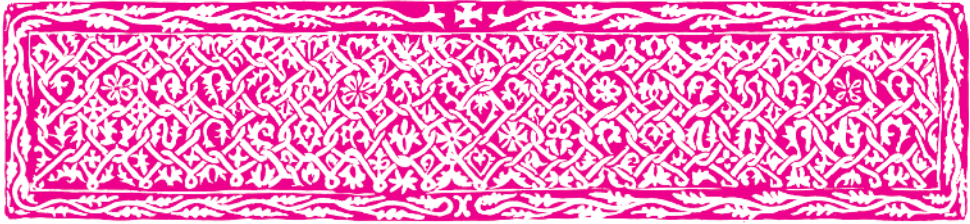
Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα εἴθισται νὰ ἀπαγγέλλωνται ἐμμελῶς.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ οἱ δύο τοῦ ἀποστόλου¹²¹ εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφότεροι μετὰ στίχου· «Ἀποστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

121. Τὸ T.M.E. ὀρίζει μόνον τὸν α' κανόνα τοῦ ἀποστόλου, μᾶλλον χάριν συντομίας.

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

- 1. ΠΕΜΠΤΗ.** Ναοὺμ προφήτου, Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος.
- 2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ.** Ἄββακοὺμ προφήτου, Μυρόπης μάρτυρος, Ἄββακοὺμ ὁσίου τοῦ ἐν Καλαμιθάσῃ, Πορφυρίου ὁσίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου.
Πλήρης ἀκολουθία τοῦ προφήτου Ἄββακοὺμ καὶ τοῦ ὁσίου Ἄββακοὺμ εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.
Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος.
- 3. ΣΑΒΒΑΤΟΝ.** Σοφονίου προφήτου, Θεοδούλου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ τοῦ Κυπρίου.
- 4. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ.** Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος, Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ ἐν Αὐδήμου.

Ἦχος βαρὺς. Ἐωθινὸν Β΄

Πλήρης ἀκολουθία τῆς ἁγίας Βαρβάρας εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινός

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἀγίας· «Ὅτε ἐν σταδίῳ τῷ φρικτῷ» καὶ τὰ 3 τοῦ ἀγίου· «Τί σε ὀνομάσωμεν, ἅγιε;».

Δόξα, τῆς ἀγίας· «Πατρίδα, γένος, ὑπαρξιν».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

Εἴσοδος· «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· Ἐὰν ἡ ἀγία ἐορτάζεται ἐπισήμως, λέγονται τὰ ἀναγνώσματα καὶ ψάλλεται ἡ λιτὴ αὐτῆς ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὅσιε πάτερ».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», τῆς ἀγίας· «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν τιμήσωμεν». Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

ἽΟρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα· Ἐὰν ἡ ἀγία ἐορτάζεται ἐπισήμως, μετὰ τὰ ἀναστάσιμα λέγεται ἐκ τῶν Κυπρίων Μηναιῶν καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα αὐτῆς· «Τὸ αἷμά σου, σεμνή». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Μαρία τὸ σεπτόν».

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἀγίων εἰς 6¹²².

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας, τὸ κάθισμα αὐτῆς·
«Τὸν νυμφίον σου Χριστόν». Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Τὴν τοῦ βίου ἀπά-
την». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Τὸ ἐξαίσιον θαῦμα».

Ἄφ' ς' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Β' ἀναστάσιμον· «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», τῆς
ἀγίας· «Τὴν χάριν τῶν ἰάσεων», τοῦ ἀγίου· «Ἀνέτρεψας, σοφία σου»
καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἐκύησας, πανάχραντε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἀγίας¹²³· «Τῆς γεηρᾶς
τροφῆς», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε
τῆς δεήσεώς μου».

«Ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήμα-
τά μου».

Δόξα, τὸ Β' ἑωθινόν· «Μετὰ μύρων προσελθούσαις».

Καὶ νῦν· «Ἐπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια· «Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου», «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν τι-
μήσωμεν», «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

122. Πρόκειται περὶ ἑνὸς κανόνος κοινοῦ, ὡς δεικνύει ἡ ἔλλειψις θεοτοκίων μετὰ τὰ τροπάρια τῆς ἀγίας. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν αὐτὸν εἰς 6, ὅσα τὰ τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς.

123. Τὸ T.M.E. ἀντὶ τῶν στιχηρῶν τῆς ἀγίας ὀρίζει τὰ εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ προσόμοια τοῦ ἀγίου. Ἡ ἀκολουθία ὅμως τῆς ἀγίας εἶναι ἐπικρατε-
στέρα καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιολογεῖται ἡ παράλειψις τῶν στιχηρῶν αὐτῆς.

Ἀπόστολος, τῆς ΚΔ΄ Κυριακῆς· «Χριστός ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφεσ. β΄ 14-22). Ἐὰν ὁμως ἡ ἀγία ἑορτάζεται ἐπισήμως, λέγεται ὁ τῆς ἀγίας· «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5).

Εὐαγγέλιον, τῆς Ι΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς» (Λουκ. ιγ΄ 10-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΕ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΒ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

5. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Σάββα εὐρίσκεται καὶ εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα πρόσδεξαι»¹²⁴.

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τοὺς αἶνους· «Καὶ νῦν· Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ὁσίου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

6. ΤΡΙΤΗ. Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ.

Πανηγυρίζουσιν ὁ ὑπὸ παράνομον τουρκικὴν κατοχὴν καθεδρικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀμμοχώστου καὶ ὁ καθεδρικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐπισκοπειοῦ.

Πανηγυρίζουσιν ὡσαύτως αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Νικολάου τῶν Γά-

124. Τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ὀριζόμενον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε» ἀρμόζει μόνον, ὅταν ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου τύχη ἐν Κυριακῇ.

των παρὰ τὸ χωρίον Ἀκρωτήριον Λεμεσοῦ καὶ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὸ χωρίον Ὀρούντα Μόρφου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια (εἰς στίχους 8), τὰ 4 προσόμοια· «Μύροις παροικήσας» καὶ τὰ ἕτερα 3· «Ποίοις εὐφημιῶν» εἰς 4¹²⁵.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ α΄ τοῦ ἁγίου εἰς 4 καὶ ὁ β΄ τοῦ αὐτοῦ¹²⁶ εἰς 6. Καταβασία· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τοὺς αἴνους, Δόξα· «Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, σκιρτήσωμεν». Καὶ νῦν· «Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ἁσμάτων, προκύψασα»¹²⁷.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος.

7. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

8. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς Θεοτόκου, Παταπίου ὀσίου, Τυχηκοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν Ο΄, Δαμιανοῦ καὶ Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπων Κύπρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Τυχηκοῦ εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναῖα.

125. Βλ. ὑποσημείωσιν 19, σελ. 105.

126. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει μόνον τὸν β΄ κανόνα τοῦ ἁγίου, μᾶλλον χάριν συντομίας.

127. Τὸ Τ.Μ.Ε. προβλέπει «Καὶ νῦν» τὸ σύνηθες θεοτοκίον· «Μακαρίζομέν σε», προφανῶς χάριν συντομίας, τὰ δὲ λοιπὰ Τυπικὰ καὶ τὸ Μηναῖον τὸ ὡς ἄνω ὀρισθέν.

9. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύλληψις τῆς Θεοτόκου ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἄννης καὶ ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κουτζοβένδη ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῶν ἐγκαινίων. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν· «Ὁ νέος οὐρανός». Δόξα, καὶ νῦν· «Χορὸς προφητικός». Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν· «Ἀδὰμ ἀνακαινίσθητι». Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναβόησον Δαυῖδ» καὶ εὐθὺς ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα¹²⁸. Κανόνες, ὁ τῶν ἐγκαινίων εἰς 6, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ οἱ δύο τῆς ἁγίας εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφοτέρω μετὰ στίχου· «Ἄγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ς΄ ᾠδῆς, τὰ τοῦ *Μηναίου*. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Τὰ ἑξαποστειλάρια καὶ οἱ αἶνοι. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ΄ ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας). Ἀπολυτίκια, τῆς ἁγίας, τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἁγίας· «Εορτάζει σήμερον ἡ οἰκουμένη». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

10. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου μαρτύρων.

128. Τὸ *Μηναῖον* προβλέπει πολυέλεον καὶ ὀρίζει τὸ μὲν κάθισμα· «Ἀδὰμ ἀνακαινίσθητι» μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν, τὸ δὲ· «Ἀναβόησον Δαυῖδ» μετὰ τὸν πολυέλεον. Ἄλλ' ὁ πολυέλεος δὲν ἔχει θέσιν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ Εὐαγγέλιον ἐν τῷ Ὁρθρῳ, τοιοῦτο δὲ δὲν ὀρίζει τὸ *Μηναῖον*. Διὰ τοῦτο συνεπτύξαμεν τὰ καθίσματα εἰς δύο στιχολογίας καὶ παρελείψαμεν τὸν πολυέλεον.

11. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ. Τῶν κατὰ σάρκα Προπατόρων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Δανιήλ τοῦ Στυλίτου, Νόμωνος καὶ Βηχιανοῦ ὁσίων.

Ἦχος πλ. δ΄. Ἐωθινὸν Γ΄

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Νόμωνος καὶ Βηχιανοῦ εὑρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Προπατόρων ζῆτει ἐν τῷ *Μηναιῷ* μετὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκιον· «Δι' ἐγκρατείας τῶν παθῶν». Κοντάκιον· «Τῆς στρατείας ἤρπασε».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν Προπατόρων· «Τῶν Προπατόρων σήμερον».

Δόξα, τῶν Προπατόρων· «Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας».

Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

Εἴσοδος· «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν Προπατόρων· «Τῶν Προπατόρων τὸ σύστημα».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀσπόρως ἐκ θεοῦ Πνεύματος».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, καὶ νῦν, τῶν Προπατόρων· «Ἐν πίστει τοὺς Προπάτορας».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια: «Ἐξ ὕψους κατήλθες». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Ἐν πίστει τοὺς Προπάτορας».

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν τῶν Προπατόρων εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν»¹²⁹.

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοή τῶν Προπατόρων· «Εἰς δρόσον τοῖς παισί».

Ἀφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Προπατόρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν Προπατόρων.

Καταβασίαι: «Χριστὸς γεννᾶται».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον· «Ὅτι Χριστὸς ἐγγήγερται», τὰ δύο τῶν Προπατόρων· «Πατέρων μνήμην σήμερον» καὶ· «Ἀδὰμ ἀνευφημήσωμεν» καὶ τὸ θεοτοκίον· «Ἄγνη, Παρθένε, ἄχραντε».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν Προπατόρων· «Πάντες τὴν τῶν σεπτῶν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ».

Δόξα, τῶν Προπατόρων· «Δεῦτε, ἅπαντες, πιστῶς πανηγυρίσωμεν».

Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

129. Παρελείψαμεν τὸν ἐν τῷ Μηναίῳ ὀριζόμενον κανόνα τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ιζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τελεῖται εἰδικῶς ἡ μνήμη αὐτῶν μετὰ τοῦ προφήτου Δανιήλ, ὑμνούμενοι διὰ τοῦ αὐτοῦ κανόνος. Ἐξ ἄλλου εἰς τὸν κανόνα τῶν Προπατόρων ὑμνοῦνται καὶ ὁ Δανιήλ καὶ οἱ τρεῖς Παῖδες καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ψαλῆ καὶ ὁ ἰδιαιτερός δι' αὐτοὺς κανὼν. Τὴν παράλειψιν τοῦ κανόνος τούτου ὀρίζει καὶ τὸ T.M.E.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Ἐξ ὕψους κατήλθες», «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον: «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἀπόστολος, τῆς ΚΘ΄ Κυριακῆς (Προπατόρων): «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κολ. γ΄ 4-11).

Εὐαγγέλιον, τῆς ΙΑ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ (Προπατόρων): «Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα» (Λουκ. ιδ΄ 16-24).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν: «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Αναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Κς΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

12. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ.

Πανηγυρίζει ἡ ὑπὸ παράνομον τουρκικὴν κατοχὴν μονὴ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος παρὰ τὴν Τρεμετουσιάν.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Κυπρίῳ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι: «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Κοντάκιον: «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν: «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

13. ΤΡΙΤΗ. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου μαρτύρων, Λουκίας μάρτυρος τῆς παρθένου, Νεοφύτου, Ἴγνα-

τίου, Προκοπίου καὶ Νείλου ὁσίων, κτητόρων τῆς ἱερᾶς μονῆς Μαχαιρᾶ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

14. ΤΕΤΑΡΤΗ. Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρῥιανοῦ μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

15. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.

Πλήρης ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

16. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀγγαίου προφήτου, Μοδέστου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων, Θεοφανοῦς βασιλίσσης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μοδέστου εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναῖα*.

17. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Δανιὴλ τοῦ προφήτου καὶ τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ, Διονυσίου ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἀπόστολος τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν Παίδων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

18. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδὰμ ἄχρι καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, Σεβαστιανοῦ μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἦχος α΄. Ἐωθινὸν Δ΄

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ζῆτει ἐν τῷ *Μηναίῳ* μετὰ τὴν 13 Δεκεμβρίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Κοντάκιον· «Χειρόγραφον εἰκόνα».

Ἑσπερινὸς

Ἑσπέρια, ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «Τὰ τῶν πατέρων σήμερον» εἰς 4 (ἢ προεόρτιος ἀκολουθία καταλιμπάνεται, καθ' ὅσον τὰ προεόρτια τῶν Χριστουγέννων ἄρχονται τῇ κ' τοῦ μηνός).

Δόξα, τῶν πατέρων· «Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν».

Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

Εἵσοδος· «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα.

Δόξα, τῶν πατέρων· «Χαίρετε, προφηῆται τίμιοι».

Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον· «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος». Δόξα, τῶν πατέρων· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς ιδιόμελον τῶν πατέρων· «Βολίδες ἀστράπτοντες». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις». Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων εἰς 4 ἄνευ τῶν εἰρμῶν καὶ τοῦ πρώτου τροπαρίου ἐκάστης ᾠδῆς¹³⁰, μετὰ στίχου· «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοὴ τῶν πατέρων· «Ἄγγελος παίδων ἐδρόσισε»¹³¹.

Ἄφ' ς' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον· «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράφαντες», τῶν πατέρων· «Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι» καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου· «Τὸ Χαίρετε φθεγξάμενος».

Αἶνοι, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «Ἄρόν σου τὴν φωνὴν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ».

Δόξα, τῶν πατέρων· «Τῶν νομικῶν διδαγμάτων».

Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

130. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸν ἀναστάσιμον κανόνα καὶ ὀρίζει μόνον τὸν τῶν πατέρων μετὰ τῶν εἰρμῶν, προφανῶς διὰ λόγους συντομίας, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἀ' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τούτου ἔχει ἀναστάσιμον περιεχόμενον. Ἐφ' ὅσον προετάξαμεν τὸν ἀναστάσιμον κανόνα, παρελείψαμεν τοὺς εἰρμούς καὶ τὸ ἀ' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων, ὡς διατάσσουν καὶ ἕτερα Τυπικά.

131. Τὸ Τ.Μ.Ε. ὀρίζει τὴν ὑπακοὴν καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον ἄνευ τοῦ οἴκου. Ἡ ὑπακοὴ ὅμως ἐπέχει θέσιν καθίσματος, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι τὰ ἀπὸ γ' ᾠδῆς λεγόμενα κοντάκια προηγοῦνται τῶν καθισμάτων.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπολυτίκια: «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ.

Κοντάκιον: «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἀπόστολος, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως: «Πίστει παρώκησεν Ἀβραὰμ» (Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40).

Εὐαγγέλιον, τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως: «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ματθ. α΄ 1-25).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικόν: «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν: «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΖ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΔ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

19. ΔΕΥΤΕΡΑ. Βονιφατίου μάρτυρος.

20. ΤΡΙΤΗ. Προεόρτια τῶν Γενεθλίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τοῦ Θεοφόρου.

Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου, αἱ ἀκολουθίαι φάλλονται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν ἐξῆς:

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἴσοδος οὐ γίνεται. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, λέγονται οἱ στίχοι:

«Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαυμαρῶν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος».

«Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται ὁ διὰ τὸ Ἀπόδειπνον κανὼν τῆς ἡμέρας, μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια: «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ΄ ὠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμός. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τοῦ

ἀγίου. Καὶ νῦν, πάλιν τὸ προεόρτιον. (Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν ἔχη δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον λέγεται μόνον τὸ προεόρτιον τρίς). Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ καθίσματα καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια: «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» (ἐὰν ὑπάρχουν δύο προεόρτιοι κανόνες, ὁ β΄ λέγεται ἄνευ εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ΄, ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῆς. Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ζ΄ ᾠδῆς, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Τὰ ἐξαποστειλάρια, οἱ αἴνοι, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, τὰ ἀπόστιχα μετὰ τῶν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ στίχων, τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισ-ἀγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἐορτῆς. Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἀγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον. «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

21. ΤΕΤΑΡΤΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, Ἰουλιανῆς μάρτυρος τῆς ἐν Νικομηδεῖα.

22. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.

23. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, εὐθὺς αἱ Μεγάλαι Ὡραὶ τῶν Χριστουγέννων ὡς κατωτέρω. Ἐν αὐταῖς δέ, ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου· «Ἀπεγράφετο ποτέ», λέγεται τὸ ἕτερον προεόρτιον· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ».

ᾠρα Α'. Ὁ ἱερεὺς· «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ὁ ἱερεὺς· «Ὅτι σοῦ ἐστίν». Ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα· Δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ᾧ Κεχαριτωμένη».

Εὐθύς ὁ α' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Βηθλεέμ, ἐτοιμάζου» ἅπαξ ἄνευ στίχου. Ὁ β' χορὸς τὸν στίχον· «Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαμιὰν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «Νῦν προφητικὴ πρόρρησις» ἅπαξ. Ὁ α' χορὸς· «Δόξα». Ὁ β' χορὸς· «Καὶ νῦν». Ὁ α' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Τάδε λέγει Ἰωσήφ» ἅπαξ.

Ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ κατὰ τὰς ἐπομένας ᾠρας¹³².

Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς ᾠραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον. Μετ' αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης χῦμα· «Τὰ διαβήματά μου», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχήν· «Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Ἀκολούθως ἐπισυνάπτεται ἡ

ᾠρα Γ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' ᾠρα. Δόξα· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος». Καὶ ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, φάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α' ᾠρα τάξιν, ἀλλ' εἰς το β' ἰδιόμελον ὁ στίχος· «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην». Εἶτα λέγονται τὸ

132. Τὸ Τ.Μ.Ε. δὲν ὀρίζει θυμιάσιν εἰς τὴν Α' ὥραν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς λοιπὰς.

προκειμένον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Θεέ», ἄρχεται ἡ

Ὠρα ς'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα. Δόξα· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ». Καὶ νῦν· «Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρήσιαν». Καὶ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα κατὰ τὴν ἐν τῇ Α' Ὠρα τάξιν, ἀλλ' εἰς τὸ β' ἰδιόμελον ὁ στίχος· «Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαυμαῶν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος». Εἶτα λέγονται τὸ προκειμένον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων», ἄρχεται ἡ

Ὠρα θ'. Ὁ ἀναγνώστης· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τοὺς 3 ψαλμούς. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα. Δόξα· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ». Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς». Καὶ ψάλλει ὁ β' χορὸς τὸ ἰδιόμελον· «Ἐξεπλήττετο ὁ Ἡρώδης». Ὁ α' χορὸς τὸν στίχον· «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «Ὅτε Ἰωσήφ», τοῦ ὁποίου τὸ τέλος· «σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι» ψάλλει ὁ β' χορὸς. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «Δόξα». Ὁ β'· «Καὶ νῦν». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου», λέγων ἐκ γ' τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἰδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Ἀκολουθῶς λέγονται τὸ προκειμένον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «Μὴ δὴ παραδώης» κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὠρα.

Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», λέγονται χῦμα τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ¹³³ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ ἀναγνώστης τὸ κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ ιβ' καὶ τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» χῦμα ἐκ γ'. Εἶτα·

133. Τὸ T.M.E., χάριν συντομίας, δὲν ὀρίζει τυπικὰ καὶ μακαρισμούς, ἀλλ' ὡς σημειοῖ (σημ. 3, σελ. 122), ἀπαιτεῖ αὐτὰ ἡ τάξις.

«Δόξα, καὶ νῦν» καὶ ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοί· «Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ· «Ἐψώσω σε, ὁ Θεός μου» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Σημείωσις. Σήμερον δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία.

24. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, Εὐγενίας ὀσιοπαρθενομάρτυρος.

Μετὰ τὸν Ὅρθρον¹³⁴, τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ἧ ἴκονται Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ»¹³⁵.

25. ΚΥΡΙΑΚΗ. Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ τῆς 4ης Ἰανουαρίου γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλ' ἅπαντα τῆς ἑορτῆς.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Ἀπεγράφετο ποτέ». Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον».

Ἑσπερινὸς

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός». Προοιμιακός. Εἰρηνικά.

134. Εἰς τὸν Ὅρθρον, μετὰ τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν, τὸ T.M.E. (§ 24, σελ. 130) ὀρίζει· Δόξα, καὶ νῦν· «Ἐπόδεξαι, Βηθλεέμ» καὶ δοξολογίαν μεγάλην.

135. Ἐφ' ὅσον σήμερον δὲν ψάλλονται νεκρώσιμα τροπάρια, ὠρίσαμεν τὸ ἕτερον κοινωνικόν τοῦ Σαββάτου.

Ἑσπέρια, τὰ 4 ἰδιόμελα· «*Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα*» εἰς 6, δευτεροῦντες τὰ δύο πρῶτα.

Δόξα, καὶ νῦν· «*Αὐγούστου μοναρχήσαντος*».

Ἔισοδος μετ' Εὐαγγελίου¹³⁶. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*»¹³⁷ καὶ τὰ ἐξῆς ἀναγνώσματα·

Α' ἀνάγνωσμα: «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*». Μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον· «*Λαθῶν ἐτέχθης*» ὀλόκληρον (ζήτησι τοῦτο μετὰ τὸ Γ' ἀνάγνωσμα). Ἀκολούθως ὁ β' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «*Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν*», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἐῖτα ὁ α' χορὸς· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Ζ' ἀνάγνωσμα: «*Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν*». Μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον· «*Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου*» ὀλόκληρον (ζήτησι τοῦτο μετὰ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα). Ἀκολούθως ὁ α' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «*Μάγους ὁδηγήσας*», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἐῖτα ὁ β' χορὸς· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Η' ἀνάγνωσμα: «*Προσέθετο Κύριος*».

Εὐθύς, ἄνευ συναπτῆς καὶ τρισαγίου, ἀναγινώσκεται τὸ προκείμενον καὶ ὁ

Ἀπόστολος: «*Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεός*» (Ἐβρ. α' 1-12).

Εὐαγγέλιον: «*Ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου*» (Λουκ. β' 1-20).

Ἐῖτα ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*», τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ εὐχή τῆς κεφαλοκλισίας.

136. Ὁ ἱερεὺς λέγει κατ' αὐτὴν τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ.

137. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ ὀρίζει εὐθύς μετὰ τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*» τὰ ἀναγνώσματα. Τοῦναντίον ἕτερα *Τυπικὰ* προβλέπουν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας ὡς γίνεται εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινούς, ὅπερ καὶ λογικώτερον.

Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα», μετὰ τῶν στίχων·

«Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

«Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ».

Δόξα· «Εὐφράνθητι, Ἱερουσλήμ».

Καὶ νῦν· «Σπηλαίῳ παρώκησας».

Ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ» τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ» τρίς.

Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον.

Ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκείμενον· «Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης)· «Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν» (Ματθ. α' 18-25).

Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς φάλλεται ὁ ν' ψαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἑκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ

Εὐαγγελίου (ὄρα εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, σελ. 32-33). Δόξα· «Τὰ σύμπαντα σήμερον». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, εἰς 4 ἕκαστος, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν».

Ἀφ' ς' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «Χριστὸς γεννᾶται» καὶ· «Ἔσωσε λαόν».

Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τοῦ α' κανόνος

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν καὶ ἐνδοξοτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων».

«Μυστήριον ξένον».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς Παρθένου Θεὸν σαρκὶ τεχθέντα».

«Ἐξαίσιον δρόμον».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ τεχθέντα βασιλέα».

«Νηγενὲς μάγων».

«Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ τῶν μάγων Θεὸν προσκυνηθέντα».

«Ἠκρίβωσε χρόνον».

Τοῦ β' κανόνος

«Σήμερον ἡ Παρθένος τίκτει τὸν Δεσπότην ἔνδον ἐν τῷ σπηλαίῳ».

«Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

«Σήμερον ὁ Δεσπότης τίκτεται ὡς βρέφος ὑπὸ μητρὸς Παρθένου».

«Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

Δόξα· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Τύπους ἀφεγγεῖς».

Καὶ νῦν· Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρτας.

«Πόθου τετευχώς».

Καταβασίαι: «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Μυστήριον ξένον» καὶ: «Σήμερον ἡ Παρθένος τίκτει τὸν Δεσπότην ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

Ἐξαποστειλᾶριον: «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς» τρεῖς.

Αἶνοι, τὰ 4 ἰδιόμελα· «Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι».

Δόξα: «Ὅτε καιρὸς τῆς ἐπὶ γῆς».

Καὶ νῦν: «Σήμερον ὁ Χριστός», μέχρι τοῦ «ἡμεῖς δὲ ἀκαταπαύστως βοῶμεν».

Εὐθὺς ἡ μεγάλη δοξολογία, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἐπιλοίπου· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», ἀντὶ τοῦ ἀ' στίχου αὐτῆς, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

Θεία Λειτουργία

[τοῦ Μεγάλου Βασιλείου]

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α': «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β': «Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ».

Στίχ. γ': «Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Στίχ. δ': «Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ· ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ».

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β´

Στίχ. α´. «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς».

Στίχ. β´. «Δυνατὸν ἐν τῇ γῆ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται».

Στίχ. γ´. «Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Στίχ. δ´. «Ἐξανέτειλεν ἐν σκοτει φῶς τοῖς εὐθέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν καὶ δίκαιος».

Δόξα, καὶ νῦν. «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´. «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

Στίχ. β´. «Ράβδον δυνάμεως ἔξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου».

Στίχ. γ´. «Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου».

Εἰσοδικόν. «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεῖς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούϊα».

Ἀπολυτίκιον. «Ἡ γέννησίς σου».

Κοντάκιον. «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου. «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

Ἀπόστολος. «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γαλ. δ´ 4-7).

Εὐαγγέλιον· «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ» (Ματθ. β' 1-12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».

Κοινωνικόν· «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ἀλληλούϊα».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΗ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΕ' ἐβδ. Λουκᾶ.

26. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῶν δικαίων Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος, Δαυῖδ τοῦ βασιλέως καὶ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Σήμερον συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλη Κυριακὴ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου. Τὴν ἀκολουθίαν ταύτην ζῆτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην Δεκεμβρίου.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἐσπέρια, τὰ 3 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν θεοπατόρων· «Τὸν θεοπάτορα πάντες». Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «Μνήμην ἐπιτελοῦμεν». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ τὸ μέγα προκείμενον· «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Παράδοξον μυστήριον», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «Ἱερέων μνήμη». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες». Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ». Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «Εὐαγγελίζου, Ἰωσήφ». Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τῆς 25ης Δεκεμβρίου· «Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοὶ» καί· «Τί θαυμάζεις, Μαριάμ», δις ἕκαστον. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τοῦ Μνήστορος εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγιο τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ ὁ τῶν ἁγίων Δαυῖδ καὶ Ἰακώβου¹³⁸ εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» (ἐξ αὐτοῦ προτιμητέα τὰ 4 τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὠδῆς, διότι ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἁγίους, ἐνῶ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἐορτήν). Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς 26ης Δεκεμβρίου καὶ τὰ καθίσματα τῶν θεοπατόρων· «Πατρὸς ὡς ἀληθῶς». Δόξα, καὶ νῦν· «Χορὸς τῶν προφητῶν». Ἀφ΄ ς΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν θεοπατόρων καὶ τὸ συναξάριον τῆς 26ης Δεκεμβρίου καὶ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Καταβασίαι, αἱ ἱαμβικαί· «Ἔσωσε λαόν». Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐχθές, ἡ τοῦ Μνήστορος καὶ ἡ τῶν ἁγίων Δαυῖδ καὶ Ἰακώβου μετὰ τῶν ὡς ἄνω στίχων. Εἶτα ἡ καταβασία· «Σήμερον ἡ Παρθένος τίκτει τὸν Δεσπότην ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς». Ἐξαποστειλάρια, τῶν θεοπατόρων· «Σὺν Ἰακώβω μέλψωμεν» καὶ τῆς ἐορτῆς· «Ἐπεσκέφατο ἡμᾶς». Αἶνοι, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς· «Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι». Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «Αἶμα καὶ πῦρ». Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς· «Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἐορτῆς. Ἀπολυτίκια· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ» καὶ· «Εὐαγγελίζου, Ἰωσήφ». Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον». Ὁ τρισάγιος ὕμνος¹³⁹. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ὠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τῆς ἐορτῆς· «Σήμερον ἡ Παρθένος ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς». Κοινωνικόν· «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

Σημειώσεις. 1. Εἴθισται εἶς τινὰς ναοὺς νὰ τελῆται κατὰ τὴν σήμερον ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

138. Τὸ Τ.Μ.Ε. παραλείπει τὸν κανόνα τῶν ἁγίων, μᾶλλον χάριν συντομίας.

139. Βλ. ὑποσημείωσιν 14, σελ. 94.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, κατὰ τὰς καθημερινάς, ἐν τῷ Ὁρθρω φάλλονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς, ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, αἱ καταβασίαι· «Ἐσωσε λαὸν» (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἑορταζόμενος ἅγιος) καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, τὰ ἀντίφωνα, τὸ εἰσοδικὸν καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν». Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

27. ΤΡΙΤΗ. Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου, Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Γραπτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναιῷ*. Δυνατὸν ὁμῶς, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ οὕτως·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου Θεοδώρου δὲν ψάλλεται, ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικόν.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Κανόνες, ὁ α' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ἁγίων, ἕκαστος εἰς 4. Καταβασίαι, αἱ ἰαμβικαί· «Ἐσωσε λαόν». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ πρωτομάρτυρος. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ πρωτομάρτυρος. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

28. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν ἁγίων δισμυρίων μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδεῖα καέντων.

29. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων ἁγίων νηπίων, Μαρκέλλου ὁσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμητῶν.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων νηπίων.

30. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀνυσίας μάρτυρος.

Σημειώσεις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας Μελάνης, διὰ τὸ κατὰ τὴν λα΄ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων.

31. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἑσπέρια, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος οὐ γίνεται, ἀλλ' εὐθὺς τὸ «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῆς ἑορτῆς. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἐκτὸς τοῦ πολυελέου, τοῦ μετ' αὐτὸν καθίσματος καὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα δίς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὠδῆς τοῦ β' κανόνος· «Σήμερον ἡ Παρθένος ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς». Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ», «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν».

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἱερά Σύνοδος

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου διοικεῖται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἣτις εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἐν Κύπρῳ. Μέλη αὐτῆς εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, οἱ ἑννέα Μητροπολίται καὶ οἱ ἑπτὰ Ἐπίσκοποι.

Τηλέφωνον: 22554600 ἢ 22554657

Τηλεμοιότυπον: 22346307

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): holysynodoffice@logosnet.cy.net

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ. Χρυσόστομος ὁ Β΄

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554600

Τηλεμοιότυπον: 22430451 ἢ 22345235

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): iakyprou@cy.net

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

Ἱερά Μητρόπολις Πάφου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου, Ὑπέρτιμος καὶ Ἐξαρχος Ἀρσινόης καὶ Ρωμαίων κ. Γεώργιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 60054, 8100 Πάφος

Τηλέφωνον: 26821000

Τηλεμοιότυπον: 26943130

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (email): metropolis@impaphou.org
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.impaphou.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Κιτίου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου, Ὑπέρτιμος καὶ ᾽Εξαρχος Λάρνακος καὶ Λευκάρων κ. Χρυσόστομος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 40036, 6300 Λάρνακα
Τηλέφωνον: 24652269 ἢ 24815032
Τηλεομοιότυπον: 24655588 ἢ 24651133
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): i.m.kitiou@hotmail.com
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imkitiou.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυρηνείας

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας, Ὑπέρτιμος καὶ ᾽Εξαρχος Λαπήθου καὶ Καραβᾶ κ. Χρυσόστομος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 20258, 2150 Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22444242
Τηλεομοιότυπον: 22444330
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@m-kyrenia.org
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.m-kyrenia.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Λεμεσοῦ

Ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ καὶ Πρόεδρος Ἀμαθοῦντος καὶ Κουρίου κ. Ἀθανάσιος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ.56091, 3304 Λεμεσὸς
Τηλέφωνον: 25864300
Τηλεομοιότυπον: 25371548
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): gramateia@imlemesou.org.cy
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imlemesou.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Μόρφου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου καὶ Πρόεδρος τῶν Σόλων κ. Νεόφυτος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Μητροπόλεως 3, 2831, Εύρύχου
Τηλέφωνον: 22932401-02-03
Τηλεομοιότυπον: 22933092
Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@immorfou.org.cy και internet
@immorfou.org.cy
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.immorfou.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Πρόεδρος Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 34034, 5309 Παραλίμνι
Τηλέφωνον: 23812444
Τηλεομοιότυπον: 23812450
Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imconstantias.org.cy
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imconstantias.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Κύκκου καὶ Τηλλυρίας

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Πρόεδρος Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 24850, 1304 Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22390681
Τηλεομοιότυπον: 22390767
Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): gramateiakykkos@gmail.com
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.kykkos.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Ταμασοῦ καὶ Ὁρεινῆς

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Πρόεδρος Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐας

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Λεωφόρος Σταύρου Στυλιανίδη, 2642 Ἐπισκοπεῖον, Τ.Θ. 12123, 2341 Λακατάμεια
Τηλέφωνον: 22465465
Τηλεομοιότυπον: 22624600
Ήλεκτρονική διεύθυνσις: imt@imtamasou.org.cy
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imtamasou.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Τριμυθοῦντος

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Τριμυθοῦντος καὶ Πρόεδρος Λευκάρων
κ. Βαρνάβας

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 11001, 2550 Ἰδάλιον

Τηλέφωνον: 22527000.

Τηλεομοιότυπον: 22526363.

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: info@imtrimythountos.org.cy

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imtrimythountos.org.cy

Ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι**Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Καρπασίας**

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554603

Τηλεομοιότυπον: 22432327

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: karpasiasch@iak.org.cy

Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ἀρσινόης

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀρσινόης κ. Νεκτάριος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 8810, Περιστερώνα Πάφου

Τηλέφωνον: 26352515.

Τηλεομοιότυπον: 26352413

Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ἀμαθοῦντος

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 56091, 3304 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 25864300.

Τηλεομοιότυπον: 25342429 ἢ 25371548

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: gramateia@imlemesou.org.cy

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imlemesou.org

Ἐπίσκοποι

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ, Τ.Θ. 25272, 1308 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22359334

Τηλεμοιότυπον: 22359333

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου, Τ.Θ. 60289, 8101 Πάφος

Τηλέφωνον: 26652481

Τηλεμοιότυπον: 26653709

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις: stneoph@logos.cy.net

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.stneophytos.org.cy καὶ iman@logos.cy.net

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία, ἢ Square Ambiorix 2, 1000 Brussels, Belgium

Τηλέφωνον: 00322-6124190.

Τηλεμοιότυπον: 00322-6124191

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις: info@churchofcypreuseu.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcypreuseu.com

Σημ: Ὁ Ἐπίσκοπος Νεαπόλεως ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554611.

Τηλεμοιότυπον: 22346254 καὶ 22431796

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις: office@churchofcyprus.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἱερά Βασιλική καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἡμέραν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου
Ἑγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης
Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Τ.Θ. 24850, 1304 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22390000

Τηλεομοίωτον: 22390767

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: gramateiakykkos@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.kykkos.org.cy

Μετόχια

1. Ἅγιος Προκόπιος ἐν Λευκωσίᾳ

Ἐπιστάτης Μετοχίου: Ἀρχιμανδρίτης Ἀδαμάντιος

Ἐφημέριοι: Οἱ Ἱερομόναχοι τῆς Μονῆς

Τηλέφωνον: 22390000

Τηλεομοίωτον: 22390767

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: gramateiakykkos@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.kykkos.org.cy

2. Ἀρχαγγελος, ἐν Λακατάμειᾳ. Πανηγυρίζει τῇ 8ῃ Νοεμβρίου.

Ἐφημέριος: Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Χρῖστος Βούργιας.

Ἐν τῷ Μετοχίῳ Ἀρχαγγέλου ἐγκαταβιοῖ προσκαίρως γυναικεία ἀδελφότης, τὴν ὁποίαν συγκροτοῦν: Προϊσταμένη: Παῦλα Μοναχὴ καὶ Δόκιμη Ἑλένη. Αἱ ἐν λόγῳ Μοναχαί, ὅταν ὀλοκληρωθῇ ἡ ἀνέγερσις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Ἀγίας Τριάδος» εἰς Τηλλυρίαν, θὰ ἀποτελέσουν τὴν μοναχικὴν Ἀδελφότητα αὐτῆς.

Τηλέφωνον: 22386171

3. Ἁγία Μονὴ Ἀγίων Νικολάου καὶ Εὐτυχίου, ἐν Πάφῳ

Μοναχὸς Ἐπιφάνιος

Τηλέφωνον: 26817474

Τηλεμοιότυπον: 26722803

4. Παναγία τοῦ Σίντη, ἐν Πενταλιᾷ Πάφου

Τὸ Μετόχιον, ἀναστηλωθέν, ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Ἑυρώπα Νόστρα. Ἕναι ἀρχαῖον μνημεῖον, ἐπισκέψιμον.

5. Ξεροπόταμος, Ἁγίων Σεργίου καὶ Βάκχου, ἐν Πεντάγυια Μόρφου. Ἀπὸ τοῦ 1974 τελεῖ ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

6. Ἑσυχαστήριον Ἁγίου Βασιλείου, ἐν Βασιλικῇ (πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς).

Μοναχὴ Χρυσοστόμη, Μοναχὴ Βασιλεία καὶ Μοναχὴ Μακρίνα.

Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Μαχαιρᾶ

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἡμέραν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Ἡγούμενος: ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ, Τ.Θ. 25272, 1308 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22359334

Τηλεμοιότυπον: 22359333

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: grammateia@maherasmonastery.org.cy

Μετόχια:

1. Ἅγιος Ἐλευθέριος: Ὁδὸς Ὀνασαγόρου 32, Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22664737 ἢ 22363824 ἢ 22680722

2. Ἅγιος Ὀνούφριος: Παρὰ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μαχαιρᾶ

3. Προφήτης Ἡλίας: Παρὰ τὸν Λυθροδόντα

4. Ἁγία Μαρίνα: Εἰς τὸ Φιλάνι

5. Ἁγία Τριάς: Παρὰ τὸν Λυθροδόντα

6. Ταξιάρχαι: Ἱερὸν Ἑσυχαστήριον

Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου

Πανηγυρίζει τὴν 28ην Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 24ην Ἰανουαρίου Ἡγούμενος: ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος

Τηλέφωνον: 26652481

Τηλεμοιότυπον: 26653709

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου, Τ.Θ. 60289, 8101
Πάφος

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: stneoph@logos.cy.net καὶ iman@logos.cy.net

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.stneophytos.org.cy

Μετόχια:

1. Ἀνατολικόν: Παρὰ τὴν Ἀχέλεια
2. Στεφάνη: Παρὰ τὸ χωρίον Τάλα

Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Βαρνάβα

(κατεχομένη-πλησίον τῆς ἀρχαίας Σαλαμῖνος)

Πανηγυρίζει τὴν 11ην Ἰουνίου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωάννης Ἰωάννου

Σημειώσεις: Λόγω τῆς τουρκικῆς κατοχῆς, ὁ Ἡγούμενος διαμένει, προσωρινῶς, εἰς τὸ οἶκημα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου (παρὰ τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν), τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ καὶ ὡς Μετόχιον τῆς Μονῆς.

Τηλέφωνον: 22554600 ἢ 99695454

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ

(παρὰ τὸ χωρίον Ἀναλυόντας)

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς Συνάξεως τῶν Ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων.

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Μαριὰμ Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 2649 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22542355

Τηλεμοιότυπον: 22543222

Ἱερὰ Μονὴ τῆς Θεοτόκου

(παρὰ τὸ χωρίον Καμπιὰ)

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιολογιώτατη Εὐφημία Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 2653 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22542991

Τηλεμοιότυπον: 22542992

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Τρικουκιωτίσης

(παρὰ τὸ χωρίον Πρόδρομος)

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιολογιώτατη Χριστονύμφη Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4847 Τρικουκιά, Λευκωσία

Τηλέφωνον: 25462747

Τηλεμοιότυπον: 25462747

Ἱερὰ Μητρόπολις Πάφου**Ἄνδρῶν Μοναί:****Ἱερὰ Μονὴ Χρυσorroϊατίσης**

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Παναγιά, 8649 Πάφος

Τηλέφωνον: 26722455 ἢ 26722457

Ἱερὰ Μονὴ Τροοδιτίσης

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀθανάσιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4812 Λεμεσός

Τηλέφωνον: 259910114

Τηλεμοιότυπον: 25991036

Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Σταυροῦ Μίνθης

Πανηγυρίζει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου

Προϊστάμενος: ὁ Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Βαρνάβας

Ἱερὰ Μονὴ Ὁσίου Ἐφραίμ

Πανηγυρίζει τὴν 5ην Μαΐου, ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης

Ἐπεύθυνος: Μοναχὸς Ἐφραίμ

Τηλέφωνον: 96543093

Γυναικεῖαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σαλαμιωτίσσης**

(παρὰ τὸ χωρίον Σαλαμιοῦ)

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου

Προϊσταμένη: Ἀγάθη Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Σαλαμιοῦ, 8620 Πάφος

Τηλέφωνον: 26442391

Τηλεμοιότυπον: 26442922

Ἱερὰ Μητρόπολις Κιτίου**Ἀνδρῶαι Μοναί:****Ἱερὰ Μονὴ Σταυροβουνίου**

Πανηγυρίζει, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τὴν 14ην Σεπτεμβρίου καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ἐγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀθανάσιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7645 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 22533630.

Τηλεμοιότυπον: 22532518

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου

(παρὰ τὴν κοινότητα Τροῦλλοι)

Πανηγυρίζει τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Συμεὼν

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 40053, 6300 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 24649400

Τηλεομοιότυπον: 24649452

Γυναικεῖαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίων Μαρίνης καὶ Ραφαήλ**

(παρὰ τὸ χωρίον Ξυλοτύμβου)

Πανηγυρίζει τὴν 17ην Ἰουλίου καὶ τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Μαρίνα Μοναχὴ

Τηλέφωνον: 24999044

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυρηνείας

Ἄπασαι αἱ μοναὶ αὐτῆς εὐρίσκονται ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Παρασκευῆς (Μετόχιον Ἱερᾶς Μονῆς Σινᾶ, παρὰ τὴν Κοινότητα Βασιλεία).

Πανηγυρίζει τὴν 25ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου (Ἐξαρχία Παναγίου Τάφου, παρὰ τὴν Κοινότητα Κουτσοβέντη).

Πανηγυρίζει τὴν 29ην Ἰουνίου (ἡμέραν ἐγκαινίων τοῦ Καθολικοῦ τῆς Μονῆς).

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Παντελεήμονος (εἰς τὴν Κοινότητα Μύρτου).

Πανηγυρίζει τὴν 27ην Ἰουλίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀντιφωνητοῦ (παρὰ τὴν Κοινότητα Καλογραίας).

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Σεπτεμβρίου ὡς καὶ τὴν 8ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀχειροποιήτου (παρὰ τὴν Κωμόπολιν Καραβᾶ).

Πανηγυρίζει την 16ην Αύγουστου (Αγίου Μανδηλίου).

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀψινθιωτίσσης (Ἐξαρχία Παναγίου Τάφου, παρὰ τὴν Κοινότητα Συγχαρί).

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Καθάρων (Σταυροπήγιον, παρὰ τὴν Κοινότητα Λάρνακα Λαπήθου).

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αύγουστου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κρινιωτίσσης (παρὰ τὴν Κοινότητα Βασιλεία).

Πανηγυρίζει τὴν 2αν Φεβρουαρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Μελανδρίνας (παρὰ τὴν Κοινότητα Καλογραίας).

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αύγουστου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Λεμεσοῦ

Ἀνδρῶαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Προδρόμου

(παρὰ τὸν Μέσα Ποταμόν)

Πανηγυρίζει τὴν 24ην Ἰουνίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Παΐσιος

Τηλέφωνον: 25820520

Τηλεομοιότυπον: 25820521

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: timiosprodromos@cytanet.com.cy

Ἱερὰ Μονὴ Συμβούλου Χριστοῦ καὶ Ἁγίου Γεωργίου

Πανηγυρίζει τὴν Μεσοπεντηκοστὴν καὶ τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Νεῖλος

Τηλέφωνον: 25212000

Τηλεομοιότυπον: 25212525

Σκήτη Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος (παρὰ τὸ Βουνί)

Ἱερὰ Μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ

(παρὰ τὸ Μονάγρι)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 8ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Ἀρχαγγέλων

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Γεννάδιος

Τηλέφωνον: 97683173

Γυναικεῖαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμανοῦ**

(παρὰ τὸ χωρίον Πεντάκωμον)

Πανηγυρίζει τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου

Ἡγούμενη: ἡ Ὁσιωτάτη Ὀλυμπιάς Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4526 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 99541906

Τηλεομοιότυπον: 25632788

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Γάτων

(παρὰ τὸ Ἀκρωτήρι)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Ἡγούμενη: ἡ Ὁσιωτάτη Κασσιανὴ Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4650 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 25952621

Τηλεομοιότυπον: 25952647

Ἱερὰ Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς - Παναγία Γλωσσᾶ

(παρὰ τὸ χωρίον Κελλάκι)

Πανηγυρίζει τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Ἡγούμενη: ἡ Ὁσιωτάτη Χριστοθέα Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4508 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 25622017

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀμασγοῦς

(παρὰ τὸ χωρίον Μονάγρι)

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου καὶ τὴν 26ην Δεκεμβρίου

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Ἐπιφανία Μοναχὴ

Τηλέφωνον: 25434342 ἢ 25432626

Τηλεμοιότυπον: 25434282

Ἡσυχαστήρια - Σκῆται:

1. Ἁγίου Ἰωάννου Μοναγρίτου

2. Ἁγίου Σεργίου καὶ Βάκχου

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀμροῦς

(παρὰ τὸ χωρίον Ἄψιου)

Πανηγυρίζει τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τὴν 25ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Μαριάμ Μοναχὴ

Τηλέφωνον: 25542035

Τηλεμοιότυπον: 25542921

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σφαλαγγωτίσσης

(παρὰ τὸ χωρίον Ἅγιος Ἀθανάσιος)

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Πανσέμνη Μοναχὴ

Τηλέφωνον: 25727172

Τηλεμοιότυπον: 25724170

Ἱερὰ Μητρόπολις Μόρφου

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Ὁρούντας. Ἡγουμένη: Μοναχὴ Ἰουστίνη (τηλ.: 22824455).

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Δεκεμβρίου καὶ τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

- Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ (παρὰ τὸν Καλοπαναγιώτην).
Προϊστάμενος: Μοναχὸς Ἀμβρόσιος (τηλ.: 97781982).
 Πανηγυρίζει τὴν 4ην Ὀκτωβρίου.
- Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τοῦ Ἄρακα (περιοχὴ Λαγουδερά). Ὑπεύθυνος: Πρεσβύτερος Χριστόδουλος Ἐρημάκης (τηλ.: 99557369).
 Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου.
- Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τῆς Ἀσίνου (παρὰ τὸ Νικητάρι). Ὑπεύθυνος: Οἰκονόμος Κυριακὸς Χριστοφῆ (τηλ.: 99830329).
 Πανηγυρίζει τὴν Τρίτην τοῦ Πάσχα.
- Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Σταυροῦ Ἁγιασμάτι (παρὰ τὴν Πλατανιστάσα). Ὑπεύθυνος: Πρεσβύτερος Γεώργιος Κούρρης (τηλ.: 99677216).
 Πανηγυρίζει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου.
- Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τῆς Ποδῖθου (παρὰ τὴν Γαλάτα). Ὑπεύθυνος: Οἰκονόμος Κυριακὸς Χαραλάμπους (τηλ.: 22923548).
 Πανηγυρίζει τὴν Τρίτην τοῦ Πάσχα.
- Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσσης (παρὰ τὸ Κούρδαλι). *Προϊσταμένη:* Μοναχὴ Ἰσιδώρα (τηλ.: 99770592).
 Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου.
- Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Πιτυδιώτη (παρὰ τὴν Φλάσου). Ὑπεύθυνος: Πρωτ. Χριστόφορος Δημητρίου (τηλ.: 22932034).
 Πανηγυρίζει τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ.
- Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ὁσίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ (παρὰ τὴν Σκουριώτισσα). *Προϊστάμενος:* Ἀρχιμανδρίτης Ἀμβρόσιος Γκορέλωβ (τηλ.: 99524283).
 Πανηγυρίζει τὴν 2αν Ἰανουαρίου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Νάπας
 (ἐντὸς τῆς Ἁγίας Νάπας)

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου
 Τηλέφωνον: 23721795

Γυναικεῖαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Κενδέου**

(παρὰ τὸ χωρίον Αὐγόρου)

Παναγυρίζει τὴν 6ην Οκτωβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ὁσίου Κενδέου

Προϊσταμένη: Χριστοφόρα Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 5524 Ἀμμόχωστος

Τηλέφωνον: 99424701

Ἱερὰ Μητρόπολις Ταμασοῦ καὶ Ὀρεινῆς**Γυναικεῖαι Μοναί:****Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἡρακλειδίου**

(παρὰ τὸ χωρίον Πολιτικόν)

Παναγυρίζει τὴν 17ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιολογιωτάτη Προδρόμη Μοναχὴ.

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 2648 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22623950

Τηλεμοιότυπον: 22624176

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀχεράς

(παρὰ τὸ χωρίον Ἀγροκηπιὰ)

Παναγυρίζει τὴν 27^{ην} Ἰουλίου, ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Καλλίστη Μοναχὴ

Τηλέφωνον: 22632345

Τηλεμοιότυπον: 22632345

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

(παρὰ τὸ χωρίον Φικάρδου)

Παναγυρίζει τὴν 8ην Μαΐου καὶ τὴν 26ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

Προϊσταμένη: Παναρέτη Μοναχή
Τηλέφωνον: 96501988

Ἱερὰ Μητρόπολις Τριμυθοῦντος

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Θέκλης
(παρὰ τὸ χωρίον Μοσφιλιωτῆ)

Πανηγυρίζει τὴν 24ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τῆς Ἁγίας Θέκλης

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Κωνσταντία Μοναχή
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7644 Λάρνακα
Τηλέφωνον: 22532533
Τηλεμοιότυπον: 22532533

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Μηνᾶ
(παρὰ τὸ χωρίον Βάβλα)

Πανηγυρίζει τὴν 11ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ

Ἡγουμένη: ἡ Ὁσιωτάτη Κασσιανὴ Μοναχή
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7717 Λάρνακα
Τηλέφωνον: 24342952
Τηλεμοιότυπον: 24342755

Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Καρπασίας

Αἱ Μοναί εὐρίσκονται ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου διοικεῖται ὑπὸ Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, βάσει τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, δι' εἰδικῶν Κανονισμῶν, συγκροτούντων ἴδιον Καταστατικόν, τεθὲν ἐν ἐπισήμῳ λειτουργίᾳ τὸ ἔτος 1927.

Πανηγυρίζει κατὰ τὴν 30ὴν Νοεμβρίου καὶ τὴν 15ην Αὐγούστου, ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς.

Ἐφημέριος: Οἶκον. Ζαχαρίας Γεωργίου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἐλεούσης. Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονή, πρώην Μετόχιον τῆς ἐν τῷ Θεοβαδίστῳ Ὀρει Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ, ἀποτελεῖ σήμερον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἐφημέριος: Οἶκον. Ζαχαρίας Γεωργίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Σακκᾶ. Μοναχὴ Γεωργία. Ἐφημέριος: Οἶκον. Ζαχαρίας Γεωργίου. Νεωκόρος· Μᾶρκος Μάρκου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κανακαριᾶς.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κυρᾶς, Λειβαδίων.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Τοχνίου, Μάνδρες.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Καντάρας.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Περγαμηνιωτίσσης, Ἄκανθοῦ.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Δαυλοῦ.

ΑΙ ΛΟΙΠΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινου-πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος

His All-Holiness Bartholomew Archbishop of Constantinople-New Rome and Ecumenical Patriarch

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Ecumenical Patriarchate of Constantinople Rum Patrikligi, 342 20 Fener-Haliç, Istanbul, TURKEY

Τηλέφωνον: 0090 212 5319670 - 6

Τηλεμοιότυπον: 0090 212 5316533, 0090 212 5349037

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): ecumenical.patriarchate@gmail.com

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchate.org

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος Β΄

His Beatitude Theodoros II, Pope and Patriarch of Alexandria and All Africa

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Greek Orthodox Patriarchate of Alexandria and all Africa, P.O. Box 2006, Alexandria, Egypt

Τηλέφωνον: 00203 4868595

Τηλεμοιότυπον: 00203 4875684

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): patriarxeio.alexandriass@gmail.com

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchateofalexandria.com

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Πατριάρχης τῆς Μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας, Συρίας, Ἀραβίας, Κιλικίας, Ἰβηρίας τε καὶ πάσης Ἀνατολῆς κ.κ. Ἰωάννης Γ΄

Sa Beatitude Jean X, Patriarche d' Antioche et de tout l' Orient
Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Patriarcate Grec Orthodoxe d' Antioche,
 B.P. No 9, Damas, Syrie
Τηλέφωνον: 0096311 542 4400-1-2-3
Τηλεομοιότυπον: 0096311 542 4404
Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): secretary@antiochpatriarchate.org
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.antiochpatriarchate.org

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κ.κ. Θεόφιλος Γ'

His Beatitude Theophilos III, Patriarch of the Holy City of Jerusalem and all Palestine

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Greek Orthodox Patriarchate of Jerusalem, P.O.Box 14518, Jerusalem 91145, Israel

Τηλέφωνον: 00972 2 6271657

Τηλεομοιότυπον: 00972-546112486

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): secretariat@jerusalem-patriarchate.info

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.jerusalem-patriarchate.info

Ἀρχιεπισκοπή Ὁρους Σινᾶ

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ, Φαράν καὶ Ραϊθῶ κ.κ. Δαμιανὸς

Most Reverend Archbishop Damianos of Sinai

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Monastery of St. Catherine at Mt. Sinai, c/o 18 Midan el-Daher, 11271 Cairo, Egypt

Τηλέφωνον: 0020 6934 70 349

Τηλεομοιότυπον: 0020 6934 70 349

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας καὶ πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ.κ. Κύριλλος

His Beatitude Patriarch Kirill of Moscow and all Russia

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Moscow Patriarchate, 119034 Moscow Chisty Lane 5, Russia

Τηλέφωνον: 007495 637 28 40

Τηλεομοιότυπον: 007495 637 25 04

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): info1@patriarchia.ru

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchia.ru/ www.mospat.ru

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πεκίου, Μητροπολίτης Βελιγραδίου καὶ Καρλοβικίου καὶ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ.κ. Εἰρηναῖος

His Holiness Patriarch Irinej (Gavrilovic) of Serbia

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Serbian Patriarchate, 5 Kralja Petra Str. 11000, Belgrade, Serbia

Τηλέφωνον: 00381 11 3025 133

Τηλεομοιότυπον: 00381 11 3283 997

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): patoffice@spc.rs

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.spc.rs

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βουκουρεστίου, Μητροπολίτης Μουντενίας καὶ Δοβρογέας καὶ Πατριάρχης Ρουμανίας καὶ Τοποτηρητῆς τοῦ Θρόνου τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας κ.κ. Δανιὴλ

His Beatitude Daniel Patriarch of the Romanian Orthodox Church

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Romanian Orthodox Church, Aleea Patriarhiei 2, 040163, Bucharesti, IV, Romania

Τηλέφωνον: 0040 21 406 71 67

Τηλεομοιότυπον: 0040 21 406 71 62

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): patriarhia@patriarchia.ro

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarhia.ro

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Μητροπολίτης Σόφιας καὶ Πατριάρχης πάσης Βουλγαρίας κ.κ. Νεόφυτος

His Holiness Neophyt Patriarch of Bulgaria

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Bulgarian Orthodox Church, Oborishte Str. 4, 1000 Sofia, Bulgaria

Τηλέφωνον: 00359 2 987 56 11/00359 2 981 69 68

Τηλεομοιότυπον: 00359 2 989 76 00

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): synodicalchancellery@abv.bg

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.bg-patriarshia.bg

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μετσχέτης καὶ Τιφλίδος καὶ Καθολικὸς Πατριάρχης πάσης Γεωργίας κ.κ. Ἡλίας Β΄

His Beatitude Catholicos-Patriarch Elias of Georgia

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Georgian Orthodox Church, 1 King Erekle II sq., 380005 Tbilisi, Georgia

Τηλέφωνον: 0099 532 99 03 78/0099 532 98 27 09

Τηλεομοιότυπον: 0099 532 98 71 14

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): ecclesia@wanex.net

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμος Β΄

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, Ἀγίας Φιλοθέης 21, Ἀθῆναι Τ.Κ. 105 56, Ἑλλάδα

Τηλέφωνον: 0030 210 3352 300/0030 210 3248 731-34

Τηλεομοιότυπον: 0030 210 3227 151

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): contact@iaath.gr

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.iaath.gr

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ.κ. Σάβας

His Beatitude Metropolitan Sawa of Poland

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: The Polish Autocephalous Orthodox Church, 03-402 Warszawa, Al. Solidarności 52

Τηλέφωνον: 0048 22 61 90 886

Τηλεομοιότυπον: 0048 22 61 90 886

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.orthodox.pl

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καὶ πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστάσιος

His Beatitude Archbishop Anastasios of Albania

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Kisha Orthodhokse Autoqefale e Shqipërisë, Rr. E Kavajes 151, Tirana, Albania

Τηλέφωνον: 00355 4 2257 261-2

Τηλεομοιότυπον: 00355 4 2232 109

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): orthchal@orthodoxalbania.org

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.orthodoxalbania.org

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πράγας καὶ πάσης Τσεχίας καὶ Σλοβακίας (χηρεῦει) τοποτηρητῆς ὁ Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ὀλομούτσς καὶ Μπρνὸ κ. Συμεών.

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Czech and Slovak Orthodox Church, Dělostřelecká 7, Praha 6, Střešovice, CZ-160 00 Czech Republic / P.O. Box 655, CZ – 111 21 Praha 1, Czech Republic

Τηλέφωνον: 00420 224 315 015, 00420 224 31 50 16

Τηλεομοιότυπον: 00420 224 313 137

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.hlpravoslavi.cz

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας κ.κ. Λέων

The Most Reverend Archbishop Leo of Karelia and all Finland

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Karjalankatu 1, 70110 Kuopio, Finland

Τηλέφωνον: 00358-206100230

Τηλεμοιότυπον: 00358-20-6100231

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): karjalan.hiippakunta@ort.fi.

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.ort.fi

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Μητροπολίτης Ταλλίνης καί πάσης Ἑσθονίας κ.κ. Στέφανος.

Most Reverend The Archbishop Stefanus of Tallinn and all Estonia

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Wismari 32, 10136 Tallinn, Estonia

Τηλέφωνον: 00372 660 0780

Τηλεμοιότυπον: 00372 660 0780

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): stefanus@eoc.ee

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.eoc.ee καί www. orthodoxa.org

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΟΥ ΣΗΜΑΔΕΥΣΑΝ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ

Τέλη 11ου: Ίδρυση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ἀπὸ τὸν μοναχὸ Ἰσαΐα μὲ τῆ βοήθεια τοῦ δούκα τῆς Κύπρου Μανουὴλ Βουτομύτη καὶ μὲ οἰκονομικὴ χορηγία τοῦ αὐτοκράτορα Ἀλέξιου Α΄ Κομνηνοῦ (1081-1118). Στὸν θεμέλιο λίθο τῆς τοποθετεῖται σταυρὸς καὶ ἔκτοτε λαμβάνει τὸ προνόμιο τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ταυτόχρονα μεταφέρεται ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸ παλάτι τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ διαφυλάσσεται στὸ καθολικὸ τῆς Μονῆς ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία θεωρεῖται, κατὰ τὴν παράδοση, μίᾳ ἀπὸ τὶς τρεῖς εἰκόνες ποὺ ἀγιογράφησε ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς.

1136: Σὲ σχετικὸ ἔγγραφο ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἡγούμενος Κύκκου Δαυῖδ ἀγόρασε γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Μονῆς μίᾳ βίβλο. Πρόκειται γιὰ τὴν παλαιότερη ἱστορικὴ μαρτυρία γιὰ τὴ λειτουργία τῆς Μονῆς.

1365: Μεγάλῃ πυρκαγιᾷ κατακαίει τὴ Μονὴ καὶ καταστρέφει πολλὰ ἀπὸ τὰ κειμήλιά της. Λόγω τῆς αἴγλης τῆς ἀνάμεσα στὸν λαὸ προθυμοποιεῖται νὰ καταβάλλει τὶς δαπάνες γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησή της ὁ Φράγκος βασιλιάς τοῦ νησιοῦ Πέτρος (1359-1369). Τελικά, ὅμως, ἀνεγείρεται μὲ δαπάνες τῆς συζύγου του, βασίλισσας Ἐλεονώρας. Ἀκολούθησαν ἄλλες τρεῖς πυρκαγιές, τὸ 1541, τὸ 1751 καὶ τὸ 1813, οἱ ὁποῖες ἀποτέφρωσαν μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ μοναστηριακὸ συγκρότημα καὶ ἀφάνισαν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς της.

1552: Ἡ Ἁγία Εἰκόνα φημίζεται ὡς βροχοποιός, γι' αὐτὸ καὶ ἡ Μονὴ Κύκκου ἀποκαλεῖται σὲ βενετικὸ ἔγγραφο τῆς ἐποχῆς μὲ τὴν ὀνομασία «Ἁγία Μαρία τῆς βροχῆς», ἔνδειξη τοῦ μεγάλου σεβασμοῦ, ποὺ ἔτρεφαν πρὸς αὐτὴν ἀκόμη καὶ οἱ ἑτερόδοξοι κατακτητῆς.

1553: Ἡ Μονὴ εἶχε στὴν κυριότητά της τὰ Μετόχια τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὸν Ἀκάμα καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν Πεντάγεια. Στὰ χρόνια ποὺ ἀκολούθησαν, καὶ εἰδικὰ κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ἀποκτᾶ ἐπίσης τὰ Μετόχια τοῦ Ἁγίου Προκοπίου στὸ προάστιο τῆς Λευκωσίας

Ἐγκωμη, τοῦ Ἀρχαγγέλου στὴ Λακατάμεια, τοῦ Ξηροποτάμου στὴν Πεντάγεια καὶ τοῦ Σίντη καὶ τῆς Ἁγίας Μονῆς στὴν ἐπαρχία Πάφου, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν στὴν κυριότητά της μέχρι τὶς μέρες μας. Ἐπίσης ἀποκτᾶ Μετόχια σὲ πολλὰ χωριὰ τοῦ νησιοῦ, ὅπως στὸ Πολέμι, τὴν Πενταλιά, τὴν Κάτω Παναγιά, τὴν Ἀμαργέτη, τὸν Ἅγιο Νικόλαο Πάφου (μὲ τὴν ὀνομασία «Πιά-νιο»), τὴν Αὐλώνα, τὸ Πραστιὸ Μόρφου (μὲ τὴν ὀνομασία «Μπάρατζης»), τὸ Συριανοχώρι, τὴν Τσακίστρα, τὴν Κοράκου, τὸν Ἅγιο Σέργιο, τὴν Καλοφίδα, τὸ Καπηλειό, τὸ Τραχώνι Λεμεσοῦ, τὸν Καραβὰ καὶ τὰ Λεύκαρα.

1678: Ἡ Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ 200 μοναχοῦς.

1719: Σύμφωνα μὲ ὀθωμανικὸ ἔγγραφο τῆς ἐποχῆς, ἡ Μονὴ εἶχε στὴν κυριότητά της Μετόχιο στὴ συνοικία Γαλατᾶς τῆς Κωνσταντινούπολης. Τὰ ἀμέσως ἐπόμενα χρόνια ἀποκτᾶ σταδιακὰ καὶ ἀρκετὰ ἄλλα Μετόχια ἐκτὸς Κύπρου, ὅπως στὴ Βαρτζία τῆς Γεωργίας, στὸ Διπλοκιόνιο τῆς Κωνσταντινούπολης, στὴν Ἀδριανούπολη καὶ τὴν Περίσταση τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, στὴ Σμύρνη, τὴν Ἀττάλεια, τὴν Προῦσα καὶ τὴν Ἐφεσο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, στὴν Πάνορμο τῆς Προποντίδας, στὴν Κῶ τῆς Δωδεκανήσου, στὴν Τρίπολη τοῦ Λιβάνου, στὴν Τσέριανη τῆς Ἡπείρου, στὴ Φιλιππούπολη τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, στὴν Ἀμάσεια τοῦ Πόντου, στὴ Λάρισα τῆς Θεσσαλίας, στὶς Σέρρες τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ στὴν Ξάνθη τῆς Δυτικῆς Θράκης.

1751: Τυπώνεται στὴ Βενετία τὸ ἔργο τοῦ Σχολάρχου τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας Ἐφραίμ Ἀθηναίου «Ἡ Περιγραφή τῆς Σεβασμίας καὶ Βασιλικῆς Μονῆς τοῦ Κύκκου», ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἴδρυση καὶ τὴν ἱστορία τῆς Μονῆς μὲ βάση τὰ παλαιὰ χειρόγραφα καὶ τὴν παράδοση τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητας.

1753: Ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μονῆς Σεραφεῖμ Πισσίδειος ἐκδίδει στὰ καραμανλίδικα, δηλαδὴ στὴν τουρκικὴ γλώσσα μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτήρες, βιβλίον, ποὺ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο ἀπὸ μιὰ σειρὰ παρόμοιων γιὰ τὴ στερέωση τῆς ὀρθόδοξης πίστεως τῶν τουρκόφωνων Ὀρθοδόξων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτεῖ ἡ Μονὴ Κύκκου «διὰ μόνην καὶ μοναχὴν ἀγάπην ὁποῦ κατὰ ζῆλον εὐσεβείας ἔχει εἰς ὅλον τὸ Γένος τῶν Ὀρθοδόξων».

1755: Κατασκευάζεται τὸ νέο εἰκονοστάσιον τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς, σὲ ἀντικατάσταση αὐτοῦ ποὺ ἀποτεφρώθηκε ἀπὸ τὴ μεγάλη πυρκαγιά τοῦ 1751.

1789: Ὁ Κρητικὸς ζωγράφος Ἰωάννης Κορνάρου ἀναλαμβάνει καὶ ζωγραφίζει ἀρκετὲς ἀπὸ τὶς εἰκόνες τοῦ εἰκονοστασίου στὸ καθολικὸ τῆς Μονῆς καὶ στὰ Μετόχια Ἅγιος Προκόπιος καὶ Σίντης, ἔργο ποὺ συνεχίζει μέχρι καὶ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ 19ου αἰώνα.

18^{ος} αἰ. Στὴ Μονὴ λειτουργεῖ Ἑλληνικὴ Σχολὴ γιὰ τὴ μόρφωση τῶν δοκίμων καὶ ἄλλων νέων ἀπὸ τὰ γύρω χωριά. Ἡ Σχολὴ ἐξακολουθεῖ τὴ λειτουργία της, μὲ μικρὴ διακοπὴ, ἐξαιτίας τῶν τραγικῶν γεγονότων τοῦ 1821, μέχρι καὶ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἀνεξαρτησίας.

1819: Ἡ Μονὴ χρηματοδοτεῖ τὴν ἴδρυση τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λεμεσοῦ μὲ 2,000 γρόσια.

1821: Ὁ Ἡγούμενος Ἰωσήφ ἐκτελεῖται ἀπὸ τοὺς Τούρκους, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σφαγῶν τοῦ Ἰουλίου, ὅποτε φονεύθηκαν ἐπίσης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, οἱ Μητροπολίτες Πάφου Χρῦσανθος, Κιτίου Μελέτιος καὶ Κυρηνείας Λαυρέντιος, καθὼς καὶ πολλοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἀξιωματοῦχοι καὶ προύχοντες τοῦ νησιοῦ.

1830: Ἡ Μονὴ χρηματοδοτεῖ τὴν ἴδρυση τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας μὲ 3,000 γρόσια. Τὸ ἴδιο πράττει καὶ τὰ ἐπόμενα χρόνια, ὅποτε προσφέρει μεγάλα ποσὰ χρημάτων γιὰ τὴ στήριξη τῶν σχολείων στὶς πόλεις τῆς Κύπρου, ὅπως 6,000 γρόσια τὸ 1839, τὸ ἴδιο ποσὸ τὸ ἀμέσως ἐπόμενο ἔτος, καὶ πολλὰ ἄλλα στὴ συνέχεια.

Αρχές δεκαετίας 1880: Ὁ Ἡγούμενος Σωφρόνιος ἀγοράζει τὰ τουρκικὰ τσιφλίκια τοῦ Ἁγίου Δομετίου, τῆς Ἐγκωμης καὶ τῆς Λακατάμειας, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἑλληνικὴ κοινότητα νὰ ἀποκτήσει ὑπεροχὴ στὸν τομέα τῆς κατοχῆς γῆς στὴ Λευκωσία.

1897: Δώδεκα Κυκκῶτες μοναχοὶ ἀναχωροῦν ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ κατατάσσονται στὸν ἑλληνικὸ στρατό, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου.

1912: Ἐπτὰ Κυκκῶτες μοναχοί, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν μετέπειτα Ἡγούμενο Χρυσόστομο, συμμετέχουν στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους.

1949: Ἡ Μονὴ ἀναλαμβάνει τὰ ἐξοδα γιὰ τὴν ἀνέγερση σὲ ιδιόκτητη γῆ, κοντὰ στὸ Μετόχιο Ἅγιος Προκόπιος, τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» γιὰ τὴ μόρφωση τῶν ὑποψηφίων ἱερέων τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας.

1950: Ἐκλέγεται νέος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, ὁ ἀπὸ Κιτίου καὶ πρῶν Κυκκώτης Ἀρχιμανδρίτης, Μακάριος Γ', ὁ ὁποῖος θὰ ἡγηθεῖ τοῦ ἀγώνα τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ γιὰ ἐλευθερία.

1955: Ἡ Μονὴ ἐνισχύει οἰκονομικὰ τὸν ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ ἐναντίον τῶν Ἀγγλῶν ἀποικιοκρατῶν. Στὴν περιοχὴ τῆς Κεντρικῆς Μονῆς κατασκευάζονται 15 περίπου κρησφύγετα, ὅπου βρίσκουν καταφύγιο μέλη ἀνταρτικῶν ὁμάδων, ὅπως οἱ ἥρωες Χαράλαμπος Μοῦσκος καὶ Μάρκος Δράκος, καθὼς καὶ ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ Γεώργιος Γρίβας Διγενής.

1956: Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψη τῶν κρησφυγέτων, ποὺ διατηροῦσε ἡ ΕΟΚΑ στὰ βουνὰ τοῦ Κύκκου, οἱ Ἀγγλοὶ ἔκλεισαν τὴ Μονὴ γιὰ τὸ κοινό, ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1956 μέχρι τὸν Μάρτιο τοῦ 1959, προβάλλοντας τὴ δικαιολογία ὅτι εἶχε ἐνεργὸ συμμετοχὴ στὸν ἀντιαποικιακὸ ἀγώνα.

1960: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ' ἐκλέγεται πρῶτος πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Ἡ Μονὴ Κύκκου θὰ συμπαρασταθεῖ καὶ θὰ συνδράμει στὸ δύσκολο ἔργο του, μέχρι τὸν θάνατό του, ποὺ θὰ συμβεῖ τὸ 1977. Θὰ ταφεῖ σὲ ὕψωμα πλησίον τῆς Κεντρικῆς Μονῆς.

1961: Ἡ Μονὴ ἰδρύει σὲ ιδιόκτητη γῆ τὸ Γυμνάσιο Ἀρρένων Κύκκου (σημερινὸ Λύκειο Κύκκου Α').

1964: Ἡ Μονὴ ἰδρύει, ἐπίσης σὲ ιδιόκτητη γῆ, τὸ Γυμνάσιο Θηλέων Κύκκου (σημερινὸ Λύκειο Κύκκου Β').

1971: Βράβευση τῆς Μονῆς ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν γιὰ τὴ συνολικὴ πνευματικὴ προσφορά της.

1974: Ἡ Μονὴ προσφέρει καταφύγιο σὲ χιλιάδες πρόσφυγες τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς καὶ εἰσφέρει σημαντικὸ ποσὸ χρημάτων γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυσή τους.

1984: Ἐνθρόνιση στὴν ἡγουμενία τοῦ νῦν Μητροπολίτη Κύκκου καὶ Τηλλυρίας Νικηφόρου, ὁ ὁποῖος θέτει σὲ ἐφαρμογὴ ἓνα μεγαλόπνοο φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο, ποὺ περιλαμβάνει ἴδρυση τῶν Κέντρων Ἡμερήσιας Φροντίδας «Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου» καὶ Κοινωνικῆς καὶ Πνευματικῆς Στήριξης, ἀνέγερση εὐαγῶν ἰδρυμάτων, χρηματοδότηση λειτουργίας σχολείων, στήριξη ἀσθενέστερων κοινωνικῶν ὁμάδων, ἐνίσχυση Ἱεραποστολικῶν κλιμακίων, ἀνέγερση ναῶν καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἀκόμη, τὴν περίοδο αὐτὴ μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἀνακαίνιση τῆς Κεντρικῆς Μονῆς καὶ τῶν

Μετοχίων τοῦ Ἁγίου Προκοπίου, τοῦ Ἀρχαγγέλου, τῆς Ἁγίας Μονῆς καὶ τοῦ Σίντη, καὶ ἰδρύει τὸ Κέντρο Μελετῶν, μεγάλη Βιβλιοθήκη, σύγχρονο Μουσεῖο, Ἐργαστήρια Συντήρησης χειρογράφων, εἰκόνων, ξυλογλύπτων, ὑφασμάτων καὶ παλαιῶν ἀντικειμένων, τὸ Κέντρο Θησαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς, τὴ Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τὸ Παγκόσμιο Βῆμα Θρησκευτῶν καὶ Πολιτισμῶν, ποὺ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στὸν ἐπιστημονικὸ τομέα καὶ στὴν ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

2002: Ὁ Ἡγούμενος Νικηφόρος ἐκλέγεται ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Ἐπίσκοπος Κύκκου.

2007: Ὁ Ἐπίσκοπος Κύκκου Νικηφόρος ἐκλέγεται παμφηφει Μητροπολίτης τῆς νεοσύστατης Μητρόπολης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τυπικαὶ Διατάξεις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν

Πρόλογος	11
Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου καὶ ἡ χαριτόβρυτη εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας	17
Γενικαὶ Διατάξεις	29
Διατάξεις περὶ τῶν τακτικῶν ἀκολουθιῶν	29
1. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ	29
Ἡ Λιτὴ	30
Ἡ Ἀρτοκλασία	31
2. Ἐν τῷ Ὁρθρῷ	31
Τάξις τοῦ ἐν Κυριακῇ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου	31
Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου	32
Διπλαῖ Καταβασίαι	33
Στίχοι προτασσόμενοι τῆς «Τιμιωτέρας»	34
Τὰ ἐν Κυριακῇ Ἐξαποστειλάρια	34
Στίχοι προτασσόμενοι τῶν στιχηρῶν τῶν Αἵνων	35
3. Ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ	36
Τὰ ἀντίφωνα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν	36
Ὁ ὕμνος «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν»	40
4. Διατάξεις περὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν	
εἰς μνήμας ἀγίων	41
Αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι	41
Ἐὰν τύχη ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος ἢ ἡμιορταζόμενος ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς	42
Ἐὰν τύχη ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος ἢ ἡμιορταζόμενος ἐν Σαββάτῳ	45

5. Τὰ Κύπρια Μηναιᾶ καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν εἰς τὴν λατρείαν	53
Ἐὰν μνήμη ἀγίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ, τύχη ἐν Κυριακῇ	54
Ἐὰν μνήμη ἀγίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται εἰς τὰ Κύπρια Μηναιᾶ, τύχη ἐν καθημερινῇ	56
6. Τάξις Ἀρχιερατικῆς χοροστασίας καὶ Λειτουργίας	59
7. Αἱ φῆμαι τῶν ἀρχιερέων	62
8. Πρὸς τοὺς ἱεροψάλτας	64
9. Πασχάλια τῶν ἐτῶν 2015 καὶ 2017	65
10. Κανόνιον τοῦ δίσεκτου ἔτους 2016	66
11. Ὁρολόγιον ἐνάρξεως ἱερῶν ἀκολουθιῶν	72
Μὴν Ἰανουάριος	73
Μὴν Φεβρουάριος	111
Μὴν Μάρτιος	129
Μὴν Ἀπρίλιος	183
Μὴν Μάϊος	229
Μὴν Ἰούνιος	273
Μὴν Ἰούλιος	301
Μὴν Αὐγούστος	321
Μὴν Σεπτέμβριος	349
Μὴν Ὀκτώβριος	379
Μὴν Νοέμβριος	398
Μὴν Δεκέμβριος	420
Διοικητικαὶ πληροφορίες	447
Ἐκκλησία τῆς Κύπρου	447
Ἱεραὶ Μοναὶ	452
Σταυροπηγικαὶ Μοναὶ	452
Ἐπαρχιακαὶ Μοναὶ	454
Αἱ λοιπαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι	465
Χρονολογίαι ποὺ σημάδευσαν τὴν ἱστορία τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου	471

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥ-
ΘΙΩΝ 2016 ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΚΑΙ
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕ-
ΧΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΥΤΑΘΝΙΑ, ΚΑΜΒΟΥ-
ΝΙΩΝ 7, 54621 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ.:
2310231556 FAX: 2310231899, e-mail:
kagiasath@gmail.com ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΒΙ-
ΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ
2015 ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΚΥΠΡΗΣ ΚΑ-
ΡΑΪΣΚΑΚΗ 29 14343 ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ
ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 0030 2108542020 e-mail:
skypris@otenet.gr ΣΕ 2.500 ΑΝΤΙΤΥΠΑ.

